

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

THE WRITING STYLES AND THE THEMES IN NATIONAL BOOK FAIR
AWARD-WINNING SHORT STORIES DURING 2013 – 2014

YAN HANLE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

WRITING TECHNIQUES AND THEMES OF AWARD-WINNING
SHORT STORIES AT THAI NATIONAL BOOK FAIR 2013 - 2014

YAN HANLE

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2558

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
กรรมการ

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
กรรมการ

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทรวิธานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิก สุนทรธัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557

YAN HANLE 566110

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ธิดา โมสิกรัตน์, กศ.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้น จำนวน 8 เล่ม นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือรวมเรื่องสั้นใช้กลวิธีการแต่งมี 1) กลวิธีการวางโครงเรื่องที่เป็นความขัดแย้ง โดยมีความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ และภายในจิตใจตัวเอง โครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต โดยมีโครงเรื่องตลกยากลำบาก ปัญหาครอบครัว นักการเมืองเอาเปรียบ และอำนาจไม่ชอบธรรม 2) กลวิธีการดำเนินเรื่อง ด้านการเปิดเรื่อง มีใช้การบรรยายฉากและบรรยายตัวละคร บทสนทนา และนาฏการ ด้านการดำเนินเรื่อง มีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร มนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ ด้านการลำดับเหตุการณ์ มีตามปฏิทิน และย้อนต้น ด้านการเล่าเรื่อง มีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง ผู้แต่งเป็นผู้สังเกตการณ์ และตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง ด้านการปิดเรื่อง มีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด แบบโศกนาฏกรรม แบบสุขนาฏกรรม และแบบหักมุม 3) กลวิธีการสร้างตัวละคร ใช้กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องและด้วยการกระทำของตัวละคร 4) กลวิธีการสร้างฉากและบรรยายฉาก ใช้กลวิธีบรรยายฉากตามทรรศนะผู้แต่ง และทรรศนะของตัวละคร 5) กลวิธีการสร้างบทสนทนา ใช้เพื่อดำเนินเรื่องและบอกลักษณะของตัวละคร

ในด้านแนวคิดในหนังสือรวมเรื่องสั้นพบว่า หนังสือรวมเรื่องสั้นมีแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต มีวิถีชีวิตคนในชนบทและวิถีชีวิตในเมือง แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม มีปัญหาครอบครัว สถานภาพผู้หญิง อำนาจไม่ชอบธรรม ค่านิยมในสังคมและทุนนิยมในสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อและแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

คำสำคัญ: กลวิธีการแต่ง แนวคิด เรื่องสั้น รางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

THE WRITING STYLES AND THE THEMES IN NATIONAL BOOK FAIR
AWARD-WINNING SHORT STORIES DURING 2013 – 2014

HANLE YAN 566110

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: THIDA MOSIKARAT, ED.M.

ABSTRACT

The writing styles and the themes in national book fair award-winning short stories during 2013 – 2014. This study analyzes 8 collections of short stories and presents the findings as descriptive analysis.

The results show that the collections of short stories using the composing strategies as 1) plotting strategy with the conflict as human to human, human and nature, and contradiction within the minds, by presenting the plots about the problems and difficulties in life; having hardship, family problems, unfair politician power, and illegitimate power, 2) developing moments; opening the story by describing stages and characters, dialogue and dramatic narrative, narrating moment by creating conflicts within the mind of the characters; human and human, human and society, and human and the nature, sequencing of events by using chronological order, and flashback, narrating events by the author acting as a knowledgeable person, or as an observer, or the character is a narrator, and closing the story by leaving problems unsolved, a tragedy, a happy ending, and a surprise, 3) strategies to create characters by narrating and introducing the actions of the characters 4) strategies to create stages and atmosphere by describing the stages according to the author and the characters' view, and 5) strategies to create dialogues to tell the story and describe the characters.

The collections of stories reveal the concepts on lifestyle (life in rural and urban lifestyle), concepts on social issues (family problems, women status, unfair power, values in society and capitalism society), concepts on politics, and concepts of beliefs and ideas about morality.

Keywords: Composing Strategy, Short Story, Thai National Book Fair Award

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำในการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการวิจัยด้วยความเมตตา รวมทั้งให้กำลังใจจนวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ ที่ได้ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขรายงานการวิเคราะห์ กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ในโครงการหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตในประเทศไทย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ทุก ๆ คน ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

ในท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่มีความรักใคร่ ความห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในช่วงเวลาที่เดินทางมาศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย

YAN HANLE

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดและทฤษฎี	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7 วิธีการดำเนินศึกษาวิจัย	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้น	8
2.1.1 ความหมายของเรื่องสั้น	8
2.1.2 ลักษณะของเรื่องสั้น	10
2.1.3 องค์ประกอบของเรื่องสั้น	13
2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น	16
2.2.1 ความหมายของกลวิธี	16
2.2.2 กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น	17
2.2.3 แนวการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น	19
2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหรือแก่นเรื่องในเรื่องสั้น	22
2.3.1 ความหมายของแนวคิดหรือแก่นเรื่อง	22
2.3.2 แนวการวิเคราะห์แนวคิดหรือแก่นเรื่อง	23
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น	24
2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่องสั้น	27
2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3 กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557

3.1 การวางโครงเรื่อง	33
3.1.1 โครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้ง	34
3.1.2 โครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต	35
3.2 กลวิธีการดำเนินเรื่อง	37
3.2.1 การเปิดเรื่อง	37
3.2.2 การดำเนินเรื่อง	47
3.2.3 การปิดเรื่อง	67
3.3 กลวิธีการสร้างตัวละคร	77
3.3.1 กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง	77
3.3.2 กลวิธีแนะนำตัวละครแบบการกระทำของตัวละคร	80
3.4 กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ	82
3.4.1 การบรรยายฉากด้วยพรรณนาของผู้แต่ง	82
3.4.2 การบรรยายฉากด้วยพรรณนาของตัวละคร	85
3.5 กลวิธีการสร้างบทสนทนา	88
3.5.1 บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง	88
3.5.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร	90

บทที่ 4 แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต	94
4.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนในชนบท	94
4.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิถีชีวิตในเมือง	96
4.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม	97
4.2.1 ปัญหาครอบครัว	98
4.2.2 ปัญหาสถานภาพผู้หญิง	102
4.2.3 ปัญหาอำนาจไม่ชอบธรรม	105
4.2.4 ปัญหาค่านิยมในสังคม	107
4.2.5 ปัญหาทุนนิยมในสังคม	108
4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง	111
4.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ	114
4.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	116

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	120
5.2 อภิปรายผล	122
5.3 ข้อเสนอแนะ	123
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	128
ประวัติผู้เขียน	130

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรมเป็นงานเขียนที่ให้ความรู้ความบันเทิงใจและมีคุณค่ามากมาย จัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วและวรรณกรรมประเภทร้อยกรอง วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วยังแบ่งย่อยออกเป็น 2 ประเภท คือสารคดีและบันเทิงคดี โดยความหมายที่แท้จริงแล้ว สารคดีให้ความรู้และความเพลิดเพลิน ส่วน “บันเทิงคดี” เป็นงานเขียนที่อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ให้คุณค่าในด้านอื่น ๆ อีกด้วย (สุทัศน์ วงศ์กระบกถาวร. 2550 : 1)

วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีเป็น “เรื่องแต่ง” คือเขียนขึ้นมาจากจินตนาการของผู้เขียน อาจจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง หรืออาจจะเกินเลยความเป็นจริง ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นจริงก็ได้ แต่ต้องซ่อนนัยหรือแนวคิดที่นำไปเปรียบเทียบกับชีวิตจริงได้ วรรณกรรมบันเทิงคดีมีรูปแบบการแต่งที่แบ่งเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ สำหรับเรื่องสั้นจัดอยู่ในวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี ซึ่งมีความหมายโดยรวมว่าเป็นเรื่องที่อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 975) ได้อธิบายความหมายว่า “เรื่องสั้น น. บันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบหนึ่งที่คล้ายกับนวนิยาย แต่แตกต่างที่นิยายแต่สั้นกว่า โดยมีเหตุการณ์ในเรื่องและตัวละครน้อย มักจบแบบพลิกความคาดหมายหรือจบแบบทิ้งให้คิด เป็นต้น”

เรื่องสั้นมีลักษณะเด่นคือ เนื้อเรื่องมีขนาดสั้น มีตัวละครน้อย ฉากน้อย การใช้ถ้อยคำสั้น กะทัดรัด ดังที่ ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539 : 37 - 38) ได้กล่าวว่า เรื่องสั้นคือบันเทิงคดีขนาดสั้น แม้จะไม่กำหนดแน่นอนตายตัวว่าความยาวต้องเป็นเท่าใด แต่มีลักษณะเด่นถือเป็นเกณฑ์กลางอยู่ว่า ต้องเสนอแก่นเรื่องเพียงประการเดียว โดยแสดงออกมาในวิฤตการณ์เดียวของช่วงชีวิตตัวละคร มีตัวละครน้อย ใช้ฉากและเวลาจำกัด ลักษณะเด่นเหล่านี้ต้องนำไปสู่ความสมบูรณ์ในตัวเองของเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นมีลักษณะเสร็จสิ้นกระแสรสความในตัว สอดคล้องกับ ธิดา โมสิกรัตน์ (2539 : 698) ที่ให้ความหมายเรื่องสั้นว่า หมายถึงงานเขียนที่แต่งเป็นเรื่อง มีขนาดสั้น และมีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องเดียว โดยแสดงออกมาในวิฤตการณ์เดียวของช่วงชีวิตตัวละคร มีตัวละครน้อย ใช้ฉากและเวลาจำกัด ลักษณะเด่นเหล่านี้ต้องนำไปสู่ความสมบูรณ์ในตัวเองของเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นมีลักษณะเนื้อเรื่องที่เสร็จสิ้นกระแสรสความในตัว

การที่เรื่องสั้นเรื่องหนึ่งจะได้รับความนิยมจากผู้อ่าน ไม่เพียงแต่มีลักษณะดังที่กล่าว กลวิธีการแต่ง และแนวคิดที่สื่อออกมาเป็นเนื้อเรื่องก็มีความสำคัญด้วย นักเขียนจึงต้องมีความสามารถด้านการแต่ง มีความคิด ความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตและสังคม ซึ่งจะช่วยให้แต่งเรื่องที่มีความหลากหลาย ดังที่ ถวัลย์ มาศจรัส (2545 : 147) ได้กล่าวว่า นักเขียนคนใดก็ตามหากเขียนเรื่องได้น่าติดตามแล้ว

นั่นหมายถึงว่า นักเขียนคนนั้นมีกลวิธี มีเทคนิค และมีเคล็ดลับในความเป็นนักเขียนอยู่เต็มตัว การเขียนเรื่องสั้นมิได้หมายถึงความว่า ใคร ๆ ที่รู้ภาษาไทยจะเขียนได้หมดทุกคนก็หาไม่ ภาษาที่มีใช้อยู่เกือบทุกยุคก็หาใช่ภาษาที่จะเขียนเรื่องสั้นไม่ เพราะภาษาที่ใช้ในเรื่องสั้นจะต้องเป็นภาษาที่ได้รับการปรุงแต่งให้มีพลังมีเสน่ห์ และจับใจคนมากกว่าภาษาพื้น ๆ โดยทั่วไป ดังนั้น คนที่จะเป็นนักเขียนเรื่องสั้นจึงไม่ใช่คนที่เขียนหนังสือธรรมดา ๆ อย่างแน่นอน หากแต่ต้องเป็นผู้ที่มีเทคนิคมีเคล็ดลับในการเขียนที่เหนือกว่าการเขียนหนังสืออย่างคนธรรมดาทั่วไป

เพลินตา (2538 : 192) ได้กล่าวว่า ในบรรดาเรื่องแต่งหรือบันเทิงคดีด้วยกัน เรื่องสั้นเป็นที่นิยมอ่านและนิยมเขียนกันโดยกว้างขวาง เรื่องสั้นเป็นรูปแบบทางวรรณกรรมที่เป็นธรรมชาติที่สุดดั้งเดิมที่สุด และสืบต่อกันมานานที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์เราแต่ละคนย่อมมีเรื่องเล่าหรือเคยเล่าเรื่องกันมาบ้างไม่มากก็น้อย อย่างไรก็ตามรูปแบบเรื่องสั้นอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้มีรากเหง้ามาจากตำนาน นิทาน และพัฒนารูปแบบและเนื้อหาสืบต่อมา สะท้อนความคิดและสภาพสังคมแต่ละยุคสมัยสอดคล้องกับ พัฒจิรา จันทรดำ (2554 : 31-54) ที่ให้ความหมาย กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นเป็นนักประพันธ์ใช้เทคนิคพิเศษทางภาษา รูปแบบ และโครงสร้างถ่ายทอดให้ผู้อ่าน กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นประกอบด้วย โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง เป็นต้น องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะบุคลิกของผู้เขียนด้วย

งานเขียนเรื่องสั้นของนักเขียนแต่ละคนนั้น นักเขียนจะเขียนเรื่องในแนวที่ตนถนัด เมื่อแต่ละคนต่างก็มีแนวการเขียนเป็นของตนเองเช่นนี้ จึงทำให้ผลงานเขียนของนักเขียนมีหลากหลาย จึงมีการศึกษาและจัดกลุ่มงานเขียนขึ้นไว้เป็นหมวดหมู่หรือประเภท ดังที่ สุทัศน์ วงศ์กระบากถาวร (2550 : 51) ได้กล่าวถึง งานเขียนประเภทเรื่องสั้นมีหลายแนวและมีพัฒนาการมายาวนานทั้งทางด้านรูปแบบเนื้อหา และกลวิธีการประพันธ์ ซึ่งเกิดจากพลังความคิดสร้างสรรค์ของนักเขียนแต่ละยุค ทำให้เรื่องสั้นมีความหลากหลาย โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ เช่น ความถนัดของนักเขียน สภาพสังคมการเมือง หรือการแสวงหาแนวทางการเขียนใหม่ ๆ เป็นต้น

การจัดแบ่งประเภทเรื่องสั้นใช้เกณฑ์ 1) แบ่งตามลักษณะโครงสร้าง 2) แบ่งตามลักษณะการเขียน 3) แบ่งตามลักษณะเนื้อหาของเรื่อง 4) แบ่งตามลักษณะของฉากที่ใช้ เรื่องสั้นประเภทต่าง ๆ เหล่านี้เป็นงานเขียนที่แต่งดี ดังที่ ถวัลย์ มาศจรัส (2545 : 148) ได้กล่าวว่า การประพันธ์เรื่องสั้นเช่นเดียวกับศิลปกรรมที่มีความงาม แต่นักเขียนนั้นจะใช้วรรณศิลป์เป็นเครื่องมือโน้มนำให้เห็นหรือเกิดอารมณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการ งานเขียนเรื่องสั้นจึงเป็นงานศิลปะที่ใช้ศิลปะการเขียนสอดคล้องกับ สุทัศน์ วงศ์กระบากถาวร (2550 : 129) ได้กล่าวว่า เรื่องสั้นเป็นงานเขียนสร้างสรรค์ที่แสดงความคิดและจินตนาการของผู้เขียนออกมาในรูปแบบของเรื่องเล่า โดยผ่านศิลปะการใช้ภาษา สามารถเลือกใช้กลวิธีการเขียนได้อย่างอิสระ หรือตามความถนัดของแต่ละคน ดังนั้น ในการเขียนเรื่องสั้นที่มีคุณค่าผู้เขียนจะต้องใช้ศิลปะการเขียน มีความสามารถในการแต่ง ซึ่งเป็นเรื่องของพรสวรรค์ของนักเขียนแต่ละคน

นอกจากเรื่องสั้นมีศิลปะการประพันธ์เป็นกลวิธีการแต่งแล้ว ยังมีแนวคิดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่คุณเขียนต้องการจะนำเสนอต่อผู้อ่าน ดังที่ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2528 : 107 - 108) กล่าวว่า แก่นเรื่องคือพรรณนาที่ผู้แต่งแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของมนุษย์ เรียกว่า ชีวิตทัศน์หรือพรรณนาที่ผู้เขียนมีต่อโลกเรียกว่าโลกทัศน์ แล้วนำมาแสดงให้ประจักษ์แก่ผู้อ่าน โดยใช้เนื้อเรื่องเป็น เครื่องสื่อสาร แก่นเรื่องจึงเป็นจุดมุ่งหมายอันเป็นแก่นกลางหรือเป็นแนวคิดหลักของเรื่อง หรือเป็นสารที่คุณเขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน

ทั้งนี้ นักเขียนไม่ได้เขียนเรื่องสั้นเพื่อเป็นวรรณกรรมบันเทิงคดีเพียงอย่างเดียว เรื่องสั้นก็มีประโยชน์กับผู้อ่าน ดังที่ สุกฤษณ์ วงศ์กระบอกถาวร (2550 : 15) ได้กล่าวว่า งานเขียนประเภทเรื่องสั้นให้ประโยชน์ทั้งผู้เขียนและผู้อ่านในด้านการรับใช้สนองตอบอารมณ์ ระบายความในใจ ให้ความเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการ ตลอดจนทำให้เกิดแนวคิด มุมมอง หรือเห็นทางออกของปัญหา เรื่องสั้นเรื่องหนึ่งจะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด ผู้อ่านมักพิจารณาจากเนื้อหา ศิลปะการประพันธ์ และผลกระทบที่ตามมาจากการอ่านเรื่องสั้นนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เรื่องสั้นที่ดีควรมีความโดดเด่นในด้านกลวิธีการแต่ง การนำเสนอเรื่อง และด้านแนวคิด

นอกจากนี้ วรรณกรรมหรืองานเขียนที่ดีย่อมจะได้รับการยกย่องและมีสถาบันหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม ได้จัดการประกวดผลงานเขียนประเภทต่าง ๆ ดังเช่น รางวัลพานแว่นฟ้า รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด รางวัลซีไรต์ รางวัลแว่นแก้ว รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด เป็นต้น สำหรับรางวัลหนังสือดีเด่นประจำปีในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นรางวัลวรรณกรรมระดับชาติของไทยที่ดำเนินสืบเนื่องมากกว่าสี่สิบปี และมีหนังสือที่ได้รับรางวัลจำนวนมาก โดยมีการประกวดวรรณกรรมดีเด่นหลายประเภท ดังเช่น การประกวดเรื่องสั้น ถือได้ว่าเป็นงานเขียนที่ดีเยี่ยมและมีคุณค่า

งานเขียนที่ได้รับรางวัลในปีต่าง ๆ ที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องมีมากมาย เช่น รางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ได้รับการยอมรับว่าเป็นหนังสือวรรณกรรมที่ดีมีคุณค่า ดังที่ สุพรรณิ วราทร (2543) ได้ศึกษาหนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พบว่าหนังสือเหล่านี้เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ การประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาหนังสือและส่งเสริมการอ่าน รางวัลหนังสือดีเด่นประจำปีในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นรางวัลวรรณกรรมระดับชาติของไทยจากการวิเคราะห์นวนิยายและสารคดีที่ได้รับรางวัลในด้านผู้แต่งและเนื้อเรื่อง พบว่ามีคุณภาพมีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 - 2544 มีผลการวิจัยพบว่า หนังสือบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเรื่องครอบครัว และมีแนวคิดเกี่ยวกับความเมตตากรุณา มีฉากเป็นชนบท การนำเสนอเรื่อง มีโครงเรื่องที่มีเอกภาพ มีแนวเรื่องสมจริง และมีวิธีการนำเสนอเรื่องเป็นเรื่องราวเล่า

จะเห็นได้ว่าการประกวดหนังสือวรรณกรรมเป็นการส่งเสริมหนังสือดีให้แพร่หลาย โดยเฉพาะงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติเป็นงานจำหน่ายหนังสือและสื่อการศึกษาที่มีบริษัทผู้ผลิตหนังสือ

สำนักพิมพ์และร้านหนังสือ มาร่วมออกงานจัดประกวดหนังสือที่แต่งต่อเนื่องมานาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 จนถึงปัจจุบัน ผู้อ่านจะได้รับคุณค่าจากการอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัล ดังที่มีการศึกษาวิจัยหนังสือที่ชนะการประกวดดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะการให้รางวัลเรื่องสั้นที่ถือว่าเป็นวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับความนิยมอ่าน เนื่องจากมีขนาดสั้น ใช้เวลาอ่านสั้น เหมาะกับผู้อ่านที่มีเวลาอ่านน้อย และต้องทำงานในชีวิตสมัยใหม่ที่เร่งรัดในปัจจุบัน

ในการประกวดเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัล ซึ่งนำมาจัดพิมพ์รวมเล่มจำนวน 8 เล่ม ได้แก่ อรุณสวัสดิ์สนธยา จรวดกระดาศ กลางสายฝน โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น หน้าต่าง ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ท่าหน้า เสือกินคน หลิงเสาและเรื่องราวอื่น หนังสือรวมเรื่องสั้นเหล่านี้ที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติปี พ.ศ. 2556 - 2557 นับว่ามีประโยชน์ต่อผู้อ่าน นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องสั้นที่แต่งขึ้นในสมัยปัจจุบัน

ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาลักษณะกลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจแนวการแต่งและแนวคิดของนักเขียนไทยในช่วงเวลาปัจจุบัน ทำให้เข้าใจคุณค่าของวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีเรื่องสั้นที่รับรางวัลซึ่งมีลักษณะเฉพาะและนำมาอ่านเพื่อความบันเทิงควบคู่กับการได้แนวคิดที่มีคุณค่า รวมทั้งยังเป็นตัวอย่างวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดีที่ควรจะอ่านและศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557
2. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีกลวิธีการแต่งตามลักษณะของเรื่องสั้น เช่น มีตัวละครจำนวนน้อย ฉากน้อย แนวคิดประการเดียว เป็นต้น
2. เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้ให้แนวคิดในด้านการสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสังคม เช่น แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตปัญหาสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง เป็นต้น

1.4 กรอบแนวคิดและทฤษฎี

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ มี 2 ลักษณะ ได้แก่ กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแนวคิดในเรื่องสั้น ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น

กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นเป็นนักประพันธ์ใช้เทคนิคพิเศษทางภาษา รูปแบบ และโครงสร้าง ถ่ายทอดให้ผู้อ่าน กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นประกอบด้วยโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง เป็นต้น องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะบุคลิกของผู้แต่งด้วย (พัญจวิรา จันทรคำ. 2554 : 31 - 54)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่องสั้น

แนวคิด หมายถึง ความคิดที่นำเสนอในเรื่อง ซึ่งสรุปจากสถานการณ์เฉพาะของโลก บันเทิงคดีออกมาเป็นความเข้าใจทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับโลกในชีวิตจริง การหาแนวคิดจึงมีความสำคัญเพราะทำให้ผู้อ่านค้นพบความหมายของเรื่องที่อาจนำไปสู่ความเข้าใจชีวิตได้ ถ้าจะสรุปง่าย ๆ แก่นเรื่องก็คือความหมายที่ผู้อ่านสรุปได้หลังจากอ่านงานเขียนเรื่องนั้น ๆ จบลง โดยสรุปจากข้อความที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่เป็นประโยคสำคัญ 2 - 3 ประโยค หรือจากเหตุการณ์ การกระทำ ของตัวละคร คำพูดของตัวละคร เป็นต้น (อิรวาตี ไตลังคะ. 2543 : 66)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแต่งจากหนังสือรวมเรื่องสั้นรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 หนังสือรวมเรื่องสั้นจำนวน 8 เล่ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลประจำปี พ.ศ. 2556 จำนวน 4 เล่ม

1. อรุณสวัสดิ์สินธยา ผู้แต่ง นที ศศิวิมล รางวัลดีเด่น มีเรื่องสั้นจำนวน 10 เรื่อง
2. จรวัดกระตาศกลางสายฝน ผู้แต่ง เสกฐวุฒิ อุดาการ รางวัลชมเชย มีเรื่องสั้นจำนวน 10 เรื่อง
3. โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น ผู้แต่ง โมน สวัสดิ์ศรี รางวัลชมเชย มีเรื่องสั้นจำนวน 10 เรื่อง
4. หน้าต่าง ผู้แต่ง ภพ เบญญภาภา รางวัลชมเชย มีเรื่องสั้นจำนวน 8 เรื่อง

หนังสือรวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลประจำปี พ.ศ. 2557 จำนวน 4 เล่ม

1. ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน ผู้แต่ง รัชศักดิ์ จิรววัฒน์ รางวัลดีเด่น มีเรื่องสั้นจำนวน 10 เรื่อง
 2. ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ ผู้แต่ง รัตนชัย มานะบุตร รางวัลชมเชย มีเรื่องสั้นจำนวน 13 เรื่อง
 3. เสื่อกินคน ผู้แต่ง สาคร พูลสุข รางวัลชมเชย มีเรื่องสั้นจำนวน 8 เรื่อง
 4. หลิงเสาและเรื่องราวอื่น ผู้แต่ง กล้า สมุทวณิช รางวัลชมเชย มีเรื่องสั้นจำนวน 13 เรื่อง
- รวมเรื่องสั้นจำนวน 82 เรื่อง

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลวิธีการแต่ง หมายถึง วิธีการหรือกลวิธีที่ผู้เขียนใช้ถ่ายทอดความนึกคิดหรืออารมณ์ สะเทือนใจเพื่อเสนอผลงานออกมาในลักษณะต่าง ๆ โดยกำหนดโครงสร้างของเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก หรือการสร้างเหตุการณ์ต่าง ๆ มีการใช้สำนวนภาษาที่บรรยายหรือพรรณนาภาพให้ผู้อ่านเห็นภาพในเรื่องที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน กลวิธีมีหลากหลายวิธีที่เป็นคุณสมบัติสำคัญในการทำให้เรื่องมีคุณค่า

2. แนวคิด หมายถึง สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ อาจจะเป็นความจริงอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกิดขึ้นกับโลกและวิถีชีวิตมนุษย์ เช่น ความรัก ความแค้น ความซื่อสัตย์ ความเชื่อ ความตาย ความกลัว

3. เรื่องสั้น หมายถึง เรื่องที่เล่าอย่างสั้น ๆ มีขนาดความยาวของเรื่องที่ไม่กำหนดตายตัว แต่ต้องใช้คำไม่มากนัก โครงเรื่องก็ต้องไม่มีความซับซ้อนจนเกินไป สามารถอ่านจบได้ในเวลาสั้น แนวคิดของเรื่องมีเพียงแนวคิดเดียว

1.7 วิธีการดำเนินศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวกับกลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี

2. ศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวกับกลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น

3. ศึกษาและสำรวจวรรณกรรมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลของหน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ

4. คัดเลือกวรรณกรรมของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 และจัดพิมพ์รวมเรื่องสั้นมีทั้งหมด 8 เล่ม ได้แก่ 1) อรุณสวัสดิ์สินธยา 2) จรวดกระดากกลางสายฝน 3) โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น 4) หน้าต่าง 5) ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน 6) ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ท่าน้ำ 7) เสือกินคน และ 8) หลิงเสาและเรื่องราวอื่น

5. วิเคราะห์กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

6. วิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

7. เสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจกลวิธีการแต่งเรื่องสั้นของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

2. ทำให้เข้าใจแนวคิดของเรื่องสั้นของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557
3. ทำให้เข้าใจอิทธิพลของสังคมที่มีต่อแนวการแต่งและแนวคิดของนักเขียนวรรณกรรมบันเทิงคดี ประเภทเรื่องสั้นในปัจจุบัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 ทั้งหมดมี 8 เล่ม ได้แก่ 1) อรุณสวัสดิ์สนธยา 2) จรวดกระต๊ากกลางสายฝน 3) โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น 4) หน้าต่าง 5) ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน 6) ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ 7) เสือกินคน และ 8) หลิงเสาและเรื่องราวอื่น โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้น
 - 2.1.1 ความหมายของเรื่องสั้น
 - 2.1.2 ลักษณะของเรื่องสั้น
 - 2.1.3 องค์ประกอบของเรื่องสั้น
- 2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น
 - 2.2.1 ความหมายของกลวิธี
 - 2.2.2 กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น
 - 2.2.3 แนวการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น
- 2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหรือแก่นเรื่องในเรื่องสั้น
 - 2.3.1 ความหมายของแนวคิดหรือแก่นเรื่อง
 - 2.3.2 แนวการวิเคราะห์แนวคิดหรือแก่นเรื่อง
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น
 - 2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่องสั้น
 - 2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้น

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของเรื่องสั้น ลักษณะของเรื่องสั้นและองค์ประกอบของเรื่องสั้น โดยหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของเรื่องสั้น

เรื่องสั้น เป็นวรรณกรรมร้อยแก้วบันเทิงคดีประเภทหนึ่ง เรื่องสั้นนั้นมีโครงเรื่อง เนื้อหา ฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และตัวละครสมจริง มีแก่นเรื่องสะท้อนปัญหาสังคม หรือแสดงความคิดเห็นของผู้แต่งที่กว้างขวางกว่าเดิม ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนได้อธิบายความหมายของเรื่องสั้นไว้จำนวนมาก ผู้วิจัยได้รวบรวมสาระสำคัญจากเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 975) ได้อธิบายความหมายของคำว่า เรื่องสั้นว่าเป็นบันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบหนึ่ง มีลักษณะคล้ายนวนิยายแต่สั้นกว่า โดยมีเหตุการณ์ในเรื่องและตัวละครน้อย มักจบแบบพลิกความหมายหรือจบแบบทิ้งให้คิด

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2544 : 390 - 394) กล่าวว่า เรื่องสั้นในปัจจุบันให้นิยามความหมายได้ยากเพราะแม้แต่กรณีของความยาวเพียงประการเดียวก็หาข้อกำหนดแน่นอนตายตัวไม่ได้แล้ว แต่อย่างไรก็ตามเรื่องสั้นของนักเขียนทุกคนที่เป็นเอตตะทัคคะ มีลักษณะรวมกันอยู่คือ “ความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง หมายความว่า เรื่องสั้นจะต้องมีลักษณะเสร็จสิ้นกระแสดความในตัว” และจะมีแก่นเรื่อง (Theme) เพียงประการเดียว มีจุดเรงความสนใจของผู้อ่านอ่านจุดเดียว เพราะเหตุนี้จึงทำให้เรื่องสั้นมักเป็นเรื่องที่บรรยายหรือพรรณนาออกมาจากทรรศนะเดียวกันตลอดเรื่องและต้องมีตัวละครจำกัด ซึ่งต่างจากนวนิยาย

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร (2550 : 3) อธิบายว่าเรื่องสั้น หมายถึง วรรณกรรมร้อยแก้ว ประเภทบันเทิงคดีที่มีขนาดสั้น โครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครน้อย ใช้ฉากและเวลาจำกัด การดำเนินเรื่องจะผูกติดอยู่กับแก่นเรื่องซึ่งมีเพียงประการเดียว ส่วนใหญ่แล้วเรื่องสั้นควรจะต้องเป็นเรื่องที่อ่านได้ต่อเนื่องจากต้นจนจบภายในช่วงเวลาเดียว และโดยทั่วไปใช้เวลาอ่านตั้งแต่ต้นจนจบรวดเดียวไม่ควรจะเกิน 1 ชั่วโมง

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541 : 289) กล่าวว่า เรื่องสั้นเป็นเรื่องสมมุติแต่งขึ้น ประกอบด้วยตัวละคร แสดงความขัดแย้งอย่างใดอย่างหนึ่งจนเกิดวิกฤตการณ์ที่มีเหตุสัมพันธ์ต่อเนื่องไปจนถึงจุดสุดยอดของเรื่อง และคลี่คลายเป็นผลอย่างใดอย่างหนึ่ง

ธิดา โมสิกรัตน์ (2539 : 698) กล่าวว่า เรื่องสั้น หมายถึงงานเขียนที่แต่งเป็นเรื่อง มีขนาดสั้น และมีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องเดียว โดยแสดงออกมาในวิกฤตการณ์เดียวของช่วงชีวิตตัวละคร มีตัวละครน้อย ใช้ฉากและเวลาจำกัด ลักษณะเด่นเหล่านี้ต้องนำไปสู่ความสมบูรณ์ในตัวเองของเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นมีลักษณะเสร็จสิ้นกระแสดความในตัว

ลาวัญญ์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2549 : 30 - 33) ได้ให้ความหมายเรื่องสั้น ลักษณะ และรูปแบบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นบันเทิงคดี (Fiction) ประเภทหนึ่งที่นักประพันธ์จะใช้เทคนิคพิเศษทางภาษารูปแบบและโครงสร้าง ถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่ต่อเนื่องในชีวิต นักประพันธ์บางคนจึงอาจจะเริ่มต้นเรื่องด้วยประโยคหรือวลีที่ครอบคลุมประสบการณ์ที่กว้างไกลกว่ายิ่งไปกว่านั้น นักประพันธ์จะเอาเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์มาประสานเข้ากับพฤติกรรมของตัวละคร แล้วสร้างเป็นเรื่องที่มีความน่าสนใจและน่าติดตาม

2. มีชื่อเรื่อง โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก ตัวละคร บทสนทนา เทคนิคในการแต่ง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง และท่วงทำนองในการแต่ง

3. มีความกะทัดรัดในเนื้อหา มีความคิดหลักและมีสาระของเรื่องเพียงอย่างเดียว
4. มีขนาดความยาวของเนื้อเรื่องตั้งแต่ 1,000 - 15,000 คำ ถ้ามีจำนวนคำ 15,000 - 45,000 คำ เรียกว่า นวนิยายขนาดสั้น (Novelette)
5. เป็นเรื่องที่ย่านรวดเดียวจบในเวลาตั้งแต่ 5 นาที หรืออย่างมาก 40 นาที
6. รูปแบบของเรื่องสั้น เป็นรูปแบบของเรื่องเล่าที่มนุษย์ทุกสังคมรู้จักคุ้นเคย และศิลปะของเรื่องสั้นก็คือ รูปแบบของเรื่องเล่า ที่ได้รับการพัฒนา

เปลื้อง ณ นคร (2535 : 128) กล่าวว่า เรื่องสั้น (Short Story) เดิมมีความหมายถึงเรื่องซึ่งบรรจุคำประมาณ 1,000 คำ ถึง 10,000 คำ เป็นเรื่องที่ย่านรวดเดียวจบในเวลาตั้งแต่ 5 ถึงอย่างมาก 40 นาที เรื่องสั้นเป็นพวกบันเทิงคดีที่มีคนนิยมแพร่หลาย เพราะใช้เวลาอ่านน้อย ได้รู้เรื่องทันอกทันใจ เป็นเครื่องวางของจิตใจเมื่อยามหมดธุระการงาน ระหว่างพักผ่อนอยู่เฉย ๆ การอ่านเรื่องสั้น ๆ ย่อมทำให้เกิด ความเพลิดเพลิน สัมภาระและความวิตกกังวลได้ชั่วขณะหนึ่ง นี่เป็นความต้องการของคนปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าในวงหนังสือพิมพ์ของประเทศเราบรรดานิตยสารต่าง ๆ มากมายหลายสิบฉบับ ได้พิมพ์เรื่องสั้นบ่าเรอความสำราญของผู้อ่านรวมแล้วสัปดาห์หนึ่งนับเป็นร้อย ๆ เรื่อง เรื่องสั้นเหล่านี้ มีเค้าเรื่องหลากหลาย เป็นเรื่องรัก เรื่องผจญภัย เรื่องลึกลับ เรื่องตื่นเต้น เรื่องหวาดเสียวและอีกหลายเรื่อง แล้วแต่นักประพันธ์จะประดิษฐ์คิดเขียน

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นเป็นบันเทิงคดีที่มีความยาวขนาดสั้น แต่ไม่กำหนดตายตัว ความยาวต้องเป็นเท่าใด แต่มีลักษณะเด่นเป็นเกณฑ์กลางอยู่ว่าจะต้องเสนอแนวคิดเพียงประการเดียว โดยแสดงออกมาในวิฤตการณ์เดียวของช่วงชีวิตตัวละคร ตัวละครมีน้อย ใช้ฉากและเวลาจำกัด ใช้ภาษา กะทัดรัด ลักษณะเด่นเหล่านี้ต้องนำไปสู่ความสมบูรณ์ในตัวเองของเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นมีเนื้อเรื่องเสร็จสิ้นจบในตัว

2.1.2 ลักษณะของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี เรื่องสั้นมีลักษณะคล้ายกับนวนิยายแต่ก็มีลักษณะเด่นของเรื่องสั้น ซึ่งมีนักวิชาการได้อธิบายลักษณะของเรื่องสั้นไว้ดังต่อไปนี้

เปลื้อง ณ นคร (2535 : 129-130) ได้อธิบายเรื่องสั้นมีลักษณะสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีเหตุการณ์สำคัญอันเป็นต้นเรื่องแต่เพียงอย่างเดียว กล่าวคือในการเปิดเรื่องของเรื่องสั้น จะให้มีเหตุการณ์หลายอย่างไม่ได้ ต้องมีเหตุการณ์สำคัญที่จะทำให้เรื่องดำเนินต่อไปเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ข้อนี้จะเห็นว่าผิดกับนวนิยายมาก เพราะในนวนิยายนั้นมักจะมีเหตุการณ์ต่าง ๆ มาประสมกันหลายอย่าง ซึ่งถ้าท่านอ่านนวนิยายแล้วจะเห็นได้ทันทีว่านักเขียนจะต้องเปิดตัวละครออกมาหลายตัวกว่าจะได้ดำเนินเรื่องกันอย่างจริงจัง

2. ต้องมีตัวละครที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในท้องเรื่องแต่เพียงตัวเดียวเท่านั้น ตัวละครประกอบอื่น ๆ จะมีก็โดยจำเป็นและเกี่ยวข้องกับตัวสำคัญจริง ๆ และตามปกติแล้วไม่ควรให้มีเกิน 5 ตัว

3. ต้องมีจินตนาการหรือมโนคติ ซึ่งได้แก่ความสามารถที่จะสร้างภาพขึ้นในดวงจิตทั้งของนักประพันธ์และของผู้อ่าน ก่อนที่จะประพันธ์เรื่อง นักประพันธ์จะต้องนึกเห็นภาพของท้องเรื่องให้แจ่มใสแล้วเขียนพรรณนาให้อ่านแล้วนึกเห็นภาพได้อย่างที่นักประพันธ์เห็น

4. ต้องมีพล็อตหรือการผูกเค้าเรื่อง ซึ่งมักจะประกอบด้วยปมหรือข้อความที่ทำให้ผู้อ่านฉงนและอยากรู้อะไรจะเกิดมีอะไรต่อไป แล้วดำเนินเรื่องพาผู้อ่านให้ถึง หรือสนใจยิ่งขึ้นทุกทีจนถึงจุดสุดยอดของเรื่อง ซึ่งเรียกกันว่า ไคลแมกซ์ (Climax)

5. ต้องมีความแน่น เรื่องสั้นมีเนื้อที่น้อย สิ่งที่เราจะเขียนลงไป ต้องมีประโยชน์ต่อเรื่อง ต้องเขียนอย่างรัดกุมเท่าที่จำเป็น ฉาก (Setting) การให้บทตัวละคร (Characterization) คำพูดหรือกิริยาอาการต่าง ๆ จะเขียนพุ่มเพื่อไม่ได้ ต้องพยายามหาวิธีเขียนให้ใช้คำน้อย แต่ได้ความมาก

6. ต้องมีการจัดรูป คือต้องวางรูปเรื่อง โดยถือตัวละครเป็นใหญ่ ให้เหตุการณ์เกิดมาจากตัวละคร จะต้องลำดับเหตุการณ์ให้มีขึ้นเชิงชวนอ่าน จะเขียนอย่างจดหมายเหตุประจำวันไม่ได้

7. ข้อสุดท้าย เรื่องจะต้องให้ความรู้สึกโดยเฉพาะอย่างหนึ่งอย่าง เมื่อผู้อ่านอ่านจบแล้วควรจะได้รับรสหรือเกิดอารมณ์ขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่ง จะเป็นความรู้สึกยินดี ตื่นเต้น สยดสยอง หมัดหวัง ขบขัน หรือเศร้าใจ

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 156 - 157) อธิบายเรื่องสั้นมีลักษณะสำคัญที่สังเกตได้ชัดเจนมี 8 ประการ ดังนี้

1. ความยาวเรื่องสั้นมีความยาวพอประมาณ โดยทั่วไปนิยมกำหนดความยาวของเรื่องสั้นจากเวลาที่อ่านคือภายในระยะเวลา 5 - 50 นาที หรือจำนวนคำประมาณ 2,000 - 12,000 คำ

2. โครงเรื่อง เรื่องสั้นมีโครงเรื่องเดี่ยวและเป็นโครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเพราะมีข้อจำกัดในเรื่องความยาว โครงเรื่องที่ตีประกอบด้วยข้อขัดแย้ง (Conflict) อุปสรรค (Obstacles) และการต่อสู้ (Struggle)

3. แก่นเรื่องหรือแนวคิด เรื่องสั้นมุ่งเสนอแนวคิดหรือแก่นของเรื่องเพียงข้อเดียว

4. ตัวละคร เรื่องสั้นมีตัวละครน้อย โดยเฉพาะตัวละครที่มีบทบาทสำคัญหรือเป็นตัวละครเอก มักมีเพียง 2 - 3 ตัวเท่านั้น

5. บทสนทนา เรื่องสั้นมีบทสนทนาที่ใช้ภาษาได้สมจริง สอดคล้องกับตัวละครและสภาพแวดล้อม

6. ฉากและบรรยากาศ มีความสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและที่สำคัญที่สุดคือ ต้องสมจริง

7. ตอนจบของเรื่อง เรื่องสั้นอาจมีจุดจบแบบธรรมดา (Satisfying Ending) คือจุดจบเรื่องเป็นไปตามความคาดหมายของผู้อ่าน หรือมีจุดจบเรื่องแบบพลิกความหมาย (Twist Ending) คือจุดจบของเรื่องมิได้เป็นไปตามผู้อ่านคาดหมายไว้ตลอดเวลาที่อ่านเรื่องสั้นนั้นตั้งแต่ต้นมาก็ได้

8. ความแน่น เรื่องสั้นมีความแน่นพอดี หมายถึงต้องมีกลวิธีการทำบทสนทนา การพรรณนาฉาก บรรยากาศ และตัวละคร ให้กะทัดรัดและมีประโยชน์ต่อการดำเนินเรื่อง อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา เรื่องสั้นของไทยเริ่มมีพัฒนาการที่คลี่คลาย ขยายตัวไปจากเดิมมากทั้งในด้านรูปแบบ แนวคิด เนื้อหาและกลวิธีการแต่ง

ประทีป เหมือนนิล (2523 : 40) กล่าวถึงลักษณะของเรื่องสั้นมี 6 ประการ ดังนี้

1. มีโครงเรื่อง หมายถึงเป็นเรื่องที่มีการเปิดเรื่องในตอนต้น มีการคลี่คลายขยายเรื่อง โดยมี ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละครเพื่อนำไปสู่จุดสุดยอด (Climax) ในตอนกลาง และมีการปิดเรื่องในตอนท้าย ซึ่งส่วนมากจะเป็นการปิดเรื่องชนิดที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง จึงจะถือว่าเป็นโครงเรื่องที่สมบูรณ์
2. มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวและมีผลอย่างเดียว หมายถึงว่า ในแต่ละโครงเรื่องนั้น จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายและมุ่งแสดงผลของเรื่องออกมาเพียงอย่างเดียว
3. ใช้เวลาน้อย หมายถึง เวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโครงเรื่อง จะต้องกำหนดลงไปอย่างแน่ชัดให้จบลงในชั่วระยะเวลาสั้น ๆ เช่น หนึ่งชั่วโมงหรือหนึ่งวัน
4. ใช้ตัวละครน้อย หมายถึง ตัวละครที่มีบทบาทสำคัญ ควรมีได้ไม่เกิน 4 - 5 ตัว เพื่อให้การดำเนินเรื่องรวดเร็วและรวบรัดไปสู่จุดจบที่มุ่งหมาย
5. มีขนาดสั้น โดยปกติจะถือว่าเรื่องสั้นขนาดมาตรฐานควรมีความประมาณ 4,000 - 5,000 คำ
6. ต้องมีความแน่น หมายถึง การที่จะต้องใช้สำนวนโวหาร การสร้างฉาก ตัวละคร บทสนทนา ฯลฯ ให้กระชับรัดกุมและมีประโยชน์ต่อการดำเนินเรื่องมากที่สุด

สินี เต็มสงใส (2553 : 63 - 64) ได้กล่าวว่า เรื่องสั้นไม่ใช่กลอนเปล่า (FREE VERSE) ที่จะเขียนถ้อยคำร้อยเรียงให้ไพเราะเท่านั้น แต่มีลักษณะเฉพาะอยู่ในตัวของมันคือมีที่มาที่ไปไปเหมือน การเล่าเรื่องที่คุณคิดขึ้นมาให้ผู้อื่นฟังในรูปแบบของตัวอักษร จะเห็นได้ว่าคนบางคนเล่าเรื่องได้สนุกชวนให้สนใจฟัง แต่เรื่องเดียวกันนั้นคนอีกคนหนึ่งนำไปเล่า กลับไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกอยากฟังต่อให้จบ เป็นศิลปะและเทคนิคเฉพาะตัวในการจะสร้างสีสันให้กับเรื่องราวที่จะนำเสนอต่อผู้อื่นให้เขาอยากฟังหรืออยากอ่าน ลักษณะเฉพาะของเรื่องสั้นมีดังนี้

1. เรื่องสั้นต้องมีโครงเรื่อง
2. ต้องมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียว
3. ใช้เวลาดำเนินเรื่องน้อย
4. ใช้ตัวละครน้อย
5. ต้องมีขนาดสั้น แบ่งเป็นเรื่องสั้นขนาดสั้น (Shot Shot Story) และเรื่องสั้นขนาดยาว (Long Shot Story)

กระแสมาลยาภรณ์ (2530 : 38) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของเรื่องสั้นสามารถแยกได้ 8 ข้อ ดังนี้

1. ความยาวของเรื่อง ประมาณ 1,000 - 10,000 คำ
2. อ่านรวดเดียวจบ หรือชิวเวลานั่งครั้งหนึ่งประมาณ 5 - 50 นาที
3. มีตัวละครเอกหนึ่ง และมีตัวละครประกอบไม่เกิน 5
4. ประหยัดคำ
5. เหตุการณ์เดียว สถานที่และระยะเวลาในท้องเรื่องน้อย
6. โครงเรื่องนั้นจะต้องมีจุดหมายเดียว ผลเดียวและให้อารมณ์เดียว
7. โครงเรื่องจะต้องมีความขัดแย้งกันอยู่ แล้วจึงไปถึงจุดสุดยอด
8. จบลงอย่างธรรมดาก็ได้หรือจะเป็นจบแบบขมวดท้าย Surprise Ending หรือ

Twist ก็ได้

สรุปได้ว่าลักษณะสำคัญของเรื่องสั้นคือความยาวไม่ยาวนานนัก ใช้เวลาในการอ่านน้อย เรื่องสั้นต้องดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างรวดเร็ว มีตัวละครและฉากน้อย การใช้สำนวนในการเขียนอย่างกะทัดรัด มีแนวคิดหรือแก่นเรื่องเดียว

2.1.3 องค์ประกอบของเรื่องสั้น

วรรณกรรมทุกประเภทซึ่งก็มีองค์ประกอบ องค์ประกอบของเรื่องสั้นนั้นประกอบด้วยหลายอย่างรวมกัน แต่ละองค์ประกอบนั้นมีความสำคัญในการดำเนินเรื่อง ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้เรื่องสั้นไม่สมบูรณ์ ดังนั้นนักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบของเรื่องสั้นดังต่อไปนี้

สุทัศน์ วงศ์กระบกถาวร (2550 : 105 - 125) กล่าวว่า องค์ประกอบเรื่องสั้นแบ่งตามโครงสร้างได้ 6 ลักษณะดังนี้

1. โครงเรื่อง คือ ชุดของเหตุการณ์ที่ปรากฏอันเป็นทิศทางของการดำเนินเรื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งในลำดับเหตุการณ์ดังกล่าวนั้นต้องเป็นเหตุผลต่อกันอย่างมีเอกภาพ และเงื่อนไขดังกล่าวนี้เกิดจากการจัดระเบียบทางความคิดของนักเขียนที่มองเห็นภาพรวมของเรื่องก่อนการลงมือเขียน โดยมีจุดเด่นอยู่ที่การสร้าง ความขัดแย้งในการดำเนินเรื่อง เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาของตัวละคร รวมทั้งผลของการแก้ไขนั้นว่าสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร

2. แก่นเรื่อง เป็นแนวคิดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่คุณเขียนต้องการจะนำเสนอต่อผู้อ่านเป็นแนวคิดรวบยอด (Concept) ของผู้เขียนที่ต้องการนำเสนอต่อผู้อ่านเป็นสาระสำคัญ

3. ตัวละคร คือ ผู้ประกอบพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในเรื่อง หรือผู้ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ตัวละครไม่จำกัดอยู่แต่เพียงมนุษย์ อาจเป็นอมมนุษย์ ภูตผีปีศาจ เทวดา สัตว์ หรือ สิ่งของไม่มีชีวิตที่ถูกสมมติขึ้นให้เป็นเหมือนสิ่งมีชีวิตก็ได้

4. บทสนทนา คือ ถ้อยคำในการสนทนาระหว่างตัวละครในเรื่องตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปหรือมากกว่านั้น โดยปกติแล้วบทสนทนาในเรื่องสั้นจะเขียนอยู่ในเครื่องหมายอัฒภาค และมักจะแยกคำพูดโต้ตอบกันของตัวละครไว้คนละบรรทัด

5. มุมมอง มุมมองบางครั้งเรียกว่ากลวิธีเล่าเรื่องก็ได้หมายความว่าเรื่องที่เราสร้างขึ้นนั้น จะกำหนดให้ใครเล่าเรื่องหรือเล่าผ่านสายตาของใครนั่นเอง

6. ฉากและบรรยากาศ ฉาก หมายถึง เวลาและสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ตัวละครแสดงบทบาทอยู่ฉากในเรื่องสั้นมักจะปรากฏคู่กับบรรยากาศ ซึ่งจะบ่งบอกถึงอารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในฉากนั้น

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร (2550 : 105) ได้อธิบายว่าเรื่องสั้นมีองค์ประกอบหลายอย่างรวมกัน โดยแต่ละอย่างมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือมีข้อบกพร่องในสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปก็ส่งผลให้เรื่องสั้นเรื่องนั้นขาดความสมบูรณ์

องค์ประกอบของเรื่องสั้นสามารถแบ่งออกตามโครงสร้างได้ 6 ลักษณะดังนี้

1. โครงเรื่อง
2. แก่นเรื่อง
3. ตัวละคร
4. บทสนทนา
5. มุมมอง
6. ฉาก – บรรยากาศ

การแบ่งองค์ประกอบของเรื่องสั้น กล่าวสอดคล้องกับ สุदारัตน์ เสรีวัฒน์ (2522 : 12) และ สินี เต็มสงใส (2553 : 23) ซึ่งสรุปว่า องค์ประกอบของเรื่องสั้นมีผลต่อการแต่งเนื้อเรื่องให้สมบูรณ์ขึ้นได้ โดยจะประสานกันเป็นเรื่องเป็นราวที่ทำให้เรื่องสั้นมีความน่าสนใจและสนุกสนาน

อุดม หนูทอง (2522 : 118) อธิบายว่า เรื่องสั้นมีองค์ประกอบเช่นเดียวกับนวนิยาย แต่มีลักษณะพิเศษเฉพาะดังนี้

1. มุ่งแสดงแนวคิดหรือปรัชญาเพียงอย่างเดียว
2. ใช้ตัวละครน้อย และมีตัวละครที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในท้องเรื่องเพียงตัวเดียวเท่านั้น
3. วางโครงเรื่องอ่านแล้วชวนให้ฉงน โดยเริ่มจากปมปัญหาเล็ก ๆ แล้วค่อยผูกปมแน่นขึ้นนำไปสู่จุดสุดยอด (Climax) แล้วจบเรื่องลงทันที (แต่เรื่องสั้นในปัจจุบันไม่ได้เน้นที่โครงเรื่องก็มี)
4. ใช้เวลาในการดำเนินเรื่องน้อย เพื่อให้บทบาทของตัวละครอยู่ในวงจำกัดอยู่ในกรอบของความคิดเดียว
5. ความยาวของเรื่องประมาณ 1,000 - 10,000 คำ หรือใช้เวลาอ่านประมาณ 5 - 50 นาที

6. การบรรยายฉาก ตัวละคร และบทสนทนา เป็นไปอย่างกระชับ รัดกุม ไม่เยิ่นเย้อ
 อย่างนวนิยาย

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 161 - 163) อธิบายว่าเรื่องสั้นมีส่วนประกอบของเรื่องทำนองเดียวกับเรื่องบันเทิงคดีประเภทอื่น ๆ คือประกอบด้วยแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก และบรรยากาศ ดังนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวความคิดหรือจุดสำคัญของเรื่องและผู้แต่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ แต่เนื่องจากเรื่องสั้นมีขนาดจำกัด เรื่องสั้นจึงมีแก่นเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งสะท้อนแนวคิดของผู้แต่งเพียงประการเดียว เช่น ชี้ให้เห็นความแปลกประหลาดเพียงเรื่องเดียว หรือแสดงอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแสดงชีวิตในแง่มุมที่แปลกเพียงมุมเดียว หรือเผยแพร่ศนะของผู้แต่งเพียงข้อเดียว เป็นต้น

2. โครงเรื่อง คือเค้าโครงเรื่องและผู้แต่งกำหนดไว้ก่อนว่าจะแต่งเรื่องไปในทำนองใดจึงจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องอย่างตื่นต้นและกระหายใคร่รู้ไปได้ตลอดทั้งเรื่อง โครงเรื่องมีลักษณะดังกล่าวนี้จำเป็นต้องอาศัยกลวิธีการผูกปม การคลายปม และการหน่วงเรื่อง ตลอดจนกลวิธีการเปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่องของผู้แต่ง กลวิธีการผูกปมที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยข้อขัดแย้ง อุปสรรคและการต่อสู้ด้วย อย่างไรก็ตาม เรื่องสั้นที่ดีควรมีโครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเพียงโครงเรื่องเดียว เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องความยาว

3. ตัวละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมุติตามที่คุณแต่งกำหนด โดยทั่วไปผู้แต่งมักกำหนดให้ตัวละครในเรื่องสั้นมีน้อยตัว เพราะเรื่องสั้นมุ่งแสดงแก่นของเรื่องเพียงแง่เดียวหรือมุ่งแสดงผลของเรื่องเพียงข้อเดียว ฉะนั้นเพื่อให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางได้เร็วที่สุด ผู้แต่งจึงนิยมสร้างตัวละครให้มีน้อยตัว คือมีตัวละครเอกเพียงหนึ่งหรือสองตัว จะมีตัวละครประกอบที่เป็นประโยชน์ต่อเรื่องจริง ๆ อีก 2 ถึง 3 ตัวเท่านั้น

4. บทสนทนา คือ ถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดจาโต้ตอบกัน บทสนทนาอาจมีประโยชน์ต่อการเขียนเรื่องสั้น เพราะช่วยให้เรื่องดำเนินคืบหน้าไปได้โดยผู้แต่งไม่ต้องอธิบายความให้ยืดยาว ช่วยสะท้อนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของตัวละคร หรือช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่องให้เป็นไปตามธรรมชาติ และพร้อมกันนี้ก็อาจช่วยหลีกเลี่ยงความซ้ำซากของการบรรยายไปในตัวด้วยก็จริง บทสนทนาที่มีประโยชน์ต่อเรื่องสั้นมากที่สุดเป็นบทสนทนาที่กระชับและใช้ให้ตรงประเด็นของเรื่อง

5. ฉาก คือ สถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ซึ่งหมายรวมถึงเวลาและสภาพที่แวดล้อมเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วยฉากที่สำคัญในเรื่องสั้นมักจะมีกล่าวถึงเพียงฉากเดียวเพราะผู้แต่งถือว่ายิ่งใช้เหตุการณ์สถานที่ และเวลาในเรื่องน้อยเท่าใดก็ยิ่งมีผลทำให้แนวคิดของเรื่องชัดเจนเท่านั้น ผู้แต่งเรื่องสั้นจะเลือกเอาเหตุการณ์สำคัญของเรื่องกล่าวอย่างละเอียดเพียงเหตุการณ์เดียว พร้อมกันนี้ก็

กล่าวถึงสถานที่สำคัญเพียงแห่งเดียวและกล่าวถึงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องด้วยช่วงสั้น ๆ เท่านั้น

6. บรรยากาศ คือ อารมณ์ต่าง ๆ ของตัวละครที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 และมีอิทธิพลทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามไปด้วยการสร้างบรรยากาศจำเป็นต้องอาศัยรายละเอียดจากส่วนประกอบอื่น ๆ ของเรื่องด้วย เช่น สิ่งของเครื่องใช้ สีหน้าท่าทาง เครื่องแต่งกายและบทสนทนาของตัวละครตลอดจนเครื่องประกอบฉาก เช่น แสง สี และเสียงเป็นต้น เพราะสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ จะทำให้ตัวละครและผู้อ่านเกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้แต่งต้องการได้

เรื่องสั้นที่ดีจะต้องมีฉากและบรรยากาศที่สมจริง และที่สำคัญคือทั้งสองสิ่งนี้จะต้องสัมพันธ์กัน และต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องด้วย โดยทั่วไปผู้แต่งเรื่องสั้นจะถือว่าบรรยากาศเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของฉาก เพราะมีส่วนช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในเรื่องสั้นจึงนิยมทำควบคู่ไปกับการสร้างฉากพร้อมทั้งใช้หลักเกณฑ์แบบเดียวกัน

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของเรื่องสั้น ต้องมีโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศ ซึ่งเหมือนกับองค์ประกอบของวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี แต่เรื่องสั้นนั้นมีข้อจำกัดลักษณะความยาวสั้น ฉากน้อย ตัวละครน้อย แนวคิดหรือแก่นเรื่องเดียว

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น

การศึกษาวเคราะห์เรื่องสั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของกลวิธี กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น และแนวการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของกลวิธี

กลวิธีเป็นเทคนิคในการเขียนวรรณกรรม มีนักวิชาการได้ให้ความหมายความว่ากลวิธีไว้ดังต่อไปนี้

กลวิธี ในเชิงพลศึกษา หรือส่วนใหญ่ใช้ในการกีฬาเรียกเป็นภาษาอังกฤษทับศัพท์ว่า เทคนิค มีความหมายว่า ใช้ในการเล่นกีฬาหรือแข่งขันกีฬา ที่มีกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น วันนี้มีการแข่งขันเปตองกับคู่แข่ง จะใช้กลวิธีใดในการสู้กับทีมคู่แข่ง ให้ตลอดการแข่งขัน เป็นต้น คำที่ความหมายใกล้เคียงกันคือ ยุทธวิธี หรือ แพคติก กลวิธี (2557 : ออนไลน์)

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2517 : 29) กล่าวถึง เทคนิค หรือกลวิธีไว้ว่า เทคนิคคือวิธีการหรือกลวิธีซึ่งผู้แต่งนำมาใช้ถ่ายทอดความนึกคิดหรืออารมณ์สะท้อนใจ เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้แต่งมีฝีมืออย่างไร โบราณใช้คำว่า "อุบาย" (แต่ปัจจุบันความหมายกลายเป็นทางที่ไม่ดี) เพื่อผู้อ่านได้ถ่ายทอดความคิดนั้นอย่างซึ้งซาบ กลวิธีในการแต่งวรรณคดีเป็นสมบัติสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เรื่องมีคุณค่าทางวรรณคดี กลวิธีเป็นความสามารถและฝีมือของผู้แต่งวรรณคดีประเภทเรื่องเล่ามีหลากหลายวิธี และทวีขึ้นไปเสมอตราบเท่าที่ศิลปะการแต่งเจริญก้าวหน้าไป

ชวน เพชรแก้ว (2520 : 20) ให้ความหมายว่า เทคนิคคือกลวิธีผู้แตงนำมาใช้ในการถ่ายทอด ความนึกคิดหรือความสะเทือนใจ เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้แตงมีฝีมือเพียงใด การใช้เทคนิคอาจจะ ทำได้หลายประการ เช่น อาจจะใช้โดยการสร้างผู้เล่าเรื่องขึ้น อาจจะเป็นการเล่าย้อนหลัง อาจ จะเปิดเรื่องและ ปิดเรื่องโดยสร้างความสะเทือนใจ

สมพร มั่นตะสูตร (2525 : 54) กล่าวถึงความหมายของคำว่ากลวิธีว่า กลวิธีหมายถึงวิธีการ ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแต่งหนังสือเพื่อเรียกร้องความสนใจให้ผู้อ่านสนใจในงานเขียนนั้นขึ้นอีก กล่าวคือ กลวิธีสร้างความประทับใจให้เกิดในงานเขียนของตนเอง ประกอบด้วยกลวิธีในการสร้างเรื่องหรือ เสนอเรื่องและกลวิธีในการใช้คำเป็นสำคัญซึ่งอาจเรียกว่ากลวิธีทางวรรณศิลป์ก็ได้

สรุปได้ว่ากลวิธีคือวิธีการต่าง ๆ ของการเขียนวรรณกรรมหรือฝีมือการแต่งหรือเรียกว่าลีลา การแต่งของวรรณกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้แตงสร้างขึ้นเพื่อนำเสนอของเรื่องราวต่าง ๆ

2.2.2 กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น

เรื่องสั้นนั้นมีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบนั้นก็ยังมีกลวิธีในการแต่ง ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงกลวิธีการแต่งเรื่องสั้นดังต่อไปนี้

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517 : 115) ได้อธิบายว่า “กลวิธี” อาจเรียก “ลีลา” ก็ได้ คือ การกระทำอย่างไรเนื้อเรื่องจึงจะดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผูกไว้และบรรลุความมุ่งหมาย กลวิธีมี หลากหลายอาจเป็นการแบ่งเรื่องเป็นบท ๆ หรือตั้งต้นบทที่หนึ่งด้วยตัวเอกฝ่ายหญิงหรือฝ่ายชาย หรือ จะตั้งต้นด้วยตัวที่ไม่ค่อยสำคัญในเรื่อง จะใช้สำนวนภาษาอย่างไร จะใช้ภาษาสละสลวยพรรณนาภาพ งาม ๆ ในชนบทหรือจะให้เห็นคนอ่านเห็นภาพที่น่าสังเวช เนื่องมาจากความยากจนของชาวชนบท หรือ จะแสดงให้เห็นภาพความสงบ อาจใช้สำนวนเหมือนภาษาพูดตลอดเรื่อง หรือเลือกชีวิตชาวชนบทโดย ใช้ฉากเพียงแห่งเดียว ใช้เหตุการณ์ทุกวันเกิดขึ้นในชนบทหรือจะให้เกิดในกรุงและชนบทสลับกันไป จะใช้อารมณ์ขันหรือไม่หรือจะใช้อารมณ์จริงจัง หรือจะแทรกการอภิปรายปรัชญาชีวิตระหว่าง พรรณนาชีวิตในชนบท เหล่านี้เป็นกลวิธีที่ผู้แตงจะต้องกำหนดขอบวนการของกลวิธีทั้งหมด

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2543 : 116 - 117) กล่าวเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งที่นิยมกันทั่วไปว่ามี 3 วิธีได้แก่

1. กลวิธีเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง เช่น ผู้แตงเป็นผู้เล่าเรื่อง ตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่อง ของตนเอง ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า หรือผู้แตงเลือกผู้เล่าเรื่องหลายแบบประสมกัน

2. กลวิธีเกี่ยวกับการดำเนินเรื่อง รวมถึงฉาก มีหลากหลายวิธี ดังเช่น เล่าเรื่องตาม ปฏิทิน เล่าเรื่องย้อนต้น (Flash Back) เรื่องอาจเกิดขึ้นในตอนใดของเรื่องก็ได้ แต่มีวิธีการเล่าเรื่อง ย้อนต้นสลับไปมากับเรื่องในปัจจุบัน เล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมา การผูกเรื่องให้น่าสนใจ ด้วยการสร้างความใคร่รู้เรื่องต่อไป การสร้างความขัดแย้งในการดำเนินเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโครงเรื่องใหญ่กับโครงเรื่องย่อย การใช้เหตุบังเอิญหรือเหตุประจวบ การสื่อความคิดตามโลก ทรรศนะของผู้แตงอย่างแจ่มแจ้ง มีสารัตถะของเรื่องที่ชัดเจน การคลี่คลายสารัตถะของเรื่องไปตาม

ลำดับขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพจนจบเรื่อง การใช้สัญลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และการจบอย่างประทับใจ

3. กลวิธีเกี่ยวกับการสร้างตัวละครในเรื่อง มีหลากหลายวิธี เช่น ให้ความสำคัญแก่ตัวละครถือว่าตัวละครเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่อง เน้นเนื้อเรื่อง ตัวละครมีบทบาทไปตามเนื้อเรื่อง ใช้กลวิธีกระแสดิจประหวัด เป็นการใช้ความคิดของตัวละครเป็นเนื้อเรื่อง การสร้างตัวละครให้สมจริงโดยใช้แนวคิดวิทยาศาสตร์และความเป็นจริงในชีวิต การสร้างตัวละครแบบเหนือจริง มีลักษณะเกินจากปกติมนุษย์ การสร้างตัวละครแบบร่างภาพ (Sketch) บรรยายลักษณะและเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวละครอย่างละเอียดหลายแง่มุม แต่ไม่มีการดำเนินเรื่องอย่างใดในตอนนั้น และการบรรยายแบบณะเป็นวิธีการตรงกันข้ามกับแบบร่างภาพ การบรรยายแบบณะนี้ผู้อ่านจะเข้าใจและรู้จักตัวละครได้เอง

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร. (2550 : 130 - 146) กล่าวเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้นดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการสร้างแก่นเรื่อง แก่นเรื่องหมายถึงแก่นกลางของเรื่อง บ้างเรียกว่าแนวคิดหรือสารัตถะ เป็นสาระสำคัญของเรื่องและผู้เขียนต้องการจะสื่อไปยังผู้อ่าน มีคำกล่าวในแวดวงนักเขียนว่า “นักเขียน ต้องเป็นนักหาเรื่อง” นั้นหมายความว่า ในการสร้างงานเขียน นักเขียนต้องคิดหาประเด็นหลักมานำเสนอให้ได้ก่อน

2. กลวิธีการสร้างโครงเรื่อง โครงเรื่องหมายถึงลำดับเหตุการณ์ทั้งหลายที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ประกอบไปด้วยการเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และปิดเรื่อง สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างโครงเรื่องคือ ต้องเข้าใจว่าแม้ว่าโครงเรื่องกับตัวเรื่องมีลักษณะภายนอกที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือเป็นการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง แต่หากมองในแง่รายละเอียดก็จะเห็นได้ว่าโครงเรื่องกับตัวเรื่องจะมีความแตกต่างกัน

3. กลวิธีการสร้างตัวละคร ตัวละครคือผู้มบทบาทในการดำเนินเรื่อง และประสบปัญหาหรือมีข้อขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งตัวละครไม่จำเป็นต้องเป็นมนุษย์เสมอไป อาจเป็นสัตว์ ต้นไม้ หรือวัตถุสิ่งของก็ได้แต่ในเรื่องสั้นสมัยใหม่มักพบว่าตัวละครส่วนใหญ่จะเป็นคน และถอดแบบจำลองลักษณะนิสัย พฤติกรรมจากคนที่เราพบเห็นได้โดยทั่วไป

ความหมายของตัวละครมีอยู่ 2 ระดับ ระดับแรกตัวละครคือตัวบุคคลที่มีบทบาทในเรื่อง ความหมายระดับที่ 2 คือคุณลักษณะของตัวละคร เช่น รูปร่าง หน้าตา หรือคุณสมบัติพิเศษที่บ่งชี้ความเป็นบุคคลประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่โดยทั่วไปตัวละครจะหมายถึงผู้มบทบาทในท้องเรื่อง กล่าวอีกนัยหนึ่งตัวละครก็คือเจ้าของเรื่องนั่นเอง

4. กลวิธีการสร้างบทสนทนา บทสนทนาหมายถึงคำพูดของตัวละครที่ใช้โต้ตอบกัน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่า เรื่องเล่านั้นมีความสมจริงไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้บทสนทนายังทำให้ทราบถึง ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ด้วย หากเรื่องสั้นใดที่มีแต่การบรรยายยาวติดกันเป็นพืดโดยไม่มี

บทสนทนาสลับเลย ผู้อ่านมักจะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย โดยเฉพาะถ้าคนเขียนฝีมือไม่ดียิ่งแล้วใหญ่ เพราะปกติแล้วเรื่องสั้นมักมีการพูดจากันของตัวละครเพื่อสร้างบรรยากาศให้สมจริงเหมือนกับการจำลองชีวิตของคนโดยทั่วไป

ในการสร้างบทสนทนา ปกติแล้วมักใช้เครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) กำกับและแยกคำพูดของตัวละครไว้คนละบรรทัด แต่นักเขียนบางคนอาจวางบทสนทนาต่อกันโดยไม่ย่อหน้าใหม่ก็ได้

5. กลวิธีการสร้างมุมมอง มุมมอง (Point Of View) บางทีเรียกกันว่ากลวิธีในการเล่าเรื่อง หมายถึงวิธีการที่ผู้เขียนเลือกนำเสนอเรื่องราวจากมุมใดมุมหนึ่งว่าจะเล่าเรื่องโดยผ่านสายตาของใคร ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับเนื้อหาลักษณะของตัวละครและจุดมุ่งหมายของการแต่งเป็นสำคัญ

วิธีการเลือกใช้มุมมองในการเขียนเรื่องสั้นนั้นมีอยู่ด้วยกัน 4 วิธีคือ

1. ใช้บุรุษที่ 3 ที่ไม่ใช่ตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่า
2. ใช้บุรุษที่ 3 ที่เป็นตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่า
3. ใช้บุรุษที่ 1 ซึ่งเป็นตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่า
4. ใช้ผู้เขียนเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ของตัวละครทั้งหมดเป็นผู้เล่า

มุมมองทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผู้เล่าเรื่องที่เป็นตัวละครในเรื่อง (Internal Narrator) กับผู้เล่าเรื่องที่ไม่ใช่ตัวละครในเรื่อง (External Narrator)

6. กลวิธีการสร้างฉาก ฉาก (Setting) หมายถึง เวลา สถานที่ รวมทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ ที่ตัวละครกำลังแสดงบทบาทอยู่ ดังนั้น ฉากในเรื่องย่อมมีความเกี่ยวข้องกับตัวละครและมีผลต่อการดำเนินเรื่อง ทุก ๆ ฉากเสนอปัญหาบางอย่างของตัวละครตัวหนึ่งหรือหลาย ๆ ตัว และแสดงให้เห็นว่าตัวละครนั้น ๆ สัมผัสกับปัญหาอย่างไรบ้างหรือในทางกลับกัน ฉากจะแสดงให้เห็นอะไรบางอย่างที่เกิดขึ้นกับตัวละคร และเรื่องที่กำลังดำเนินไปข้างหน้า

2.2.3 แนวการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น

แนวการวิเคราะห์เกี่ยวกับการแต่งเรื่องสั้นที่เป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์เรื่องสั้นนั้น นักวิชาการได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2511 : 5 - 14) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งบันเทิงคดีได้แก่นวนิยายและเรื่องสั้นว่า ผู้วิเคราะห์หรือผู้วิจารณ์ควรยึดธรรมชาติของบันเทิงคดีเป็นหลัก และอาจพิจารณาหลักเกณฑ์ของประเทศทางตะวันตกบางประการมาใช้เป็นหลักได้บ้างตามความเหมาะสม การวิเคราะห์กลวิธีของผู้แต่งควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

1. เนื้อหา ควรวิเคราะห์ในด้านแนวคิด โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ตัวละครในเรื่อง ทรศนะหรือปรัชญาชีวิตของผู้แต่ง หรือจะเรียกว่าความคิดเห็นของผู้แต่งก็ได้ ในแง่การเมืองสังคม จิตวิทยา หรือด้านอื่น ๆ ของชีวิตและฉาก

2. โครงเรื่อง เหตุการณ์ทั้งหมดที่ทำให้เรื่องดำเนินไป อาจประกอบด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายเรื่องแต่ต้องมีระเบียบ

3. เนื้อเรื่อง กลวิธีที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องอาจดำเนินตามปฏิทินธรรมชาติ เริ่มด้วยตัวเอกเกิดมาเป็นเด็กหนุ่มสาวแล้วแก่ เริ่มกล่าวถึงปัจฉิมวัยของตัวละครแล้วย้อนกลับไปเล่าถึงปฐม ดำเนินเรื่องสลับไปมา คืออาจกล่าวถึงเหตุการณ์ในปัจจุบันก่อนย้อนกลับไปกล่าวถึงอดีตแล้วย้อนกลับมาปัจจุบัน และกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดต่างสถานที่ผู้แต่งบรรยายเรื่องเอง หรือให้ตัวละครใดตัวหนึ่งบรรยายให้อีกตัวหนึ่งฟัง หรือให้ตัวหนึ่งเขียนจดหมายถึงอีกตัวหนึ่งหรืออาศัยกลวิธีทั้งสามปนกัน

4. ตัวละคร ผู้ประพันธ์อาจใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการแสดงลักษณะนิสัยของตัวละคร เช่น แสดงโดยอาศัยคำพูดของตัวละครเอง แสดงโดยอาศัยตัวละครอื่นพรรณาลักษณะ แสดงโดยทางจดหมายของ ตัวละครนั้นเขียนถึงตัวละครอีกตัวหนึ่ง หรือกล่าวถึงกิริยาอาการโดยไม่บอกให้ชัดเจนว่าที่ทำเช่นนั้น เพราะมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร และยังมีกลวิธีอื่น ๆ อีกหลายประการ

5. พรรคนะหรือปรัชญาของผู้ประพันธ์ อาจพิจารณาจากคำพูดของตัวละคร จากวิธีการที่นักประพันธ์บรรยายแสดงความคิดของตนเองออกมาตรง ๆ หรืออาจแฝงไว้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ หากเป็นลักษณะแอบแฝงต้องพิจารณามาก จึงจะรู้ว่าผู้ประพันธ์มีความคิดเห็นอย่างไรหรืออาจต้องอ่านหนังสือที่นักประพันธ์คนหนึ่งคนใดแต่งหลายเรื่องแล้วจึงจะรู้

6. ฉาก อาจรวมอยู่ในเนื้อเรื่องได้ บางครั้งนักประพันธ์จะกล่าวถึงสถานที่ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านโดยไม่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องเลย หรือกล่าวถึงภูมิประเทศที่ใดที่หนึ่งเพียงเพื่อพรรณนาความงามของธรรมชาติหรือใช้จังหวัดนั้นหรือตำบลนี้ด้วยความจำเป็นที่จะแสดงลักษณะนิสัยของตัวละครนวนิยายบางเรื่องอาศัยฉากเป็นเนื้อเรื่อง

7. สำนวนภาษาเป็นกลวิธีที่สำคัญมากในการแต่งหนังสือ ผู้แต่งไม่ควรทำตัวปะปนกับตัวละคร ผู้มีฝีมือทางการประพันธ์มักจะสามารทำให้ตัวละครนั้นแสดงบุคลิกลักษณะได้จากสำนวนที่ตัวละครนั้นใช้

วิภา กงกะนันท์ (2533 : 64-107) อธิบายว่า การศึกษาวิธีการเขียนจะต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้คือ

1. วัตถุดิบ (Material) หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ของมนุษย์และสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม นักเขียนจะนำมาประดิษฐ์ตกแต่งเป็นเรื่องราวขึ้นตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์

2. แก่นเรื่อง (Theme) ทำให้ทราบจุดประสงค์ของผู้แต่งและเจตคติที่ผู้แต่งมีต่อวรรณศิลป์ในการประพันธ์เรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านรู้ว่าควรจะได้อะไรจากงานประพันธ์นั้นบ้าง

3. โครงเรื่อง (Plot) พิจารณาวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ ความคิด หรือความรู้ในเรื่อง คือการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง

4. การสร้างตัวละคร (Characterization) ต้องพิจารณาด้านต่าง ๆ เช่น การเลือกประเภทของตัวละคร แนวการสร้างตัวละคร และวิธีการสร้างตัวละคร

5. การสร้างฉาก (Setting) โดยทั่วไปนักเขียนจะสร้างฉากให้มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น สร้างให้เหมือนจริง สร้างแบบเหนือจริง เป็นต้น

6. วิธีการเสนอผลงาน (Presentation) คือ การเสนอผลงานประพันธ์แก่ผู้อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ

ในด้านเทคนิคกลวิธีในการแต่งหรือเทคนิคกลวิธีในการนำเสนอนี้ ผู้แต่งสามารถใช้กลวิธีหรือเทคนิควิธีได้หลาย ๆ ทาง ดังที่ ลาวัวณีย์ สังข์พັນธานนท์ และคณะ. (2549 : 32 - 33) กล่าวไว้ดังนี้

1. กลวิธีเกี่ยวกับการดำเนินเรื่อง

- 1.1 การเล่าเรื่องตามลำดับปฏิทิน
- 1.2 การเล่าเรื่องย้อนต้น
- 1.3 การเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับไปมา
- 1.4 การผูกเรื่องให้น่าสนใจด้วยการสร้างความใคร่รู้เรื่องต่อไป
- 1.5 การสร้างความขัดแย้งในการดำเนินเรื่อง
- 1.6 สามารถสื่อความคิดจากแก่นเรื่องได้
- 1.7 สามารถใช้สัญลักษณ์และบุคลาธิษฐานได้ดี
- 1.8 การจบเรื่องอย่างน่าประทับใจ

2. กลวิธีเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง

2.1 ผู้แต่งเป็นผู้เล่าเอง คือผู้แต่งเป็นผู้รู้หมดทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตัวละคร ทั้งที่เป็นเหตุการณ์และความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร

2.2 ตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่า ผู้แต่งกำหนดให้ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่าเรื่องของตนเอง โดยใช้คำว่า ผม ดิฉัน หนู ข้าพเจ้า ฯลฯ โดยเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเอง

2.3 ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า โดยสมมุติว่าตัวละครตัวนั้นอยู่ในเหตุการณ์หรือร่วมรู้เรื่องราวต่าง ๆ เป็นอย่างดี

2.4 ใช้กลวิธีกระแสดิจประหวัดหรือกระแสดำนึก คือผู้แต่งให้บุรุษที่หนึ่งเล่าเรื่องตนเอง โดยปรากฏเป็นรูปกระแสดความคิดประหวัดไปถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ

2.5 ใช้หลาย ๆ แบบประสมกัน การวิเคราะห์กลวิธี เกี่ยวกับผู้เล่าต้องดูว่าผู้เล่าเลือกกลวิธีใดที่เป็นประโยชน์เปิดเผยให้เห็นสิ่งที่ผู้อ่านควรรู้ควรทราบมากที่สุดสมจริงที่สุด และเข้มข้นที่สุดที่ผู้ประพันธ์ได้เลือกนำมาใช้ในเรื่องสั้นเรื่องนั้น ๆ

สรุปได้ว่าแนวการวิเคราะห์การแต่งของเรื่องสั้นควรวเคราะห์ด้านโครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศต่าง ๆ

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหรือแก่นเรื่องในเรื่องสั้น

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นได้ศึกษาความหมายของแนวคิดหรือแก่นเรื่องและแนวการวิเคราะห์แนวคิดหรือแก่นเรื่อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายของแนวคิดหรือแก่นเรื่อง

แก่นเรื่องเป็นแนวคิดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่คุณเขียนต้องการจะนำเสนอต่อผู้อ่าน เป็นแนวคิดรวบยอดของผู้เขียนที่ต้องการนำเสนอต่อผู้อ่านเป็นสาระสำคัญ โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ัญญา สังขพันธานนท์ (2539 : 182) กล่าวว่าแก่นเรื่องคือสาระสำคัญที่ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายต้องการสื่อมายังผู้อ่าน สาระสำคัญนั้นมักจะเกี่ยวกับความเป็นจริงของชีวิตเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความหยั่งรู้เข้าใจ และเป็นข้อคิดเตือนใจ

คนยา วงศ์ระชะชัย (2542 : 156) กล่าวว่า แก่นเรื่อง (Theme) คือแนวคิดหรือจุดสำคัญของเรื่องซึ่งจะปรากฏอยู่ตั้งแต่ตอนต้นจนถึงปลายเรื่อง และเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกัน

สุพรรณิ วราทร (2519 : 7) อธิบายความหมายของแนวคิดว่า หมายถึงทัศนคติของผู้ประพันธ์ ได้แก่ ทัศนคติโดยทั่วไปของผู้ประพันธ์และความคิดเห็นของเขาในเรื่องต่าง ๆ ที่แสดงออกในนวนิยาย เรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นการสนับสนุนเห็นอกเห็นใจหรือคัดค้านในด้านหนึ่งหมายถึงตัวผู้เล่าเรื่อง กล่าวคือเหตุการณ์และพฤติกรรมในเรื่องนั้นได้ถูกนำเสนอแก่ผู้อ่านโดยผ่านสายตาและทัศนคติของผู้แต่งหรือตัวละคร

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 71) ได้อธิบายว่าแนวคิดนี้ว่าบางท่านใช้คำว่าแก่นเรื่อง ซึ่งมีความหมายเดียวกัน แนวคิดคือสาระสำคัญของเรื่องสั้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เขียน แก่นเรื่องจะทำหน้าที่สะท้อนประเด็นสำคัญของการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็นและเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

อิรวดี ไตลังคะ (2543 : 66) ได้กล่าวว่าแนวคิด หมายถึง ความคิดที่นำเสนอในเรื่อง ซึ่งสรุปจากสถานการณ์เฉพาะของโลก บันเทิงคดีออกมาเป็นความเข้าใจทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับโลกในชีวิตจริง เช่น ความคิดที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า คือการทำอะไรที่ช้าแต่สม่ำเสมอ ย่อมดีกว่าทำเร็วแต่ไม่สม่ำเสมอ การหาแนวคิดจึงมีความสำคัญเพราะทำให้ผู้อ่านค้นพบความหมายของเรื่องนี้อาจนำไปสู่ความเข้าใจชีวิตได้ ถ้าจะสรุปง่าย ๆ แก่นเรื่องก็คือความหมายที่ผู้อ่านสรุปได้หลังจากอ่านงานเขียนเรื่องนั้น ๆ จบลง โดยสรุปจากข้อความที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่เป็นประโยคสำคัญ 2 - 3 ประโยค หรือจากเหตุการณ์ การกระทำของตัวละคร คำพูดของตัวละคร เป็นต้น

สรุปได้ว่าแนวคิดหรือแก่นเรื่องของบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้นเป็นสาระสำคัญอันเป็นศูนย์กลางของเรื่องทั้งหมดที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านรับทราบความจริงอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดความเข้าใจกับสังคม และแนวคิดของเรื่องสั้นมีเพียงแนวคิดเดียวเท่านั้น

2.3.2 แนวการวิเคราะห์แนวคิดหรือแก่นเรื่อง

แนวคิดหรือแก่นเรื่องในเรื่องสั้นมีเพียงแนวคิดเพียงแนวคิดเดียว แต่ละแนวคิดเป็นสิ่งที่ผู้แต่งมุ่งแสดงต่อสังคม ผู้เขียนมักสอดแทรกความคิดไว้ในเรื่องสั้นต่าง ๆ นักวิชาการได้อธิบายไว้ดังต่อไปนี้

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539 : 74) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์วรรณคดีหรือปรัชญาของผู้ประพันธ์ว่าเป็นเรื่องที่แลเห็นไม่ถนัด ยิ่งถ้าหากผู้ประพันธ์ไม่ค่อยมีความคิดเห็นของตนเองแน่ชัด มีแต่พร่า ๆ หรือมีไปตามความนึกคิดของผู้อื่น ยิ่งทำให้แลเห็นวรรณคดีในวรรณกรรมของนักประพันธ์นั้นยากขึ้นไปอีก ดังนั้นในการพิจารณาวรรณคดีของนักประพันธ์ เราอาจพิจารณาจากคำพูดของตัวละครจากวิธีการที่นักประพันธ์บรรยายแสดงความคิดของตนเองออกมาตรง ๆ หรือแฝงไว้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือตัวละครสองตัวละครสนทนาโต้แย้งกัน หรือนักประพันธ์บางคนก็แอบแฝงไว้ ผู้อ่านจะต้องใช้ การพิจารณาอย่างมากจึงจะเข้าใจได้ว่าผู้ประพันธ์มีความเห็นอย่างไรหรืออาจต้องอ่านหนังสือที่นักประพันธ์คนหนึ่งคนใดแต่งหลายเรื่องแล้วจึงจะจับวรรณคดีแนวคิด หรือปรัชญาของผู้ประพันธ์ได้ก็มี

กระแสร มาลาภรณ์ (2522 : 52) กล่าวว่า แนวคิดที่ผู้เขียนนำเสนอแก่ผู้อ่านมี 4 ประการ คือความรู้ ความคิด ความเห็น และความสนใจ แนวคิดนั้นแบ่งได้ 2 ประการ คือแนวคิดส่วนตัวและแนวคิดสากล ถ้ายังไม่เป็นที่ยอมรับหรือคิดกับทั่วไปแล้วก็ยังคงเป็นแนวคิดส่วนตัวอยู่ แนวคิดส่วนตัวหรือสากลนั้นโดยปกติมักจะไม่รู้สึกว่าตนมีแนวคิดนี้อยู่ หากแต่ถ้ามีใครแนะนำหรือบอกก็อาจรู้สึกขึ้นมาว่าความจริงตนก็คิดอย่างนี้เหมือนกัน

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร (2550 : 157) ได้กล่าวว่าแก่นเรื่อง คือ ความคิดอันเป็นสาระสำคัญของเรื่องที่แสดงให้เห็นความจริงบางประการ อันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน จุดประสงค์ของแก่นเรื่องนั้นต้องการตีแผ่หรือพิสูจน์แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ อาจมีลักษณะคล้ายคำสอนก็ได้ และแก่นเรื่องก็มักจะเกี่ยวข้องกับตัวละครสำคัญเสมอ ซึ่งตัวละครก็จะแสดงบทบาทที่ถูกกำหนดโดยโครงเรื่องอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแก่นเรื่องมีความสัมพันธ์กับโครงเรื่องโดยตรง

สรุปได้ว่า แนวคิดหรือแก่นเรื่องของผู้แต่งเรื่องสั้นสื่อให้ผู้อ่านนั้น เหมือนเป็นปัญญาต่าง ๆ ที่อยู่ ในสังคม แนวคิดนี้ส่วนมากเป็นความคิดเห็นของผู้แต่งมีต่อสังคม และให้ผู้อ่านได้รับรู้ผ่านวรรณกรรม ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดต่าง ๆ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่องสั้น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น มีผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีการแต่งเรื่องสั้นได้ดังต่อไปนี้

นัทธัญ ประสานนาม (2548) ได้ศึกษาเรื่องสั้นแนวเสียดสีของไทยระหว่าง พ.ศ. 2535 - 2545 : การศึกษาแนวคิดและกลวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและกลวิธี การศึกษาพบว่า แนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ การวิจารณ์ความบกพร่องของคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมโดยเฉพาะนักการเมือง การวิจารณ์สังคมเมืองในฐานะสังคมทุนนิยมสมัยใหม่ และการวิจารณ์สังคมไทยในประเด็นอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาทางจริยธรรม กลวิธีเสียดสีปรากฏผ่านการสร้างองค์ประกอบ กลวิธีการประพันธ์และกลวิธีทางภาษาลักษณะเด่นที่พบคือ เรื่องสั้นแนวเสียดสีส่วนใหญ่ใช้โครงเรื่องธรรมดาเพื่อสื่อแนวคิดวิจารณ์และใช้เนื้อเรื่องเพื่อสร้างความขบขัน ส่วนโครงเรื่องขบขันเน้นเล่นกับความคาดหมายของผู้อ่าน ตัวละครเป็นองค์ประกอบหลักที่นักเขียนใช้โจมตีเป้าหมายของการเสียดสี โดยเฉพาะตัวละครมนุษย์และตัวละครที่ไม่ใช่มนุษย์ที่มีลักษณะไม่สอดคล้องกับมาตรฐานปกติ ทั้งด้านรูปลักษณ์และพฤติกรรม ทั้งนี้ฉากที่พบยังมีบทบาทในการสร้างความขบขันด้วย กลวิธีมีการประพันธ์ที่สำคัญคือกลวิธีการเลือกใช้ผู้เล่าเรื่อง ผู้เล่าเรื่องส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนักเขียนในการวิจารณ์เป้าหมายของการเสียดสี กลวิธีการตั้งชื่อเรื่องทั้งหมดทำหน้าที่ในการสร้างเอกภาพของ เรื่อง ให้ความสนใจของผู้อ่าน ตลอดจนลวงความคิดของผู้อ่านเพื่อจะนำไปสู่การพลิกความคาดหมาย นอกจากนั้นยังมีการนำเสนอเรื่องสั้นในรูปแบบพิเศษเพื่อสร้างความขบขันและเป็นการทดลองรูปแบบใหม่ ๆ ของเรื่องสั้นซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของเรื่องสั้นแนวเสียดสีในช่วงเวลานี้ กลวิธีทางภาษาที่พบเน้นสร้างความขบขันจากความไม่เข้ากัน กลวิธีที่โดดเด่นคือการใช้ถ้อยคำแฝงนัยเพื่อประชดประชันเป้าหมายของการเสียดสีให้เกิดความเจ็บปวด และการสร้างคำโดยอาศัยแนวเทียบที่แสดงให้เห็นความสามารถของนักเขียนในการพลิกแพลงภาษาเพื่อใช้ในการเสียดสี ผลของการวิจัยชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ที่เด่นชัดระหว่างแนวคิดกับกลวิธีในเรื่องสั้นแนวเสียดสีของไทย นักเขียนสามารถเลือกใช้กลวิธีเสียดสีที่หลากหลายในการวิจารณ์สังคมไทยได้อย่างแหลมคม

พรศิริ นาควัชร (2542) ได้ศึกษาการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของ ชัยคุปต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และการเสนอแนวคิด ด้านโครงเรื่อง ชัยคุปต์ใช้กลวิธีการสร้างโครงเรื่อง 2 กลวิธี คือ ใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก และใช้ข้อมูลทางจินตนาการเป็นหลัก ตัวละครในเรื่องสั้นที่ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวละครที่เป็นสิ่งมีชีวิต และตัวละครที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ชัยคุปต์ใช้

กลวิธี 2 แบบในการสร้างตัวละครคือ การสร้างตัวละครในลักษณะสมจริง ได้แก่ มนุษย์ พืชหรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ การสร้างตัวละครในลักษณะเหนือจริง ได้แก่ ตัวละครมนุษย์ต่างดาว หุ่นยนต์ และหุ่นคน คอมพิวเตอร์ ยานอวกาศ จะสร้างตัวละครตามจินตนาการของผู้เขียนให้มีความรู้สึกรื่นเริง มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมากกว่าในปัจจุบัน กลวิธีการสร้างฉากแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากที่อาศัยข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ และกลวิธีการสร้างฉากที่อาศัยข้อมูลทางจินตนาการ กลวิธีการสร้างฉากที่อาศัยข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากโดยการคาดคะเนจากข้อมูลโลก ปัจจุบันกลวิธีการสร้างฉากแบบเหมือนจริง และกลวิธีการสร้างฉากโดยการคาดคะเนจากข้อมูลในอนาคตตกลวิธีการสร้างฉากที่อาศัยข้อมูลเชิงจินตนาการ ได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากแบบอุดมคติ กลวิธีการสร้างฉากแบบดิสโทเปีย กลวิธีการสร้างฉากแบบประดิษฐ์การ แนวคิดหลักในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของซัยคุปต์มี 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดหลักเกี่ยวกับผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแนวคิดหลักเกี่ยวกับมนุษย์ในปัจจุบันและมนุษย์ในอนาคต และแนวคิดหลักเกี่ยวกับโลกในอนาคต

ทฤษฎี เสมอ (2541) ได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของเหม เวชกร วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของเหม เวชกร ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ และกลวิธีการเล่าเรื่อง ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ เรื่องสั้นแนวสยองขวัญของ เหม เวชกร ใช้กลวิธีการแต่งในด้านต่าง ๆ ดังนี้ กลวิธีการสร้างโครงเรื่อง เหม เวชกร นิยมสร้างโครงเรื่องแบบเก่า (Traditional) ซึ่งมีการเริ่มเรื่อง ดำเนินเรื่อง และมีตอนจบเรื่อง มักจะเปิดเรื่องด้วยการบรรยายที่มาของเรื่อง ดำเนินเรื่องโดยใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้ง กลวิธีการสร้างสถานการณ์และกลวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ ส่วนกลวิธีการสร้างความสนใจใคร่ติดตามจะปรากฏหลากหลายวิธี เช่น การใช้ตัวละครตัวเดิมในการดำเนินเรื่อง และจบเรื่องด้วยไศกนาฏกรรมเป็นส่วนใหญ่ กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ เหม เวชกร ใช้กลวิธีการบรรยายอย่างตรงไปตรงมาจากประสบการณ์ผสมผสานกับจินตนาการ มาสร้างเป็นฉากและบรรยากาศได้อย่างสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการบรรยายที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ ทั้งสถานที่จริงและสถานที่สมมติ นอกจากนี้ฉากและบรรยากาศยังแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทยในชนบทของยุคสมัยนั้นอีกด้วย กลวิธีการเล่าเรื่อง เหม เวชกร ใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครเอกเกือบทุกเรื่อง โดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งแทนตนเองว่า ผม สำหรับกลวิธีการใช้ภาษา เหม เวชกรสามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง โดยการเลือกใช้คำและประโยคที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว การใช้สำนวนโวหารและภาพพจน์ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์และเห็นภาพได้

ชัดเจน ส่วนกลวิธีการนำเสนอเรื่อง ใช้วิธีการบอกเล่าจากผู้เล่าเรื่อง ซึ่ง เหมาะ เวชกร สามารถนำเสนอได้อย่างเหมาะสมและแยบยล ทำให้เรื่องมีความสนุกสนานและน่าติดตาม

เสาวคนธ์ อุปพงษ์ (2537) ได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการเขียนนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเขียนนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล เพื่อศึกษาเฉพาะกลวิธีการเสนอเรื่องและการเสนอแนวคิด ผลการศึกษาพบว่าประภัสสร เสวิกุล มีกลวิธีในการเขียนนวนิยายที่น่าสนใจทั้งในแง่ของการเสนอเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดโครงเรื่อง การสร้าง ตัวละคร การสร้างบทสนทนา การสร้างฉากและบรรยากาศ ตลอดจนวิธีการเล่าเรื่องที่เหมาะสมแยบยล ทำให้เรื่องมีความสนุกสนาน เข้าใจ และน่าติดตาม ขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบัน ในด้านกลวิธีการเสนอแนวคิด ประภัสสร เสวิกุล นำแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตและสังคมร่วมสมัยมาตีแผ่ และนำเสนอเป็นแนวคิดในนวนิยายอย่างหลากหลาย เช่น ปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ปัญหาในชีวิตครอบครัวความรักและปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน โดยเสนอผ่านกลวิธีที่หลากหลาย เช่น เสนอผ่านตัวละครของผู้เขียนโดยตรง ผ่านการกระทำของตัวละคร ผ่านผู้เล่าเรื่อง และการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์ ทั้งการเสนอเรื่องและการเสนอแนวคิด ประภัสสร เสวิกุล สามารถกระทำได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน ทำให้นวนิยายของประภัสสร เสวิกุล แทบทุกเรื่องมีความสัมพันธ์กันทั้งรูปแบบและเนื้อหา และเป็นปัจจัยสำคัญที่ให้นวนิยายของนักเขียนผู้นี้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านคุณภาพและความนิยมจากผู้อ่าน

คณินนิตย์ ไสยโสภณ (2534) ได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการเขียนบันเทิงคดีของ ชาติ กอบจิตติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเขียนบันเทิงคดี ผลการวิจัยพบว่า มีกลวิธีในการเขียนบันเทิงคดี ดังนี้ 1) เปิดเรื่อง 3 ลักษณะคือ การเปิดเรื่องแบบบรรยาย แล้วดำเนินเรื่องด้วยการผูกปม ปัญหาที่ก่อให้เกิดความสนใจใคร่รู้แก่ผู้อ่าน ซึ่งถือว่าเป็นกลวิธีเฉพาะตัวที่นำมาใช้ได้ดีมีความเหมาะสม และลักษณะเด่นในงานคือ โครงเรื่องที่มีลักษณะซับซ้อน ซึ่งทำให้เรื่องเข้มข้นขึ้นสำหรับการลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง มีกลวิธีหลากหลายคือใช้ทั้งการเดินเรื่องตามปฏิทิน การเล่าย้อนหลัง และการเปิดเรื่องด้วยเหตุการณ์ตอนกลาง ส่วนการเล่าเรื่องจะใช้กลวิธีการเล่าแบบให้ตัวละครเป็นผู้เล่า ส่วนการปิดเรื่องส่วนใหญ่ปัญหามักไม่ได้รับการคลี่คลายปมปัญหา ยิ่งตรึงแน่นแล้วจบลง แต่บางเรื่องปัญหาก็จะได้รับการคลี่คลายด้วยดี แล้วจบลงด้วยสุขนานุกรม กลวิธีการสร้างฉาก มีทั้งฉากที่สมจริงและเหนือจริง ซึ่งลักษณะฉากที่สร้างนั้นมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและช่วยสร้างบรรยากาศได้ดี ส่วนการสร้างตัวละคร มีทั้งประเภทสมจริง เหนือจริง และแบบอุดมคติ 2) การใช้ภาษามีกลวิธีที่ใช้ภาษาอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวคือ สามารถเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ดี ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้คล้อยตามและมองเห็นภาพพจน์ เลือกใช้คำที่มีความหมายโดยนัย คำสุภาพพิงเพยเพื่อให้เกิดประทับใจน่าอ่าน ทั้งสร้างความสมจริงให้กับเนื้อเรื่อง สำหรับการใช้โวหารพรรณนา ความสามารถ

ใช้ภาษาให้รายละเอียดมากหรือเรื่องราวที่ต้องการได้อย่างถี่ถ้วน และทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่เด่นชัด

สรุปว่าจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งหรือการเขียนเรื่องสั้นที่ผู้วิจัยรวบรวมมาข้างต้นนี้ มีการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งการนำเสนอต่าง ๆ ของนักเขียนที่มีผลงานโดดเด่น เป็นแนวการวิจัยที่นำไปใช้ในการศึกษากลวิธีการแต่งวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นต่างได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่องสั้น

แนวคิดหรือแก่นเรื่อง เป็นสิ่งที่ผู้เขียนมุ่งเสนอหรือแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีต่อชีวิตมนุษย์และสังคมของผู้เขียนซึ่งมักจะสอดแทรกอยู่ในเรื่องโดยผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ มีผู้วิจัยศึกษาเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดหรือแก่นเรื่องในเรื่องสั้นไว้ดังต่อไปนี้

ภณิดา จิตนุกูล (2547) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการเสนอแนวคิดในเรื่องสั้น และนวนิยายของ ศิลา โคมฉาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เรื่องสั้น และนวนิยายของ ศิลา โคมฉาย ใน 2 ประเด็น คือ แนวคิดและกลวิธีการเสนอแนวคิด โดยเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนา วิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ในประเด็นแนวคิดพบว่า ศิลา โคมฉาย เสนอแนวคิดที่น่าสนใจเหมาะสม และมีคุณค่าสอดคล้องกับยุคสมัยในสังคมดังนี้คือ แนวคิดเกี่ยวกับสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเชื่อและแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว ผลวิเคราะห์ในประเด็นกลวิธีการเสนอแนวคิดพบว่า ศิลา โคมฉาย มีความสามารถใช้กลวิธีการเสนอแนวคิดได้ดีและเหมาะสม ทำให้เนื้อเรื่องน่าสนใจ ขวนติดตาม โดยนำเสนอ 4 วิธี คือ วิธีการเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร และผ่านบทสนทนาของตัวละคร วิธีการเสนอแนวคิดผ่านชื่อเรื่อง ซึ่งนำเสนอผ่านชื่อเรื่องโดยตรงและโดยอ้อม วิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านฉาก เสนอแนวคิดผ่านฉากที่เป็นสถานที่ เสนอแนวคิดผ่านฉากที่เป็นเวลา และเสนอแนวคิดผ่านฉากการดำเนินชีวิตของตัวละคร และวิธีการเสนอแนวคิดผ่านสัญลักษณ์

สุภาณี ขุนรักษ์ (2542) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของ พนม นันทพฤษช์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของ พนม นันทพฤษช์ ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดที่ปรากฏในเรื่องสั้นและนวนิยายของพนม นันทพฤษช์เป็นแนวคิดที่น่าสนใจและหลากหลาย มีแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบท แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง และแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

วราภรณ์ วงษ์แสงจันทร์ (2540) ศึกษาเรื่องแนวคิด เรื่องสั้นตีภาพในเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดสันติภาพกับวรรณกรรม และวิเคราะห์แนวคิดสันติภาพในเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพซึ่งประกอบด้วยนักเขียน 3 คน คือ ศรีบูรพา (กุหลาบ สายประดิษฐ์) อิศรา อมันตกุล กุลิศ อินทุศักดิ์ (อัศนี พลจันทร์) โดยใช้ เรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ระหว่างพ.ศ. 2490 - 2500 เป็นกรณีศึกษาจากการศึกษาทฤษฎีสันติภาพพบว่า ความขัดแย้ง

ระหว่างมนุษย์เป็นปรากฏการณ์ปกติ นักทฤษฎีสันติภาพจึงไม่ได้มองว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ทำลายสันติภาพ แต่มองว่าสันติภาพจะเกิดได้จากการแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง การศึกษาแนวคิดสันติภาพในเรื่องสันติจึงมุ่งศึกษาถึงวิธีการแก้ไขความขัดแย้งในเรื่องสันติด้วยการใช้หลักการแก้ไขความขัดแย้งโดยปฏิเสธความรุนแรงของยีน ชาร์ป จากการวิเคราะห์เรื่องสันติกลุ่มนี้ พบว่านักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพใช้การคลี่คลายความขัดแย้งในแบบเดียวกับยีน ชาร์ป อยู่ 5 วิธีคือ การปฏิบัติแบบไร้ความรุนแรง การใช้ความรุนแรงเป็นบางเรื่อง การต่อต้านทางศีลธรรม การประนีประนอม และการไม่ต่อต้าน ส่วนหลักการแก้ไขความขัดแย้งด้วยการปฏิเสธความรุนแรงโดยใช้สัตยาเคราะห์ซึ่งเป็นหลักการของคานธีไม่พบในเรื่องสันติที่นำมาศึกษา นอกจากนั้น จากการศึกษาสภาพสังคมในช่วง พ.ศ.2490 - 2500 พบว่ามีความสัมพันธ์กับเรื่องสันติที่นำมาศึกษาเรื่องสันติเหล่านี้ มีลักษณะวิพากษ์วิจารณ์สังคม และมีน้ำเสียงต่อต้านนโยบายของรัฐบาล จึงเป็นผลให้นักเขียนในกลุ่มกบฏสันติภาพถูกจับกุมส่วนความรุนแรงต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องสันติเหล่านี้เป็นความรุนแรงที่รวมถึงระดับโครงสร้างและมีการเสนอให้เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่ดีกว่าเรียกว่าเป็นสันติภาพเชิงบวกตามทฤษฎีของโยฮัน กัลตุง คือไม่ใช่มุ่งหวังเพียงให้สังคมปราศจากสงครามเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความต้องการให้ประชาชนได้อยู่ดีกินดีอีกด้วย

เทียนสว่าง แพร่วาณิช (2539) ศึกษาเรื่องแก่นเรื่องความกลัวในนิทานและเรื่องสั้นของ กิ เดอ โมปาซง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงจิตวิเคราะห์สภาพชีวิตครอบครัวของนักเขียนและความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ในชีวิตว่ามีอิทธิพลต่อแก่นเรื่องความกลัวอย่างไร อีกทั้งศึกษาลักษณะต่าง ๆ ของความกลัวตลอดจนวิเคราะห์แนวคิดที่ว่าความกลัวเป็นแรงผลักดันให้ตัวละครมีปฏิกริยาและพฤติกรรมดังที่ปรากฏหรือไม่ อย่างไร ผลการวิจัยพบว่าแก่นเรื่องความกลัวซึ่งเป็นแก่นเรื่องหนึ่งที่ปรากฏในนิทานและเรื่องสั้นของนักเขียน มีสาเหตุมาจากสภาพชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างประกอบกับสถานการณ์ในช่วงแต่ละวัยของชีวิต ความกลัวในงานของนักเขียนแบ่งออกได้เป็นสองลักษณะคือ ความกลัวสิ่งที่อธิบายไม่ได้และความกลัววัฏจักรชีวิต ซึ่งความกลัวดังกล่าวนี้เองที่เป็นตัวกำหนดปฏิกริยาและพฤติกรรมของตัวละครในที่สุด นักเขียนได้แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ไม่สามารถหลุดพ้นจากสภาพความกลัวไปได้

นาธิกา มงคลคานวนเขตต์ (2527) ศึกษาเรื่องสันติไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2484 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของแนวคิดและกลวิธีการแสดงแนวคิดในเรื่องสันติไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2484 เพื่อทราบถึงลักษณะเด่นของแนวคิดต่าง ๆ และกลวิธีการแสดงแนวคิดในเรื่องสันติไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2484 นี้ ผลของการวิจัยพบว่า แนวคิดเด่นที่สุดในบรรดาแนวคิดต่าง ๆ ในเรื่องสันติไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิด ในช่วงเวลาดังกล่าวคือ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก แนวคิดที่เด่นรองลงมาคือ แนวคิดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้หญิง แนวคิดเกี่ยวกับชีวิตและความเชื่อ ส่วนการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสังคมและการเมืองมีน้อยมาก กลวิธีการแสดงแนวคิดในเรื่องสันติไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดนั้น นักเขียนใช้

วิธีการแสดงแนวคิด โดยผ่านโครงเรื่องและการแสดงแนวคิดโดยผ่านผู้เขียนโดยตรง หรือการแสดงแนวคิดโดยผ่านตัวละคร กลวิธีการแสดงแนวคิดลักษณะดังกล่าวทำให้การเสนอแนวคิดของเรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิด ระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2484 เป็นไปอย่างเรียบง่าย ตรงไปตรงมา เปิดเผยและแจ่มชัด ผู้อ่านสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องสั้นไทยประเภทนี้ได้ไม่ยากนัก

จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดหรือแก่นเรื่องนั้นมีแนวคิด สันติภาพ ความกลัว ความรัก ความเชื่อ ครอบครัว สถานภาพของผู้หญิง สังคม การเมือง การเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบท ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองและแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ซึ่งแนวคิดทั้งหมดนี้สะท้อนผ่านองค์ประกอบของบันเทิงคดีอย่างชัดเจน

2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

รางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นงานประกวดวรรณกรรมดีเด่นในประเทศไทย ซึ่งมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังต่อไปนี้

รสสุคนธ์ โชติดำรงค์ (2546) การศึกษากลวิธีการใช้ภาษาและการปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรม ในหนังสือสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีฉบับขณะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 - 2545 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก (2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์การปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก โดยเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ จากการศึกษาวิจัยด้านกลวิธีการใช้ภาษาในหนังสือสำหรับเด็ก การใช้คำพบว่า มีการใช้คำสั้น ๆ ง่าย ๆ สื่อความหมายตรงตัว การใช้วลีและประโยคพบว่า ใช้ประโยคสั้น ๆ ง่าย ๆ มีความเดียว การเรียงลำดับความในประโยคเน้นว่ามีลักษณะเด่นทางกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นอย่างยิ่ง การใช้สำนวนภาษา พบว่ามีการใช้ภาษาหลายแบบทั้งบรรยาย โวหาร พรรณนาโวหาร และอุปมาโวหาร เพื่อบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ และตีความสารนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง การใช้คำ การใช้วลีและประโยค และการใช้สำนวนภาษา นับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้นและรวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังเป็นฝึกฝนการใช้ภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการอ่านหนังสือของเด็กต่อไป ฉะนั้น กลวิธีการใช้ภาษาในหนังสือสำหรับเด็กจึงมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก จากการศึกษาวิจัยด้านการปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมในหนังสือสำหรับเด็ก พบว่า ผู้แต่งมุ่งปลูกฝังคุณลักษณะที่สังคมพึงประสงค์ โดยสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรม ซึ่งเป็นกลวิธีที่แยบยลในการช่วยพัฒนาเยาวชนของชาติให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพได้ตามที่สังคมส่วนใหญ่ต้องการโดยใช้หนังสือสำหรับเด็กเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก เป็นการย้ำเตือนให้เด็กได้ตระหนักรู้ถึงการกระทำดีและไม่ดีได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น การปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมในหนังสือสำหรับเด็กจึงมีความเหมาะสมกับวัยและ ตรงตามความสนใจของเด็ก ทั้งยังสามารถปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจที่ดีงามและเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ

จารุวรรณ อ่ำพันธุ์ (2543) ได้ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่นประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2538 - 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการทางวรรณศิลป์ในวรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่น ด้านโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา การใช้ภาษา (2) วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิดในวรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่น (3) วิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมของเด็กที่ปรากฏในวรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่วางโครงเรื่อง จากสภาพเหตุการณ์สังคมในปัจจุบัน โดยนิยมเริ่มเรื่องด้วยการบรรยายฉาก พฤติกรรมตัวละครบรรยายถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อเร้าใจผู้อ่านและนำไปสู่เรื่องราวสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั่ว ๆ ไป ทั้งที่เป็นสังคมเมืองและสังคมชนบท การดำเนินเรื่องมักใช้ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสาเหตุภายนอกเกี่ยวกับความยากจน สภาพเศรษฐกิจ สภาพ สังคม การเอาตัวรอด และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ผู้เขียนเป็นผู้ที่รู้แจ้งเห็นจริงทั้งหมด การดำเนินเรื่องไปตามลำดับปฏิทินเป็นส่วนใหญ่ และนิยมปิดเรื่องแบบสุชานาฏกรรม ด้านตัวละครส่วนใหญ่ที่ผู้เขียนแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาได้อย่างสมจริงเพื่อเป็น แบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับเด็ก ๆ เพื่อที่จะเข้าใจได้ง่าย นอกจากนั้นยังมีการสร้างฉากบรรยายภาพทั้งในเมืองและชนบทได้อย่างละเอียดชัดเจนสอดคล้องกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง โดยใช้บทสนทนาและภาษาที่เด็กเข้าใจได้ง่าย พร้อมทั้งสอดแทรกข้อคิดที่เป็นประโยชน์ให้กับเด็กด้วย ดังนั้นวรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่นจึงสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดของผู้เขียนแต่ละคนที่มีต่อสภาพสังคมในสมัยนั้น ๆ รวมทั้งวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตลอดจนการดำเนินชีวิตของเพื่อนมนุษย์ได้อย่างชัดเจน ขณะเดียวกันนั้นก็ได้อธิบายให้เห็นปัญหาในด้านต่าง ๆ ของสังคมทั้งในเมืองและในชนบท ผู้เขียนหลาย ๆ คนสามารถสะท้อนสภาพชีวิตและความเป็นไปของสังคมออกมาได้อย่างสมจริง ตามมุมมองของแต่ละคน

สุพรรณิ วราทร (2543) ได้ศึกษาเรื่อง หนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติกับการเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ การประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาหนังสือและส่งเสริมการอ่าน รางวัลหนังสือดีเด่นประจำปีในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติเป็นรางวัลวรรณกรรมระดับชาติของไทยที่ดำเนินสืบเนื่องมากกว่าสี่สิบปี และมีหนังสือที่ได้รับรางวัลจำนวนมาก การวิเคราะห์นวนิยายและสารคดีที่ได้รับรางวัลในด้านผู้แต่งและเนื้อเรื่องอีกทั้งการสำรวจหนังสือที่ได้รับรางวัลระดับชาติในห้องสมุดต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นข้อจำกัดของหนังสือที่ได้รับรางวัลและทำให้รู้สภาพที่เป็นปัญหา ซึ่งต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพเหล่านี้มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

จันทร์ชลี มาพุทธ (2532) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์คุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติระหว่างพุทธศักราช 2525 - 2530 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดอันดับและเปรียบเทียบคุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติระหว่างพุทธศักราช 2525 - 2530 ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมที่ปรากฏ

มากที่สุด ในหนังสือสำหรับเด็กเริ่มอ่าน ได้แก่ หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน คือความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ และคุณธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การรู้จักความพอดี ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว การทำให้สงบบมีสมาธิ อารมณ์แจ่มใส และความไม่เห็นแก่ตัว สำหรับคุณธรรมที่ไม่ปรากฏเลย ได้แก่ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ การไม่โลภและไม่ขโมย การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุ่งให้เกิดความแตกแยก และการไม่พูดคำหยาบ ความมีสัจจะและความจริงใจ การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ ความซื่อสัตย์สุจริต การยอมรับความเปลี่ยนแปลง และการแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และจารีต ประเพณี คุณธรรมที่ปรากฏมากที่สุดในหนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา ได้แก่ มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดง ความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ และหลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ และคุณธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความไม่เห็นแก่ตัว สำหรับคุณธรรมที่ไม่ปรากฏเลย ได้แก่ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย สังคมระหว่างเพศ และการแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมายและจารีตประเพณี คุณธรรมที่ปรากฏมากที่สุดในหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ได้แก่ ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณี และคุณธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ และความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง สำหรับคุณธรรมที่ไม่ปรากฏเลย ได้แก่ การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น การไม่ทดลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ การเปรียบเทียบคุณธรรมในแต่ละระดับอายุ พบว่าหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นมีคุณธรรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือสำหรับเด็กเริ่มอ่าน แต่ละระดับอายุ พบว่าหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นมีคุณธรรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือสำหรับเด็กเริ่มอ่าน

วัชรินทร์ บรรณเกียรติ (2529) ได้ศึกษาเรื่องมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2515 - 2527 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2515 - 2527 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ามโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละมีมากที่สุด ในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับเริ่มอ่าน และมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏน้อย ได้แก่ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านการไม่โลภและไม่ขโมย ด้านการไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ด้านการไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ ด้านความละเอียดและความเกรงกลัวต่อ

การกระทำชั่ว ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส ด้านความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง ด้านการยอมรับความเปลี่ยนแปลง ด้านมารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมาระหว่างเพศ และด้านความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านหลักธรรมในการอยู่ร่วมกัน มีเป็นอันดับหนึ่งในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา และมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏน้อย ได้แก่ ด้านการไม่โลภและไม่ขโมย ด้านการไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ด้านการทำใจให้สงบมีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส ด้านความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง และด้านความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ในหนังสืออ่านสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ด้านความเมตตากรุณามีมากที่สุด และมโนทัศน์ที่ปรากฏน้อยในหนังสืออ่านสำหรับเด็กวัยนี้ ได้แก่ ด้านความมีสัจจะและความจริงใจ การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ด้านการทำใจให้สงบมีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส ส่วนหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก จะมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านการแก้ไขข้อบกพร่องในความประพฤติอื่น ได้แก่ การผิดศีลธรรม ความมีระเบียบ การรักษากฎหมายและจารีตประเพณีมากที่สุด นอกนั้นมีปรากฏน้อยมากแทบทุกหัวข้อจริยธรรม สำหรับมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ไม่ปรากฏในหนังสืออ่านสำหรับเด็กทั้ง 4 กลุ่มเลย คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความประณีตละเอียดถี่ถ้วน

จากงานวิจัยดังกล่าวเห็นได้ว่า การศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาตินั้น มีการศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรม ความคิดเห็นของนักเรียนวรรณกรรม เด็กก่อนวัยรุ่น กลวิธีการใช้ภาษาและการปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรม

บทที่ 3

กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557

กลวิธีเป็นสิ่งที่ผู้เขียนใช้ถ่ายทอดความนึกคิดหรืออารมณ์สะท้อนใจเพื่อเสนอผลงานออกมาในลักษณะต่าง ๆ โดยกำหนดโครงสร้างของเรื่อง แก่นเรื่อง ฉากหรือการสร้างเหตุการณ์ต่าง ๆ มีการพรรณนาภาพให้ผู้อ่านเห็นภาพในเรื่องที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน กลวิธีมีหลากหลายวิธีที่เป็นคุณสมบัติสำคัญในการทำให้เรื่องมีคุณค่า การศึกษากลวิธีการแต่งเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้นดังหัวข้อต่อไปนี้

3.1 การวางโครงเรื่อง

3.1.1 โครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้ง

3.1.2 โครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต

3.2 กลวิธีการดำเนินเรื่อง

3.2.1 การเปิดเรื่อง

3.2.2 การดำเนินเรื่อง

3.2.3 การปิดเรื่อง

3.3 กลวิธีการสร้างตัวละคร

3.3.1 กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง

3.3.2 กลวิธีแนะนำตัวละครแบบการกระทำของตัวละคร

3.4 กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ

3.4.1 การบรรยายฉากด้วยพรรณนาของผู้แต่ง

3.4.2 การบรรยายฉากด้วยพรรณนาของตัวละคร

3.5 กลวิธีการสร้างบทสนทนา

3.5.1 บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง

3.5.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร

โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 การวางโครงเรื่อง

การวางโครงเรื่อง เป็นกลวิธีการที่ผู้แต่งได้เลือกสาเหตุการณ์มาเรียงให้เป็นเรื่องราวเพื่อแสดงถึงการลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องเป็นเหตุเป็นผลและสมจริง มีการวางโครงเรื่องแบบใช้ความขัดแย้ง โครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งและโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1.1 โครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้ง

โครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้ง เป็นการสร้างให้ตัวละครในเรื่องมีความขัดแย้ง ซึ่งมีความขัดแย้ง ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ ความขัดแย้งภายในจิตใจตัวเอง การใช้โครงเรื่อง ความขัดแย้งมีลักษณะสมจริงมากกว่าจินตนาการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) โครงเรื่องความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์

โครงเรื่องเรื่องสั้นที่เป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ เช่นเรื่อง *เสื้อของแอน* (อรุณสวัสดิ์สนธยา. 2556 : 131 – 141) ของ นที ศศิวิมล วางโครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้งของตัวละคร หญิงสาวกับเพื่อนและครูในโรงเรียน ซึ่งกล่าวหาว่าเธอไปอยู่กับผู้ชายและมีครรภ์ จึงรังเกียจและไม่ยอม เป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน

เรื่อง *พายุฝนบนกุฏิ* (ความทรงจำบางอย่างช่างราวเลื่อน. 2557 : 81 - 99) ผู้แต่งได้ใช้ กลวิธีการวางโครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกที่เป็นพระชื้อหลวงพี่ฉัตรกับตัวละครที่ ชื่อจอม ซึ่งจอมเป็นเด็กวัดมาตั้งแต่เด็ก จอมข่มขู่เอาเงินของหลวงพี่ฉัตรไปใช้ โดยอ้างว่าจอมได้เก็บ หลักฐานของหลวงพี่ฉัตรที่นอนกับผู้หญิง ทำให้หลวงพี่ฉัตรโกรธและขัดแย้งกับจอม และถูกจอมข่มขู่เอา เงินไปเรื่อย ๆ จนทำให้หลวงพี่ฉัตรต้องลาสิก

เรื่อง *เดอะพิชซ่าปาร์ตี้สวัสดิ์ค๊ะ* (อรุณสวัสดิ์สนธยา. 2556 : 99 – 112) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธี การวางโครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ให้ตัวละครเอกที่เป็นหญิงสาวพนักงานคอลเซ็นเตอร์ รับสายร้านพิชซ่า เธอไม่ชอบลูกค้าที่มักไม่ชอบการบริการ เช่น บางคนบ่นว่าพิชซ่าไม่อร่อยขอเปลี่ยนใหม่ บางคนโทร.มาแกล้งสั่งพิชซ่า นอกจากนี้เธอก็ยังไม่ชอบหัวหน้างานที่มักไม่พอใจในการทำงานของเธอ เป็นโครงเรื่องที่ตัวละครเอกขัดแย้งกับลูกค้าและหัวหน้างาน

2) โครงเรื่องความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติ

เรื่อง *เจ้าแสบ* (โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น. 2556 : 95 - 100) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธี การวางโครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้ง โครงเรื่องโดยความขัดแย้งสุนัขที่ชื่อว่าเจ้าแสบกับเจ้าของมัน เจ้าแสบเป็นสุนัขขี้ขลาด ได้ยินเสียงฟ้าร้องหรือเสียงประทัดที่วัดก็มีการกระทำวิ่งไปวิ่งมาในบ้าน ทำให้ เจ้าของมันเกิดความไม่ชอบใจ และเจ้าของต้องเอามันไปปล่อยในป่า

3) โครงเรื่องความขัดแย้งภายในจิตใจตัวเอง

เรื่อง *จานข้าวของนาย* (หน้าต่าง. 2556 : 11 - 18) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่อง โดยใช้ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครที่ “ฉัน” อยู่ในสถานที่ห้องหนึ่ง “ฉัน” ไม่เคยออกจาก ห้องนั้น ต้องการสิ่งใด สิ่งนั้นก็ปรากฏอยู่ในห้องนั้นขึ้นมา เมื่อถึงเวลากินข้าว จานข้าวที่อยู่บนโต๊ะก็จะ ปรากฏอาหารขึ้นมา ตัวละคร “ฉัน” ไม่ต้องทำอะไรและใช้ความคิดใด ๆ แค่ออยู่ในห้องอย่างเดียว ก็พอ จนกระทั่งวันหนึ่ง “ฉัน” เกิดความคิดว่าต้องการออกจากห้องที่เขาอยู่ให้ได้ เพราะต้องการรับรู้ โลกภายนอกห้อง แต่เมื่อเขามีความคิดและต้องการสิ่งใด สิ่งนั้นก็หายตัวไปเหมือนไม่เคยมีตัวละคร ขัดแย้งกับตัวเขาเองว่าจะออกจากห้องหรือไม่

เรื่อง *ร้านเหล้าคนหูหนวก* (หน้าต่าง. 2556 : 71 - 82) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครชายคนหนึ่งเขาคิดขัดแย้งในใจเสมอต่อการกระทำของเขาเหมือนคนที่มีปัญหาตลอดเรื่อง มีเสียงพูดแปลกตลอดเรื่องเหมือนก้องดังอยู่ในหัวของตัวละคร เขาจึงเอาตะเกียบพรวดเข้าหูให้หูหนวกเพื่อให้เสียงในหัวนั้นหายไป

สรุปได้ว่ากลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีการวางโครงเรื่องโดยใช้ความขัดแย้ง ซึ่งมีความขัดแย้งความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งภายในจิตใจตัวเอง มนุษย์กับธรรมชาติ

3.1.2 โครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต

การนำเสนอโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค เป็นโครงเรื่องที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ตัวละครไม่ประสบความสำเร็จเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเป็นอุปสรรคในชีวิตของตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) โครงเรื่องตกยากลำบาก

เรื่อง *จรวดกระต่าย วิญญาณ ความฝัน* (จรวดกระต่ายกลางสายฝน. 2557 : 19 - 33) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องแบบการตกยากลำบากของตัวละครที่ชื่อว่า ทิวาริน เขาเป็นนักเรียนที่รักการอ่านหนังสือและเขียนหนังสือ แต่เขาได้ประสบอุบัติเหตุ ทำให้เขาเคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้และพูดไม่ได้ เขาอยากเขียนหนังสือต่อจึงตัดสินใจต่อสู้กับความยากลำบากของชีวิตเขา เขาทำได้แต่กระพริบตาสื่อสัญญาณพ่อแม่และเพื่อนสนิทร่วมมือช่วยกันเขียนหนังสือจนได้เป็นเล่ม และก่อนเสียชีวิตเขานำหนังสือมาให้แจกให้นักเรียนที่โรงเรียน

เรื่อง *นักแสดงดีเด่น* (โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น. 2556 : 128 - 134) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างโครงเรื่องอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวละครต่างชาติที่เคยเป็นนักแสดงมาก่อน เขาไปมาใช้ชีวิตเป็นคนรับจ้างที่เมืองไทยเพื่อต่อสู้กับความยากลำบากของชีวิตของเขา แต่เขาถูกตำรวจจับและข่มขู่ สารภาพเป็นผู้ต้องหา ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้ทำความผิด

เรื่อง *ชานา ควาย และถนนสายนั้น* (หน้าต่าง. 2556 : 45 - 52) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องมีอุปสรรคในชีวิตชานาคคนหนึ่งชีวิตของเขาลำบากยากจน ทรัพย์สินของเขาเหลือเพียงควายหนึ่งตัวที่เขาเรียกว่าไอ้เกลียวเท่านั้น เขาไม่ยอมให้ไอ้เกลียวอดตายจึงงูม้นมาข้ามถนนเพื่อให้ไอ้เกลียวได้กินหญ้า แต่เขาหาจิ้งหรีดข้ามถนนไม่ได้ เขาไม่เข้าใจว่าถนนนั้นทำไมมีแต่รถวิ่งเร็วเหมือนน้ำไม่ขาดสาย เขาจูงไอ้เกลียวข้ามถนนได้เมื่อยามหัวค่ำ แต่ก็ทำให้เกิดอุบัติเหตุในถนนสายนั้น

เรื่อง *คำอธิษฐานของนางรำ* (โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น. 2556 : 29 - 39) ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องที่เป็นอุปสรรคของตัวละครหญิงสาวที่เป็นนางรำในวัดแห่งหนึ่ง เธอเคยทำงานอยู่โรงงานแห่งหนึ่งที่มีรายได้ค่อนข้างน้อย เพื่อมีเงินรักษาไข้ของพ่อที่ติดโรคมะเร็งจากการทำงานในโรงงาน เพราะโรงงานนั้นถ่ายเทน้ำที่มีพิษลงสายน้ำใกล้หมู่บ้านของชานา จึงทำให้เธอต้องลาออกจากโรงงานและไปเป็นนางรำที่วัด เพื่อหาเงินมารักษาพ่อแล้วมาเลี้ยงชีพด้วยความลำบาก

2) โครงเรื่องปัญหาครอบครัว

เรื่อง *ครอบครัวของผม (ในสังคมสองสี) (ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว. 2557 : 101 - 112)* ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องโดยใช้อุปสรรคของครอบครัวของตัวละครในเรื่อง “ผม” เข้าใจว่าพ่อเป็นฝ่ายรัฐบาล แม่เป็นฝ่ายชุมนุม ทำให้พ่อกับแม่โต้เถียงกันทุกวัน จนทำให้แม่ไปชุมนุมกับเพื่อนโดยไม่กลับบ้าน “ผม” และพ่อไม่เคยติดต่อกับแม่ได้ จนถึงวันหนึ่ง “ผม” ตื่นมาไม่เห็นพ่ออยู่ที่บ้าน เมื่อผมวิ่งไปตามหาพ่อนอกบ้าน ก็เห็นพ่อพาแม่กลับบ้าน สุดท้ายจึงเข้าใจว่าพ่อไม่ได้ยืนอยู่ฝ่ายใด แต่ยืนอยู่ฝ่ายแม่ด้วยซ้ำ

3) โครงเรื่องนักการเมืองเอาเปรียบ

โครงเรื่องที่ตัวละครต้องพบกับปัญหาการเมือง เช่น เรื่อง *หนังสือต้องห้าม (โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น. 2556 : 118 - 121)* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ตัวละครที่เป็นครุฑมีทัศนคติว่าฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาป จึงเข้าร่วมกับทหารและต่อสู้กับพวกคอมมิวนิสต์ เพื่อทวงคืนความเป็นไทยกลับคืนมา

เรื่อง *เสียหาย เสียคน (โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น. 2556 : 73 - 90)* ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องนักการเมืองเอาเปรียบที่ตัวละครที่ซื้อดำกับฝ่ายตรงข้าม ดำเป็นผู้หญิงที่มีอายุสี่สิบต้น ๆ มีนิสัยกระตือรือร้น เชื้อฟุ้งคนอื่นง่าย เธอนับถือเคาหรณ์การเมืองผู้หนึ่ง เพราะวานักการเมืองผู้นี้ให้ชาวบ้านกู้เงินได้ เธอคิดว่าดีเพราะไม่มีเงินก็กู้เงินได้ และเชื่อว่านักการเมืองผู้นี้จะทำให้บ้านเมืองเจริญ ดังนั้นจึงมีอิทธิพลทำให้เธอไปต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามที่วานักการเมืองที่เธอนับถือนั้นโกงบ้านโกงเมือง

4) โครงเรื่องอำนาจไม่ชอบธรรม

เรื่อง *เสือกินคนแห่งดูลาเปอร์ (เสือกินคน. 2557 : 74 - 96)* ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการวางโครงเรื่องให้ตัวละครเผชิญกับอำนาจที่ไม่ชอบธรรม ตัวละครชาวเขาปกากญอที่ชื่อเทโพชิเป็นมือระเบิดในเหมืองแร่ ในเหมืองแร่นั้นมีคนตายด้วยมีเสือกัด ดังนั้น เจ้าของเหมืองแร่ต้องการล่าเสือก เทโพชิเขาเชื่อว่าเสือกเป็นสัตว์สงวนไม่ควรล่า แต่เจ้าของเหมืองแร่ล่าเสือกได้โดยอำนาจของเขาและยังแต่งงานกับคนรักของเทโพชิ สุดท้ายเทโพชิก็ถูกเจ้าของเหมืองแร่ยิงเสียชีวิต

สรุปได้ว่า กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต มีโครงเรื่องตลกยากลำบาก โครงเรื่องปัญหาครอบครัว นักการเมืองเอาเปรียบ อำนาจไม่ชอบธรรม เป็นโครงเรื่องที่ได้สะท้อนปัญหาของสังคมและความทุกข์ยากลำบากของชีวิตตัวละครที่มีลักษณะสมจริง

3.2 กลวิธีการดำเนินเรื่อง

กลวิธีการดำเนินเรื่องเป็นส่วนสำคัญในการช่วยสร้างความน่าสนใจชวนติดตามและน่าประทับใจให้กับเรื่อง ก่อให้เกิดความสับสนหรือทำให้เรื่องน่าติดตาม เป็นกลวิธีในการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่องเป็นการเริ่มต้นของเรื่อง เป็นจุดที่สำคัญของเรื่องสั้น ผู้แต่งจะเปิดเรื่องดึงดูดผู้อ่าน สนใจและอ่านต่อไป การเปิดเรื่องของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีเปิดเรื่องโดยการบรรยาย การใช้บทสนทนาและการใช้นาฏการ

1) เปิดเรื่องโดยใช้การบรรยาย

การบรรยาย คือการเล่าเรื่อง การกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน โดยชี้ให้เห็นฉากสถานที่ เวลาเหตุการณ์ สาเหตุที่ก่อให้เกิด สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น ๆ เนื้อหาในการบรรยายอาจเป็นเรื่องจริง เช่น ประวัติบุคคล เรื่องเล่าจากประสบการณ์ หรือเป็นเรื่องสมมุติ เช่น นิทาน นิยาย เรื่องสั้นที่มีการเล่าเรื่อง

1.1) เปิดเรื่องโดยใช้การบรรยายฉาก

การเปิดเรื่องโดยบรรยายฉากและบรรยายกาศ ผู้แต่งจะบรรยายถึงบอกให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องนั้นเกิดเหตุการณ์ที่ไหน เมื่อใด บรรยายกาศอย่างไร ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและจะติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป การเปิดเรื่องจะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาสาระของเรื่อง และประเด็นที่ผู้แต่งจะต้องนำเสนอและกล่าวถึงในตอนต่อไป การเปิดเรื่องโดยบรรยายฉากและบรรยายกาศของหนังสือรวมเรื่องสั้น ปรากฏมีดังต่อไปนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ข้าม* ได้แสดงถึงความเคลื่อนไหวของมอเตอร์ไซค์รับจ้างและรถยนต์จำนวนมาก ในเช้าวันหนึ่งที่สถานที่หรือฉากที่เป็นปากทางหมู่บ้านใกล้กับสี่แยกไฟแดง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*ปากทางเข้าหมู่บ้านจัดสรรไม่ไกลจากแยกไฟแดงของถนน
เส้นใหญ่แถบแถวปริณชวลเต็มไปด้วยวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่คอย
รับ-ส่งผู้โดยสารระหว่างหมู่บ้านกับป้ายรถเมล์ เสียงบิดคันเร่งของ
รถเครื่องแหว่ดิ่งไม่ขาดระยะ และดูจะมากกว่ารถเมล์ที่จอดรับ-ส่ง
ผู้โดยสารตรงป้ายด้วยซ้ำ*

(ข้าม. 2553 : 17)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้เปิดเรื่องด้วยการบอกเล่าฉากถนนในเวลาเช้าที่คับคั่งเต็มไปด้วยรถยนต์และมอเตอร์ไซค์รับจ้าง เป็นภาพที่ผู้อ่านในเมืองได้พบเห็นได้ในชีวิต มีการเคลื่อนไหวของการเคลื่อนที่ของยานยนต์ ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพการดำเนินชีวิตของผู้คนในเมืองทั่วไป เป็นการเปิดเรื่องโดยการบรรยายภาพที่นำพาผู้อ่านคาดเดาตามฉากและบรรยายกาศของเรื่อง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น* เรื่อง *หนาวผ่านลม* ได้เปิดเรื่องโดยกล่าวถึงฉากที่เป็นธรรมชาติยามเช้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ละอองเย็นแผ่คลุมภูสูง ไม้ดอกบางชนิดผลิแยมรับลมหนาว
หากแต่ชีวิตอีกส่วนกลับจำศีล หมกตัวอยู่ใต้ดินราวกับรับรู้ถึง
ช่วงเวลาฤดูโหด แม้จะนิ่งผลิช่องดงามดุจประกายเพชร ก่อนจะ
เสียมฤทธิ์เดชเพราะไอแดดที่เปล่งประกายยามกลางวัน กระนั้น
ฤทธิ์ร้อนของมันก็ไม่อาจคลี่คลายความเย็นเยือกของพื้นผิวด้านล่าง
ได้ทั้งหมด

(หนาวผ่านลม. 2555 : 41)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากที่เป็นธรรมชาติในยามเช้าวันหนึ่งในฤดูหนาวต่อเนื่อง ถึงกลางวันในวันเดียวกัน เป็นการบรรยายถึงดอกไม้กำลังมีผลิและอีกชีวิตหนึ่งที่เป็นภาพจำศีล ซึ่งเป็นชีวิตที่ฤดูโหด เป็นภาพในธรรมชาติ อากาศหนาวและแสงแดดที่มีความอบอุ่น เป็นฉากและบรรยากาศในธรรมชาติที่ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย ซึ่งเป็นบรรยากาศที่นำพาผู้อ่านเข้าสู่เรื่องราวต่อไป

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น* เรื่อง *ส้วม* ได้กล่าวถึงฉากที่ขบวนรถไฟกำลังออกจากสถานีและบรรยากาศในรถไฟ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นับแต่รถไฟฟ้าขบวนนั้นเคลื่อนตัวออกจากสถานีโศกใน
เวลาเกือบห่มตรง เสียงเสียดสีระหว่างรางกับล้อเหล็กยังคงดำเนิน
ต่อไปสวนทางกับรถแต่ละขบวนที่วิ่งขั้วไขว่ ยิ่งเวลาดังกล่าวเป็น
ชั่วโมงเร่งด่วนด้วยแล้ว คนโดยสารในขบวนรถยังไม่สนใจใครเป็น
พิเศษ

(ส้วม. 2550 : 53)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้เปิดเรื่องด้วยฉากรถไฟฟ้าออกจากสถานีโศกในเวลาตอนกลางคืน และมีเสียงเสียดสีล้อกับรางรถไฟ สภาพในรถไฟฟ้าไม่มีใครสนใจใคร เป็นฉากที่ผู้แต่งทำให้ผู้อ่านเห็นถึงการดำเนินชีวิตของคนในเมือง มีพาหนะเป็นรถไฟฟ้า และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจใคร ซึ่งเป็นฉากที่มีบรรยากาศในเมืองที่บุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น* เรื่อง *ลักการะ* เปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากในวันหนึ่งในตอนเช้าเป็นวันใหม่ ท้องฟ้าเริ่มสว่าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หลังจุดจบของยามค่ำเดินทางมาถึงท้องฟ้าก็เริ่มสว่างใส
พร้อมสัญลักษณ์แห่งวันใหม่ที่แสดงตนอย่างเชื่องช้า ผลักดันให้คน

ที่ขอบสังเกตอาทิตยดวงใหญ่รู้สึกว่ามันเป็นสิ่งเดียวที่ไร้
การเปลี่ยนแปลง แตกต่างจากทุกสิ่งบนโลกที่นับวันจะเลื่อนไหลใน
ทางตรงข้าม

(สักการะ. 2547 : 63)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้เปิดเรื่องด้วยฉากของธรรมชาติที่ตั้งแต่ท้องฟ้าค่าคืน
จนท้องฟ้าสว่างเป็นวันใหม่ ทุกสิ่งบนโลกมีการเปลี่ยนแปลงแต่พระอาทิตย์เป็นสิ่งที่ไร้
การเปลี่ยนแปลง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องด้วยเหตุการณ์จะเริ่มต้นจากวันใหม่ วันใหม่ซึ่งเป็นการเริ่มต้น
ดำเนินชีวิตอีกในวันหนึ่ง และเพื่อนำผู้อ่านไปตามฉากนี้มีบรรยากาศที่เปลี่ยนแปลงไปตามวันเวลา

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *เสียดมา เสียดคน*
เปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากในเวลาอากาศร้อน ลมกำลังพัดและขบวนกองเกวียนกำลังเดินทาง
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เสียงกระดิ่งคอวัวจากกองเกวียนขบวนยาวแว่ววู๋เข้าแรงลม
ใบหญ้าปลิวไสวผ่นไอตามอารมณ์ไหวเคลื่อนแห่งท้องทุ่ง ผู้คน
จากกองเกวียนอึ้งใจทุกครา ยามสายลมผ่านพัดพอบรรเทา
ความร้อนที่แผดเผา ยิ่งเมื่อแสงอาทิตย์ลับใต้ก้อนเมฆสาดส่องสลัว
มาย่อมเดาออกกว่าอีกไม่นานฝนเม็ดใหญ่อาจเทห่าสู่ผืนภพ

(เสียดมา เสียดคน. 2549 : 73)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้เปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากและ
บรรยากาศที่เสียงกระดิ่งคอวัว ขบวนกองเกวียน อากาศร้อนและลมกำลังพัด สภาพอากาศแบบนี้
มักเป็นก่อนเวลาฝนจะตก ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจเหตุการณ์บางอย่างที่จะเกิดขึ้น และเป็นบรรยากาศที่
สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง ที่ดำเนินเรื่องอย่างต่อเนื่อง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *หนังสือต้องห้าม*
เปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากที่มีการเผาหนังสือและแผ่นซีดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ขอนไม้เรียงเป็นกลุ่มกองใกล้เสาธงโรงเรียนไม่ต่างจาก
ฟอนเผาศพ ความกระด้างของท่อนไม้แตกต่างจากกระแสมที่พัด
เอื่อยราวกับสองสิ่งเป็นอริ นอกจากกองพินซุดใหญ่ที่จัดเตรียมเพื่อ
กิจกรรมบางอย่าง ยังมีหนังสือจำนวนมากซ้อนทับไม่เป็นระเบียบ
ถัดจากกองหนังสือเต็มด้วยแผ่นซีดีที่กระจัดกระจายไม่ต่างกัน

(หนังสือต้องห้าม. 2550 : 113)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้บรรยายถึงฉากเป็นพื้นที่ที่ใกล้เสาธง
ในโรงเรียน เป็นพิธีบางอย่างที่มีขอนไม้ที่เรียงเป็นกอง และมีกองหนังสือและแผ่นซีดีที่กระจัดกระจาย

ซึ่งฉากนี้มีบรรยากาศอย่างเคร่งขรึม เป็นฉากที่ดำเนินเรื่องก่อนเข้าสู่เหตุการณ์ของเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ไปตามบรรยากาศของเรื่อง

1.2) เปิดเรื่องโดยใช้การบรรยายตัวละคร

การเปิดเรื่องโดยบรรยายตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละครเป็นใคร กำลังทำอะไร ฯลฯ การเปิดเรื่องโดยบรรยายตัวละครของหนังสือรวมเรื่องสั้น ปรากฏมีดังต่อไปนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *เจ้าแสบ* เปิดเรื่องด้วยการบรรยายตัวละครที่เป็นสุนัขตัวหนึ่งในเรื่อง มันได้ลี้ภัยตามองโลกและเห็นคนมากมาย มีคนชอบอุ้มมันเล่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เจ้าแสบเป็นลูกหมาน่ารัก มันลี้ภัยตามองโลกท่ามกลางสถานที่
เงียบสงบ นับแต่เห็นพรรคพวกที่คลานตามกันมา เจ้าแสบก็ได้พบ
ผู้คนมากมาย พวกเขาชอบอุ้มมันเล่นอย่างเอ็นดูลัดจากอุ้งมือนุ่ม
หนา เมื่อแหงนหน้าก็มักเห็นผู้คนขำก๊าก ก่อนจะเรียนรู้ว่ารังรัก
ระหว่างแม่กับพี่น้องเป็นไฉนดูแคลา ด้านบนบรรจูลิ่งมีชีวิตสองขาที่
เดินขึ้นลงแทบทั้งวัน เจ้าแสบพยายามสังเกตพวกมนุษย์ที่คุ่มเดินไป
มาแต่ก็มองอะไรไม่ถนัด เนื่องจากภาพที่เห็นผ่านดวงตาเป็นเพียง
ขาวดำ กระนั้น มันก็เริ่มคุ้นชินกับทุกสิ่งพอสมควร

(เจ้าแสบ. 2550 : 93)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งบรรยายไว้ในการเปิดเรื่องว่า เจ้าแสบเป็นสุนัขน่ารักและคนชอบอุ้มมันอย่างเอ็นดู โดยบรรยายเสมือนเป็นตัวเจ้าแสบเอง ที่เกิดมาใหม่ ๆ แล้วเพิ่งเปิดตามองโลกเป็นสีขาวยดำ ทำให้ผู้อ่านได้รับทราบที่มาของตัวละครในเรื่องว่า เป็นสุนัขจรจัดตัวหนึ่งในวัด มีพี่น้องครอกเดียวกันหลายตัว

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสื่อกินคน* เรื่อง *ผ่าจ้าน* ได้กล่าวถึงตัวละครชายที่ชื่อว่าคาทาชิ และตัวละครหญิงที่ชื่อ คำเอ้ย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เขาราวกับหลุดออกมา, หรืออย่างน้อย เขายากจะให้
คำเอ้ยเข้าใจอย่างนั้น, จากเรื่องสั้นของมิซึมา เมื่อคิดถึงเขา คำเอ้ย
คิดถึงคมดาบเปลือยเปล่าอันตัวเอกในเรื่อง ‘เลือดรักชาติของมิซึมา’
ใช้คว้านท้องตัวเอง บางครั้งคำเอ้ยเผลอเรียกเขาว่า มิซึมา ซึ่งเขาก็
ไม่ได้แสดงท่าทีคัดค้าน แต่อย่างใดกลับยิ้มเฉยเฉยตามแบบที่เขา
เคยยิ้มเมื่อแสดงการยอมรับกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จริง ๆ แล้วเขาชื่อ
คาทาชิ ผู้ชายซึ่งมีรอยหยักตรงกลางคิ้วที่ใคร ๆ พากันลงความเห็น
ว่ามีแนวโน้มเป็นคนต้นมหาจัด

(ผ่าจ้าน. 2556 : 11)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้เปิดเรื่องโดยบรรยายถึงตัวละครชายที่ชื่อว่า ทาคาชิ และผู้แต่งยังได้บรรยายถึงลักษณะของทาคาชิ ในสายตาของคัมเอ็ยและทรศนะของผู้แต่ง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หญิงสาวและเรื่องราวอื่น* เรื่อง *ดอปเปลแกงเกอร์* ได้เปิดเรื่องโดยกล่าวถึงลักษณะรูปร่างและการแต่งกายของผู้หญิงคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หากเกิดมาเป็นเพศหญิง ผมคงเป็นคนคนนั้น นั่นคือสิ่งที่ผม
ให้ข้อสรุปต่อตัวเองเมื่อสังเกตเธออยู่เป็นเวลานานนับนาที่ หญิงสาว
ในวัยใกล้เคียงกับผม รูปร่างท้วม ก็ประมาณเดียวกับผมอีกนั่น
แหละ สวมกางเกงสแล็คสีดำ เสื้อเชิ้ตสีขาวตัว หลวม-ไซ้ แบบ
เดียวกับที่ผมใส่อยู่ และมันเป็นสิ่งแรกที่ทำให้ผมแน่ใจว่าเธอน่าจะ
เป็น เพศตรงข้าม นั่นเพราะกระดุมที่กั๊กกลับทางกัน

(ดอปเปลแกงเกอร์. 2555 : 119)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงตัวละคร
หญิงคนหนึ่งที่มีรูปร่างท้วม และแต่งกายกางเกงสแล็คสีดำ เสื้อเชิ้ตสีขาว ดังตัวอย่างการเปิดเรื่องนี้
ทำให้ผู้ได้เข้าใจตัวละครมากขึ้น และยังได้รับรู้ตัวละครหญิงคนนี้เป็นเพศชายเพราะกระดุมที่กั๊กกลับ
ทางกันกับเสื้อสำหรับผู้หญิง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *จรวดกระต๊ากกลางสายฝน* เรื่อง *ในห้องกระจก* เป็นเรื่อง
โดยกล่าวถึงตัวละครในเรื่องที่เป็นนักการเมืองคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นักการเมือง
ความรู้สึกปวดรุนแรงจู่โจมต้นคอขณะที่เขาชันกายลุกนั่ง
ลำคอแห้งผากดูจทะเลทราย รุ่มาหน้าต่างตลกลงเพื่อรับแสงสว่าง
นอกจากอาการปวดที่ต้นคอแล้ว เขายังรู้สึกว่หัวใจกำลังเต้นรัวราว
กับมันถูกกระตุ้นด้วยเครื่องกู้ชีพ แต่ที่ร้ายแรงไปกว่านั้นคือเขาจำ
อะไรไม่ได้แม้แต่ประการเดียว

(ในห้องกระจก. 2555 : 105)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงตัวละคร
ที่มีอาชีพเป็นนักการเมืองผู้หนึ่ง และบรรยายถึงนักการเมืองคนนี้มีอาการปวดรุนแรง เขาจำอะไรไม่ได้
แม้แต่ชนิดเดียว ผู้แต่งได้เปิดเรื่องโดยบรรยายให้ผู้อ่านได้เข้าใจว่าเขาเป็นใคร เกิดเหตุการณ์อะไรกับเขา
คนนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทาน้ำ* เรื่อง *ไซ้ชน* ได้เปิดเรื่องโดย
กล่าวถึงกล่าวถึงตัวละครชายคนหนึ่งที่มีอาชีพไซ้และหมอบ้านบอกว่า เป็นไซ้ชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก่อนเดินทางไปปัตตานี เขาไปหาหมอที่คลินิก หมอถามอาการใช้อย่างลวก ๆ แล้วจ่ายยาจำนวนหนึ่ง เขากลับบ้านทานยาแค่สองมือ ทุกมือเวียนหัวยิ่งกว่าไข้ขึ้นเสียอีก จึงโยนยาทั้งหมดทิ้งเพื่อนคนหนึ่งแนะนำและพาไปหาหมอบ้านผู้เชี่ยวชาญเรื่องโรคคนหนึ่งเพื่อตรวจอาการหมอบ้านไม่ถามไถ่อาการ แต่กลับเอาไข้ไก่ต้มสุก แกะเปลือกออก นำไขกลม ๆ คลึงกับหน้าอกจนทั่ว แล้วแกะไขขาวออก

แกชี้ให้ดูปุ่มนูนรอบ ๆ ไขแดงที่เพิ่งผุดขึ้นมา เหมือนผิวมะกรูด “ปุ่มนี้แหละ บอกได้ว่าแกเป็นไข้ชน

(ไข้ชน. 2556 : 53)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงตัวละครที่เป็นผู้ชายคนหนึ่ง เขามีอาการป่วยและหมอกlinikตรวจแล้วบอกว่าเป็นไข้ แต่เพื่อนเขาพาไปหาหมอบ้านแล้วบอกว่าเขาเป็นไข้ชน หมอบ้านใช้วิธีตรวจอาการของเขาโดยใช้วิธีไสยศาสตร์นำไขต้มคลึงกับหน้าอกเขา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเขามีความเชื่อในทางหมอบ้านแบบไสยศาสตร์

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *อรุณสวัสดิ์สนธยา* เรื่อง *โลกหลังความตายของพ่อ* ได้เปิดเรื่องโดยกล่าวถึงหน้าตาและอุปนิสัยของเด็กหญิงคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลูกสาวอายุ 15 ของผม...สวยน่ารักอะไรอย่าง ตาสองชั้นสีน้ำตาลของเธอได้มาจากแม่และมีประกายใสชื่อเหมือนแม่ ผมยาวเหยียดตรงสีน้ำตาลนั้นก็ของแม่ แต่ปากบางเฉียบและสีผิวค่อนข้างขาวได้มาจากผม เธอเป็นส่วนผสมที่สมบูรณ์แบบของผมกับลินท่าทางเธอร่าเริง ดูจากแววตาของเธอเวลาจ้องมองสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ด้วยกิริยาท่าทางกระตือรือร้น ดูจากเวลาที่เธอหัวเราะอ้าปากเปิดเผยเสียงดังลั่น ไม่เกรงกลัวใคร

(โลกหลังความตายของพ่อ. 2555 : 49)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงตัวละครที่เป็นลูกสาวของตัวละครที่เป็น “ผม” ว่าเธอมีใบหน้าที่เป็นผลการผสมจาก “ผม” และภรรยาเก่าของ “ผม” ทำให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะของของตัวละครว่า มีตาสองชั้นสีน้ำตาล ผมยาวเหยียดตรงสีน้ำตาล ปากบางเฉียบและสีผิวค่อนข้างขาว นิสัยร่าเริงกระตือรือร้น

สรุปได้ว่า กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องแบบบรรยาย มีการเปิดเรื่องแบบบรรยายฉากและแบบบรรยายตัวละคร

2) เปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา

เปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนาเป็นการเปิดเรื่องแบบใช้การพูดสนทนาโต้ตอบของตัวละคร มาไว้ในตอนเปิดเรื่องของเรื่อง เพื่อดึงดูดผู้อ่านสนใจติดตามเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *คำอธิษฐานของนางรำ* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้คำพูดของตัวละครที่กล่าวว่าหัวหน้าได้สั่งให้หญิงสาว เปลี่ยนชุดนางรำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ไปเปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วมาทำงานได้แล้ว ลูกค้ารออยู่”

หลังตื่นจากภวังค์เมื่อได้ยินเสียงตุตัน หญิงสาวหันมอง ต้นเสียงก่อนจะเข้าห้องน้ำเพื่อเปลี่ยนชุดนางรำที่เตรียมไว้ตาม คำบัญชาหัวหน้า ผู้นำที่เธอผลัดเปลี่ยนงดงามสมสถานที่ใหญ่โต ทว่าช่างตรงข้ามกับราคาแสนถูกเนื่องจากเป็นชุดที่ทำเลียนแบบ และจากสิ่งทีกระทำให้หลายสิบครั้ง ผลักดันให้เธอสวมชุดเสร็จสิ้น ก่อนใคร

(คำอธิษฐานของนางรำ. 2555 : 29)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งเริ่มเรื่องด้วยคำสั่งของหัวหน้ามาเป็นการเปิดเรื่อง หัวหน้าได้สั่งให้พวกหญิงสาวไปเปลี่ยนชุดนางรำ เพราะว่ามีลูกค้ารออยู่สถานที่เปลี่ยนเสื้อผ้าคับแคบ มากเพราะเป็นห้องน้ำ ในการเปิดเรื่องของเรื่องคำอธิษฐานของนางรำเป็นการนำคำพูดที่บรรยายถึง เรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของตัวละครในเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านได้สนใจติดตามว่าจะเกิดเหตุการณ์ ต่อไปอย่างไร

หนังสือรวมเรื่องสั้น *อรุณสวัสดิ์สนรยา* เรื่อง *ชีวิตที่ 21 ของอดิส* ของ นพธิ ศศิวิมล ได้กล่าวถึงการพูดโทรศัพท์ของตัวละคร ดังตัวอย่าง

“ฮัลโหล ทำไม...เออรู้แล้วว่า แม่ไม่ต้องย่ำทรอก เดี่ยวตอน เย็นซื้อเข้าไป ผมจะเข้าทำงานแล้ว แค่นี้ก่อนนะ”

(ชีวิตที่ 21 ของอดิส. 2553 : 39)

จากตัวอย่าง ขันต้นเรื่องด้วยคำสนทนาทางโทรศัพท์ของตัวละคร ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงความรู้สึกนึกคิด และแสดงถึงอารมณ์ไม่พอใจของตัวละคร คำพูดและ น้ำเสียงเหล่านี้ดึงดูดผู้อ่านอ่านให้ติดตามว่าเป็นเรื่องราวอะไร

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสือกินคน* เรื่อง *การมาถึงของรถสองร้อยยี่สิบหกล้อ* ได้กล่าวถึงคำพูดของตัวละครคนหนึ่งในเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ทำไมต้องเป็นไอ้คนสิ่งตึงคนนั้นด้วยนะ”

ทำไมไม่เป็นข้า ข้านี้แหละเป็นคนที่เหมาะสมที่สุดที่จะเป็น

คนแรกที่ได้ตะโกนออกมาซ้ำแน่ใจว่าถ้าซ้ำได้ตะโกนออกมามัน
จะต้องเป็น เกียรติประวัติของข้าและของชาวเมือง เมืองนี้ไม่มีใคร
เหมาะสมเท่ากับข้าอีกแล้ว

(การมาถึงของรถสองร้อยยี่สิบหกล้อ. 2556 : 144)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้คำพูดของตัวละคร
มาขึ้นต้น เป็นคำพูดที่แสดงอารมณ์ไม่พอใจ โดยที่ไม่ใช่เขาเป็นคนที่ได้เห็นรถสองร้อยยี่สิบหกล้อ
ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของตัวละครในเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านได้สนใจติดตามว่าจะ
เกิดเหตุการณ์ต่อไปอย่างไร

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *อรุณสวัสดิ์สนธยา* เรื่อง *หมั่นคอยดูแลและรักษาดวงใจ*
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ใหญ่! ใหญ่ไซ้ใหม่ จำเราได้หรือเปล่า” สาวสวยร่างเล็ก
หน้าหวาน คิ้วเข้ม ผิวขาวจัด ผมสีน้ำตาลอ่อนตัดลอนน่ารัก ใส่ชุด
กระโปรงสีชมพูสั้นสดใส ร้องเรียกผมด้วยท่าทางตื่นเต้นดีใจขณะที่
ผมกำลังนั่งรอเวลาหนึ่งฉายอยู่ที่หน้าโรง เธอยิ้มกว้างโชว์ฟันขาว
เรียงซี่สวย แก้มระเรื่อ ดวงตาเป็นประกาย

(*หมั่นคอยดูแลและรักษาดวงใจ*. 2555 : 115)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้คำพูดทักทายของ
ตัวละครหญิงคนหนึ่งในเรื่องมาขึ้นต้น และผู้แต่งได้บรรยายถึงลักษณะถึงหญิงสาวที่มีรูปร่างตัวเล็ก
หน้าหวาน และการแต่งกายของเธอ ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงลักษณะนิสัยของตัวละครได้มากขึ้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หน้าต่าง* เรื่อง *ชานา ควาย ถนนสายนั้น* ได้กล่าวถึงตัวละครที่
เป็นชานาคนหนึ่งซึ่งควายข้ามถนน เขาตะโกนออกเสียงมาเพราะเขาไม่พอใจงานการข้ามถนน
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ข้าทนไม่ไหวแล้วโว้ย...”

เขามีรูปร่างเล็กผอมเกร็งและผิวคล้ำดำ หน้าตาไม่ต้องบอก
ก็รู้ว่าเป็นชานา เพราะแววตาแทบจะไม่มีประกายความหวัง
ใด ๆ ในชีวิต แก้มนั้นชูปตอจนบวม ตาโหลลึก ริมฝีปากแห้งดู
ไหม้เกรียม เลือกกางเกงที่สวมอยู่นั้นเหมือนครั้งหนึ่งจะเคยเป็นสีน้ำเงิน
มาก่อน แต่บัดนี้มันเก่าคร่ำยิ่งกว่าผ้าซีริ่วของเศรษฐี

(*ชานา ควาย ถนนสายนั้น*. 2549 : 45)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้คำพูดตะโกนของ
ตัวละครที่เป็นชานาคนหนึ่งในเรื่องมาขึ้นต้นเพื่อดึงดูดผู้อ่านสนใจ และผู้แต่งได้บรรยายถึงลักษณะ

ของเขาว่ามีรูปร่างเล็กผอมเกร็งและผิวคล้ำดำ แก้มนั้นชูปตอบจนบวม ตาโหลลึก ริมฝีปากแห้งดูไหม้เกรียม และการแต่งกายที่เป็นกางเกงสกปรกมาบ่งบอกว่าเขาเป็นชวานา การตะโกนของตัวละครสามารถเห็นว่าเขาน่าจะทนมานานแล้วและเกิดอารมณ์ไม่พอใจที่เขาไม่ได้ข้ามถนนเพื่อจูงควายไปกินหญ้าฝั่งตรงข้าม เพราะมีรถแล่นไม่ขาดสาย

3) เปิดเรื่องโดยใช้นาฏการ

การเปิดเรื่องโดยนาฏการ เป็นการเปิดเรื่องและผู้แต่งจะกล่าวถึงความเคลื่อนไหวหรือการแสดงกิริยาอาการของตัวละคร บรรยายถึงการกระทำของตัวละครให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากรู้เรื่องราวต่อไป เปิดเรื่องโดยนาฏการของหนังสือรวมเรื่องสั้นปรากฏมีดังต่อไปนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *หญิงชราตาชั้นเดียว* เปิดเรื่องด้วยนาฏการ ได้กล่าวถึงเด็กสาวกำลังร้องไห้โดยวิ่งอยู่บนถนน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*เด็กสาวป้ายปาตธารน้ำที่รินหลังจากสองตาไม่ขาดสาย
นอกจากกระแสเสียงสะอื้นไห้ ฝ่ามือที่ปกปิดดวงเนตรงดงามก็คล้าย
ทำหน้าที่ปิดบังการกระทำและความคิดของเธอ แม้สองเท้ายังวิ่ง
อยู่บนทางเบี่ยงหน้า ผ่านความหมองมัวอันเกิดจากความเสียใจ
กระนั้น สายตาแดงก่ำยังพอมองเห็นถนนฝนซรุซระพอย่ำเท้าฝ่าไป
(หญิงชราตาชั้นเดียว. 2250 : 103)*

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้นาฏการของตัวละครมาเปิดเรื่อง หญิงสาวคนหนึ่งร้องไห้ป้ายปาตธารน้ำตาที่ไหล พร้อมด้วยเสียงร้องไห้และใช้มือปกปิดดวงตา วิ่งอยู่บนถนนที่ฝนซรุซระ แสดงให้เห็นถึงกิริยาท่าทางที่เด็กสาวกำลังทำและทำให้ผู้อ่านเห็นภาพการเคลื่อนไหวตามลำดับของตัวละครในตอนต้นเรื่องนี้ และเห็นความเศร้าหมองของตัวละคร และเกิดความรู้สึกสงสารเด็กสาว

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *นักแสดงดีเด่น* เปิดเรื่องด้วยการบรรยายถึงชายคนหนึ่งกำลังนอนอยู่ มีคนปลุกเขาให้ตื่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*เสียงอื้ออึงลอยมาพร้อมไอร้อนด้านนอก ปลุกปลอบใคร
คนหนึ่งที่นอนสลบไสลให้ตื่นพื้น เขาพยายามลืมตาเท่าที่จะทำได้
กระทั่งแสงแห่งวันใหม่ปลุกเร้า ประสาทสัมผัสลึกลับเขี่ยอันขยับมีเพียง
เปลือกตา นอกนั้นเขายังไม่แน่ใจว่ายังมีอวัยวะครบอยู่หรือไม่
(นักแสดงดีเด่น. 2549 : 125)*

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้นาฏการของตัวละครมาเปิดเรื่องชายคนหนึ่งนอนอยู่และมีคนอื่นเข้ามาปลุกให้เขาตื่นพื้น ร่างกายของเขาขยับไม่ได้นอกจากเปลือกตาที่ขยับได้ แสดงให้เห็นถึงอากัปกิริยาและความรู้สึกนึกคิดของชายคนนั้น และทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ

การเคลื่อนไหว ตามลำดับของตัวละครในตอนต้นเรื่องนี้ และเห็นความเจ็บปวดของตัวละคร และเกิดความสงสัยในชายคนนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสือกินคน* เรื่อง *ว่าวนาง* ได้กล่าวถึงตัวละครคนที่ชื่อว่า ท่องเที่ยวกับเพื่อนกำลังผ่านหาดทรายไปยังที่อื่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในขณะที่ถอนเท้าขึ้นจากหลุมทรายนั้น ท่องเที่ยวคิดว่า เหมือนกับกำลังถอนเอาความรู้สึกบางอย่างออกจากหัวอก อันที่จริง เขาไม่ถึงกับไม่ชอบการตกหลุมทรายเสียเลยทีเดียว เพราะในยามที่ไม่รีบร้อนในยามที่ต้องการเดินเอ้อระเหยลอยชายในตอนเย็น การตกหลุมทรายเป็นเรื่องที่น่ารื่นรมย์อยู่ไม่น้อย เม็ดทรายละเอียดอ่อนนุ่มอยู่ใต้ฝ่าเท้า เมื่อเหยียบย่ำลงไปราวกับมีอะไรอ่อนหยุ่นอยู่ใต้เท้านุ่มละมุน นวลเนียนอยู่ในห้วงความรู้สึก แต่เมื่อถึงคราวที่รีบร้อน ต้องการวิ่งอย่างรวดเร็วไปข้างหน้า หลุมทรายกลับดึงเท้าของเขาเอาไว้ราวกับมีมือคอยฉุดดึงไม่ให้รีบไปไหน

(ว่าวนาง. 2556 : 29)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้ญาณการของตัวละคร มาเปิดเรื่องโดย ท่องเที่ยว กับเพื่อนกำลังไปยังสถานที่แห่งหนึ่งและต้องผ่านหาดทรายฝั่งทะเล เห็นภาพที่เคลื่อนไหวของตัวละครท่องเที่ยวเขาตกหลุมทราย ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงนิสัยของเขาที่ชอบตกอยู่หลุมทรายเพราะเม็ดทรายทำให้เท้าเขารู้สึกอ่อนหยุ่น แต่เมื่อมีกรณีรีบร้อนเขาไม่ชอบตกหลุมทราย

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หญิงสาวและเรื่องราวอื่น* เรื่อง *พิชซ่า* ได้เปิดเรื่องโดยกล่าวถึงตัวละคร “ผม” กำลังกลับไปบริษัทพร้อมกับประธานบริษัท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผมกอดแฟ้มนั้นไว้นั่นในระหว่างทางที่นั่งรถกลับไปยังบริษัทด้วยรถเบนซ์เอสคลาสที่เป็นของท่านประธานบริษัท ผู้ซึ่งเดินทางมาในฐานะผู้ลงนามฝ่ายบริษัทของเรา ผมพลิกดูสัญญาที่มีลายเซ็นครบกลางอ้อมยิ้มอย่างไม่รู้ตัว จนกระทั่งท่านประธานที่นั่งอยู่ที่นั่งด้านหลังหัวเราะอย่างอารมณ์ดี “ตอนนี้คงอยากกอดแฟ้มสัญญายิ่งกว่าเมียสินะ”

(พิชซ่า. 2554 : 105)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้การกระทำของตัวละครโดย “ผม” กำลังนั่งรถไปยังบริษัท “ผม” ทำให้เห็นฉากที่เคลื่อนไหวของรถและเห็นนิสัยของตัวละครได้ว่า การที่ “ผม” กอดแฟ้มไว้นั่น เป็นการกระทำที่สะท้อนนิสัยของตัวละครว่าเขาเป็นคนที่รอบคอบ ระมัดระวัง และสอดคล้องกับประธานบริษัทพูดกับเขว่าคงอยากกอดแฟ้มสัญญา เพราะรักและมั่นใจยิ่งกว่าภรรยาเสียอีก

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หญิงสาวและเรื่องราวอื่น* เรื่อง *ตุ๋นออนชั้นหนึ่ง* ได้กล่าวถึงตัวละครหญิงสาวคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*ในขณะที่หญิงสาวเปิดประตูเข้าไปในห้องพักของตุ๋นออน
ปรับอากาศชั้นหนึ่งของรถด่วนขบวน 67 เส้นทางกรุงเทพฯ-
อุบลราชธานี เธอก็สัมผัสได้ทันทีว่ามีความไม่ถูกต้องบางอย่าง
เกิดขึ้น*

(ตุ๋นออนชั้นหนึ่ง. 2555 : 137)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้การกระทำของตัวละครหญิงสาวคนหนึ่งมาเปิดเรื่อง เธอกำลังอยู่บนรถด่วนขบวนเส้นทางกรุงเทพฯ-อุบลราชธานี จากการกระทำที่หญิงสาวคนนี้เธอเข้าไปในห้องพักและได้สังเกตความไม่ถูกต้องบางอย่างนั้น สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นว่านิสัยของตัวละครหญิงสาวคนนี้เป็นคนมีความรอบคอบ

จากตัวอย่างการวิเคราะห์สรุปได้ว่าการเปิดเรื่องของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี 2556 - 2557 มีกลวิธีการเปิดเรื่องโดยการบรรยาย บทสนทนาและนาฏการ ซึ่งทำให้เรื่องสั้นแต่ละเรื่องมีลักษณะที่จูงใจได้อ่านเนื้อเรื่องต่อไปจนจบเรื่อง

3.2.2 การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องเป็นกลวิธีการสร้างเรื่องให้เรื่องดำเนินไปอย่างน่าสนใจ โดยสร้างความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก เรื่องก็จะค่อย ๆ ดำเนินอย่างตื่นเต้นจนถึงจุดขัดแย้งของตัวละครซึ่งเป็นตอนสำคัญ แล้วคลี่คลายและดำเนินไปยังจุดหมายที่ต้องการ โดยผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้ง การลำดับเหตุการณ์ การเล่าเรื่อง ดังนี้

1) การสร้างความขัดแย้ง

การสร้างความขัดแย้งเป็นปมปัญหาของเรื่อง เป็นจุดสำคัญของเรื่องสั้น จะมีส่วนช่วยให้เรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่วางไว้ ทำให้มีความสนุกสนาน และเร้าความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านเรื่องจนจบ เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลมีการสร้างความขัดแย้ง 4 แบบคือ ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งมนุษย์กับสังคม และความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติ ดังนี้

1.1) ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเป็นความขัดแย้งที่เกิดจากจิตใจของตัวละครเอง ตัวละครจะมีความสับสนและมีการต่อสู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เป็นกลวิธีการแต่งเรื่องดำเนินไปอย่างน่าสนใจ ผู้แต่งจะเน้นนำเสนอความรู้สึกนึกคิดของตัวละครเป็นหลัก โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ส้วม* ของโมน สวีส์ตรี ดำเนินเรื่องที่สะท้อนความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครหญิงสาวที่มีความสัมพันธ์กับชายฝรั่งและมีความขัดแย้งในจิตใจ ดังตัวอย่าง

หลังจากพูดจบก็กลับมามองโน่นล้วงนี้ หญิงสาวเริ่มเครียด
แต่ยังฝืนยิ้ม นั่นเพราะหัวใจเธอเต็มด้วยความสับสน ยิ่งเมื่อพบ
สายตาที่จ้องมองอย่างขยะแหยงจากผู้คน ยิ่งแน่ใจว่าเป็นสายตา
แบบเดียวกับที่เธอมองคู่มือส้วมสวยงาม

(ส้วม. 2550 : 61)

จากตัวอย่าง เมื่อหญิงสาวมีความสัมพันธ์กับชายต่างชาติ เธอก็นึกถึงสายตาที่ผู้อื่น
มองเธออย่างรังเกียจเหมือนมองส้วม เป็นความกังวลใจและสับสนกับอาชีพที่เธอทำเพื่อหาเลี้ยงชีวิต
เป็นความขัดแย้งภายในในตัวเอง แม้ว่าอาชีพที่เธอทำจะมีรายได้สูง เปรียบได้กับส้วมที่สวยงาม แต่ก็
เป็นที่รังเกียจของผู้อื่นเหมือนกัน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง จานข้าวของนาย ได้กล่าวถึงความรู้สึก
นึกคิดที่กำลังขัดแย้งของตัวละครที่เป็น “ฉัน” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน้าที่คิดเป็นของนายไม่ใช่หรือ เป็นของนายแต่เพียง
ผู้เดียวมานาน นายเป็นหัวที่จะนำทาง ส่วนทางไปในทิศทาง
ที่ถูกต้อง ฉันท่าจะปล่อยให้ปัญหาทุกอย่างเป็นเรื่องของนายเหมือน
ที่ผ่านมา เพราะทุกคนล้วนทราบดีว่านายก็ต้องการเช่นนั้น
ความเมตตากรุณาอันสูงส่งนั่นเองที่ทำให้นายไม่ยากให้ทุกคนใช้
ความคิด มันเหน็ดเหนื่อย มีหน้าซำยังต้องสูญเสียเวลาอันแสนสุขไป
เปล่า ๆ แต่ให้ตายเถอะ ในห้วงเวลานี้คงเป็นเรื่องยากสำหรับฉัน
เสียแล้วที่จะสั่งตัวเองไม่ให้คิดฟุ้งซ่าน

(จานข้าวของนาย. 2548 : 15)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของ
ตัวละครที่เป็น “ฉัน” เพราะเธออยู่ในห้องที่แปลกประหลาดมานานแล้ว เมื่อเธอต้องการสิ่งของใดก็จะ
ส่งมาตลอด จานข้าวที่โต๊ะในห้องจะมีอาหารตลอดโดยไม่ต้องให้เธอไปหามากินเอง และเธอก็ไม่ต้อง
ใช้ความคิด หน้าที่ของเธอคืออยู่ในห้องอย่างเฉยๆเท่านั้น เมื่อเธอคิดว่าอยากจะออกไปข้างนอกห้อง
แต่เธอคิดว่าการใช้ความคิดไม่ใช่หน้าที่ของเธอ จึงทำให้ผู้อ่านเห็นว่าเธอกำลังขัดแย้งในจิตใจของเธออยู่

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น อรุณสวัสดิ์สนธยา เรื่อง ช่างทำกุญแจที่หุ้มมถนุน ดำเนิน
เรื่องที่สะท้อนความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครหญิงสาวที่กำลังถือกุญแจและมีความขัดแย้งใน
จิตใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลูกกุญแจแต่ละดอกเหมือนจะเย็นขึ้นและใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ
เหมือนแต่ละดอกกำลังตะโกนใส่หน้าให้คนเขลาและซึ่ฉลาดปามัน

ทิ้งเสีย นั่นสินะ...ถ้าปามันทิ้ง เสียทั้งสามดอก ไม่มีบ้าน ไม่มีแม่ ไม่มี
น้อง ไม่มีหญิงชราอายุเจ็ดสิบห้า ไม่มีควมว่างเปล่าสีดำ แล้วฉันจะ
เป็นอย่างไรต่อไป ติดอยู่ท่ามกลางซากความทรงจำที่กำลังละลาย
เลื่อนร่วงพวงนี้หรือติดอยู่ท่ามกลางพื้นที่ว่างเปล่าสีขาวที่ยังคงจำ
ทุกอย่างได้ กับกุญแจสามดอกที่กระเด็นอยู่บนพื้นและเอาแต่
หัวเราะเยาะฉันไปชั่วกาลปาวสาน

(ช่างทำกุญแจที่หัวมมถน. 2555 : 26)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร
หญิงสาว “ฉัน” กำลังก้มมองกุญแจสามดอกที่เธอถือในมือ ช่างทำกุญแจบอกให้เธอเลือกใช้กุญแจ
ดอกใดดอกหนึ่งไปเปิดประตูบ้านของเธอ กุญแจทั้งสามดอกนี้มีผลไม่เหมือนกัน จึงทำให้ตัวละคร
เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร การกระทำที่เธออยากจะทำกุญแจนั้นทิ้ง แต่กลับคิดว่าถ้า
ทิ้งแล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็จะหมดไป จึงสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นว่าจิตใจของตัวละครหญิงสาวคนนี้กำลัง
ขัดแย้งกันอยู่

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ เรื่อง บ้านริมถนนบายพาส :
บทเริ่มต้นของการกลาย ได้กล่าวถึงตัวละคร “ผม” เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก่อนอื่น ผมสังเกตเห็นที่เท้าจิ้งลี เท้าของเขาเป็นนซีเจ้าสีดำ ๆ
ผมเกิดความเชื่อมั่นแปลก ๆ ขึ้นมาว่า จิ้งลีน่าจะเป็นเจ้าของรอยเท้า
ดังกล่าว แต่มีคำถามตามมาว่าจิ้งลีมีความชำนาญในการใช้พู่กันวาด
รอยเท้าได้ดีขนาดนี้เชียวหรือ? หากเป็นเช่นนั้น เขาขึ้นไปบนผนัง
ได้อย่างไร? ในเมื่อจิ้งลีไม่มีอุปกรณ์อะไรสักอย่างนอกจากรอยเปื้อน
ซีเจ้า

(บ้านริมถนนบายพาส : บทเริ่มต้นของการกลาย. 2556 : 28)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของ
ตัวละครที่เป็น “ผม” กำลังสังเกตเห็นเท้าของตัวละครเด็กชายคนหนึ่งที่เขาเชื่อว่าเป็นจิ้งลี เพราะว่าเขาสงสัยว่า
รอยเท้าในท้องของเขานั้นน่าจะเป็นรอยเท้าของจิ้งลี แต่เขาเกิดการขัดแย้งที่ว่าจิ้งลีมีความสามารถไป
วาดหรือปีนขึ้นฝาผนังได้อย่างไร เป็นสิ่งที่ผิดปกติ

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง ตัณหา 24 ชั่วโมง
ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นพระองค์หนึ่ง กำลังฝึกตบะตามแบบมหาตมะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฉันรู้สึกว่ามีอีกคนเริ่มขยับตัว เหมือนหล่อนพลิกร่างเข้า
มาใกล้ ฉันยังหลับตาตั้งจิตให้กลับมาจดจ่อที่บทสวด

...ยะกะนัง ตับ, กิโลมะกัง พังผืด
 ภาพโนมเนื้อหนั้นแน่นของสีกาทั้งสองปรากฏขึ้นอีกครั้ง
 ในห้วงความคิด ผิวพรรณผ่องแผ้วของพวกหล่อนกระจ่างอยู่ในจิต
 ฉันทเริ่มควบคุมมันไม่ได้ จิตวิ้งวุ่นรวดเร็วเกินตะครุบได้ทัน
 ...เซโพ น้ำลาย, ลิงขานิกา น้ำเมือก...

(ต้นทหา 24 ชั่วโมง. 2554 : 24)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครที่เป็นพระองค์หนึ่งที่ว่าพระตุล ด้วยเหตุการณ์ที่หลวงพ่อบุญรอดมีเจตนาทรยศเพื่อต้องการให้พระตุลฝึกใจโดยให้สีกามาอนอยู่ในห้องเดียวกับพระตุล ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าในห้องนั้นมีกล้องวิดีโอ พระตุลมีความขัดแย้งภายในตัวเองว่าห้ามตัวเองไม่ได้ เพราะว่าเป็นครั้งแรกของการฝึกก็นอนไม่หลับและในจิตใจก็มีแต่สีกาเท่านั้น

1.2) ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ เป็นความขัดแย้งที่ผู้แต่งสร้างเหตุการณ์ให้เกิดขึ้นระหว่างตัวละครกับตัวละครด้วยกันเอง ความขัดแย้งมักจะเกิดขึ้นโดยเพราะว่าความแตกต่างในด้าน ความคิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ เรื่อง ผินเห็นไข่ ของ รัตนชัย มานะบุตร ดังตัวอย่าง

ตอนผมเถียงกับแม่เสียงโตตอบดังมาก มีญาติคนหนึ่งเดิน
 เข้ามาตะโกนเสียงดัง

“เอ็งรู้ตัวหรือเปล่าว่ากำลังทำอะไรอยู่”

ท้ายด้วยการเน้นคำด้วยความสะใจ “แต่ดีแล้วละ มีคนบ้า
 แบบนี้สักคนไว้ในบ้าน” ผมไม่ต่อปากต่อคำ ก้มหน้าก้มตาทำงาน
 ของผมต่อไปอย่างเงียบ ๆ ผมรู้ถึงความไม่จริงใจของแกพูดออกมา
 ได้ใจว่า ‘ดีแล้ว...’ หากจริงใจก็ต้องพูดแบบที่แม่พูด คนเขาจะหาว่า
 แกเป็นบ้า!..

(ผินเห็นไข่. 2556 : 218)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ดำเนินเรื่องราวโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างตัวละคร “ผม” ที่ได้เถียงกับแม่และถูกญาติพูดตำหนิว่า “ผม” เป็นบ้า ซึ่งเป็นปมสำคัญของเรื่องสั้นช่วยให้เรื่องดำเนินไปตามธรรมชาติและอย่างมีเหตุผล เราความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านจนจบ

หนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่อง สักการะ ได้กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างยายกับหลาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“หลานเอ๊ย เมื่อไหร่จะเลิกเล่นเกมซะที ยายจะได้ท่องเว็บ
ไซต์ธรรมะบ้าง หญิงสูงวัยกล่าวอย่างมีความหวังว่าคนตรงหน้าจะ
ลุกให้นั่งด้วยเกียรติของหลานชาย

“โธ่ยาย...ผมเพิ่งเข้ามาเล่นเมื่อไม่กี่ชั่วโมง” เพียงนี้ก็รู้ว่าคุณสนทนา
ตอบกลับอย่างตื้อตึง “ยายอย่าเพิ่งขัดใจผมได้ไหมกำลังสนุกอยู่
เชียว”

(สักการะ. 2549 : 64 - 65)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าคุณยายต้องการใช้คอมพิวเตอร์เข้าถึงเว็บไซต์ธรรมะ
ส่วนหลานชอบเล่นเกมในคอมพิวเตอร์ มีความขัดแย้งกันเพราะว่าในบ้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่อง
เดียว คุณยายอยากจะใช้คอมพิวเตอร์ หลานก็ต้องการจะใช้ แสดงให้เห็นถึงการใช้อุปกรณ์ของคน
ในครอบครัวที่วัยต่างกันเป็นสิ่งที่ก่อเหตุการณ์ขัดแย้งกัน

หนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่อง เสียหมา เสียคน ได้
กล่าวถึง สนทนาผู้หญิงที่ชื่อว่าดำกับจุ่ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ดำ... ฉันคิดว่าทำแบบนี้ไม่ดีเลยนะ”

จุ่มเอ่ยคำหลังเห็นสาวดำโยนเนื้อชิ้นใหญ่ให้หมาสุดห่วย
เธอปรายตามองเพื่อนผู้หวังดี หากยังไม่แน่ใจว่าความหวังดีของ
เพื่อนสักชิ้นเพียงใด

“ไม่ดีตรงไหนล่ะ ลูกหมามันก็ดีกับฉันมาก และมันก็ยังเป็น
หมาของเธอเหมือนเดิมนี่นา” เธอกล่าวกลับเสียงห้วน

“ฉันไม่ได้หวังหมาตัวเองขนาดนั้น แต่ถ้าเธอทำแบบนี้
บ่อย ๆ มันจะเสีย หมาแล้วมันก็จะแยกแยะอะไรไม่ออกว่า
อย่างไรกันดี อย่างไรกันไม่ได้ นี่ถ้าใครให้อะไรมา มันก็กินหมด
นะสิ ขึ้นมันไปขโมยของมาแล้วโดนวางยา มันก็จะเผลอไปกินจนตาย
เอานะ”

(เสียหมา เสียคน. 2549 : 82)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นถึงจุ่มไม่พอใจที่ดำเอาเนื้อให้หมาของจุ่มกิน เธอกล่าวว่า
หมาจะแยกไม่ออกว่าอะไรคือของกินได้และไม่ได้ แต่ดำบอกว่าเอาเนื้อให้มันกินเพราะหมาดีต่อเธอ
ผู้แต่งสร้างตัวละครสองคนนี้เกิดการขัดแย้งกันในเรื่องการให้อาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิด
ความสนใจและติดตามเรื่องต่อไป

หนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่อง ลั้วม ได้กล่าวถึงหนุ่มสาว
กับชายฝรั่งอยู่ในรถไฟ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นอกจากภาพของหนุ่มสาวที่ใกล้ชิดสนิทแนบ เหล่าผู้โดยสารยังได้กลิ่นอาหารรสคาวฟุ้งกระจายทั่วทั้งตู้รถ ต้นทางของกลิ่นเกิดจากฝีมือของเจ้าฝรั่งนั่นเอง เจ้ายักษกำลังขบเคี้ยวไส้กรอกอีสานที่เพิ่งจะซื้อมาก่อนขึ้นรถไฟฯ พร้อมกับน้ำอัดลมขนาดสองลิตรที่ใกล้จะหมดขวด แสบทุกคนมองแล้วมองอีกกับการกระทำของคนตัวใหญ่ พวกเขาอยากเอามือปิดจมูกเสียให้รู้แล้วรู้รอดไป หรือบอกให้สองชีวิตรู้ว่าตนไม่พอใจในอากัปกริยา บางคนถึงกับมองหายามประจำขบวนรถ เพื่อให้มาติเตียนว่าการกินอาหารในรถไฟฯเป็นสิ่งต้องห้าม

(สัวม. 2550 : 54)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าความขัดแย้งเกิดขึ้นในเหตุการณ์ชายฝรั่งคนหนึ่งได้นำอาหารมีกลิ่นแรงมากินบนรถไฟฯ กลิ่นของอาหารกระจายทั่วตู้รถ คนรอบข้างแสดงอาการรังเกียจ การกระทำของเขา แสดงให้เห็นถึงการกระทำของชายฝรั่งคนนั้นซึ่งคนอื่นไม่ยอมรับ สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของชายฝรั่งนี้เป็นคนที่ไม่สนใจผู้อื่นและเห็นแก่ตัว จึงขัดแย้งกับคนอื่น ๆ

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ เรื่อง ไช้ชน ได้กล่าวถึงฉากสุดท้ายในเรื่องที่มีความขัดแย้งระหว่างหมอคlinikและหมอบ้านในการรักษาไข้ของตัวละครพระเอก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บรรยากาศเริ่มเคลื่อนไหวเมื่อหมอชราคนเดิมลุกขึ้นยืนแล้วพูดว่า “เขาเป็นคนไข้ของผม ผมรักษาเขาอยู่ อาการกำลังดีขึ้นคืนคืน”

หมอผู้เชี่ยวชาญเรื่องไข้ชนที่บอกตัวเองว่าเดินทางมาจากจังหวัดสงขลาก็ลุกขึ้นอย่างเหลืออด “ไม่ต้องให้ยา! ไม่ต้องตรวจเลือดให้เสียเวลา เขาเป็นไข้ชน ต้องใช้เลือดไก่ดำเอาขนออกจากอก เขาเท่านั้นจึงจะหาย”

(ไช้ชน. 2556 : 95)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งสร้างความขัดแย้งระหว่างหมอคlinikกับหมอบ้านในการรักษาไข้ของตัวละครเอก หมอคlinikจะตรวจดูอาการของเขาโดยทางวิทยาศาสตร์เพื่อสำรวจว่าเขาเป็นไข้อะไร แต่หมอบ้านมีวิธีการรักษาโรคที่เขาบอกว่าเขาเป็นไข้ชน ต้องรักษาโดยเลือดไก่ดำเท่านั้นจึงจะหาย แสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจของหมอคlinikที่เป็นขัดแย้งกับหมอบ้าน

1.3) ความขัดแย้งมนุษย์กับสังคม

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม คือการกำหนดพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง มีความขัดแย้งกับสังคม ถูกสังคมรังเกียจ ไม่เป็นไปตามกระแสของสังคมหรือไม่ได้รับการเชื่อถือดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น* เรื่อง *ลั้วม* ได้กล่าวถึงผู้หญิงมีอาชีพคนหนึ่ง สาเหตุที่เธอเป็นเมียเช่า เป็นที่รังเกียจจากคนอื่น ๆ ในสังคม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มันเป็นอาชีพที่สร้างรายได้งดงาม แยกที่มาเช่าตัวเธอส่วนใหญ่เป็นฝรั่ง คนเหล่านั้นหยาบคายตอบแทนให้เธอสูงลิ่วจนกลายเป็นงานประจำที่ทำให้เธอสร้างเนื้อสร้างตัวในเมืองใหญ่

แต่ค่าแรงแสนงามก็จำต้องแลกกับสายตาประหลาดที่คนทั้งหลายจับมองทั้งญาติมิตรของเธอก็เริ่มห่างหายไปทีละคนสองคน

(ลั้วม. 2550 : 59)

จากตัวอย่างเห็นว่าตัวละครหญิงสาวมาทำงานที่กรุงเทพฯ มีอาชีพเป็นเมียเช่า แม้จะเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูง แต่ก็ถูกคนอื่นดูถูก สะท้อนให้เห็นว่าเป็นความขัดแย้งกับสังคม เพราะผู้หญิงสาวทำอาชีพที่สังคมไม่ยอมรับ คนในสังคมมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี ขายบริการทางเพศให้คนต่างชาติ ซึ่งจะทำให้ผู้หญิงคนอื่น ๆ พลอยถูกดูถูกจากคนชาติคนชาติอื่น ๆ ก็ได้ แม้จะทำงานมีรายได้สูงแต่ไม่ยอมรับการเป็นเมียเช่า

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น* เรื่อง *นักแสดงดีเด่น* ได้กล่าวถึงผู้ชายคนหนึ่งถูกจับเพราะถูกกล่าวหาว่าทำผิดกฎหมายและพุดปฏิเสธข้อกล่าวหาของตำรวจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“แต่ผมไม่ได้ทำอะไรผิด...ตอนเกิดเหตุผมก็อยู่ห่างตั้งสิบ
กิโล...”

“เออ...กูรู้แล้วว่ามึงปฏิเสธ แต่ท่าทีของมึงมันให้หน้าและที่เกิดเหตุมันก็อยู่ใกล้บ้านมึงไม่ใช่เหรอ หนังสือพิมพ์เขาก็ส่งไปหลายฉบับว่ามึงเป็นคนที่น่าสงสัยที่สุด ผู้หญิงที่มึงฆ่าข่มขืนก็เป็นถึงแม่เมืองผู้ดี อย่างนี้จะไม่ให้ประเทศกูเสียหายได้อย่างไร แล้วมึง คูลี...คนที่มาทำอาชีพกรรมส่วนใหญ่มักจะมาจากประเทศมึง” ชายลี้กาก็ยังชื่อประเทศนั้น ทั้งที่รู้ว่าหมายถึงประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก “เอาเป็นว่ากูจะให้โอกาสมึงอีกทีก็แล้วกัน คิดดี ๆ ถ้ามึงยังดื้อด้าน กูไม่รับรองว่าจะเกิดอะไรขึ้น!”

(นักแสดงดีเด่น. 2549 : 127)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นว่าตัวละครมีความขัดแย้งกัน คือ ตำรวจกับผู้กล่าวหา ดังที่ ตำรวจพูดให้ผู้ชายที่ถูกจับสารภาพว่า เขาเป็นผู้ต้องหา แต่ตำรวจใช้วิธีข่มขู่ให้เขาสารภาพ สะท้อนให้เห็นความขัดแย้งระหว่างตำรวจมีกับประชาชนโดยตำรวจพยายามจะหาคนมาแทนผู้ต้องหาหรือเรียกว่าแพะ เป็นความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์เพราะว่าการกระทำของตำรวจนั้นคนทั่วไปไม่ยอมรับ ไม่ต้องการ ตำรวจที่ไม่ได้ทำประโยชน์ให้แก่ประชาชน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *ศิลปินคืนชีพ* ได้กล่าวถึงเหตุการณ์การหายตัวของศิลปินวาดภาพคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

และนี่เป็นความเห็นบางส่วน of ประชาชน

“ผมว่าเรื่องนี้เป็นแผนโปรโมตผลงานของเขาอย่างแน่นอน เขาอาจจะร่วมมือกับองค์กรไหนสักแห่ง สร้างเรื่องให้ตัวเอง หายสาบสูญไป คนจะได้สนใจงานของเขา และผลงานของเขาก็จะ ขายได้มากขึ้น ผมเชื่อว่าต้องเป็นเรื่องผลประโยชน์

(ศิลปินคืนชีพ. 2552 : 59)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ผ่านบทบาทของศิลปินกับคนในสังคมที่ว่างงานศิลปะมีคุณค่าเพราะศิลปินไม่มีชีวิตอยู่แล้ว เมื่อเขาหายตัวไปและทิ้งผลงานไว้ทำให้คนในสังคมเห็นคุณค่าเขา เมื่อเขากลับมาปรากฏตัวคนอื่นจึงตำหนิเขาว่าเป็นแผนการเพื่อให้คนอื่นมาสนใจผลงานของเขา

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หน้าต่าง* เรื่อง *ความซ้ำซากของชีวิต* ได้กล่าวถึงตัวละครคนหนึ่งที่เป็นนักการเมือง ที่มีความขัดแย้งกับประชาชนในสังคม เขาถูกจับได้ว่าคอร์รัปชัน จนเขาต้องหลบหนีมาอาศัยอยู่สถานที่แห่งหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เป็นชีวิตที่สุขสบายกว่าชีวิตมนุษย์อย่างเขาผู้เคย หากินกับ คราบน้ำตาของประชาชน แต่แล้ววันหนึ่งก็ต้องปลอมตัวหนีอาญาแผ่นดินหัวซุกหัวซุน หลังจากถูกจับได้ว่ารับสินบนจากบริษัทข้ามชาติแห่งหนึ่ง เขาไม่น่าพลาดง่ายดายเช่นนั้น เพื่อนนักการเมืองหลายคนนอกจากจะไม่ช่วยเหลือแล้ว ยังพากันยืมเยาะหยันในความโง่เขลาของเขา ปลอ่ยให้เขาชมซานเป่ย์หลบซ่อนตัวหลายแห่ง จนกระทั่งมาสิ้นสุดลงที่นี่ ชีวิตแต่ละวันหมดไปกับความเจ็บปวดและความว้าเหว่ ต้องปลอมประโลมใจด้วยเหล้านอก ราคาแพง เขาคิดมันทุกวันท่ามกลางความหวาดระแวงว่าอาจมีคน รู้จักมาพบเข้า

(ความซ้ำซากของชีวิต. 2551 : 60)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้ง
 นักรบเมืองกับประชาชน เพราะว่าเขาคอร์ปชั้นรับสินบนจากบริษัทข้ามชาติแห่งหนึ่ง เขาต้องหลบ
 ซ่อนตัวหลายแห่ง ชีวิตแต่ละวันมีแต่ความเจ็บปวดและเหงา สะท้อนให้เห็นว่าความขัดแย้งเกิดจาก
 การกระทำผิด ดังเช่นการรับสินบนเป็นเรื่องที่ไม่ถูกกฎหมายและประชาชนไม่ยอมรับ

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *เงาความจริง* ได้
 กล่าวถึงการตายของเด็กชายคนหนึ่งที่เขาเป็นเด็กชายรักเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นพฤติกรรม
 ขัดแย้งกับค่านิยมของสังคมดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผมได้รับข้อมูลมาว่าต้นมีความเบี่ยงเบนทางเพศ หรือพูดให้
 ชัดเจนกว่านั้นก็คือเขารักเพศเดียวกัน เขารักใคร่ชอบพอกับ
 เพื่อนผู้ชายคนหนึ่งซึ่งมีรสนิยมเดียวกัน

(เงาความจริง. 2555 : 137)

นอกจากตัวอย่างที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าตัวละครผู้ชายในเรื่องนี้ เขาเป็นคนที่
 รักเพศเดียวกันแล้ว ผู้แต่งยังบรรยายถึงการที่เขาไม่ยอมรับในครอบครัว ดังตัวอย่าง

เพื่อนบ้านที่ช่างสังเกตสังเกตเห็นไปของคนอื่น
 เพื่อน บ้านคนหนึ่งรู้สึกแปลกใจที่ต้นพาเพื่อนผู้ชายมาที่บ้าน และ
 ทั้งคู่ก็ทำตัวใกล้ชิดสนิทสนมจนเกินพอดี และเมื่อรถพลามาถึงบ้าน
 และพบกับสิ่งไม่คาดฝัน เสียงตะโกนด่าทอต่าง ๆ ดึงไปไกลจน
 เพื่อนบ้านต้องออกมาดู และเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่าง
 ละเอียดยลลอบ

(เงาความจริง. 2555 : 139)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้ง
 ระหว่างเด็กชายที่รักเพศเดียวกัน เป็นพฤติกรรมที่แตกต่างจากค่านิยมของสังคมที่ชายหญิงเป็นคู่รัก
 กันความธรรมชาติ เขาเป็นเด็กนักเรียนที่ชอบเพศเดียวกันและพาเพื่อนผู้ชายมาที่บ้าน เพื่อนบ้านเห็น
 เขาสนิทสนมกับเพื่อนชายและพ่อของเขาเห็นเขากับเพื่อนผู้ชายกำลังมีความสัมพันธ์กัน พ่อของเขาก็
 ด่าทอตบตีเขา ด้วยเหตุที่พ่อไม่เข้าใจ เขาจึงกระโดดตึกฆ่าตัวตาย ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าเขามีความขัดแย้ง
 กับสังคมที่ไม่ยอมรับเรื่องรักเพศเดียวกัน

1.4) ความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติ

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เป็นความขัดแย้งที่ตัวละครขัดแย้งกับสิ่งที่เป็น
 ธรรมชาติ เช่น สัตว์ ฝนฟ้าอากาศ เป็นธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถควบคุมได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *เจ้าสเปซ* ได้กล่าวถึงสุนัข
 กับเจ้าของสุนัขมีความขัดแย้งกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เจ้าแสบกลายเป็นหมาที่เจ้าของรังเกียจ ด้วยทุกคนในบ้านช่วยกันจับมันพ้นธนาการแล้วนำตัวขึ้นรถกระบะคันเดียวกับที่เคยนำมาอยู่ด้วยความรัก หากคราวนี้กลับบรรทุกมันแล้วห้อยตะปิงด้วยความเกลียดชังไปทางทิศตะวันตกจรดคันดังกล่าววิ่งเข้าไปยังขอบรั้วสวยงามที่เต็มไปด้วยเครื่องตกแต่งแล้วรีบจอดตรงมุมอับของรั้วก่อนที่ผู้เป็นนายจะเดินลงมาเปิดกระบะ ถอดโซ่กับตะกร้อมัดปากแล้วเหวี่ยง กระชากมันลงจากรถก่อนจะขับกลับไปอย่างรวดเร็ว

(เจ้าแสบ. 2550 : 99)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าเจ้าแสบเป็นสุนัขตัวหนึ่งที่เจ้าของรัก ที่เป็นตัวแทนของธรรมชาติแต่ต่อมาเจ้าของรังเกียจมัน คนในบ้านมาช่วยกันจับมันไปปล่อยในป่า เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างเจ้าของกับสุนัข แสดงให้เห็นว่ามนุษย์เป็นผู้ตัดสินใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งดีหรือผิด และจะจัดการกับสิ่งผิด ดังเช่นสุนัขทำผิดทำให้เจ้าของมันไม่ชอบก็เอาไปปล่อยในป่า

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น เลือกินคน เรื่อง เลือกินคนแห่งดูลาเปอร์ ได้กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติคือเสือนั่นเอง ผ่านการสนทนาของตัวละครในเรื่องดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เราต้องล่ามัน คุณเจตว่ายังไง”

ผู้จัดการหันมาทางผม เทโพซิติหน้าไม่ค่อยสู้ดีนัก ดูเหมือนเขามีอะไรบางอย่างที่จะพูด แต่กลับนิ่งเงียบ

“แต่เสือเป็นสัตว์สงวนนะครับ ผมเกรงว่า..” ผมออกความเห็น

“เฮ้ย เรื่องนั้นนะ ไว้ว่ากันทีหลังผมรับผิดชอบเองพຽງนี้ผมจะแจ้งไปยังคุณไอพาร์ คิดว่าคงจัดการได้ไม่ยาก” เขาพูดราวกับจะตัดบท

(เลือกินคนแห่งดูลาเปอร์. 2556 : 82)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่ากลุ่มคนกำลังสนทนากันเรื่องล่าเสือ เพราะว่าเสือได้กัดคนในเมืองแร่ เป็นความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติ และเจ้าของเมืองแร่ต้องการล่าเสือ แม้ว่าเสือเป็นสัตว์สงวน ไม่ควรล่า แต่เจ้าของเมืองแร่ล่าเสือใช้อำนาจของเขายุติความขัดแย้งนี้ แม้ว่าจะผิดกฎหมายก็ตาม

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น เลือกินคน เรื่อง ผ่าจ้าน ได้กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านกับลูกช้างผ่านพิธีกรรมการผ่าจ้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"พวกเขากำลังทำอะไร" ทาคาชิเอย์ถาม

"ผ่าจ่านข้าง ลูกข้างตัวนั้นโตพอที่จะทำงานได้แล้ว แต่มันยังติดแม่ เจ้าของข้างต้องการให้มันทำงาน เขาจึงต้องผ่าจ่านมัน โดยการใช้ความเจ็บปวดทำให้ลูกลืมแม่ ทำให้แม่ลืมลูก"

ชายชรา, ซึ่งเห็นได้ชัดว่า ในที่แห่งนั้น เขาเป็นผู้กำหนดทุกชะตากรรม ทั้งของข้างและของคนดู, หยิบตะขอเหล็กขึ้นมาถือไว้ในมือ มันสะท้อนเป็นเงาอยู่ในแสงแดด เขาเป่าคาถาลงไปบนตะขอสามคาบ ดวงหน้าเคร่งขรึม ตะขอมันอยู่ในมือ เดินตรงไปหาลูกข้าง

(ผ่าจ่าน. 2556 : 23)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าชาวบ้านกำลังจัดทำพิธีกรรมที่เรียกว่าผ่าจ่าน ลูกข้างตัวหนึ่งถูกเจ้าของมันพามันมาทำพิธีผ่าจ่านด้วยเพราะว่าลูกข้างโตถึงพอทำงานแล้ว แต่ลูกข้างติดแม่ข้าง ลูกข้างถูกมัดไว้กับเสาและผู้ทำพิธีกรรมจะเอาตะขอเหล็กมาตีข้าง ซึ่งเป็นพิธีที่ทำให้ลูกข้างจากกับแม่ข้างด้วยความเจ็บปวด ซึ่งเป็นการกระทำที่สะท้อนถึงความขัดแย้งของมนุษย์กับธรรมชาติ เพราะมนุษย์ต้องการลูกข้างไปใช้งาน ส่วนลูกข้างก็ต้องการอยู่กับแม่ข้าง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างราวเลื่อน เรื่อง ก่อนการมาของมวลงน้ำ ได้กล่าวถึงการเตรียมตัวในการป้องกันอุทกภัยของตัวละครที่ชื่อว่ายุพิน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม้มั่นใจว่าเตรียมการป้องกันไว้อย่างดีแล้ว แต่จิตใจของหล่อนยังคงว้าวุ่นกระวนกระวาย เมื่อมองไปหน้าบ้านเพื่อสำรวจความเรียบร้อยของกองกระสอบทรายที่เพิ่งจ้างให้ยามหมู่บ้านมาวางไว้ให้ หล่อนก็เห็นสายน้ำทะเลลักข้ามกระสอบทรายเข้ามาจนถึงภายในบ้าน

(ก่อนการมาของมวลงน้ำ. 2555 : 117)

จากตัวอย่างที่ยกมาผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติโดยเห็นว่าตัวละครหญิงที่ชื่อว่ายุพิน เธอได้เตรียมตัวในการป้องกันน้ำท่วม แต่เมื่อน้ำมาก็ยังทะลักเข้าบ้าน แสดงให้เห็นว่าอุทกภัยทำให้ชาวบ้านไม่ปลอดภัยจึงมีการนำเอากระสอบทรายมากั้นไว้เพื่อไม่ให้ น้ำเกิดปัญหาน้ำท่วมบ้านเรือน

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติได้สร้าง ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างเรื่องราวที่มีความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับจิตใจตัวเอง มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ ความขัดแย้งด้านความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ทำให้เรื่องราวของเรื่องสั้นเกิดความสนุกสนานและน่าสนใจในการดำเนินเรื่องบุคลิกลักษณะของตัวละคร ความขัดแย้งมนุษย์กับ

มนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ทำให้ผู้อ่านเกิดความอยากรับรู้การแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและความขัดแย้งได้ดำเนินเรื่องราวไปตามธรรมชาติ เกิดความสนใจในการอ่านความการดำเนินเรื่องนี้น่าติดตาม

2) การลำดับเหตุการณ์

การลำดับเหตุการณ์เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความน่าสนใจชวนติดตามเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่องของผู้แต่งในแต่ละแบบนั้นส่งผลต่อเรื่องสั้นนั้น มีการดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน และการดำเนินเรื่องย้อนต้น

2.1) ลำดับเหตุการณ์ตามปฏิทิน

การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทินคือดำเนินเรื่องตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา เหตุการณ์จะเริ่มต้นในเวลาหนึ่ง แล้วดำเนินตามเวลาต่อไป เช่น เริ่มตั้งแต่ปลูกต้นไม้จนถึงมีผล หรือมีตัวละครเกิดมาเติบโตถึงแก่กรรมต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *ครอบครัวของผม* (ในสังคมสองสี) ของ รัชศักดิ์ จิรวัดณ์ ได้ลำดับเหตุการณ์เมื่อกกล่าวถึง “ผม” ตื่นนอนตอนเที่ยงวันหนึ่ง และหาพ่อไม่เจอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

วันต่อมาผมตื่นขึ้นมาตอนเที่ยงวัน แต่ก็นอนลืมหามอง เพดานอยู่ลึกลับแล้วจึงลุกขึ้นมาบิดซ้ายบิดขวาแก้อาการเมื่อยขบ แล้วจึงเดินเข้าห้องน้ำเพื่อล้างหน้าล้างตา เมื่อความง่วงถูกชะล้างไปกับน้ำเย็น ผมก็นึกขึ้นได้ว่าทำไมวันนี้พ่อไม่เข้ามาปลุกผมเช่น ทุกวัน พ่อไม่เคยปล่อยให้ผมนอนกินบ้านกินเมืองอย่างนี้มาก่อน ไม่ว่าจะผมจะนอนตึกแค่ไหน พ่อจะต้องลากผมลงจากเตียงให้ได้

(ครอบครัวของผม (ในสังคมสองสี). 2553 : 107)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบลำดับเหตุการณ์ตามเวลาก่อน-หลัง มีคำ “วันนี้” แล้วบรรยายเหตุการณ์ที่ตัวละครตื่นนอนในตอนเที่ยงวัน ตัวละครกระทำในเวลาต่อ ๆ มา เป็นการดำเนินเรื่องตามเวลาที่ลำดับไปตามปฏิทิน

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *สักการะ* ได้กล่าวถึงในครอบครัวหนึ่ง ทำกิจกรรมตามลำดับ ดูโทรทัศน์ และคุณยายย้ายของจากห้องหนึ่งไปห้องหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หลังดวงตะวันที่ยายชอบมองตกลู่พื้นดินก็เป็นเวลาอาหารเย็น แต่วันนี้ยายกลับบอกปิดอาหารมือนี้อีกคงจะมาร่วมด้วยไม่ได้ เพราะปวดท้องไม่สบาย หากได้นอนหลับเอาแรงสักพักอาการก็คงทุเลา

เป็นไปตามที่หญิงชราคิดคาด ลูกหลานไม่สนใจหญิงชรา
เช่นเคย แม้คำพูดของยายจะได้ผล แต่มันก็ทำให้ยายสะเทือนใจ
บอกไม่ถูก

ทุกคนในบ้านทานข้าวเมื่อค่ำพร้อมกับเปิดโทรทัศน์เสียงดัง
ทำให้ลึ่มสังเกตเห็นเสียงตะกุกตะกักที่ดังมาจากระหว่างห้องทำงานกับ
ห้องพระด้วย หากใครได้ยินเสียงนั้นคงพอจับความได้ว่ามีวัตถุกำลัง
เคลื่อนที่ วัตถุนั้นน่าจะมีขนาดเล็กแต่น้ำหนักพอประมาณ

(ลี้กการะ. 2547 : 68 - 69)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าเรื่องสั้นกล่าวถึงเหตุการณ์ในเวลาเย็นหลังจาก
ตะวันตกลงแล้ว ทุกคนทานข้าวเมื่อค่ำแล้วก็มาดูโทรทัศน์กัน คุณยายย้ายของจากห้องหนึ่งถึงห้องหนึ่ง
แสดงว่าเรื่องสั้นได้ดำเนินเรื่องไปตามปฏิทิน โดยมีผู้แต่งได้เล่าตามกาลเวลาเมื่อเป็นเวลาค่ำและ
ดำเนินเรื่องราวในครอบครัวดูโทรทัศน์ด้วยกัน เป็นการดำเนินเรื่องอย่างตามกาลเวลาที่เกิดขึ้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หญิงสาวและเรื่องราวอื่น* เรื่อง *พระราชินีแห่งฝรั่งเศส* ได้
กล่าวถึง ตัวละครที่ได้ไปศึกษาในต่างประเทศ มีเรื่องราวเกิดขึ้นตามลำดับเวลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เจ็ดปีมาแล้วสินะ...

ในตอนนั้นฉันได้รับทุนจากกระทรวงไปเรียนระดับปริญญา
โทที่มหาวิทยาลัยปารีสที่สอง ระยะเวลาแรก ฉันจะต้องเรียนภาษา
ฝรั่งเศสเพื่อปรับพื้นฐานเสียก่อน ซึ่งทางทุนก็จัดให้ฉันได้เรียนใน
โรงเรียนภาษาของมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่เอ่ยชื่อไปใคร ๆ ก็รู้จัก-เซลฟี
(SELFEE) โรงเรียนภาษาแห่งซอร์บอนน์

(พระราชินีแห่งฝรั่งเศส. 2555 : 46 - 47)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีดำเนินเรื่องโดยการเล่าเรื่อง
ตามลำดับปฏิทินโดยแสดงเหตุการณ์ที่ดำเนินเรื่องไปตามเวลาเกิดก่อนหลังตามปฏิทิน “ฉัน” ไปเรียน
ภาษาฝรั่งเศสมีโรงเรียนภาษาแห่งซอร์บอนน์ เมื่อเจ็ดปีมาแล้ว ซึ่งเป็นคำที่เกี่ยวกับกาลเวลา ทำให้
ผู้อ่านได้เห็นถึงกาลเวลาที่ผ่านไป และเกิดเหตุการณ์ที่ดำเนินเรื่องราวตามกาลเวลาที่เกิดขึ้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสื่อกินคน* เรื่อง *โรงแรมบูรพา* ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็น
ชายหนุ่มกำลังดื่มสุราและสนทนากับลุงคนหนึ่งเมื่อดำเนินเรื่องตามเวลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ดี พรุ่งนี้อย่าลืมหาเมีย” ชายสูงอายุตึง

“ไม่ลืมหอกครับ ถึงผมจะเมา แต่ก็เป็นคนเมาที่ความจำดี
คนไม่เมาเสียอีกที่บางครั้งลืมนเร็วกว่าคนเมาทั้งลืมจริงและแกล้งลืม
ใครนะที่ลืมนว่าจะชวนไปดูในวันพรุ่งนี้ อ้อ นักเขียน แล้วนักเขียนมา

เกี่ยวอะไรกับการเล่นกลด้วยล่ะ หรือว่านักเขียนก็เป็นนักเล่นกลเหมือนกัน แล้วอีกคนหนึ่ง เจ้าของโรงแรมที่ห้ามทำร้ายเสียงดัง หล่อนเกี่ยวอะไรด้วย หรือว่า...”

(โรงแรมบูรพา. 2556 : 136)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าการสนทนาระหว่างชายหนุ่มกับลุงคนหนึ่ง ผู้แต่งได้บรรยายถึงคำที่ว่า พรุ่งนี้ ซึ่งแสดงให้เห็นเรื่องที่ได้ดำเนินเรื่องไปตามปฏิทิน ซึ่งเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับกาลเวลา ทำให้ผู้อ่านได้เห็นถึงกาลเวลาที่ผ่านไป และได้ดำเนินเรื่องอย่างตามกาลเวลาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2.2) ลำดับเหตุการณ์ย้อนต้น

การดำเนินเรื่องย้อนต้น คือเล่าเรื่องเหตุการณ์ในตอนท้ายเพื่อให้เกิดความสงสัยก่อน และจึงเล่าเรื่องทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนกระทั่งจบ หรือผู้แต่งจะเริ่มต้นด้วยเหตุการณ์ในอดีตกลับมาเล่าถึงปัจจุบัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูปานนั้น* เรื่อง *หนังสือต้องห้าม* ได้กล่าวถึงครุณ้อยได้นึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จำได้ว่าก่อนหน้าเหตุการณ์ดังกล่าว ครุณ้อยยังเป็นวัยรุ่นที่อายุอานามคงจะราว ๆ กับเด็กที่เธอกำลังก่นตำหนิเอง เธอและญาติมิตรนอนฟังวิทยุทุกคืนวัน เนื้อข่าวที่เปล่งจากวาทาของนักจัดรายการกล่าวถึงความคับหน้าของสถานการณ์ที่มีกลุ่มคนจำนวนมากมารวมตัวกัน นักจัดรายการบรรยายว่าคนเหล่านั้นเป็นพวกเวียดกงที่กำลังวางแผนยึดครองประเทศ หลังจากฟังคำกล่าวที่คนในวิทยุบอกเล่าเธอยิ่งเคียดแค้นราวกับต้องการเค้นคอคนกลุ่มนั้นให้ตายคามือ

(หนังสือต้องห้าม. 2550 : 118)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องแบบย้อนต้น ขณะที่ครุณ้อยสอนเด็กอยู่ในห้องเรียน เห็นเด็กชายดูหนังสือเกี่ยวกับทหาร ครุณ้อยก็ย้อนไปนึกถึงตอนที่ครุณ้อยมีอายุราว ๆ กับนักเรียน เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต และดำเนินเรื่องให้ย้อนต้นกลับไปในวันเด็ก

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *จรวดกระดาศกลางสายฝน* เรื่อง *จรวดกระดาศ ้วยเยาว์ ความฝัน* ได้กล่าวถึงเรื่องราวย้อนกลับถึงเหตุที่นักเรียนเด็กชายคนหนึ่งชื่อว่า ทิวาริน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

La Fille aux Cheveux Lin - เด็กสาวกับเส้นผมใน

จินตนาการ

เมื่อครั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ “ทิวาริน” หรือที่เพื่อน ๆ เรียกว่า “โคลด์” เป็นเด็กเจียบขริม ชอบอ่านหนังสือตามลำพังมากกว่าเกาะกลุ่มคุยกับเพื่อน ทุกคราวที่มีการแนะนำตัวเพื่อนใหม่ที่มีลีลาหน้าขบขันระคนงุนงงต่อนามอันพิสดาร จะบอกว่าทั้งชื่อเล่นและชื่อจริงของเขามีที่มาจากคิตกวีชาวฝรั่งเศสชื่อ “โคลด์ เดอบุซซี” แต่สำหรับเพื่อนที่สนิทสนมพอที่เขาจะเล่าเรื่องภายในให้ฟังย่อมรู้ดีว่า พ่อของทิวาริน หลงรักบทเพลงของคิตกวีผู้นี้อย่างฝังใจ

(จรวดกระดาศ ้วยเยาว์ ความฝัน. 2553 : 19)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องแบบย้อนต้น โดยเล่าเรื่องปัจจุบันในวันหนึ่งโรงเรียนแห่งหนึ่งเมื่อถึงเวลาสัปดาห์ นักเรียนต้องยืนนิ่งพร้อมด้วยกันเพื่อไว้อาลัยแก่การเสียชีวิตของเด็กชายที่ชื่อว่า ทิวาริน จากนั้นเรื่องเนื้อเรื่องก็ย้อนไปเล่าเรื่องของทิวารินเมื่อยังมีชีวิตอยู่ เขาชอบอ่านหนังสือและเมื่อรู้จักเพื่อนใหม่ก็จะแนะนำชื่อของตัวเองมาจากไหน ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง ความกััดเซาะของความหลัง ได้กล่าวถึงความทรงจำของตัวละครชายคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เมื่อสิบปีก่อนตอนที่พ่อเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ แม่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการโอบอุ้มประคับประคองครอบครัวมาตลอด ทว่าหลังจากโรคมะเร็งลำไส้ปรากฏชีวิตแม่ไปเมื่อสี่ปีก่อน เขาและพี่ชายฝาแฝดก็ดำรงชีวิตอยู่ในบ้านเช่าสองชั้น ย่านชานเมืองกันเพียงสองคน ไม่มีใครคอยให้ความช่วยเหลือหรือพึ่งพา มีเพียงสองพี่น้องที่ต่างเกื้อหนุนจุนเจือกันและกัน สุดท้ายเมื่อพี่ชายลาโลกไปอีกคน

(ความกััดเซาะของความหลัง. 2553 : 66)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องแบบย้อนต้น โดยเล่าเรื่องในวันเวลาปัจจุบันของตัวละครที่เป็น “ผม” อาศัยอยู่คนเดียวด้วยความกลัวและความเหงา จากนั้นผู้แต่งก็บรรยายเรื่องราวย้อนไปถึงวันเวลาอดีตที่ชายคนนี้มีแม่ จนแม่เสียชีวิตไปเมื่อ 4 ปีก่อนด้วยโรคมะเร็งลำไส้ จากนั้นเขากับพี่ชายฝาแฝดก็อยู่ด้วยกัน โดยช่วยเหลือกัน แล้วเรื่องดำเนินต่อไปเมื่อเขาปลอมตัวเป็นพี่ชายและเข้าไปมีความสัมพันธ์กันกับพี่สะใภ้ เมื่อรู้ว่าไม่ใช่สามีของตัวเองพี่สะใภ้จึงฆ่าตัวตาย และพี่ชายของเขาที่ฆ่าตัวตายไปตามภรรยา เรื่องราวก็ดำเนินต่อจนจบเรื่อง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง พายุฝนบนกุฏิ ได้กล่าวถึงชีวิตของหลวงพี่ฉัตร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จริง ๆ แล้วชีวิตของหลวงพี่ฉัตรวนเวียนอยู่ในวัดในวามาตั้งแต่เด็ก แก่เรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดในจังหวัดบ้านเกิด ครูปาอาจารย์ที่มาสอนส่วนใหญ่ก็เป็นพระหลวงพี่ฉัตรในวัยเด็ก จึงซึมซับแนวคิดทางธรรมจากพระอาจารย์ที่สอนมาก่อนข้างมาก พออายุครบบวช หลวงพี่ก็บวชเรียนตามความปรารถนาของบุพการี ที่หวังจะได้เห็นลูกชายห่มผ้าเหลือง แรกทีเดียวแกตั้งใจจะบวชเพียงหนึ่งพรรษาแล้วสึกออกมาเรียนต่อ ครั้นได้ครองเพศบรรพชิตอยู่สักพักและได้ศึกษาธรรมะมากขึ้น ความศรัทธาก็เริ่มซึมลึกลงในจิตใจ เวลาหนึ่งพรรษาที่ตั้งใจไว้แต่แรก

(พายุฝนบนกุฏิ. 2550 : 89)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องแบบย้อนต้น โดยเล่าเรื่องปัจจุบันของตัวละครที่เป็นพระที่ชื่อว่าหลวงพี่ฉัตร ผู้แต่งได้เล่าเรื่องราวของหลวงพี่ฉัตรไปบิดบาตกลับมายังกุฏิแล้วมีตัวละครคนที่ชื่อว่าจอมมาหาหลวงพี่ฉัตรเพื่อมาขอเงินใช้ ต่อมาผู้แต่งได้เล่าเรื่องย้อนไปถึงเวลาไม่นานนักเมื่อหลวงพี่ฉัตรมีความสัมพันธ์กับสีกาในกุฏิ จากนั้นเรื่องราวก็ดำเนินต่อจนจบเรื่อง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง ศิลปินคืนชีพ ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นศิลปินวาดภาพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สี่ปีก่อน อารยะ อายุตนะ จิตรกรวัยสี่สิบสามปี หายตัวไปอย่างลึกลับ โดยทิ้งภาพเขียนชิ้นสุดท้ายที่ชื่อว่า หวังอนันตดาให้สุกัญญา ภรรยาวัยสามสิบสองไว้ดูต่างหน้า คืนแล้วคืนเล่าผ่านไป ผ่าน แต่ก็ยังไร้แว้วว่าเขาจะกลับมา เลียงเล่าลือกระพือกระฉ่อนว่า เขาไปบำเพ็ญเพียรในป่าเขา หวังบรรลุธรรมขั้นสูงเพื่อความหลุดพ้น

(ศิลปินคืนชีพ. 2552 : 47)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องแบบย้อนต้น โดยเล่าเรื่องปัจจุบันของตัวละครที่ชื่อ อารยะ อายุตนะ ซึ่งเป็นศิลปินวาดภาพ ผู้แต่งได้บรรยายถึงการหายตัวของศิลปินว่าเมื่อสี่ปีก่อนเขาหายตัวไปโดยทิ้งผลงานให้ภรรยาของเขาที่ชื่อสุกัญญา ซึ่งทำให้คนในสังคมเกิดความสนใจผลงานของเขา ต่อมาผู้แต่งได้เล่าเรื่องจนถึงปัจจุบันและการปรากฏตัวของเขาย้อนมา และดำเนินเรื่องต่อจนจบ

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2556 - 2557 มี การลำดับเหตุการณ์แบบดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทินและดำเนินเรื่องย้อนต้น การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน แสดงให้เห็นเรื่องนี้ได้ดำเนินเรื่องไปตามปฏิทิน ผู้แต่งได้เล่าถึง

เวลาตะวันตกลงไป ถึงคำและดำเนินถึงคนในครอบครัวมาดูโทรทัศน์กัน ได้ดำเนินเรื่องอย่างตามกาลเวลาที่เกิดขึ้น การดำเนินเรื่องย้อนต้น ทำให้ผู้อ่านเห็นเหตุการณ์ยุคในอดีตและปัจจุบัน แสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงความแตกต่างของเหตุการณ์ในเรื่อง

3) การเล่าเรื่อง

กลวิธีการเล่าเรื่อง คือวิธีของผู้ประพันธ์ได้เสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นต่อผู้อ่าน มีการให้ใครเป็น ผู้เล่าเรื่องหรือเล่าเรื่องตามทรรศนะของใคร กลวิธีการเล่าเรื่องในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 มีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง ผู้แต่งเป็นผู้สังเกตการณ์ ตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง ดังต่อไปนี้

3.1) การเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง

การเล่าเรื่องโดยให้ผู้แต่งเป็นผู้เล่าเรื่อง ผู้แต่งจะทำตัวเสมือนเป็นผู้รอบรู้เหตุการณ์เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวละครในเรื่องอย่างแจ่มแจ้ง รวมทั้งพฤติกรรมและความคิดของตัวละครทุกตัว ผู้แต่งและยังเป็นผู้มองเห็นฉากและบรรยากาศที่เกิดขึ้นในเรื่องอย่างแจ่มแจ้ง

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ข้าม* ได้กล่าวถึงการทำงานของชายหนุ่มคนหนึ่งของบริษัทแห่งหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ครั้งแรกที่เขาจ้างงานบัญชีและมูมานะกับการดำรงชีวิตหลังได้รับกระดาษแผ่นเดียว เขาก็ทนสู้งานหนักทุกประเภท กระทั่งเป็นที่ไว้น้ำใจเชื่อใจของเจ้านายและเพื่อนร่วมงาน เขามีความสุขทุกครั้งเมื่อได้รับคำชมจากคนคิดใกล้เพื่อนร่วมงานและเจ้านาย ต่างตอบแทนด้วยการให้ความสนิทสนมยิ่งกว่าว่าญาติผู้ใหญ่ แม้เงินเดือนจะไม่ค่อยพอใช้ ทว่าชีวิตก็ยังพออยู่ได้ไปกับหน้าที่การงานของบริษัท

(ข้าม. 2552 : 19)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้เล่าเรื่องเองโดยเล่าถึงชายหนุ่มคนหนึ่งทำงานที่บริษัทแห่งหนึ่ง เขาเริ่มทำฝ่ายบัญชีจนถึงทำงานทุกประเภท แม้ว่าเงินเดือนเขาไม่พอใช้ แต่เขาก็สู้ทนกับงาน แสดงให้เห็นถึงผู้แต่งได้เล่าเรื่องใช้คำว่าเขา และผู้แต่งเป็นผู้รอบรู้ว่าเขาที่มีความสู้ทน มีความรู้สึกสะกิดใจ

หนังสือรวมเรื่องสั้น *เลื้อยกินคน* เรื่อง *ผ่าจ๊วน* ของ สาคร พูลสุข เล่าเรื่องของตัวละครหญิงสาวคนหนึ่งชื่อว่าคำเอ๋ย กับผู้ชายชาวญี่ปุ่นที่ชื่อทาคาชิ อย่างละเอียดว่าสองคนรู้จักกันในร้านหนังสือที่ถนนข้าวสารอย่างไร ดังตัวอย่าง

คำเอ๋ยรู้จักกับทาคาชิในคืนหนึ่งในร้านหนังสือแถวถนนข้าวสาร คำเอ๋ยกำลังเลือกเรื่องสั้น ‘เลื้อยรักชาติ’ ของมิชิมาอยู่

ตอนที่เขาเข้ามาในร้าน ผมเผ้าห้อยปรก ไหล่ตกและราวกับไม่รู้ว่า
จะใช้ชีวิตให้ผ่านคำคืนอันน่าเหนื่อยหน่ายคืนนั้นไปได้อย่างไร
คำเอ๋ยคิดในใจว่าเขา ถ้าไม่ถึงแตกก็ต้องถูกล่อลวงจนหมดตัว
หรือไม่ก็อาจจะถูกคู่ซาสลัดทิ้ง

(ผ่าจ้าน. 2556 : 12)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง ดังที่เล่าถึง
ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครคำเอ๋ยและเล่าถึงฉากสถานที่ที่เป็นร้านหนังสือที่ถนนข้าวสาร เสมือนผู้แต่ง
เป็นผู้รอบรู้เหตุการณ์ และอยู่ในเรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวละครในเรื่อง โดยเล่าถึงตัวละคร ฉากและ
บรรยากาศอย่างชัดเจน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง ขาวนา ควาย และถนนสายนั้น ได้กล่าวถึง
ขาวนาคคนหนึ่งที่อยู่ฝั่งถนนเพื่อข้ามถนน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ถ้ามีจังหวะดี ๆ เขาน่าจะวิ่งข้ามไปได้ เขาค่อย ๆ ลุกขึ้นยืน
โบกมืออย่างอ่อนแรง แต่ไม่มีทีท่าว่ารถคันไหนจะเข้าใจ พวกมัน
ยังคงแล่นปรี๊ดปรี๊ดผ่านหน้าเขาไปมีอยู่คันหนึ่ง คนในรถเป็นผู้ชาย
ฝรั่งหัวแดงทั้งหมด ต่างยกมือขึ้นโบกตอบเขาด้วยรอยยิ้ม และใคร
คนหนึ่งร้องออกมาว่า “อะเมซซิ่ง ไทยแลนด์” มันคงเป็นภาษาพ่อ
ภาษาแม่ของฝรั่งที่เขาฟังไม่เข้าใจ เขาคิดว่าฝรั่งร้องออกมาด้วย
ความเป็นมิตร แต่ทำไมถึงไม่ยอมจอดรถให้เขาพาไอ้เกลียวเดินข้าม
ถนนแล้ว เขาสงสัย ทว่าทั้งหมดที่ทำได้ก็คือ ฝึ่มองหาจังหวะข้าม
ถนนต่อไป

(ขาวนา ควาย และถนนสายนั้น. 2549 : 50)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้งโดย
เล่าถึงขาวนาคคนหนึ่งเขาจูงควายหนึ่งตัวที่เขาเรียกว่าไอ้เกลียวเท่านั้น เขาไม่ยอมยกให้ไอ้เกลียวอดตาย
จึงจูงมันมาข้ามถนนเพื่อให้ไอ้เกลียวได้กินหญ้า เขามารอข้ามถนนตั้งแต่เช้า เขาคิดว่าไม่มีรถคันไหน
เข้าใจเขา เขาเลยหาจังหวะข้ามถนนไม่ได้ เขาไม่เข้าใจถนนนั้นทำไมมีแต่รถแล่นเร็วเหมือนน้ำไม่ขาด
ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงฉากและความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร ดังนั้นเรื่องราวเป็นแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่อง นักแสดงดีเด่น ได้
กล่าวถึงตัวละครที่เป็นคนพม่า เขาถูกตำรวจจับมาติดคุก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม้ขณะเจ็บปวดเขาก็ยังมีความฝัน ยังต้องการเห็นตนเอง
ทุ่มเทกายใจเพื่อละครเร่ เพื่อให้หมู่ชนไม่ว่าชาติใดเผ่าใดได้เห็นฝีมือ
จากบทบาทของเขา แต่หมู่คนตรงหน้ากลับมีแต่แววตาโกรธแค้น

นับแต่ช่วงที่คนสีกากีบอกบทให้เขาเดินไปตามถนน ทำท่า
ฉุดกระชาก หญิงสาวคนหนึ่งแล้วกอดคอเจ้าหล่อนลงไปในพงหญ้า
จากนั้นก็จัดการถอดเสื้อผ้าข่มขืนและรัดคอเหยื่ออย่างทารุณก่อนใช้
ของแหลมปาดคอเป็นรายการสุดท้าย

(นักแสดงดีเด่น. 2549 : 121)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้งโดย
เล่าถึงตัวละครชายที่เป็นแรงงานชาวพม่า เขาถูกตำรวจจับมาแทนผู้ต้องหาโดยเขาไม่ได้ทำผิดอะไร
และถูกตำรวจขู่ให้สารภาพ ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงฉากที่เขาทำท่าทำทางเป็นคนที่ต้องหาและความรู้สึก
นึกคิดของเขายิ่งมีความฝันว่าอยากเป็นนักแสดงละครเร่ ดังนั้นเรื่องราวเป็นแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง ก่อนการมาของ
มวลงน้ำ ได้กล่าวถึง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการป้องกันตัวอุทกภัยของตัวละครที่ชื่อว่ายุพิน
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หล่อนเคยคิดเข้าข้างตัวเองว่าน้ำไม่น่าจะเข้ามาถึง
กรุงเทพฯ เพราะรัฐบาลคงไม่ยอมปล่อยให้เมืองหลวงจมอยู่ในน้ำ
แน่ ๆ ทว่าความคิดความเชื่อเช่นนั้นก็ต้องล้มครอน เมื่อหล่อนเห็น
ภาพข่าวว่าน้ำเลยปทุมธานีมาแล้ว และกำลังเคลื่อนตัวมาทางถนน
วิภาวดีรังสิต มุ่งหน้าสู่ห้าแยกลาดพร้าว และหล่อนก็จินตนาการ
ต่อไปว่าอีกไม่นานน้ำคงมาเยี่ยมเยียนหล่อนถึงบ้านย่านโชคชัยสี่
แน่นอน

(ก่อนการมาของมวลงน้ำ. 2555 : 115)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้งโดย
เล่าถึงตัวละครที่เป็นปัญญาพิน เธอดูข่าวทุกวันและคิดว่าทางรัฐบาลคงไม่ปล่อยให้เมืองหลวงจมน้ำแน่
ซึ่งเป็นการปลอบใจของตัวเอง แต่เมื่อน้ำท่วมเขตเมืองมาเรื่อย ๆ ก็ทำให้ยุพินแน่ใจว่าจะท่วมถึงบ้าน
ของเธอแน่ แสดงให้ผู้เห็นถึงความหวาดกลัวของเธอในสถานการณ์น้ำท่วม

3.2) การเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้สังเกตการณ์

การเล่าเรื่องแบบสังเกตการณ์ เป็นการบอกเล่าสิ่งที่ตนเห็นและได้ยิน ได้ฟังจาก
การสนทนาและการกระทำของตัวละครโดยไม่อาจทราบได้ถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละครได้
ดังตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่อง หนาวผ่านลม ของ โมน สวัสดิ์ศรี
ได้เล่าเหตุการณ์ในหมู่บ้านหนึ่ง มีรถบรรทุกของมาแจกชาวบ้าน ดังตัวอย่าง

“ไอ้โห...รถบรรทุกคับเบ้อเริ่มเลย มากับตั้งห้าคัน บรรทุก
อะไรมากก็ไม่รู้ หรือจะเหมือนที่เคยมาเมื่อปีที่แล้วนะ ”

ถ้อยเสียงเด็ก ๆ พุดเหมือนตั้งใจให้ผู้มาเยือนได้ยินหลัง การดับของแสงสว่าง หนุ่มลำอาก็เดินลงมาทักทายกลุ่มชาวบ้าน พอเป็นพิธีแล้วเอ่ยความกับลูกน้อง

“รีบ ๆ ลงมือกันหน่อย ระวังอย่าให้ของลงไปคลุกฝุ่นก่อนที่ เจ้านายจะเอาไปให้ชาวบ้านละ ผ่านวณพวกนี้กว่าจะหาสπονเซอร์ มาได้ไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ นะ” ฟังน้ำเสียงก็รู้ว่าเป็นคำสั่ง “เอาผ่านวณ ลงมาแล้วเดี๋ยวรีบไปช่วยขนอุปกรณ์ กล้องถ่ายวิดีโอที่อยู่ในรถคัน สุดท้ายด้วย ระวังหน่อยละ”

(นวนิยาย 2555 : 42 - 43)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบเป็นผู้สังเกตการณ์ที่อยู่ในเหตุการณ์ ที่มีรถบรรทุกสิ่งของมาแจกผ่านวณในหมู่บ้านหนึ่ง มีการสั่งให้เอาผ่านวณลงมาแล้วไปช่วยกันถ่ายวิดีโอ เนื้อเรื่องไม่ได้กล่าวถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เพียงแต่ทำให้ผู้อ่านได้ยินเสียงพุดและมองเห็น การกระทำของตัวละครเท่านั้น

3.3) การเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง จานข้าวของนาย ได้กล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในห้องพักห้องหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในช่วงเวลานั้น ฉันไม่อยากเชื่อสายตาตัวเองที่เห็นไส้กรอก และกระป๋องเบียร์หายไปราวกับไม่มีตัวตน แต่ชั่วประเดี๋ยวหนึ่งก็ กลับมาปรากฏอยู่ตามเดิม หรือว่าแอลกอฮอล์ได้ทำให้ประสาทตา ของฉันปั่นเพื่อนเสียแล้ว จนมองเห็นภาพตรงหน้าแปลกประหลาด เช่นนั้น ฉันเริ่มอยากรู้ว่าข้างนอกห้องจะเป็นเหมือนเช่นนี้หรือไม่ และนี่เป็นอีกครั้งที่ฉันนึกถึงรองเท้าที่อยู่ในตู้เก็บของชั้นมาอีก

(จานข้าวของนาย. 2548 : 17)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่า โดยให้ตัวละคร “ฉัน” เป็นผู้เล่าเรื่อง ตัวละครเห็นถึงอาหารที่บนโต๊ะของเขาหารตัวไป แต่ชั่วประเดี๋ยวก็มาปรากฏ ตามเดิม ซึ่ง “ฉัน” ไม่เคยออกจากห้องพักของเขา จึงอยากรู้ว่าข้างนอกห้องเป็นโลกแบบไหน ทำให้ ผู้อ่านได้เห็นว่า “ฉัน” เป็นผู้เล่าเรื่อง และผู้อ่านมีแต่มุมมองของตัวละครของ “ฉัน” เท่านั้น เหตุการณ์ที่อาหารหายตัวไปจากโต๊ะและกลับคืนมาเหมือนเดิม ผู้แต่งก็ไม่ได้บรรยายถึง และโลกข้าง นอกห้องก็ไม่สามารถรับรู้ ดังนั้นเป็นการเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่า

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง สูดถนน ได้กล่าวถึงคำพุดของตัวละครในเรื่องบรรยายถึงการกระทำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ไม่มีทางไปต่อแล้วหรือครับ” เสียงของเขาค่อนข้างเบา
คล้ายคนป่วย ทั้งยังมีสำเนียงผิดหวังเจืออยู่จาง ๆ ผมพยักหน้า
เข้าใจความรู้สึกของชายคนนี้เป็นอย่างดี เขามองไปรอบตัวแล้ว
ถามว่าด้านหลังกำแพงคืออะไร

(สุตถน. 2553 : 35)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่า โดยที่อยู่ในเหตุการณ์ที่มีตัวละครชายคนหนึ่งเอ่ยถาม “ผม” เรื่องราวกับเส้นทางถนนสายนี้และด้านหลังกำแพงที่อยู่ข้างหน้านั้นคืออะไร ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้แต่งไม่ได้บรรยายความรู้สึกนึกคิดของตัวละครที่นอกจาก “ผม” และก็ไม่ได้อธิบายชัดเจนว่าฉากในเรื่องนี้กำแพงที่ปรากฏขึ้นมาเป็นอะไรและหลังกำแพงมีอะไร ซึ่งเป็นกรเล่าเรื่องแบบตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่า

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *หญิงเสาะและเรื่องราวอื่น* เรื่อง *พิชซ่า* ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็น “ผม” กำลังสั่งพิชซ่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“รับเป็นพิชซ่าอัลตรา โรยาล กับสลัดคาร์ปาโซนะครับ”
(เออ...ผมออกเสียงผิดกระมัง) ทั้งหมดราคาสองร้อยยี่สิบบาท จะให้เราจัดส่งที่ไหนครับ” ผมบอกที่อยู่บริษัทไป ได้ยิน เสียงกดแป้นพิมพ์เบา ๆ มาจากปลายสายก่อนอีกฝ่ายตอบกลับมา “รบกวนเตรียมเงินสดไว้ให้พอดีกับค่าอาหารนะครับ” แล้วคู่สนทนาก็วางสายไป ก่อนที่ผมจะได้ตอบหรืออะไร

(พิชซ่า. 2554 : 108 - 109)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่า โดยในเหตุการณ์ที่มีตัวละคร “ผม” สั่งพิชซ่าทางโทรศัพท์และมีการสนทนากัน ทำให้ผู้อ่านได้เห็นว่า “ผม” เป็นผู้เล่าเรื่อง และผู้อ่านก็ไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตัวละครผู้อื่น เพียงแต่ทำให้ผู้อ่านได้ยินเสียงพูดและมองเห็นการกระทำของตัวละครเท่านั้น ดังนั้นเป็นการเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า การเล่าเรื่องของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2556 - 2557 ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องมีสามแบบคือ การเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง แบบผู้แต่งเป็นผู้สังเกตการณ์และให้ตัวละครเป็นผู้เล่า กลวิธีการเล่าเรื่องนี้ทำให้ผู้อ่านลำดับตามมุมมองที่ผู้แต่งตั้งไว้ซึ่งมุมมองหลายแบบมองเห็นเรื่องราวต่าง ๆ ของเรื่องสั้นด้านกลวิธีการดำเนินเรื่อง โดยมีการสร้างความขัดแย้ง การลำดับเหตุการณ์ และการเล่าเรื่อง

3.2.3 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องคือจุดจบของเรื่อง หลังจากดำเนินเรื่องถึงจุดสูงสุดของเรื่องแล้ว เรื่องก็จะค่อย ๆ คลี่คลายไปถึงปิดเรื่อง เรื่องสั้นอาจจะปิดเรื่องด้วย 2 - 3 ประโยค หรือปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิดแบบโศกนาฏกรรม สุขนาฏกรรมและหักมุม ดังหัวข้อต่อไปนี้

1) การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด

การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิด เป็นการจบเรื่องที่ไม่สมบูรณ์แบบ ผู้แต่งจะทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป หรือไม่ได้บอกโดยตรงว่าเรื่องจะเป็นไปอย่างไรในที่สุด ตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *เงาความจริง* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้กล่าวถึง ความคิดของ“ผม” ซึ่งเป็นตำรวจที่จะต้องไปสืบสวนความจริงของสามีที่สองของตัวละครได้เสียชีวิตไป ดังตัวอย่าง

ผมไตร่ตรองดูแล้วว่าสามีคนที่สองของหล่อนเพิ่งเสียชีวิตไปไม่นาน จิตใจของหล่อนยามนี้คงอัดแน่นไปด้วยความเศร้าโศกเสียใจ บางทีหล่อนอาจกำลังต้องการใครสักคนเพื่อปลอบประโลมและบรรเทาความปวดร้าวให้ทุเลา

ผมจึงคิดได้ว่า พรุ่งนี้นอกจากต้องทำหน้าที่สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากหล่อนอีกครั้งแล้ว ผมอาจจะให้ดอกไม้สวย ๆ แก่หล่อนสักช่อ และอาจชวนหล่อนไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจบ้างก็คงดีไม่น้อย

(เงาความจริง. 2555 : 143)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิดโดยสร้างปมปัญหาว่า ผมจะสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นหญิงสาวในเรื่องที่สามีที่สองของเธอเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ ผู้แต่งก็ไม่ได้คลี่คลายเรื่องราวว่าผลการสอบสวนเป็นอย่างไร และ“ผม” ที่คิดจะชวนเธอไปพักผ่อน เพราะแอบชอบเธอ ผู้แต่งทิ้งปัญหาในตอนจบเรื่อง ให้ผู้อ่านคิดเอาเองตามทรรศนะของผู้อ่านแต่ละคนว่า “ผม” จะทำอย่างไรต่อไป และเรื่องจะจบอย่างไร

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *สักการะ* ได้กล่าวถึงคุณยายกำลังกราบพระพุทธรูปในความพิวเตอร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทว่าด้วยความที่กำลังก้มกราบ ทำให้ยายไม่ทันสังเกตภาพในเครื่อง คอมพิวเตอร์เจ้ากรรมที่ค่อย ๆ เลื่อนปิดภาพพระพุทธรูปออกไปอย่างช้า ๆ และมีภาพอื่นเข้ามาแทรกแทน...

เป็นภาพที่หลานชายชอบดูเสียเหลือเกิน...

(สักการะ. 2547: 70)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้คิดโดยคุณยายกำลังกราบไหว้พระพุทธรูปที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ และรูปภาพพระพุทธรูปที่ตั้งอยู่หน้าจอมีการเปลี่ยนแปลงเป็นรูปภาพที่หลานชายของคุณยายชอบดู นั่นก็คือรูปภาพโปสเตอร์ให้เห็นถึงเรื่องราว เหมือนยังไม่จบ ทำให้ผู้อ่านตั้งคำถามไว้ในใจว่าทำไมภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์มีการเปลี่ยนเป็นอีก ภาพหนึ่ง เป็นฝีมือของหลานหรือไม่ และเรื่องราวจะดำเนินต่ออย่างไร

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น เลือกินคน เรื่อง ความตายของพรานแมง ได้กล่าวถึงการจบเรื่อง โดยผมสัมภาษณ์เรื่องราวของพรานแมง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หลังจากนั้นผมก็หลับโดยที่ไม่ทันได้ถามว่าพรานแมงตายอย่างไร และไม่รู้สักเสี้ยวตายที่ไม่ได้ถาม เพราะพรานแมงก็คงจะต้องการให้ความตายของเขาเป็นไปอย่างเงียบ ๆ เงียบเหมือนกับ การร่วมรัก ความตาย การร่วมรัก ความเงียบ ทั้งสามอย่างนี้ในที่สุดก็จะหลอมเป็นเนื้อเดียวกัน

(ความตายของพรานแมง. 2556 : 122)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้คิดโดย ตัวละครที่เป็น “ผม” นั่งดื่มสุรากับเพื่อนของพรานแมงแล้วเหลือเพียง “ผม” คนเดียว และก็สัมภาษณ์พรานแมงเขาตายอย่างไร ผู้แต่งได้ตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าความตายของพรานแมง แต่เมื่อดำเนินถึงตอนจบเรื่อง ผู้แต่งกลับไม่ได้เล่าถึงพรานแมงตายอย่างไร ซึ่งเป็นปัญหาที่ทิ้งไว้ให้ผู้อ่านคิดต่อไปเอง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง สุดถนน ได้กล่าวถึงการเดินทางของเด็กหนุ่มที่มาถึงถนนที่สิ้นสุดสายนี้และก็จากไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผมเฝ้ามองร่างของเขาซึ่งย่ำอยู่บนเส้นทางที่ทอดยาวถึงขอบฟ้า มีเงาคำอันเกิดจากแสงอาทิตย์ยามเย็นคู่อันยาวและไหวไปมาราวกับการร่ำรำของภูติพราย ผมทำได้เพียงแค่อ้าใจช่วยเขา แม้เมื่อดวงอาทิตย์จะลับลาโลกไปแล้ว ท้องฟ้า ทุ่งหญ้า และถนน เหลือเพียงความมืดมิด ผมก็รับรู้ได้ตลอดเวลาว่า เด็กหนุ่มยังคงก้าวเดินต่อไป แต่ละก้าวของเขาคืออนาคตของมนุษย์ ส่วนผมและนักเดินทางทุกคนกำลังเตรียมตัวเข้านอน...ในดินแดนที่ถนน สิ้นสุดลง.

(สุดถนน. 2553 : 43)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้คิดโดย ตัวละครที่เป็น “ผม” หลังจากสนทนากับชายหนุ่มคนหนึ่ง เขามาถึงสถานที่สิ้นสุดของถนนแล้วบอกว่าเขาจะไม่ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่และจะเดินทางถนนอีกต่อไป “ผม” เฝ้ามองร่างของเด็กหนุ่มที่กำลังก้าวเดินต่อไปจนจบเรื่อง ทำให้ผู้อ่านไม่เห็นถึงการคลาไพบปัญหาที่ว่าถนนที่สิ้นสุดนี้มีอะไรและเด็กหนุ่มเขาจะเดินไปถึงที่ไหน ซึ่งเป็นปัญหาที่ทิ้งไว้ให้ผู้อ่านคิดต่อไปเอง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น อรุณสวัสดิ์สนธยา เรื่อง เขี้ยกลางซอย ได้กล่าวถึงฉากที่เป็นคนของมูลนิธิฯ และตำรวจมาจัดการศพของหญิงสาว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เฮ้ย พี่ แล้วเขี้ยละ ซากเขี้ยเนี่ย ไม่ขนไปละพี่” ใครคนหนึ่งตะโกนไล่หลัง เมื่อรถมูลนิธิฯ และขบวนเจ้าหน้าที่ตำรวจทยอยกลับออกจากซอยไป

“คนตายทั้งคนนะคุณ มีหัวใจกันบ้างหรือเปล่า” คนที่กำลัง
ยกศพของก้อยตะโกนกลับ พลังเคี้ยวหมากฝรั่งหับ ๆ
เธอหันกลับไปมองชาวซอยที่มีสีหน้าราวตัวไร ก่อนจะ
หันหลังก้าวขึ้นรถตามศพตัวเองไป

(เทียบกลางซอย. 2555 : 87)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้คิดโดย
ฉากสุดท้ายของเรื่องที่หมู่คนในซอยมาจัดการศพของตัวเหี้ยกลางถนน และปรากฏศพของหญิงสาว
รายหนึ่งอยู่ข้างศพของตัวเหี้ย ผู้แต่งได้เล่าเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเหี้ยตัวหนึ่งถูกรถทับตาย
และเนาอยู่ในซอย แต่ดำเนินถึงตอนจบเรื่องแล้ว ผู้แต่งกลับไม่บรรยายถึงการตายของหญิงสาวที่ปรากฏ
อยู่กับศพของตัวเหี้ย

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *ตึกมหา 24 ชั่วโมง* ได้
กล่าวถึงรายการ “ตึกมหา 24 ชั่วโมง” ที่กำลังฉายเรื่องเกี่ยวกับพระที่ฝึกตัวด้วยวิมหารัตนมะ ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

ในจอสีเหลี่ยมนั้น ปรากฏภาพภิกษุหนุ่มนั่งอยู่บนเสื่อ
ท่าทางร่อนรน แกหันหน้าไปหาหญิงสาวที่หลับอยู่ข้าง ๆ จ้องมอง
หล่อนอยู่เนิ่นนานเหมือนกำลังตัดลิ้นใจอะไรบางอย่าง คະแนนโหวด
ที่อยู่ด้านล่างของจอโทรทัศน์เปลี่ยนแปลงไปมาอยู่ตลอด

ขณะนี้ผู้ชมโหวดว่าภิกษุหนุ่มจะอาบัติปาราชิกถึง 84.5
เปอร์เซ็นต์

(ตึกมหา 24 ชั่วโมง. 2554 : 169 - 170)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้คิดโดยเรื่อง
นี้บรรยายถึงการฝึกมหารัตนมะของของตัวละครที่ชื่อว่าหลวงพิศุล เขาฝึกวิธีนี้โดยมีผู้หญิงสองคนนอนใน
ห้องกับเขา แต่เขาไม่รู้ตัวว่าในห้องมีกล้องถ่ายวิดีโอทางรายการ ทั้งคืนนั้นเขาไม่หลับไม่นอนจิตใจลอย
ไปหาร่างของผู้หญิง และเขาห้ามใจไม่ได้ที่จะไปแตะต้องกับผู้หญิง ผู้แต่งไม่ได้คลายปมให้ผู้อ่านเห็นว่า
เขาจะปรารถนาในการกระทำของตัวเองหรือไม่ กลับทิ้งให้ผู้อ่านเกิดความคิดเอง

2) การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม

กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมเป็นการปิดเรื่องที่ให้ตัวละครเผชิญกับเหตุการณ์ที่
เลวร้าย ทำให้ผู้อ่านรู้สึกโศกเศร้าไปตามเรื่องราวในเรื่อง ดังตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น *หน้าต่าง* เรื่อง
มือสุดท้าย ของ ภพ เบญญูภา ได้กล่าวถึงนักการเมืองคนหนึ่งถูกพ่อครัวแทงตาย เพื่อเป็นอาหารของ
ของเหล่านักการเมืองคนอื่น ๆ ดังตัวอย่าง

พ่อครัวพยักหน้ายอมจำนน แต่นัยน์ตาลุกวาว แลเยะยิ้ม
แล้วเงื้อมือขึ้นสูง วินาทีต่อมาเขารู้ได้ถึงความเจ็บปวดเมื่อปลาย
มีดชำแรกแทรกผ่านซี่โครงปักลงตรงหัวใจ ความคิดวูบสุดท้ายอัน
เลื่อนรางบอกว่า นักการเมืองเหล่านั้นคงได้เห็นรอยยิ้มบนใบหน้า
ของเขา ซึ่งสุกเกรียมอยู่บนกระทะอันร้อนแรง

ไอ้ เขาเกิดมาและจากไปโดยไม่ละอายต่อแผ่นดิน.

(มือสุดท้าย. 2549 : 31)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม ตัวละครเป็นนักการเมือง
ที่มีอุดมการณ์ ได้ไปร่วมประชุมกับกลุ่มนักการเมืองที่คดโกงเอามาเปรียบประชาชน เรื่องจบลงว่าเขา
ต้องมาตายแทนประชาชนที่ถูกขังไว้ในห้องครัว เขายอมตายเพราะไม่ยอมเห็นความทุกข์ของ
ประชาชน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกโศกเศร้าไปตามเรื่องราวและตัวละคร

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ข้าม* ได้กล่าวถึงผู้ชายคนหนึ่ง
ที่กำลังข้ามถนนในฉากหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทว่าเมื่อก้าวพ้นเกาะกลางถนน เสียงกรีดของใครหลายคน
ก็แผดลั่น หลังจากรถเก๋งสีน้ำเงินคันใหญ่พุ่งเข้าจู่โจมอย่างไม่ทัน
ระวังตัว!

(ข้าม. 2552 : 27)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม ผู้ชาย
คนหนึ่งข้ามถนนโดยไม่ผ่านสะพานลอย ผลที่ได้รับคือการฝ่าข้ามถนนคือถูกรถชนเสียชีวิต ทำให้ผู้อ่าน
เกิดความหวาดกลัวและแสดงให้เห็นว่าการข้ามถนนที่ไม่ถูกต้องจะทำให้เกิดอุบัติเหตุอันตรายถึงชีวิต
ได้สร้างความตื่นตัวให้ผู้อ่านรักชีวิตของตนเอง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *ก่อนการมาของมวน้ำ*
ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นป่าคนหนึ่งมีการกระทำร้ายให้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไม่นานยุพินก็รู้ว่าให้ เสียงสะอื้นเปล่งดังอย่างเจ็บปวดและ
บาดลึกราวกับลัดนิ้วเจ็บ น้ำตาไหลหลังพรั่งพรู ร่างกายที่ล้าโรย
สิ้นไหวด้วยแรงสะอื้น เสียงกรีดร้องราวรานกั้วานก้อง

และหากใครบังเอิญผ่านบ้านของหล่อน ก็จะได้ยินเสียงร้อง
คร่ำครวญนี้ไปตลอดทั้งราตรี

(ก่อนการมาของมวน้ำ. 2555 : 127 - 128)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมโดยมีตัวละครที่ชื่อว่า ยูพิน ร้องไห้อยู่บ้านคนเดียวอย่างเหงาหงอย เพราะว่าลูกหลานของป้ายูพินอยู่ต่างประเทศและสามีก็เสียชีวิตไปนานแล้ว จึงทำให้ยูพินต้องใช้ชีวิตอยู่คนเดียว ยิ่งอยู่ในช่วงเวลาเกิดอุทกภัยเห็นครอบครัวของคนอื่นเขาหนีน้ำย้ายไปอยู่ต่างจังหวัด ยิ่งทำให้ยูพินเศร้าโศกเสียใจด้วยลูกหลานที่อยู่ต่างประเทศไม่กลับมาช่วยเหลือหล่อน และก็ไม่มีการถามทุกข์ถามสุขมาทางโทรศัพท์

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสื่อกินคน* เรื่อง *เสื่อกินคนแห่งดูลาเปอร์* ได้กล่าวถึงฉากสุดท้ายของเรื่องที่มีตัวละครเสียชีวิตในเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เมื่อรถผ่านกิวหมาหอน เขาสังเกตเห็นคน บางคนหลบอยู่ตรงก้อนหิน ด้วยสัญชาตญาณของนักล่าอย่างแท้จริง เขายังปืนพกเข้าใส่ร่างนั้น เจ้าของร่างร่วงลงสู่เหวเบื้องล่าง ทิ้งไว้แต่เพียงมีดเล่มหนึ่งซึ่งมีด้ามงามเป็นพิเศษกับเตหน่าอีกอันหนึ่งซึ่งสายของมันถูกดึงจนขาด หากมองลงมาจากกิวหมาหอนสู่กั้นเหว มีร่างของใครคนหนึ่ง ในชุดเสื้อทอสีแดงนอนอยู่อย่างสงบ และหากมองจากกิวหมาหอนลงไปยังบ้านดูลาเปอร์ก็จะเห็นกลุ่มควันยังคงลอยอ้อยอิ่งขึ้นจากหลังคาบ้านอย่างช้า ๆ ที่นั่นใครบางคนยังคงไม่ได้กินข้าว

“เตอ ก เซอ หลู่ย แห่ น้ย ชิ เคาะ”

ผมยังคงนับตัวเลขเป็นภาษาปกากถุยไม่ได้จนถึงเดี๋ยวนี้

(*เสื่อกินคนแห่งดูลาเปอร์*. 2556 : 96)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมโดยมีตัวละครที่เป็นชาวเขาปกากถุยที่ชื่อเทโพชิ เขาถูกปืนยิงเสียชีวิตอยู่ริมถนน เขาเสียชีวิตเพราะว่าเขาไม่ยอมคนรักของตัวเองเสียให้เจ้าของเหมืองแร่ที่ชื่อว่า “โอฟาร” คุณโอฟารได้พาคนรักของเทโพชินั่งรถผ่านกิวหมาหอน พอเห็นเทโพชิก็ยิงให้เสียชีวิตไป

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *หนาวฝ่านวม* ได้กล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ของผู้เฒ่าสองคน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลมหนาวแทรกซึมเข้ามาในบ้าน ตาปูนกับยายเจือกระซิบฝ่านวมให้ห่มคลุมเนื้อหนังเหยว่น หากแต่สายตายังจับวางรูปถ่ายไม่ห่าง

แม้จะห่มฝ่านวมผืนหนาแล้วก็ตาม ทว่าผู้เฒ่าทั้งสองก็ยังปวดร้าวหนาวเหน็บเหลือประมาณ

(*หนาวฝ่านวม*. 2555 : 51)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโสภณากรรมโดยมีตัวละครที่เป็นผู้เฒ่าสองคนที่มีสภาพชีวิตที่ยากจน ชาวบ้านก็สงสารสองเฒ่าเพราะว่าลูกสาวเป็นบ้า กับสุราอยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนหลานชายที่เป็นแก้วตาก็เสียชีวิตเกิดอุบัติเหตุในการขับรถเพราะว่าเมาสุรา ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าชีวิตของสองเฒ่าเต็มไปด้วยความโศกเศร้าและขาดความอบอุ่น ถึงแม้จะห่มผ้าวมผืนหนาก็ไม่ปลอบความหนาวได้

3) การปิดเรื่องแบบสุขนาฏกรรม

กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนาฏกรรมเป็นการปิดเรื่องที่ทำให้ตัวละครเผชิญกับอุปสรรคแล้วตัวละครก็ได้ความสำเร็จในสิ่งที่หวัง ดังตัวอย่างในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *ครอบครัวของผม (ในสังคมสองสี)* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นี่คงเป็นอาหารเย็นมื้อแรกที่เราจะได้กินกันพร้อมหน้าในรอบหลายเดือน หลายเดือนที่เต็มไปด้วยความอึมครึมอึดอัด หลายเดือนที่บ้านเป็นเพียงสิ่งก่อสร้าง แต่ตอนนี้ผมรู้แล้วว่า ลึก ๆ แล้วพ่อไม่ได้อยู่ข้างใดเป็นพิเศษ พ่อไม่ได้อยู่ข้างรัฐบาล หรือผู้ชุมนุม พ่อไม่ได้อยู่ข้างอุดมการณ์ความเชื่อใด พ่อไม่ได้อยู่ข้างลัทธิหนึ่ง แต่ผมมั่นใจว่าพ่ออยู่ข้างแม่ต่างหาก ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะทั้งคู่จะคิดต่างกันแค่ไหน จะทะเลาะกันรุนแรงเพียงใด แต่ท้ายที่สุด พ่อก็จะยืนอยู่ข้างแม่ เราสามคนจะอยู่เคียงข้างกันและเสมอ

ผมเชื่อเช่นนั้น

(ครอบครัวของผม (ในสังคมสองสี). 2553 : 111 - 112)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนาฏกรรมโดยมีตัวละครที่เป็นแม่ของ “ผม” ได้กลับมาถึงบ้านแล้ว ก่อนหน้านั้นแม่ได้ไปร่วมชุมนุมโดยไม่กลับมาที่บ้าน “ผม” และพ่อไม่เคยติดต่อกับแม่ได้ จนถึงวันหนึ่ง พ่อก็ได้พาแม่กลับบ้าน สุดท้ายจึงเข้าใจว่าพ่อไม่ได้ยืนอยู่ฝ่ายใด แต่ยืนอยู่ฝ่ายแม่ด้วยซ้ำ และจบลงอย่างมีความสุข

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ* เรื่อง *ตัวละครในนิยายของผม* ได้กล่าวถึง ฉากที่เป็นอยู่ริมฝั่งทะเล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผมเห็นไอ้แบเต้ตัวเท่าหนูพยายามปีนกราบเรือลงมาเป็นคนสุดท้าย มีกรีซเล่มหนึ่งอยู่ในมือ ทุกคนบนเรือล้อมเขาครั้นผมร้องเรียก ‘แบเต้’ คนทั้งสามจึงหันไปดูจังหวะเดียวกับที่ไอ้แบเต้โหนตัวลงมาก่อน กระแทกพื้น...

ทุกคนหัวเราะร่า.

(ตัวละครในนิยายของผม. 2556 : 143)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรมโดยมีตัวละครที่เป็น “ผม” ที่เป็นนักเขียนวรรณกรรม เมื่อเขาลางานออกจากข้าราชการแล้วก็มีเพื่อนชวนไปทำงานที่มาเลเซียโดยข้ามพรมแดนประเทศแบบไม่ถูกกฎหมาย และเจออุปสรรคมากมาย ในที่สุด “ผม” ได้กลับมายังประเทศไทยและไปออกเรือตกปลากับเพื่อนอย่างมีความสุข

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *จรวดกระดาชกลางสายฝน* เรื่อง *ขอให้รักยังอยู่กับเรา* ได้กล่าวถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละครที่เป็น “ผม” ในตอนจบเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ที่สำคัญ...พ่อยังมีผม เด็กผู้ชายที่พ่อเคยไปรับ-ส่ง บัดนี้ได้
เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่พร้อมจะทำหน้าที่แทนพ่อ ไม่ต้องจมอยู่กับภาพ
อดีตอีกต่อไป เพราะการรอคอยไม่จำเป็นสำหรับชีวิตของ “เรา”
เพียงแค่ “ขอให้เหมือนเดิม”
และเมื่อจอร์เริ่มปรากฏภาพ ผมจึงลุกเดินออกมาพลางคิดว่า
วันนี้จะอ่านหนังสือเรื่องไหนให้พ่อฟัง

(*ขอให้รักยังอยู่กับเรา*. 2555 : 202)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรมโดยมีตัวละครที่เป็น “ผม” ซึ่งมีครอบครัวที่เป็นแสนสุข แต่ในวันหนึ่งพ่อได้ประสบการณ้อุบัติเหตุ ทำให้ร่างกายของพ่อเป็นอัมพาต ทั้งแม่ทั้ง “ผม” ต้องดูแลพ่อและรอพ่อตื่นขึ้นมาเหมือนเดิม ทุกวัน “ผม” ก็อ่านหนังสือให้พ่อฟัง ทำให้ “ผม” รู้สึกรักยังอยู่กับเรา เพราะพ่อยังอยู่กับเรา

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสื่อกินคน* เรื่อง *ผ่าจ๊าน* ได้กล่าวถึงสนทนาระหว่างตัวละครชายที่ชื่อทาคาชิกับตัวละครหญิงที่ชื่อค้ำเอ้ย ได้กล่าวถึงดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ใช่ มันเป็นแค่พิธีกรรม พิธีกรรมที่ไม่สามารถตัดอะไรของ
มนุษย์ ได้จริง ๆ พิธีกรรมที่ไม่สามารถแยกความผูกพันไม่ว่าของคน
ของสัตว์ได้ จริง ๆ ยกเว้นเสียแต่เราจะเปลือยคมดาบคว้านท้อง
ตัวเอง เหมือนอย่างที่นายทหารหนุ่มคนนั้นทำ”

“เรียกผมว่ามีซิมาลี”

“มิซิมา”

ทาคาชินอนมองความมืดอยู่ในห้อง ก่อนจะระบายรอยยิ้ม
หนักแน่นจนเต็มใบหน้า

(*ผ่าจ๊าน*. 2556 : 26)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรมโดยมีตัวละครชายที่ชื่อทาคาชิและตัวละครหญิงที่ชื่อค้ำเอ้ย เขายืมให้เธออย่างมีความสุขโดยเข้าใจว่าพิธีกรรมผ่าจ๊านที่เธอพาเขาไปดู เป็นพิธีกรรมที่ทำให้คนรักจากกัน ลูกข้างจากแม่ จริงแล้วไม่สามารถตัดอะไรของมนุษย์ได้จริง ๆ และไม่สามารถแยกความผูกพันได้

4) การปิดเรื่องแบบหักมุม

กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุมเป็นการปิดเรื่องแบบหักมุม หรือพลิกความคาดหมายของผู้อ่าน การปิดเรื่องแบบนี้เป็นการพลิกความคาดหมายผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านคาดไม่ถึง ดังตัวอย่างในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *ศิลปินคืนชีพ* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอนนี้สัญญากลับมาใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอีกครั้งด้วย
เงินทองที่ได้จากภาพเขียนของสามี เมื่อหักลบค่าจ้างที่ต้องให้
คนขับรถกระบะคันนั้นแล้ว เธอยังมีเงินอีกเหลือเพื่อที่จะเอาไว้ใช้
จับจ่ายอย่างเปรมปรดี

(ศิลปินคืนชีพ. 2552 : 63)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุมโดยผู้แต่งได้ดำเนินเรื่องราวของศิลปินวาดภาพที่หายตัวไปจนได้สี่ปีและกลับปรากฏตัวขึ้นมา ทำให้องค์กรต่าง ๆ และบุคคลในสังคมเกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ว่าเขามีการวางแผนให้ผู้อื่นมาสนใจงานของเขา จนถึงศิลปินคนนี้ได้เสียชีวิตไปแล้ว ผู้แต่งได้คลายปมว่าภรรยาของเขาเป็นคนที่จ้างคนไปขับรถชนสามีตัวเองเพื่อให้ภาพเขียนของสามีมีค่าสูงขึ้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *พายุฝนบนกุฏิ* ได้กล่าวถึงเรื่องการสนทนาของตัวละครระหว่างเด็กวัดกับหลวงพี่ฉัตร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“แนซีพี่ แต่เห็นมันบอกว่กำลังเก็บตังค์ซื้ออยู่ เห็นว่า รุ่น
ที่ทันสมัยที่สุด ที่ถ่ายรูป ถ่ายวิดีโอได้ เฮอะ ผมว่า มันมีซะมากกว่า
อย่างมันจะเอาเงินจากไหนไปซื้อ...”

ใบหน้าของฉัตรซีดเผือดลงทันที เขารู้สึกร้อนวาบ ไปทั้ง
ตัว หูอื้ออึงจนไม่ได้ยินว่ป้อมพูดอะไรต่อ ท้องฟ้าที่สดใสกลับดูหม่น
มัวลงทันที

(พายุฝนบนกุฏิ. 2550 : 99)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุมโดยผู้แต่งได้ดำเนินเรื่องราวของตัวละครเอกที่เป็นพระชื่อหลวงพี่ฉัตร ซึ่งถูกเด็กวัดที่ชื่อจอม ช่มชู่เอาเงินของหลวงพี่ฉัตรไปใช้ โดยอ้างว่จอมได้โทรศัพท์บันทึกหลักฐานของหลวงพี่ฉัตรนอนกับผู้หญิง ทำให้หลวงพี่ฉัตรโกรธแค้นกับจอม และถูกจอมช่มชู่เอาเงินไปเรื่อย ๆ จนทำให้หลวงพี่ฉัตรต้องลาสิก และเขาอยากจะคุยกับจอม เลขอเบอร์โทร จากเด็กวัดอีกคนหนึ่งซึ่งชื่อว่า ป้อม แต่ป้อมกลับบอกว่จอมไม่มีโทรศัพท์ ทำให้ผู้อ่านคาดไม่ถึงว่จอมหลอกหลวงเขาเท่านั้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *อรุณสวัสดิ์สนธยา* เรื่อง *ช่างทำกุญแจหัวมุนนอน* ได้กล่าวถึงเรื่องราวที่ลึกลับของหญิงสาวคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เสียงตะโกนเรียกชื่อฉันดังแทรกยามเช้าที่แสนสบายเข้ามาถึงในผ้าห่ม เสียงที่คุ้นเคยแบบที่ฉันได้ยินมาตลอดชีวิตทุก ๆ เช้า เสียงของแม่ที่จู้จี้ น่าเบื่อ แม่ที่บางทีก็บอกรุ่นและน่ากอด แม่ที่บางทีก็ดูอ่อนโยน แต่บางทีดูอย่างกับอะไร นั่นแหละ...แม่ของฉันละ... เสียงหัวเราะคิกคักดังขึ้นใกล้ ๆ เติง คงยัยน้องสาวตัวแสบ อย่างเคย คราวนี้วางแผนจะแก้งอะไรฉันอีก หรือจะมาตามฉันพา แยกไปว่ายน้ำ

น่าเบื่อจริง...ปล่อยให้ฉันอยู่คนเดียวบ้างไม่ได้หรือไงนะ...

(ช่างทำกุญแจหัวมูมถน. 2555 : 27)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุมโดยผู้แต่งได้กล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในวันหนึ่งที่ตัวละครหญิงสาวคนหนึ่งถูกแม่ปลุกตื่นนอนขึ้นมาแล้วไปทำงาน ในระหว่างไปที่ทำงานลืมพาทูญแจบ้านออกมาเลยกลับที่บ้าน และปรากฏว่าในบ้านไม่มีใครอยู่ทั้งน้องสาวและแม่ก็ไม่อยู่ และทำให้ตัวละครต้องไปหาช่างทำกุญแจ ช่างได้ให้กุญแจมาสามดอก แต่ละดอกนั้นเปิดประตูได้หมด แต่ผลที่ได้จะไม่เหมือนกัน กุญแจสีขาเปิดประตูแล้วโลกความจริง กุญแจสีดำเปิดประตูแล้วเป็นความมืด ไม่มีทุกสิ่งทุกอย่าง กุญแจสีเทาเป็นโลกของความทรงจำ ผู้แต่งดำเนินเรื่องจบลงแบบผู้อ่านคาดไม่ถึงว่าตัวละครเปิดประตูแล้วเป็นฉากที่เริ่มต้นของเรื่องที่ว่า ตัวละครถูกแม่ปลุกให้ตื่นนอน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *อรุณสวัสดิ์สนธยา* เรื่อง *ศพในสวน* ได้กล่าวถึงฉากสุดท้ายที่ผู้แต่งนำมาบรรยายเป็นการปิดเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผีเสื้อสีน้ำเงินอมเทาบินโฉบจากดอกหญ้าใกล้ ๆ มาเกาะที่ ร่องเท้าข้างที่หลุดกระเด็นออกไป ใครคนนั้นลดกลิ้งกายรูปมา แล้วศพของเธอก็ต้องเบิกตาโผลงไปช่วงกาลปาวสาน...

(ศพในสวน. 2555 : 97)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุมโดยผู้แต่งได้บรรยายถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในวันหนึ่งที่ตัวละครหญิงสาวคนหนึ่ง เธอทำถ่ายรูปีผีเสื้อในสวนและ ก็ปรากฏศพร่างผู้หญิงคนหนึ่ง ด้วยความกลัวทำให้เธอหนีไปและแจ้งตำรวจ แต่เมื่อตำรวจมาถึงที่แล้ว ไม่เจอศพหญิงสาวใด แม้แต่เลือดหยดเดียวก็ไม่เจอ เหลือแต่รูปถ่ายที่เป็นหลักฐานที่ว่าเคยมีศพหญิงสาวอยู่ในสวนจริง ๆ เวลาผ่านไปหลายปี หญิงสาวที่ไปถ่ายรูปกลับไปสถานที่ที่เธอเคยศพนั้น เธอก็ถูก ฟันด้วยวัตถุแหลมคมโดยมองไม่เห็นคนที่ทำร้ายเธอ เมื่อเธอล้มตัวอยู่ในสวน เธอมองเห็นเด็กหญิง คนหนึ่งมาถ่ายรูปีผีเสื้อในสวน ผู้แต่งได้คลายปมว่าศพหญิงสาวที่เธอเห็นหลายปีนั้นเป็นตัวเธอเอง

สรุปได้ว่า กลวิธีปิดเรื่อง 4 แบบคือ ปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด แบบโศกนาฏกรรม แบบสุขนาฏกรรมและแบบหักมุม ทำให้ผู้อ่านมีอารมณ์ ความรู้สึกร่วมไปกับเรื่องราวที่ดำเนินไปตามแก่นเรื่องของความขัดแย้ง และจะคาดเดาว่าเรื่องจะจบลงอย่างไร ตามที่ผู้แต่งได้ลำดับเหตุการณ์และการกำหนดบทบาทของตัวละครที่สมจริงและสมเหตุสมผล กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง

3.3 กลวิธีการสร้างตัวละคร

ในเรื่องสั้นเรื่องหนึ่ง จะมีตัวละคร ประมาณ 1 - 5 ตัว และมีตัวเอกเพียงตัวเดียว ตัวละครอาจไม่เป็นมนุษย์ก็ได้ แต่มีความสมจริงทางด้านพฤติกรรม และการพูดจาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมอย่างสมเหตุสมผล และผู้แต่งจะทำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครด้วยกลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องและกลวิธีแนะนำตัวละครด้วยการกระทำของตัวละคร ดังนี้

3.3.1 กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง

ผู้แต่งจะเป็นผู้ที่แนะนำตัวละครโดยตรงว่ามาจากไหน มีนิสัยอย่างไร สะท้อนให้เห็นรูปร่างหน้าตาและความรู้สึกนึกคิดของตัวละครต่าง ๆ จากพฤติกรรมของตัวละครซึ่งสอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง ดังเช่นหนังสือรวมเรื่องสั้น *เลื้อยกินคน* เรื่อง *ผ่าจัน* ของสาคร พูลสุข ผู้แต่งสร้างตัวละครชายที่ชื่อว่าทาคาชิ และหญิงสาวที่ชื่อว่าคำเอ้ย และใช้วิธีการเล่าเรื่องให้รู้จักตัวละครทั้งสอง ดังตัวอย่าง

*เขาราวกับหลุดออกมา หรืออย่างน้อย เขายากจะให้คำเอ้ย
เข้าใจอย่างนั้น จากเรื่องสั้นของมิซึมา เมื่อคิดถึงเขา คำเอ้ยคิดถึงคมดาบ
เปลือยเปล่าอันตัวเอกในเรื่อง 'เลื้อยรักชาติของมิซึมา' ไขคว้านทอง
ตัวเอง บางครั้งคำเอ้ยเผลอเรียกเขาว่า มิซึมา ซึ่งเขาก็ไม่ได้แสดง
ท่าทีคัดค้าน แต่อย่างใดกลับยิ้มเฉื่อยเนื่อยตามแบบที่เขาเคยยิ้ม
เมื่อแสดงการยอมรับกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จริง ๆ แล้วเขาชื่อทาคาชิ
ผู้ชายซึ่งมีรอยหยักตรงกลางคิ้ว ที่ใคร ๆ พวกมันลงความเห็นว่ามี
แนวโน้มเป็นคนตมหายัด*

(ผ่าจัน. 2556 : 11)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งสร้างตัวละครเอกในเรื่องและได้ใช้กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องให้รู้จักตัวละครชายชาวญี่ปุ่นที่ชื่อว่าทาคาชิ ว่ามีอุปนิสัยร้ายแรง เป็นคนที่ขี้มง่าย โดยเฉพาะเมื่อคำเอ้ยเรียกชื่อเขาผิดและเล่าต่ออีกว่าเขายังมีพฤติกรรมชอบผู้หญิง เป็นคนตมหายัดโดยบอกเล่าว่าเขามีรอยหยักตรงกลางคิ้ว ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้นิสัยและลักษณะของตัวละครในเรื่อง

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *เสียมมา เสียมคน* ได้กล่าวถึงตัวละครที่ชื่อว่าดำ และนิสัยของดำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รวมถึงสาวดำ...สาวใหญ่วัยสี่สิบต้น ๆ คนนั้น...

สาวดำกระตือรือร้นนับแต่ออกจากบ้านจุดหลักที่ทำให้เธอเดินทาง เนื่องจากได้รับฟังผู้หลักผู้ใหญ่พูดคุยเรื่องเหตุบ้านการเมืองที่กำลังวุ่นวาย ก่อนลูกเชื้อเชิญให้เข้าร่วมเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย กระนั้นเธอยังหวังว่าหากกองเกวียนบรรลุดึงหนทางชั้นปลาย เธอจะได้รับดอกกุหลาบสักกำ เพียงพอจะหีบยื่นให้ผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ซึ่งเธอเคารพรัก ท่านไม่ใช่บุคคลในฝัน ไม่ใช่วีรบุรุษขี่ม้าขาวคล้ายพระเอกในละครหลังข่าว

(เสียมมา เสียมคน. 2549 : 74)

จากตัวอย่างที่ยกมาผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง ผู้แต่งได้เล่าเรื่องของตัวละครให้ผู้อ่านเห็นว่าสาวดำเป็นผู้หญิงที่มีอายุสี่สิบต้น ๆ มีนิสัยกระตือรือร้น เชื่อฟังคนอื่นง่าย และยังคงมีความนึกคิดของสาวดำอยากจะได้รับกุหลาบกำหนึ่งยื่นให้ผู้คนที่เธอเคารพ กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องนี้ทำให้อ่านได้เข้าใจตัวละครได้ง่ายขึ้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *พายุฝนบนกุฎี* ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นพระสงฆ์ชื่อว่าหลวงพีฉัตร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จริง ๆ แล้วชีวิตของหลวงพีฉัตรวนเวียนอยู่ในวัดในวามาตั้งแต่เด็ก แก่เรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดในจังหวัดบ้านเกิด ครูบาอาจารย์ที่มาสอนส่วนใหญ่ก็เป็นพระ หลวงพีฉัตรในวัยเด็กจึงซึมซับแนวคิดทางธรรมจากพระอาจารย์ที่สอนมาก่อนข้างมาก พออายุครบบวช หลวงพีก็บวชเรียนตามความปรารถนาของบุพการีที่หวังจะได้เห็นลูกชายห่มผ้าเหลือง แรกทีเดียวแกตั้งใจจะบวชเพียงหนึ่งพรรษาแล้วสึกออกมาเรียนต่อ ครั้นได้ครองเพศบรรพชิตอยู่สักพัก และได้ศึกษาธรรมะมากขึ้น

(พายุฝนบนกุฎี. 2550 : 89)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง ผู้แต่งได้เล่าเรื่องของตัวละครที่เป็นพระที่ชื่อว่าหลวงพีฉัตร ผู้แต่งได้เล่าเรื่องราวของหลวงพีฉัตรว่าเขาเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัด และบวชตามพ่อแม่หวัง ได้ศึกษาธรรมะจนถึงปัจจุบัน ทำให้อ่านเห็นว่าหลวงพีฉัตรเป็นพระที่มีศรัทธาในศาสนาและชอบการเรียนรู้ฝึกฝนตัวเอง แถมยังซื้อคอมพิวเตอร์มาเป็นการเปิดหูเปิดตาและค้นหาข้อมูลมาเป็นการเทศน์ ซึ่งหลวงพีฉัตรเป็นพระที่มีคนเคารพนับถือ

มีความรู้เยอะและชอบเอาเรื่องทีทันสมัยในอินเทอร์เน็ตมาเป็นการเทศน์ หลวงพี่ฉัตรก็มีด้านที่อ่อนแอ เช่นในเรื่องเพศ หลวงพี่ฉัตรได้เห็นภาพโป๊ในอินเทอร์เน็ตแล้ว เขาแพ้ความต้องการที่เรงเร้าอยู่ภายใน สุดท้ายก็เกิดความสัมพันธ์กับผู้หญิง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *ตัณหา 24 ชั่วโมง* ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นหญิงสาวชื่อว่าจตุดาว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*ยี่สิบปีที่จตุดาวสาบสูญไปจากชีวิตของพระตุล คืบวันที่
ล่วงเลยทำให้เธอหายไปจากความคิดคำนึงกลายเป็นเพียงภาพ
ความหลังซีดจาง แต่แล้วอยู่ ๆ เธอก็กลับมา เต็บใหญ่กลายเป็น
หญิงสาวรูปร่าง แม้ว่าจะเข้าเลขสามแล้ว แต่หน้าตาและผิวพรรณ
ยังคงสดใสเปล่งปลั่ง ลึกยี่มอันเป็นเอกลักษณ์คืบนั้นยังทำให้จิตใจของ
ภิกษุหนุ่มสั่นไหว*

(ตัณหา 24 ชั่วโมง. 2554 : 147 - 148)

นอกจากนี้ ผู้แต่งได้บรรยายถึงรูปร่างลักษณะของตัวละครหญิงสาวที่ชื่อว่าจตุดาวแล้ว ผู้แต่งยังบรรยายถึงสภาพชีวิตของตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*หญิงสาวตกลงใจร่วมรายการอย่างง่ายดาย เพราะตอนนี้
เธอกำลังตกงาน และเป็นหนี้บัตรเครดิตอยู่หลายแสนตั้งแต่ครั้งใช้
ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อ*

(ตัณหา 24 ชั่วโมง. 2554 : 167)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง ผู้แต่งได้เล่าเรื่องของตัวละครที่เป็นหญิงสาวคนหนึ่งชื่อว่าจตุดาวเป็นผู้หญิงอายุราวกับสามสิบปี เธอมีหน้าตาและผิวพรรณยังดูสดใสเปล่งปลั่ง มีลึกยี่มอันเป็นเอกลักษณ์ เธอเป็นเพื่อนสนิทกับหลวงพี่ตุลตั้งแต่เด็ก จตุดาวอาศัยกับแม่สอง เนื่องจากพ่อประสบการณอุบัติเหตุรถชนเสียชีวิต ปัจจุบันจตุดาวไม่มีงานทำ เพราะบริษัทเลิกกิจการเพราะขาดทุนมาหลายปี จตุดาวเป็นผู้หญิงที่ใจเข้มแข็งเพราะถึงแม่เสียพ่อไป และเธอยังตกงาน แต่งเธอก็ไปท้อ ซึ่งผู้อ่านสามารถเห็นได้ตรงที่มีรายงาน “ตัณหา 24 ชั่วโมง” เรื่อง ฝีกมหาตมะของพระตุล เธอก็ตัดสินใจร่วมงานกับรายการนี้ เพราะเธอสามารถได้เงินจากรายการนี้ไป คืบหนี้บัตรเครดิตอยู่หลายแสนเมื่อใช้ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้ออยู่กรุงเทพฯ และสามารถนำเงินมาเลี้ยงชีพครอบครัวในช่วงเวลาที่เธอกำลังตกงาน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *ศิลปินคืนชีพ* ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นภรรยาของศิลปินวาดภาพคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*สุกัญญาผู้เป็นภรรยาก็ไม่ได้ปิดกวดเซ็ดถูบ่อยนัก
เนื่องจากเธอต้องออกไปทำงานนอกบ้านทุกวัน และตำแหน่งของ*

เธอก็คือแม่บ้านของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง มีหน้าที่ปิดกวาดเช็ดถู
สำนักงานอยู่แล้ว เธอจึงเหนื่อยหน่ายที่จะต้องมาทำหน้าที่ที่บ้านอีก
(ศิลปินคีนซีฟ. 2552 : 50)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้เล่าถึงพฤติกรรมของตัวละครที่ชื่อว่าสุกัญญา และการทำงาน
ของเธอ นอกจากนี้ยังได้เล่าถึงการกระทำของเธอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอนนี้สุกัญญากลับมาใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอีกครั้งด้วย
เงินทองที่ได้จากภาพเขียนของสามี เมื่อหักลบค่าจ้างที่ต้องให้
คนขับรถกระบะคันนั้นแล้ว เธอยังมีเงินอีกเหลือเพื่อที่จะเอาไว้ใช้
จับจ่ายอย่างเปรมปรีย์

(ศิลปินคีนซีฟ. 2552 : 63)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง ผู้แต่งได้
เล่าเรื่องของตัวละครที่เป็นหญิงสาวคนที่ชื่อว่าสุกัญญา ผู้ที่เป็นภรรยาของศิลปินวาดภาพคนหนึ่ง
เธอมีอาชีพที่เป็นแม่บ้านที่ทำความสะอาดของบริษัทแห่งหนึ่ง แต่เธอน้อยครั้งที่จะทำความสะอาดบ้าน
ของตัวเอง เธอคาดหวังว่าสามีของตัวเองไม่ได้เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงโด่งดังและเธอยังเป็นเสาหลักใน
บ้านนี้เพราะมีรายได้จากการทำงาน ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าตัวละครคนนี้มีเธอเป็นผู้หญิงที่มีความเข้มแข็งใน
การเลี้ยงดูสามีของตัวเอง แม้ถึงว่ารายได้ของเธอไม่มากพอ และเธอก็เป็นคนที่ไม่ค่อยขยันโดยน้อยครั้ง
ที่เธอจะทำความสะอาดบ้านของตัวเอง และจากตัวอย่างที่สองยังสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเธอเป็น
คนที่รักเงินทองมากกว่าสามีของตัวเองและมีการคิดแผนฆ่าสามี เพราะว่าเธอเองเป็นคนที่ย่างคนไป
ขับรถชนสามีตัวเองเพื่อให้ภาพเขียนของสามีมีค่าสูงขึ้น

3.3.2 กลวิธีแนะนำตัวละครแบบการกระทำตัวละครเอง

ผู้แต่งสร้างตัวละครและให้ตัวละครแสดงพฤติกรรม ที่ทำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครอย่างชัดเจน
ดังเช่นหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ลั้วม* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ตัวละคร
ชาวต่างชาติที่มีการกระทำที่ไม่เหมาะสมบนรถไฟฟ้าที่เป็นสถานที่สาธารณะ ดังตัวอย่าง

นอกจากภาพของหนุ่มสาวที่ใกล้ชิดสนิทแนบเหล่า
ผู้โดยสารยังได้กลิ่นอาหารรสคาวฟุ้งกระจายทั่วทั้งตู้รถ ต้นทางของ
กลิ่นเกิดจากฝีมือของเจ้าฝรั่งนั่นเอง เจ้ายักษกำลังขบเคี้ยวไส้กรอก
อีสานที่เพิ่งจะซื้อมาก่อนขึ้นรถไฟฟ้า พร้อมกับน้ำอัดลมขนาดสอง
ลิตรที่ใกล้จะหมดขวด แทบทุกคนมองแล้วมองอีกกับการกระทำ
ของคนตัวใหญ่ พวกเขาอยากเอามือปิดจมูกเสียให้รู้แล้วรู้รอดไป
หรือบอกให้สองชีวิตรู้ว่าตนไม่พอใจในอากัปกิริยา บางคนถึงกับมอง

พยายามประจำขบวนรถ เพื่อให้มาตึกเตือนว่าการกินอาหารใน
รถไฟฟ้าเป็นสิ่งต้องห้าม

(สัวม. 2550 : 54)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้สร้างตัวละครโดยใช้กลวิธีให้ตัวละครมีพฤติกรรมที่สะท้อนว่า เป็นคน
ไม่รู้จักรักกาลเทศะ ทำตัวผิดระเบียบกฎเกณฑ์ของส่วนรวม ทำให้คนในสังคมเดือดร้อน ดังที่ตัวละคร
ชาวต่างชาติกินอาหารมีกลิ่นรุนแรงในขบวนรถไฟฟ้า เป็นตัวละครที่มีนิสัยเห็นแก่ตัว ไม่สนใจ
ความรู้สึกของผู้อื่น และทำให้ผู้อื่นรังเกียจเขา

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *สัวม* ได้กล่าวถึงฝรั่งคนหนึ่งมี
การกระทำที่ไม่เหมาะสมในสถานที่สาธารณะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นอกจากภาพของหนุ่มสาวที่ใกล้ชิดสนิทแนบ เหล่า
ผู้โดยสารยังได้กลิ่น อาหารรสคาวฟุ้งกระจายทั่วทั้งตู้รถ ต้นทางของ
กลิ่นเกิดจากฝีมือของเจ้าฝรั่งนั่นเอง เจ้ายักษกำลังขบเคี้ยวไส้กรอก
อีสานที่เพิ่งจะซื้อมาก่อนขึ้นรถไฟฟ้า พร้อมกับน้ำอัดลมขนาดสอง
ลิตรที่ใกล้จะหมดขวด แสบทุกคนมองแล้วมองอีกกับการกระทำ
ของคนตัวใหญ่ พวกเขาอยากเอามือปิดจมูกเสียให้รู้แล้วรูดออกไป
หรือบอกให้สองชีวิตรู้ว่าตนไม่พอใจในอากัปกริยา บางคนถึงกับมอง
พยายามประจำขบวนรถ เพื่อให้มาตึกเตือนว่าการกินอาหารใน
รถไฟฟ้าเป็นสิ่งต้องห้าม

(สัวม. 2550 : 54)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีแนะนำตัวละครโดยการกระทำตัวละครเอง
ชายฝรั่งคนนี้กินอาหารอยู่ในตู้รถไฟฟ้า จากการกระทำของตัวละครนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ชายคนนี้มีนิสัย
เห็นแก่ตัว ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นรังเกียจเขา กลวิธีการแนะนำตัวละครแบบ
การกระทำตัวละครจะไม่ค่อยชัดเจน ผู้อ่านต้องมีการสังเกตในการอ่าน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *การกัศเฆาะของความหลัง*
ได้กล่าวถึงตัวละครพระเอกในเรื่องเกิดความสัมพันธ์กันกับพี่สะใภ้เขา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หลังจากคุยกันลักพัก เขาตั้งร่างนิดาเขามากอดแล้วจูบ
ริมฝีปากหล่อนอย่างแผ่วเบา นิดาจูบกลับเฉกเช่นที่เคยทำ สองมือ
โอบกอดชายคนรักไว้นั่นราวกับไม่ยอมให้เขาจากไปไหน ความรัก
และความปรารถนาอันแรงกล้าค่อย ๆ ปะทุขึ้นเกินด้านทาน เลื้อยผ้า
ถูกสลัดออกทีละชิ้น กระทั่งเหลือเพียงร่างเปลือยเปล่าสองร่างที่
กำลังจะหลอมรวมเข้าด้วยกันเป็นหนึ่ง

(การกัศเฆาะของความหลัง. 2553 : 71)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีแนะนำตัวละครโดยการกระทำของตัวเอง ผู้แต่งได้บรรยายถึงการกระทำที่ผิดของชายคนนี้ เขาได้เกิดความสัมพันธ์กับพีสะไก้เพราะเขาปลอมตัว เป็นพี่ชายตัวเองด้วยความสามารถที่เขาเป็นฝาแฝด จากการกระทำของตัวเองนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ชายคนนี้มีนิสัยค้นหา ไม่เกรงกลัวว่าเรื่องจะถูกคนอื่นเขารู้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่วงรางเลือน* เรื่อง *พายุฝนบนกุฏิ* ได้กล่าวถึงว่า จากการเล่นอินเทอร์เน็ตของพระหลวงพี่ฉัตร ได้เห็นลักษณะนิสัยของตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แต่แล้วไม่นาน จากการเล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาความรู้ หลวงพี่ฉัตรก็เริ่มเล่นแชตคุยกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคนอื่น ๆ และหลายครั้ง ที่มีโฆษณาของเว็บไซต์ต่างชาติโผล่ขึ้นบนหน้าจอ ภาพนางแบบ รูปร่างเ้ายวนในเสื้อผ้าน้อยชิ้นเหมือนจะกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของหลวงพี่จนแกต้องคลิกเข้าไปดู คราแรกแกรู้สึกผิดและไม่สบายใจเป็นอย่างมาก แต่แล้วแกก็ไม่อาจสู้ความต้องการที่เร่งเร้า อยู่ภายใน ภาพหญิงสาวไร้อาภรณ์ในอินเทอร์เน็ตเหมือนเชื้อเชิญให้ แกเข้าไปสู่โลกอีกใบ มันเป็นโลกใหม่ที่แกไม่เคยคุ้นแต่ก็ปรารถนาที่จะรู้จัก

(พายุฝนบนกุฏิ. 2550 : 91)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแนะนำแบบการกระทำของตัวเอง ผู้แต่งได้บรรยายถึงการกระทำของตัวละครที่เป็นพระที่ชื่อว่าหลวงพี่ฉัตร เป็นพระที่ชอบเพิ่มความรู้ของตัวเองจึงซื้อคอมพิวเตอร์มาค้นหาข้อมูลมาเป็นการเทศน์ ซึ่งหลวงพี่ฉัตรก็มีด้านที่อ่อนแอ ในการห้ามใจไม่ได้โดยเมื่อเขาเช่นถูกภาพโป๊ในอินเทอร์เน็ตดึงดูดจนติดใจ และเขาก็มีจิตร์ค้นหา ในเรื่องเพศและแชตคุยกับหญิงสาว ยังสามารถสะท้อนให้เห็นว่าเขานิสัยหลอกลวงหญิงสาว เพราะในที่สุดเขาหลอกลวงให้หญิงสาวเชื่อมั่นว่าเขาเป็นชายหนุ่มธรรมดา และเกิดความสัมพันธ์กับหญิงสาว

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า กลวิธีการสร้างตัวละครของเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2556 - 2557 ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแนะนำตัวละครมีสองแบบคือ การแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องและการแนะนำตัวละครแบบการกระทำตัวละคร กลวิธีการแนะนำตัวละครทำให้เรื่องสั้นมีความสมบูรณ์แบบและทำให้ผู้อ่านรับรู้นิสัยใจคอของตัวละคร

3.4 กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ

ฉากและบรรยากาศคือ สถานที่ เวลา และบรรยากาศในเรื่องที่ผู้แต่งสร้างขึ้นเพื่อบอกให้รู้ว่า เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่ ที่ไหน มีอะไร ฯลฯ ฉากเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทราบถึงบรรยากาศในเรื่อง ผู้แต่งจะบรรยายฉากและบรรยากาศตามทรรศนะของผู้แต่ง และตามทรรศนะของตัวละคร ดังนี้

3.4.1 การบรรยายฉากด้วยพรรณนะผู้แต่งเอง

กลวิธีการสร้างฉากและบรรยายฉากแล้วบรรยายด้วยพรรณนะของผู้แต่งเอง เป็นวิธีที่ผู้แต่งเป็นผู้เล่าถึง สถานที่ เวลา เหตุการณ์ ดังตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ* เรื่อง *บ้านริมถนนบายพาส : บทเริ่มต้นของการกลายเป็น* ของรัตนชัย มานะบุตร ได้กล่าวถึง บ้านของ “ผม” ซึ่งเป็นนักอ่านหนังสือ จะมีเด็ก ๆ มาเล่นที่บ้านเป็นประจำ ดังตัวอย่าง

วันนั้นมีรอยเท้าคู่นึงเปื้อนซีอิ๊ว แม้จะล้างเท้าแล้วก็ตามรอยเดินมาจากประตูหลังบ้านตรงเข้าห้องนอนผมโดยไม่ได้แวะที่ใดเลย รอยย่ำขึ้นบนฝาผนัง ราวกับมนุษย์แมงมุม ผมไม่แน่ใจว่ารอยเท้าเกิดจากรอยวาดจากปลายพู่กันที่ตกแต่งอย่างดีจากฝีมือใครสักคนที่ไม่ใช่ฝีมือพวกเด็ก ๆ หน้าปัดนาฬิกาที่แขวนบนผนังแตกตกลงพื้น แต่เข็มนาฬิกายังคงกระดิก รอยเท้าข้ามกลุ่มดาวดวงเล็ก ๆ และพระจันทร์ มีรอยแกะดวงอาทิตย์ออกจากฝาผนัง เหลือกาวสองหน้าปะติดอยู่ ผมคิดว่าเพราะพระอาทิตย์ที่มีถึงสองดวง คนที่แกะคงอยากเห็นพระอาทิตย์เพียงดวงเดียว เหมือนที่เราเห็นของจริงบนโลกใบนี้

(บ้านริมถนนบายพาส : บทเริ่มต้นของการกลายเป็น. 2556 : 26)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีบรรยายฉากและบรรยายฉากด้วยพรรณนะของผู้แต่งเองว่ามีเด็ก ๆ ได้มาเล่นที่บ้านของ “ผม” ทำให้สถานที่ที่เป็นฉากในเรื่องมีสภาพและมีร่องรอยของร่องเท้าของเด็ก ๆ การวาดรูป การเล่นที่ทำให้หน้าฬิกาตกแตก ฯลฯ สะท้อนให้เห็นบรรยากาศของความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในบ้านหลังนี้ ตั้งแต่ประตูหลังจนถึงห้องนอน

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ลัวม* ได้กล่าวถึงสภาพบรรยากาศในตู้รถไฟฟ้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เครื่องปรับอากาศเย็นฉ่ำภายในตู้โดยสาร ส่งผลให้ผู้คนบนขบวนรถตัวลั่นนั่งงอด้วยความหนาวเหน็บ ผู้คนเหล่านั้นทำงานใกล้ใจกลางเมือง หลายคนมีบัตรพนักงานบริษัทชุกชอนอยู่ในกระเป๋า กางเกง สายตาเริ่มหรือลงด้วยความเปลืองว่งทั้งที่เป็นช่วงหัวค่ำ ภาพในโมนีคของแต่ละคนคิดถึงเตียงนอนหนานุ่มในห้องพัก เนื่องจากอยากไปให้ถึงที่นั่นเพื่อจะนอนเหยียดยาวเอาเร็วแรงต่อสู้อกับการงานในวันถัดไป

(ลัวม. 2550 : 53)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศด้วยพรรณนาผู้แต่งเอง ผู้แต่งบรรยายถึงสภาพในตู้รถไฟที่มีอากาศหนาวด้วยเครื่องปรับอากาศ ผู้โดยสารหลายมีอาการเพลียง่วงและนึกถึงเตียงนอน ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นถึงฉากที่บนรถไฟและความเหนื่อย ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร กลวิธีการบรรยายฉากด้วยพรรณนาผู้แต่งเองสามารถทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจบรรยากาศได้มากขึ้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง ความซ้าซากของชีวิต ได้กล่าวถึงฉากที่เป็นอยู่ในห้อง และมีมีข้าวของต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มันยังคงเป็นห้องพักที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของความว่างเปล่า มีเพียงเตียงนอนขนาดหกฟุต ตู้เสื้อผ้า เก้าอี้ โต๊ะเขียนหนังสือขนาดเล็ก และข้าวของอีกสองสามชิ้น ชาคริตปล่อยให้หญิงสาวเจ้าของบ้านซึ่งเลี้ยงชีพด้วยการแบ่งห้องว่างให้เช่า ประคองร่างอันเต็มไปด้วยกลิ่นเหงาของเขาไปที่เตียงนอน

(ความซ้าซากของชีวิต. 2551 : 51)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศด้วยพรรณนาผู้แต่งเอง ผู้แต่งบรรยายถึงฉากในห้องเช่าของตัวละคร มีสภาพเป็นห้องมีข้าวของไม่มาก มีเตียง ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเขียนหนังสือ เจ้าของบ้านประคองร่างชายคนหนึ่งเมาสุราไปที่เตียงนอน ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นถึงฉากที่สะท้อนตัวละครชายคนนี้เป็นคนขี้เมาและเขามีชีวิตแบบเรียบง่ายเพราะข้าวของไม่มาก ซึ่งมีบรรยากาศที่อึดอัด เจ็บเขิบ ว่างเปล่า เพราะในห้องมีตัวละครชายที่เมาสุราและเจ้าของบ้าน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น จรวดกระต๊ากกลางสายฝน เรื่อง ดิน น้ำ ลม ไฟ ได้กล่าวถึงฉากที่เป็นตอนเช้าในวันหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตะวันเบิกฟ้าด้วยแดดแรกอรุณ มวลเมฆขาวลอยเอื่อยเหนือเมืองที่เพิ่งตื่นจากความหลับไหล รถประจำทางจอดริมถนนนักเรียนชายคนหนึ่งกระโดดลงมายืนค่าโดยสารให้คนขับ แล้ววิ่งข้ามทางม้าลายไปยังอีกฝั่งถนน

(ดิน น้ำ ลม ไฟ. 2555 : 141)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศด้วยพรรณนาผู้แต่งเอง ผู้แต่งบรรยายถึงฉากที่เป็นตอนเช้าในวันหนึ่ง ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นถึงฉากที่มีแสงแดด มวลเมฆ รถประจำทาง ตัวละครนักเรียนชาย ถนนและความเร่งรีบของตัวละครที่เขาต้องรีบไปเข้าเรียน ทำให้ให้ผู้อ่านเข้าใจบรรยากาศที่สบาย เรียบง่ายของชีวิตประจำวัน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง ร้านเหล้าของคนหูหนวก ได้กล่าวถึงฉากในกลางคืนที่ร้านเหล้าแห่งหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จากทางเท้าแคบ ๆ ริมถนนสายเล็ก เขาก้าวเข้าไปใบร้าน
 เหล้าด้วยอาการระแวงระวังราวกับคนมีความผิดติดตัว โตะไม้
 สีเหลืองตรงมุมห้องใกล้ประตูวางอยู่พอดี มันเก๋คราและหาด้วย
 ชะแล้คลีน้ำตาลเข้ม แก้อีหัวโล้นสามตัววางรอบ เขานั่งลงบนเก้าอี้
 ตัวหนึ่งโดยหันหลังให้กับผนังปูนสกปรกซึ่งแต่เดิมเป็นสีสะอาดเนียนตา
 ปูนที่ฉาบบนผนังร้อนออกจนเห็นอิฐก่อเป็นบางส่วน

(ร้านเหล้าของคนหูหนวก. 2555 : 71)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศด้วยพรรณนา
 ผู้แต่งเอง ผู้แต่งบรรยายถึงฉากให้ผู้อ่านเห็นว่า มีตัวละครคนหนึ่งเข้าไปร้านเหล้าที่เก่า ปูนผนังของร้าน
 ก็สกปรกตั้งอยู่ริมถนนสายเล็ก ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นถึงฉากที่เป็นกลางคืนและเห็นบรรยากาศที่
 อึดอัด มีความเครียด และจากการเดินอย่างระแวงระวังของตัวละครสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของ
 ตัวละครเป็นคนที่มีความผิดปกติ

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง ชาวนา ควาย ถนนสายนั้น ได้กล่าวถึงฉากที่มีชาวนา
 คนหนึ่งจูงควายมาข้ามถนน ได้กล่าวถึงดังตัวอย่างต่อไปนี้

เขาพาไอ้เก็ลยมาเย็นรอข้ามถนนขนาดแปดเลนสายนี้
 ตั้งแต่เช้าแล้ว แต่ก็ยังหาจังหวะข้ามไม่ได้ ท้องถนนคลาคล่ำไปด้วย
 รถยนต์ที่แล่นไปมาไม่ขาดสาย ล้วนแต่เป็นรถยนต์ดีมีราคาแพง
 ที่ชาตินี้เขาไม่บังอาจฝันว่าจะมีสิทธิ์เป็นเจ้าของ เขาบอกตัวเองว่าถึง
 อย่างไรก็ต้องพาควายคู่ใจตัวนี้ข้ามไปฝั่งโน้นให้จงได้ ฝั่งโน้นที่เขา
 มองเห็นนั้น เต็มไปด้วยทุ่งหญ้าระบัดใบอ่อนเขียวขจี

(ชาวนา ควาย ถนนสายนั้น. 2549 : 45)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการบรรยายฉากด้วยพรรณนาผู้แต่งเอง ผู้แต่ง
 บรรยายถึงฉากให้ผู้อ่านเห็นว่า มีตัวละครคนหนึ่งที่เป็นชาวนา เขาจูงควายที่เป็นคู่ใจของเขาข้าม
 ถนนเพื่อให้มันได้กินหญ้าฝั่งตรงข้ามถนนขนาดแปดเลน ซึ่งเป็นฉากที่ชวนบทเพราะผู้แต่งได้บรรยายถึง
 ว่าฝั่งถนนมีทุ่งหญ้าที่เขียวขจี ถนนสายขนาดแปดเลนที่มีรถแล่นไม่ขาดสายและอากาศร้อนได้แสดง
 บรรยากาศที่เร่งรีบ ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นถึงตัวละครกำลังมีปัญหาดำเนินชีวิตของ
 ตัวเอง

3.4.2 การบรรยายฉากด้วยพรรณนาตัวละคร

กลวิธีการบรรยายฉากด้วยพรรณนาของตัวละคร คือผู้แต่งให้ตัวละครในเรื่องเป็นผู้บรรยาย
 เล่าเอง ผ่านการมองของตัวละคร ดังตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่อง
 เจ้าแสบ ตัวละครสุนัขเจ้าแสบ ได้กล่าวถึงฉากและบรรยากาศในเรื่อง ดังตัวอย่าง

ครั้งหนึ่งเมื่อเสียงนั้นดังลั่น เจ้าแสบซึ่งหวาดหวั่นเป็น
 ทุนเดิม ลังเกตเห็น ประกายไฟวิบวับเหมือนยามเมฆปกคลุมท้องฟ้า
 เมื่อเสียงก้องกัมปนาทดังขึ้นหลายครา เจ้าแสบจึงมักแหงนมองฟ้าดู
 ความเปลี่ยนแปลงว่าจะมีแสงวิบวับหรือวัตถุอันตรายร่วงหล่นมา
 หรือเปล่า ถึงจะระแวงระวังมากกว่าเก่าแต่เจ้าแสบก็ยังรู้สึก
 ไม่ปลอดภัย ทางเดียวที่สัตว์สี่ขาสามารถทำได้ก็คือ...วิ่ง

(เจ้าแสบ. 2550 : 95)

จากตัวอย่าง เป็นกลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศจากพรรณนาของตัวละครชื่อเจ้าแสบ
 เมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ตัวละครเล่าถึงภาพท้องฟ้าที่มีแสงไฟวิบวับและมีเสียงดังมาก จนทำให้
 มันกลัวและต้องวิ่งหนี จึงมีการบรรยายฉากในพรรณนาของสุนัขที่ไม่รู้ว่ามิอะไรเกิดขึ้น แต่ถ้าเป็นพรรณนา
 ของมนุษย์ก็จะเล่าว่าเกิดฟ้าร้องฟ้าผ่า ในเรื่องนี้จึงเป็นฉากและบรรยากาศในพรรณนาของ ตัวละครเจ้าแสบ
 ที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าสัตว์มีพรรณนาต่อปรากฏการณ์ตามธรรมชาติว่า มีความลึกลับและน่ากลัว

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง ความซ้าซากของชีวิต ได้กล่าวถึงฉากที่เป็นอยู่ในห้อง
 และตัวละครกำลังฆ่าตัวตาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชายหนุ่มเดินไปกดสวิทช์ปิดพัดลมเพดาน ก่อนจะคว่ำขาดเชือก
 ข้างตู้เสื้อผ้าและลากเก้าอี้ข้างโต๊ะเขียนหนังสือมาตั้งตรงกลางห้อง
 เขาปีนขึ้นไปคล้องเชือกเข้ากับพัดลม เชือกส่วนที่เหลือถูกผูกเป็น
 บ่วง เขาจับมันคล้องคอแล้วยืมออกมาโดยไม่มีเหตุผล จากนั้น
 ริมฝีปากก็ถูกเม้มจนเป็นเส้นตรง ดูเหมือนมันจะสั้นเล็กน้อย

(ความซ้าซากของชีวิต. 2551 : 55)

จากตัวอย่าง เป็นกลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศจากพรรณนาของตัวละครที่เป็น
 ชายหนุ่มกำลังทำการฆ่าตัวตายด้วยแขวนคอตาย ทำให้ผู้อ่านว่าเป็นฉากในห้องพักของตัวละคร
 ในห้องมีพัดลม เก้าอี้ โต๊ะเขียนหนังสือ และเขากำลังเอาเชือกเข้ากับพัดลมแขวนคอตาย การที่เขาเอา
 เชือกจากตู้เสื้อผ้านั้นเห็นได้ว่าเขาได้วางแผนไว้นานแล้ว ถ้าไม่มีแผนคงไม่ต้องเตรียมเชือกไว้ก่อน
 เขาเป็นคนที่ไม่แก้ไขปัญหาไม่ถูกทาง ไม่เห็นคุณค่าของชีวิต และในห้องบรรยากาศแบบมีความอึดอัด
 น่ากลัว ไม่เห็นคุณค่าชีวิต

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น จรวดกระดาศกลางสายฝน เรื่อง ขอความรักได้ไหม ได้กล่าวถึง
 หญิงสาวคนหนึ่งเธอถูกเด็กหนุ่มคนหนึ่งจับตัวมาไว้ที่ริมแม่น้ำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แล้วฉันก็เห็นแสงจันทร์ส่องผ่านช่องประตูแคบ ๆ เป็นทาง
 ยาว ที่นั่นปรากฏเงาทะมึนขวางลำแสงดุจราหูโอบกั้นจันทร์
 ร่วงนั้นสืบเท้ายังจุดที่ฉันนอนอยู่ แม้ปากจะเป็นอิสระจากเครื่อง

พันธนาการ แต่ก็หาได้มีเสียงใดเล็ดลอด ฉันทมดลื่นเร็วแรง
ร่างกายไม่ตอบสนองจิตใจ อาการปวดระบมที่ท้ายทอยเริ่มซาจน
กลายเป็นไม่รู้สึกละไร ในขณะที่เชือกพันรอบข้อมือและข้อเท้าก็
บาดเนื้อเป็นเวลานานจนไม่อาจทนอุทธรณ์ความปวดแสบ ฉันทยอม
แพ้ต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น

(ขอความรักได้ไหม. 2553 : 36 - 37)

จากตัวอย่าง เป็นกลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศจากทรศนะของตัวละครที่เป็นผู้หญิง
คนหนึ่งเธอถูกเด็กหนุ่มคนหนึ่งจับมาไว้ที่เรือนร้างริมแม่น้ำ ในห้องมีแต่ความมืดและเธอมองไม่เห็นผู้ที่
ทำร้ายเธอ เธอมีอาการเจ็บปวดทั้งตัวและคอแหบเพราะเธอถูกเชือกผูกไว้ ไม่ได้กินอาหารใด ๆ ทำให้
ผู้อ่านเห็นนี่เป็นฉากที่เป็นบ้านเรือนร้าง ไม่มีใครนอกจากตัวละครสองคนนี้และเห็นบรรยากาศที่
น่ากลัวเพราะความมืดและอยู่ที่ไกลจากฝูงชน

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง หน้ากาก ได้กล่าวถึง
งานเลี้ยงในสถานที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งดังตัวอย่างต่อไปนี้

เสียงพูดคุย เสียงหัวเราะหยอกล้อ คำอวยพร เสียงชนแก้ว
ดังสะเปะสะปะคละเคล้าสลับกันไปอยู่อย่างนั้นเนิ่นนาน บริกรเดิน
เข้า-ออกนำอาหารมาเสิร์ฟเป็นระยะคอยเติมเหล้าในแก้วของพวกเขา
ผู้ชายที่พร่องไปและเติมน้ำอัดลมให้พวกผู้หญิง คุณประเสริฐนั่งอยู่
หัวโต๊ะ ตามด้วยพวกเราชาย-หญิงรวมกันเกือบสี่สิบชีวิตนั่งเรียงกัน
ไปตามโต๊ะยาวที่นำโต๊ะเล็กสี่ตัวมาต่อกัน พวกเราเป็นลูกน้องที่
ทำงานอยู่ใต้การบังคับบัญชาของ คุณประเสริฐทั้งนั้น ผมนั่งอยู่
เกือบสุดปลายโต๊ะอีกด้านหนึ่ง

(หน้ากาก. 2549 : 18)

จากตัวอย่าง เป็นกลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศจากทรศนะของตัวละครชื่อเป็นชายหนุ่ม
กำลังกำลังอยู่ในงานเลี้ยงส่งหัวหน้าหน่วยงานในบริษัทแห่งหนึ่งที่ชื่อว่าคุณประเสริฐ บรรยายถึงงาน
งานเลี้ยงมีคนประมาณสี่สิบคนนั่งอยู่โต๊ะยาวที่มาร่วมในงานเลี้ยงส่งคุณประเสริฐ ซึ่งลูกน้องก็มีคำอวยพร
หยอกล้อ เสียงชนแก้วต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านเห็นฉากที่เป็นร้านอาหารอยู่ริมถนน และเห็นว่าในงานเลี้ยงนี้
บรรยากาศสนุกสนาน เพลิดเพลิน

สรุปได้ว่า กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศในเรื่องสั้น ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือ
แห่งชาติ ประจำปี 2556 - 2557 ผู้แต่งใช้วิธีการบรรยายฉาก 2 แบบคือ การบรรยายด้วยทรศนะ
ผู้แต่งและการบรรยายฉากด้วยทรศนะของตัวละคร เป็นฉากและบรรยากาศที่ทำให้การดำเนินเรื่อง
เกิดขึ้นอย่างสมจริงและเป็นสถานที่ตามธรรมชาติที่แวดล้อมชีวิตของผู้อ่าน

3.5 กลวิธีการสร้างบทสนทนา

บทสนทนาคือ ถ้อยคำที่ตัวละครพูดโต้ตอบกันในเนื้อเรื่อง โดยเขียนอยู่ในเครื่องหมายอัฒประกาศ บทสนทนามีส่วนช่วยให้การดำเนินเรื่องและสร้างบรรยากาศให้เรื่องราวสมจริงมากขึ้น ทั้งยังทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ฟังผู้อื่นพูดคุยสนทนากัน กลวิธีการสร้างบทสนทนาในเรื่องสั้นมีลักษณะดังนี้

3.5.1 บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง

บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง เป็นบทสนทนาที่ทำให้เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินและเชื่อมโยงต่อไปโดยไม่ต้องบรรยายเรื่องราว และยังทำให้เรื่องดำเนินได้รวดเร็วและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ดังตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *สักการะ* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ดังตัวอย่าง

“เลิกเล่นเกมได้แล้วลูก เดี่ยวพ่อทำงานไม่เสร็จนะ วันนี้ วันอาทิตย์ก็จริง แต่พ่อหอบงานมาทำที่บ้านลูกก็รู้นี่” ผู้เป็นพ่อ กล่าวเสียงแข็งทวนไม่หวั่นเกรง ขณะลูกชายยังตั้งหน้าตั้งตาเล่นเกม ไม่สนใจความรู้สึกใครเช่นกัน

“วันนี้แม่จะดูรายการทำกับข้าว มันถ่ายทอดสดทาง เว็บไซต์พอดี แม่ขอใช้คอมพิวเตอร์ตอนนี้หน่อยได้ไหม ” แล้วเสียง ผู้หญิงคนหนึ่งก็แทรกตัวจากด้านหลัง ผลักดันให้ยายรับรู้ทันที่ว่าเวลานี้

ทุกคนต่างต้องการใช้คอมพิวเตอร์กันทั้งนั้น

(สักการะ. 2547 : 65)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง ในครอบครัวที่ใช้คอมพิวเตอร์เครื่องเดียวกัน ตัวละครพ่อทำงานในสำนักงาน แต่เอางานมาทำที่บ้าน แม่ไม่ได้ทำงานแต่ชอบดูรายการบันเทิงผ่านคอมพิวเตอร์ ส่วนลูกชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์ บทสนทนานี้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในเมืองที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเรื่องความขัดแย้งในครอบครัวก็จะดำเนินต่อไปโดยไม่ต้องบรรยายทั้งตัวละครและเหตุการณ์ในเรื่อง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *เสียดินคน* เรื่อง *เสียดินคนแห่งดูลาเปอร์* ได้กล่าวถึงการสนทนา ระหว่างตัวละครชายที่ชื่อคุณเจตกับผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ผมทราบมาว่าคนปกากฎอไม่ยิงชะนี ไม่ยิงเสือ ไซ้ไหม พ่อผู้ใหญ่” ผมเริ่มต้น

ผู้ใหญ่บ้านพยักหน้า แต่ก็ไม่วายที่จะเหลียวมองคุณโอหาร อย่างเกรงอกเกรงใจ

“แต่นี้มันเป็นเรื่องพิเศษ ผมอดล่าห์มาตั้งไกล ยกเว้นสักตัว
คงไม่เป็นไรมังผู้ใหญ่” คุณโอฬารขัดขึ้นทันที
สุราต่างประเทศคลากสีน้ำเงินขวดแรกถูกเปิดออกดื่ม
คุณโอฬารกำลังพิสูจน์ให้เห็นถึงสิ่งที่เรียกกันว่าอำนาจและบารมี
(เลื้อกีนคนแห่งดูลาเปอร์. 2556 : 88)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องโดยตัวละครที่ชื่อว่า คุณเจตกำลังสนทนากับผู้ใหญ่ในหมู่บ้านดูลาเปอร์ เพราะก่อนหน้านี้เจ้าของเหมืองแร่ที่ชื่อว่าคุณโอฬารที่ ไกลหมู่บ้านนี้จะล่าห์เสียด้วยการณ์ที่มีเสียมากินคนในเมืองแร่ แต่คุณเจตคิดว่าเสียเป็นสัตว์สงวน ไม่ควรล่า ดังนั้นคุณเจตจึงปรึกษากับผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน แต่คุณโอฬารขัดขึ้นด้วยว่านี่เป็นเรื่องพิเศษ บทสนทนาที่ทำให้เห็นว่าคุณโอฬารได้ใช้อำนาจและบารมีกับเหตุการณ์ในการล่าเสีย โดยผู้แต่งไม่ต้อง มาอธิบายว่าคุณโอฬารมีอำนาจอย่างไรในการล่าเสียครั้งนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น เลื้อกีนคน เรื่อง โรงแรมบูรพา ได้กล่าวถึงนักเล่นกลคนหนึ่งสนทนากับ คุณลงคนหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พูดจบเขายกแก้วเหล้าเทเหล้าเข้าปาก วางแก้วเหล้าเสียงดัง
เหมือนทุกครั้งหลังจากนั้นปิดปากเงิบมองไปยังผนังสีขาวหม่นของ
โรงแรมอย่างเลื่อนลอย
“สรุปแล้วปัญหาอยู่ตรงไหน” ชายสูงอายุถามขึ้นอีก
“อยู่ตรงไหนหรือลุง ก็อยู่ตรงที่ผมหมดมุข มุขมันผิด คนดู
ไม่ตื่นเต้น เมื่อพวกเขาไม่ตื่นเต้นผมก็ไม่ได้เงินก็แค่นั้น” ชายหนุ่ม
ตอบ

(โรงแรมบูรพา. 2556 : 134)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องโดยการสนทนา ระหว่างชายคนหนึ่งที่เป็นนักเล่นกลและลุงคนหนึ่ง ผู้แต่งไม่ได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราวของนักเล่นกล แต่ให้ตัวละครใช้สนทนาบรรยายถึงเรื่องราวของตัวเองที่ว่าเขาเห็นปัญหาของตัวเองว่าเขาเป็น นักเล่นกลยากจนที่ไม่มีคนชอบดูเพราะว่าเขาหมดมุข มุขผิด ซึ่งผู้อ่านสามารถได้ข้อมูลจากบทสนทนา ของตัวละคร

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง ความทรงจำบางอย่างช่าง รางเลือน ได้กล่าวถึงตัวละครหญิงสาวที่เป็นคนญี่ปุ่นใช้ความสามารถพิเศษสนทนากับ พลังจิตกับ ตัวละครชายที่เป็นคนไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ใช่ เป็นอย่างที่คุณเข้าใจนั่นแหละ ฉันใช้พลังจิตมากเกินไป
จนส่งผลต่อพ่อของคุณเป็นเหตุให้ท่านหัวใจวายเฉียบ พลัน ฉ...ฉัน
...ฉันขอโทษ ฉันไม่ได้ตั้งใจจะให้มันเป็นแบบนี้ ฉัน ...ฉันขอโทษจริง ๆ”

น้ำตาไหลพรุ้งพรุ้งเป็นสายอาบแก้มเคโกะ น้ำเสียงเธอตะกุกตะกัก
เพราะแรงละอื่น ผมเองก็เริ่มเห็นหน้าเธอไม่ชัด เพราะน้ำจากตาเริ่ม
เอ่อจนบดบังภาพเบื้องหน้า

“ฉันทัน...ฉันทันยังคงรู้สึกผิดมาตลอด แม้จะไม่เคยเจอกัน ต...
แต่อย่างน้อยท่านก็เป็นคนให้ชีวิตฉันทัน ฉันทัน...ฉันทันขอโทษจริง ๆ”

(ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน. 2555 : 197)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องโดยการสนทนา
ระหว่างหญิงสาวคนญี่ปุ่นกับชายหนุ่มคนไทย ในเรื่องผู้แต่งได้บรรยายถึงการตายของตัวละครที่เป็น
พ่อของพระเอก หลายปีต่อมาเขาได้ติดต่อแฟนเก่าชาวญี่ปุ่นของพ่อ และแฟนเก่าของพ่อก็ได้มาเที่ยว
ประเทศไทยจึงทำให้เขามีโอกาสได้เจอกัน ลูกสาวของแฟนเก่าของพ่อเขาที่ชื่อว่าเคโกะมีความสามารถพิเศษ
ในการใช้พลังจิตเข้าไปดูจิตสำนึกของผู้อื่นและสนทนาโดยทางจิตสำนึก ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าตัวละครเคโกะ
คลาไคลปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องในการสนทนาของมา

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง ความซ้ำของชีวิต ได้กล่าวถึงการสนทนายระหว่างผู้ชาย
ที่เมาสุรากับหญิงสาวที่เป็นเจ้าของบ้านเช่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“อยู่นอนเป็นเพื่อนผมสักคืนได้มั๊ย”

“ดูพูดเข้า คุณเมามากแล้วนะ”

เขาส่งยิ้มให้นัยน์ตาปรือ เห็นเธอเอื้อมมือไปกดสวิทช์เปิด
พัดลมเพดาน ก่อนจะเดินออกไปโดยไม่ลืมปิดประตู เขากลับมาอยู่
ท่ามกลางความโดดเดี่ยวอีกครั้งหนึ่ง ไม่มีอะไรให้ทำอีกแล้ว ไม่มี
เหล้าแม้สักครึ่งขวดติดตัวมาด้วย “ช่างน่าเสียดาย” เขาคิดพลาง
นอนลืมนอนจ้องมองพัดลมเพดานซึ่งหมุนเร็วจัดขึ้นทุกที

(ความซ้ำของชีวิต. 2551 : 54)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องโดยการสนทนา
ระหว่างชายหนุ่มคนหนึ่งเมาสุราและมีเจ้าของบ้านเช่าครองร่างเขาไปนอน ชายคนนี้อะไรให้เธอนอน
เป็นเพื่อน แต่เห็นการปฏิเสธว่าเขาเมามากแล้ว บทสนทนานี้ทำให้เข้าใจว่าชายคนนี้อะไรใช้ชีวิตอยู่
คนเดียวและมีการดื่มสุราเป็นประจำ

3.5.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร

บทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยของตัวละคร เป็นกลวิธีที่ผู้แต่งให้ตัวละครพูดสนทนาที่สะท้อน
ถึงบทบาท อุปนิสัยใจคอ อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร ดังตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องสั้น
จรวดกระดากกลางสายฝน เรื่อง ขอความรักบ้างได้ไหม ของ เสกสรรค์วิจิตร อุดกาการ ดังตัวอย่าง

“ผมหนีมา ผมกลัวว่าวันหนึ่งจะถูกฆ่า พ่อตีผมเป็นประจำ
 ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ทำอะไรผิด แม่ก็ไม่เคยใส่ใจอะไรกับผม ผมทนอยู่แบบ
 นั้นไม่ได้” ตัวเขาลั่นระริก รวากับเกรงว่าคนที่เขากล่าวถึงจะโผล่
 ออกมาจากมุมใดมุมหนึ่ง

“เธอไม่เคยคิดจะกลับบ้านเลยหรือ” ฉันทามทั้ง ๆ ที่มั่นใจ
 ว่าตนก็รู้คำตอบ แต่เมื่อขยับเข้าใกล้เด็กหนุ่ม ฉันทูลึกว่าเขาแยกว่า
 มากกว่ารูปโฉมที่สภาพแวดล้อมยัดเยียดให้

(ขอความรักบ้างได้ไหม. 2553 : 41)

จากตัวอย่าง เป็นกลวิธีการสร้างบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร ที่มาจากครอบครัวที่
 มีแต่ความรุนแรง ไม่มีความสุข เพราะถูกพ่อตีและแม่ก็ไม่รักไม่สนใจเขา และยังเห็นได้ว่าตัวละคร
 แสวงหาความรักความอบอุ่นจากคนอื่นที่จะให้ความรัก ความเอาใจใส่ตามที่เขาต้องการเขา และเขาก็
 ยอมรับให้เป็นแม่ของเขา

หนังสือรวมเรื่องสั้น โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น เรื่องเจ้าแสบ ได้กล่าวถึงคำพูดจาก
 เจ้าของหมาที่ชื่อว่าเจ้าแสบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ไอ้แสบ วิ่งไปวิ่งมาอยู่นั้นแหละ เมื่อไรจะหยุดชะงักวะ”

“ไอ้แสบ ! แกอยู่นิ่ง ๆ เลย ก็แค่เสียงประทัดยักษ์จากที่วัด
 ไม่เห็นจะมีอะไรเลย”

“เลิกคลั่งได้แล้วไอ้แสบ! รู้ยังไม่เอามันมาเลี้ยงก็ดีหรอก”
 เสียงดุด่าของเจ้านายและนายน้อยเอ็ดตะโรเจ้าแสบแทบทุกวัน

(เจ้าแสบ. 2550 : 96)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยบอกลักษณะของ
 ตัวละคร เจ้าแสบได้วิ่งไปวิ่งมาและถูกเจ้าของมันบ่น บทสนทนาพูดถึงการกระทำของเจ้าแสบที่มันได้
 ยืนเสียงประทัดยักษ์ที่วัดก็วิ่งไปวิ่งมา แสดงว่าเจ้าเป็นหมาที่มีนิสัยขี้กลัว เมื่อเกิดเสียงดังที่ทำให้มัน
 ตกใจก็ต้องวิ่งเพื่อแสดงความกลัวของมัน บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครนั้นไม่ต้องบรรยาย
 ลักษณะ นิสัยของตัวละครก็สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครจากบทสนทนา

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น เลือกินคน เรื่อง แมวกินลูก ได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นเด็กชายที่ชื่อ
 ว่าจิ้ง เขาได้ยินการสนทนาระหว่างแม่เขาสามีใหม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“แต่เขาไม่ได้บ้านนะ เขาเพียงแต่ผิดปกติเล็กน้อย”
 นางอุทรณ์ด้วยน้ำเสียงเครือ ๆ

“คนที่กึ่งดีกึ่งบ้านมากกว่าคนบ้า เขามีความคิด แต่ไม่มีสติ
 ที่จะยับยั้งตัวเอง เชื้อผมสิ อีกหน่อยเราค่อยมีลูกเป็นของเราสองคนนะ

คนดีของผม” น้ำเสียงของเขาเปลี่ยนไปเป็นออตออัน แต่จังกลับคิดว่า
มันเหมือนน้ำเสียงของแมวเถื่อนเจ้าเล่ห์ที่กำลังร้องเรียกหาแมวตัว
เมียมากกว่า

(แมวกินลูก. 2556 : 71)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร โดยสามีใหม่แสดงความคิดว่าอยากส่งจิ้งไปโรงพยาบาลรักษาคนบ้า เพราะว่าวัน ๆ จิ้งก็ไปหาแต่แมวเถื่อนตัวผู้ที่มีลูกกับแมวตัวเมียที่เลี้ยงไว้ในบ้านของจิ้ง เพราะแมวเถื่อนได้กัดลูกแมวตายจึงทำให้จิ้งโกรธและต้องจับแมวเถื่อนตัวนั้นให้ได้ แต่สามีใหม่ของแม่นึกว่าจิ้งเป็นคนบ้า ทำให้ผู้อ่านได้เห็นจิ้งเป็นเด็กไม่มีสติในการยับยั้งตัวเอง

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง หน้ากาก ได้กล่าวถึง การนิเทศาพของตัวละครที่เป็นลูกน้องของคุณประเสริฐผู้ที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานในบริษัทแห่งหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ใช่ ดีแต่คู่ด่าลูกน้อง ที่ตัวเองทำผิดละไม่เคยยอมรับ ที่ทน
อยู่ได้ทุกวันนี้เพราะเห็นว่าแก่จะลงใจแล้วนะเนี่ย” ผมแทบไม่เชื่อหู
ว่าคำพูดที่ได้ยินนี้มาจากปากหุ่นสาวหวานผู้มีมารยาทงามคนนั้น
พอเธอถอดหน้ากากที่ใส่ออก เธอก็กลายเป็นอีกคนไปซะแล้ว

(หน้ากาก. 2549 : 23)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยบอกลักษณะของ ตัวละครมีเพื่อนร่วมงานของ “ผม” ที่เป็นลูกน้องของคุณประเสริฐผู้ที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานในบริษัท แห่งหนึ่ง ทำให้ผู้อ่านได้เห็นพวกเขาได้กล่าวว่าคุณประเสริฐเป็นคนที่ชอบด่าลูกน้อง และ ไม่รับผิดชอบในการทำผิดของตัวเอง บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครนั้นไม่ต้องบรรยาย ลักษณะนิสัยของตัวละครก็สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครจากบทสนทนา

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน เรื่อง ศิลปินคืนชีพ ได้กล่าวถึง นักข่าวสัมภาษณ์กับชาวบ้านเรื่องเกี่ยวกับศิลปินวาดภาพคนนี่ชื่ออารยะ อายตนะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“อ๊อ...อารยะนะหรือ เคยคุยกันบ่อย เขานิสิยดี มีน้ำใจ
แต่ส่วนใหญ่มักนั่งวาดรูปอยู่ที่บ้าน ไม่ค่อยออกไปไหนหรอก เพราะ
เป็นคนทุ่มเทให้กับงานอย่างนี้ไงเล่า เขาถึงโด่งดังขนาดนี้ ป้าดูก็รู้
แล้วว่าคนคนนี้ไม่ธรรมดา” ป้าแม่นั้น, แม่ค้าขายส้มตำ ละแวกบ้าน
ของอารยะ อายตนะ แสดงความเห็นเมื่อนักข่าวยื่นไมโครโฟนมา
สัมภาษณ์ ช่วงนั้นอารยะ อายตนะเริ่มมีชื่อเสียง จนสื่อมวลชนแทบ
ทุกแขนงต่างนำเสนอแต่เรื่องราวของเขา

(ศิลปินคืนชีพ. 2552 : 57)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาที่ช่วยบอกลักษณะของตัวละครซึ่งได้สัมภาษณ์เพื่อนของศิลปินวาดภาพที่ชื่อป่าแมนที่เป็นแม่ค้าขายส้มตำ บทสนทนาได้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจศิลปินคนนี้ว่าเขาเป็นคนที่มีความใจ ปกติจะอยู่บ้านมากกว่าบอกมาข้างนอกบ้าน เพราะเพราะเขาจะใช้เวลาวาดภาพ

สรุปได้ว่า กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผู้แต่งใช้บทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่องและบอกลักษณะของตัวละคร ซึ่งทำให้ผู้อ่านสนใจเรื่องราวและบทบาทของตัวละครในเรื่องสั้น ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างสนุกสนานและได้รับความบันเทิงจากศิลปะการแต่งของผู้เขียนแต่ละคน

บทที่ 4

แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557

แนวคิดหรือแก่นเรื่องของบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น เป็นสาระสำคัญที่ผู้แต่งจะสื่อให้ผู้อ่าน รับทราบความจริงอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดความเข้าใจกับสังคม และแนวคิดของเรื่องสั้นมีเพียงแนวคิดเดียวเท่านั้น แนวคิดที่ปรากฏในหนังสือรวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 มีแนวคิดดังมีรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต

4.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนในชนบท

4.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตในเมือง

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม

4.2.1 ปัญหาครอบครัว

4.2.2 ปัญหาสถานภาพผู้หญิง

4.2.3 ปัญหาอำนาจไม่ชอบธรรม

4.2.4 ปัญหาค่านิยมในสังคม

4.2.5 ปัญหาทุนนิยมในสังคม

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

4.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ

4.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 มีแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชนบท และแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตในเมือง ดังนี้

4.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชนบท

ชนบทเป็นพื้นที่อยู่นอกเมือง ห่างไกลจากความเจริญของเมืองหลวง คนในชนบทเลี้ยงชีพด้วยการทำเกษตรกรรมเป็นสำคัญ ตั้งบ้านเรือนรวมกันเป็นหมู่บ้าน ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดการดำเนินชีวิตของคนในชนบท ดังต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *หน้าต่าง* เรื่อง *ชวานา ควาย และถนนสายนั้น* ของ ภพ เบญญภา ได้กล่าวถึงการดำเนินชีวิตของชวานาคนหนึ่ง สะท้อนวิถีชีวิตของคนในชนบทที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เป็นเหตุการณ์ที่เขาจูงควายไปกินหญ้ามาเข็นรถเพื่อพาควายข้ามถนนให้เขาได้กินหญ้าในพื้นที่ตรงกันข้าม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นี่เป็นเหตุการณ์ทั้งหมดก่อนที่ชายชาวนาจะตะโกนออกมาอย่างเหลืออดว่า “ข้าทนไม่ไหวแล้วโว้ย...” ด้วยความอัดอั้นตันใจ ตะวันใกล้จะตกดินแล้ว แต่ไอ้เกลียวยังคงไม่ได้กินหญ้า อันเป็นความปรารถนาอย่างสูงสุดของมัน ส่วนเขาหิวจนแทบจะเคี้ยวลิ้นของตัวเองอยู่รอมร่อ ในที่สุดเขาก็ตัดสินใจอย่างเด็ดขาดว่าจะไม่รอจนถนนว่างอีกแล้ว ขอเพียงมีจิ้งหะให้เลี้ยงจูงควายวิ่งข้ามไปฝั่งโน้นได้เขาก็จะทำ แน่نون มันเสียงมาก แต่เขาจะพยายามวิ่งให้เร็วที่สุด มันน่าจะพอมีหนทางรอดอยู่บ้าง เขาคิดอย่างมีความหวังขึ้นมาอีก

(ชาวนา ควาย และถนนสายนั้น. 2549 : 50)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้ให้แนวคิดวิถีชีวิตชนบทจากเรื่องราวของชาวนาที่เขาต้องการข้ามถนนเพื่อให้ควายได้กินหญ้า เป็นแนวคิดที่สะท้อนวิถีชีวิตคนที่ได้ชื่อว่าเป็น 'ชาวนา' ที่ต้องพบกับปัญหาความเจริญจากสังคมเมืองไม่มีพื้นที่เลี้ยงควายอย่างสมัยก่อน ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไปจากผลกระทบของความเจริญจากเมือง

หนังสือรวมเรื่องสั้น เลือกกินคน เรื่อง การมาถึงของรถสองร้อยยี่สิบหกล้อ ของ สาคร พูลสุข ผู้แต่งได้เสนอแนวคิดวิถีชีวิตของคนชนบทที่ต้องพบกับปัญหาเจริญของสังคมเมือง โดยผ่านเรื่องรถไฟขบวนแรกที่วิ่งผ่านหมู่บ้านหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สื่อมวลชนหลายแขนงที่ติดตามทำข่าวเกี่ยวกับรถสองร้อยยี่สิบหกล้อ บ้างก็ทำข่าวเกี่ยวกับความเสียหายของพื้นถนน บ้างก็ทำข่าวเชิงรายงานความเปลี่ยนแปลงของสังคมหลังจากที่เจ้ารถสองร้อยยี่สิบหกล้อวิ่งผ่าน สื่อมวลชนบางแขนงถึงกับรายงานว่า มันได้เข้าไปเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวบ้าน ในลักษณะเดียวกับที่ถนนสายแรก เสาไฟฟ้าต้นแรก เข้ามาในหมู่บ้านพวกเขา อยากเห็นว่าชีวิตผู้คนชนบทล่มสลายไปอย่างไร เมื่อสิ่งเหล่านี้เข้ามาพวกเขาพากันตามหาใครก็ตามที่ได้เห็นเจ้ารถสองร้อยยี่สิบหกล้อคันนั้น เพื่อสัมภาษณ์ถามความรู้สึกและความเห็นของผู้คนริมรายทาง

(การมาถึงของรถสองร้อยยี่สิบหกล้อ. 2556 : 154)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ให้แนวคิดว่าคนในชนบทมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป เขาต้องพบกับปัญหาความเจริญของสังคมเมืองที่เข้ามาเอาประโยชน์จากชนบทโดยที่พวกเขาไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ เลย เป็นเรื่องราวที่ชาวบ้านมีความหวังว่าจะได้โดยสารรถไฟอย่างสะดวกสบาย

แต่พบว่ารถขบวนนี้วิ่งผ่านในเวลากลางคืน นอกจากกระทบชีวิตแล้วชาวชนบทยังไม่ได้รับประโยชน์จากความเจริญเช่นนี้

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชนบทว่า คนที่อยู่อาศัยในชนบทมีการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตดั้งเดิม โดยผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าสาเหตุจากความเจริญของสังคมเมืองเข้ามาเอาประโยชน์จากชนบทโดยคนในชนบทไม่ได้ประโยชน์แต่อย่างไรเลย ชีวิตของชาวชนบทมีแต่ความยากลำบากและยังทำให้เกิดการเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมชนบทกับสังคมในเมืองอีกด้วย

4.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตในเมือง

คนในเมืองดำเนินชีวิตที่ผูกพันกับการทำงานเพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีวิตให้อยู่รอดและมีคุณค่า คนในเมืองจึงต้องปรับตัวเมื่อต้องทำงานกับคนอื่น ๆ โดยเฉพาะการทำงานที่มีหัวหน้างาน ต้องทำงานตามคำสั่ง บางครั้งต้องฝืนใจทำงานโดยไม่เต็มใจ

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ข้าม* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ได้กล่าวถึงตัวละครผู้ชายคนหนึ่งทำงานในบริษัทมหาชน เขาต้องทำการงานตามคำสั่งของเจ้านาย โดยไม่สามารถโต้แย้งได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เจ้านายมักกล่าวว่าหากคนเราไม่อาจหลีกเลี่ยงกระแส เรา
ก็ควรไปตามกระแส ถึงจะเป็นกระแสอันโหดร้าย แต่เราก็ต้อง
เกาะติดมันหรือเป็นส่วนหนึ่งของมัน เพราะกระแสจะทำให้เราอยู่
รอด ถ้าต่อต้านหรือฝืนกระแสที่สังคมปลูกสร้างก็อย่าหวังจะเอา
ชีวิตรอด เจ้านายยังเอ่ยด้วยความหวังดีว่าถ้าเขาไม่ได้ประกอบ
ธุรกิจส่วนตัว อย่างน้อยก็ควรเป็นลูกจ้างของบริษัทเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง
แห่งใด ทว่าคำกล่าวของเจ้านายคงอยู่ตรงนั้น เพราะความมุ่งมั่น
ที่สู้อุตสาหะฝ่าฟันมาค่อนข้างยากนักที่เขาจะหันกลับไปเป็น
แบบเดิม

(ข้าม. 2552 : 25)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นแนวคิดที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตการทำงานของคนในเมือง ในฐานะที่เป็นลูกจ้าง ต้องทำตามคำสั่งของเจ้านายเพื่อความอยู่ให้มิงานทำและมีรายได้เลี้ยงชีวิต นั่นคือตัวละครต้องทำงานหนัก หากมีรายได้ไม่เพียงพอกับการเลี้ยงชีพ แต่เพื่อความอยู่รอด เขาต้องไปทำงานหารายได้เสริมโดยการวาดรูปขาย ผู้แต่งสร้างเหตุการณ์ที่มีความหมายสะท้อนผ่านการข้ามถนนโดยใช้สะพานลอยว่าเป็นการทำงานตามคำสั่งเจ้านาย ถ้าจะมีวิถีชีวิตเป็นของตนเอง ก็คือการเดินข้ามบนพื้นถนน ซึ่งอาจจะถูกรถชนเป็นอันตรายได้ เป็นแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นว่าวิถีชีวิตของคนในเมืองต้องแข่งขันต่อสู้เพื่อมีชีวิตอยู่รอด

นอกจากตัวอย่างข้างบนแล้วเรื่อง *เดอะพิซ่าปาร์ตี้สวัสดีค่ะ* ยังให้แนวคิดการทำงานของคนในสังคมเมืองที่ต้องทำงานตามคำสั่งของหัวหน้า ซึ่งต้องพยายามควบคุมตัวเองไม่ให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกโต้แย้งออกมา ซึ่งจะมีกระทบต่อการทำงานที่จะตามมา ดังที่ หนังสือรวมเรื่องสั้น *อรุณสวัสดิ์สนธยา* เรื่อง *เดอะพิซ่าปาร์ตี้สวัสดีค่ะ* ของ นที ศศิวิมล ได้กล่าวถึงหญิงสาวคนหนึ่งทำงานเป็นคนรับโทรศัพท์สั่งอาหารในบริษัท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เมื่อวานนะแก้ว ช่วยมาก รับเกือบ 60 สาย เจอแต่กากอะ ได้ออร์เดอร์ไม่ถึงครึ่งเอง ลูกค้าบางคนก็แหม่โคตรเรื่องมาก เห็นฉันเป็นชีซ่ามันเลย จิกได้จิกเอา กินไม่ร่อยก็โทร.มาวิน ส่งชาก็ โทร.มาวิน วิน ๆ ๆ ๆ แหม่...จิตเน่าหมดแล้ว คนเดี๋ยวนี้อึดใจดำไม่เห็นคนเป็นคนแล้ว ฉันไม่อยากทำแล้ววะงานนี้ มาคอยรองรับอารมณ์ชาวบ้าน โทรศัพท์โรคจิตก็มีนะแก”

(*เดอะพิซ่าปาร์ตี้สวัสดีค่ะ*. 2554 : 110)

จากตัวอย่างที่ยกมา ได้เห็นว่าการทำงานของคนในเมือง ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง ต้องทำงานตามคำสั่งรวมถึงการให้บริการลูกค้า ดังที่ตัวละครเป็นคนรับโทรศัพท์ สบายกว่ากันเลยทีเดียวแม้ดูคนทำงานไม่ได้ ออกนอก โทรศัพท์สั่งอาหารต้องรู้จักควบคุมตนเอง คลี่คลายปัญหาของลูกค้า แม้ว่าในใจของตัวละครจะไม่พอใจลูกค้าและหัวหน้า ก็ต้องอดทน สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานของคนในเมืองที่ไม่มีอิสระต้องทำตามคำสั่งที่ไม่อาจโต้แย้งได้

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในเมืองว่าคนที่อยู่อาศัยในเมืองมีการดำเนินชีวิตที่ไม่อิสระ มีการแข่งขันกันและต้องทำตามคำสั่ง เพื่อมีรายได้เลี้ยงชีพให้อยู่รอดในสังคม

สรุปได้ว่าเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผู้เขียนสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนในสังคมปัจจุบันที่อาศัยในชนบท และคนทำงานเป็นพนักงานเป็นลูกจ้างในบริษัทที่เป็นสังคมเมืองที่มีความเจริญ เป็นวิถีชีวิตที่ต้องแข่งขันเพื่อความอยู่รอดทำงานที่ไม่อิสระ

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับสังคมไทยในสั้นที่ได้รับรางวัลงานหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพผู้หญิง แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจไม่ชอบธรรม ปัญหาค่านิยมในสังคม รายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว มีสาเหตุปัญหา การติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์หรือความไม่เข้าใจกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *หนาวฝ้านวม* ได้กล่าวถึงลูกสาวของ สองเฒ่าชรา ได้ย้ายไปอยู่ในเมือง เริ่มตั้งแต่มีการเขียนจดหมายส่งเงินให้สองเฒ่าชราจนสุดท้ายขาด การติดต่อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำกล่าวเพื่อนบ้านที่เคยติดต่อลูกสาวเฒ่าชานให้ฟัง
สองเฒ่าชราไม่เคยเชื่อลมปากจากผู้ที่เชื่อว่าเป็นคนอื่น กระนั้น
รูปการณ์ก็ดูจะเป็นไปตามคำเล่าด้วย จดหมายจากนางก็น้อยฉบับ
ลงกระทั่งขาดการติดต่อ เงินเดือนที่เคยส่งให้เป็นประจำจนสุดท้าย
ไม่เคยให้พ่อแม่แม่สตาจค์แดงเดียว

(หนาวฝ้านวม. 2555 : 45 - 46)

ลมหนาวแทรกซึมเข้ามาในบ้าน ตาปูนกับยายเจือกระซิบ
ฝ้านวมให้ห่มคลุมเนื้อหนังเหยียน หากแต่สายตายังจับวางรูปถ่าย
ไม่ห่าง

แม้จะห่มฝ้านวมผืนหนาแล้วก็ตาม ทว่าผู้เฒ่าทั้งสองก็ยัง
ปวดร้าวหนวหนักเหลือประมาณ

(หนาวฝ้านวม. 2555 : 51)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้แสดงแนวคิดปัญหาในครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น การที่ผู้เป็น ลูกไม่เอาใจใส่เลี้ยงดูพ่อแม่ที่แก่เฒ่า พ่อแม่มีความหวังให้ครอบครัวมีความสุขและลูกได้อาศัยกับพ่อแม่ ด้วยกัน การที่เป็นลูกต้องทำงานก็ห่างไกลจากพ่อแม่ อาจทำให้ไม่มีคนดูแลพ่อแม่ ซึ่งก็ทำให้เป็นพ่อแม่ ที่ไม่มีความสุขและมีชีวิตลำบากตามลำพัง ผู้แต่งสื่อถึงปัญหาการขาดความอบอุ่นในครอบครัว

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรางเลือน* เรื่อง *ก่อนการมาของมวลน้ำ* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดณ์ ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ช่วงในเหตุการณ์น้ำท่วม ตัวละครหญิงชราที่ถูกลูกหลานทอดทิ้ง และใช้ชีวิตอยู่คนเดียว เพราะลูกทั้งสองไปอาศัยอยู่ต่างประเทศ นาน ๆ จึงติดต่อกลับมา ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

เจ้าแบ่งมันเคยโทรมาหาที่ไหนกันแล้ว หล่อนคิดในใจ
ตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์น้ำท่วม ไม่เคยเลยที่ไปกับแบ่งจะโทรมาหา
อย่าว่าแต่ชวนให้ไปอยู่กับพวกมันเลย แม้แต่การถามไถ่ทุกซุซุขก็
ไม่รู้ว่าจะอยู่ในหัวพวกมันหรือเปล่า พวกมันยังเห็นที่นี้เป็นบ้านมันอยู่

หรือเปล่าก็ไม่รู้ หรือว่าพอไปใช้ชีวิตอยู่ที่นั่น ก็ลืมบ้านเก่าที่เคยกิน
อยู่หลับนอน

(ก่อนการมาของมวลงน้ำ. 2555 : 124)

จากตัวอย่างที่ยกมาจะเห็นว่า ผู้แต่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นโดยผ่านเหตุการณ์น้ำท่วมของตัวละครหญิงชราคนหนึ่ง เธอได้ใช้ชีวิตอยู่คนเดียวในบ้านหลังใหญ่ สามิของเธอ เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจ ลูกทั้งสองก็อยู่ต่างประเทศ เป็นปัญหาของครอบครัวที่ไม่เอาใจใส่คนชรา แม้แต่การไถ่ถามทางโทรศัพท์ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของครอบครัวที่ลูกไม่ดูแลพ่อแม่ ทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นและคนชราใช้ชีวิตโดดเดี่ยว

หนังสือรวมเรื่องสั้น จรวดกระต๊ากกลางสายฝน เรื่อง ขอความรักบ้างได้ไหม ของ เสฐียรวุฒิ อุดการ ได้กล่าวถึงครอบครัวของเด็กชายที่มีปัญหาพ่อทำร้ายร่างกายและจิตใจเกิดปัญหาเด็กหนีออกจากบ้านเป็นเด็กอ่อนเร่ ดังตัวอย่าง

“ผมหนีมา ผมกลัวว่าวันหนึ่งจะถูกฆ่า พ่อตีผมเป็นประจำ
ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ทำอะไรผิด แม่ก็ไม่เคยใส่ใจอะไรกับผม ผมทนอยู่
แบบนั้นไม่ได้” ตัวเขาสั่นระริก รวากับเกรงว่าคนที่เขากล่าวถึงจะ
โผล่ออกมาจากมุมใดมุมหนึ่ง

“เธอไม่เคยคิดจะกลับบ้านเลยหรือ” ฉันทามทั้ง ๆ ที่มันใจ
ว่าตนก็รู้คำตอบ แต่เมื่อขยับเข้าใกล้เด็กหนุ่ม ฉันทูรู้สึกว่าเขาแยงเยาว์
มากกว่ารูปโฉมที่สภาพแวดล้อมยัดเยียดให้

(ขอความรักบ้างได้ไหม. 2553 : 41)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดครอบครัวที่สร้างปัญหาของเด็กอ่อนเร่ ครอบครัวที่ใช้
ความรุนแรงกับเด็ก ไม่มีความสุข เด็กถูกพ่อตีและแม่ก็ไม่รักไม่สนใจลูก เด็กแสวงหาความรักความอบอุ่น
จากคนอื่นโดยหนีออกจากบ้าน ตัวอย่างเรื่องสั้นได้ให้แนวคิดที่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
เรื่องสั้นเรื่องนี้ได้ให้แนวคิดที่ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมในอนาคต ดังตัวอย่าง

ฉันนึกถึงเด็ก ๆ อีกหลายคนที่ต้องเผชิญชะตากรรม
เดียวกับเขา เด็กที่ตัดสินใจเผชิญชีวิตภายนอกเรื่องเพราะบ้านของ
พวกเขาไม่แตกต่างจากสนามมวยหรือกรงขัง บางคนอาจถูกชักจูง
ให้เข้าสู่ด้านมืดของสังคม บางคนเพียงต้องการครอบครัวที่อบอุ่น
เท่านั้น ฉันทอยากให้เขาได้เหลือเกิน แต่ก็สายเกินไปสำหรับเด็ก
หนุ่มคนหนึ่ง ที่ไม่เป็นพิษภัยกับใครยกเว้นตัวเขาเอง

(ขอความรักบ้างได้ไหม. 2553 : 42 - 43)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ให้แนวคิดที่เกี่ยวกับคนในครอบครัวที่ทำร้ายเด็ก เด็กถูกพ่อ ตบตีด่าทอเสมอ ก็จะเป็นคนที่ถูกชักจูงให้ทำความผิด และอาจจะกลายเป็นคนร้ายไปในที่สุด เรื่องสั้น ยังสะท้อนให้เห็นว่าครอบครัวในสังคมไทยมีเด็ก ๆ หลายคนที่ต้องการครอบครัวมีความรักความอบอุ่น จากครอบครัว ดังนั้นคนในครอบครัวจึงไม่ควรใช้ความรุนแรงต่อเด็ก

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *ศิลปินคืนชีพ* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้กล่าวถึงภรรยาของศิลปินวาดภาพคนหนึ่ง เธอรังเกียจสามีของเธอที่กลับมาใช้ชีวิตกับเธอ เพราะทำให้เธอไม่สามารถหารายได้จากภาพวาดของสามีและทำให้ถูกสังคมกล่าวว่าเธอหลอกหลวง สามีชีวิตไม่สะดวกสบายอย่างเช่นเวลาสามีไม่ค่อยอยู่ในครอบครัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอนนี้สุภัญญาแทบไม่กล้าออกจากบ้าน เพราะเมื่อออกไป ก็เจอแต่พนักงานที่คอยตามล้อมาษณ์ ผู้คนที่ผ่านไปมาก็ว่าเธอ เสียว ๆ หาย ๆ กล่าวหาว่าเธอต้มตุ๋นหลอกหลวง รายได้ที่เคยได้เป็น กอบเป็นกำจากภาพเขียนของสามีก็ลดลงจนเธอไม่สามารถใช้จ่าย ฟุ่มเฟือยตามใจชอบได้อีก สุภัญญารู้สึกเครียด จนกินไม่ได้นอน ไม่หลับ เพราะทำใจไม่ได้ที่ตัวเธออาจต้องกลับคืนสู่สถานะเดิม เธอมักคราดเกรี้ยวใส่ผู้เป็นสามี ต่ำว่าเขา ต่าง ๆ นานา

(ศิลปินคืนชีพ. 2552 : 60)

ตอนนี้สุภัญญากลับมาใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอีกครั้งด้วย เงินทองที่ได้จากภาพเขียนของสามี เมื่อหักลบค่าจ้างที่ต้องให้ คนขับรถกระบะคันนั้นแล้ว เธอยังมีเงินอีกเหลือเพื่อที่จะเอาไว้ใช้ ใช้จ่ายอย่างเปรมปรืด

(ศิลปินคืนชีพ. 2552 : 63)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นว่าสามีศิลปินถูกภรรยารังเกียจ เพราะเขาได้หนีหายไป ทำให้ เธอเอาภาพภาพวาดไปขายได้ราคาสูง แต่เมื่อกลับมาแล้วภาพของเขาก็ไม่มีราคา ทำให้ภรรยาไม่ได้ เงินจากการขายภาพวาดและยังถูกสังคมกล่าวว่าเธอหลอกหลวงว่าสามีเสียชีวิตไปแล้ว เพราะสังคมมี ค่านิยมว่าภาพวาดของศิลปินที่เสียชีวิตเป็นภาพมีคุณค่าและมีราคาแพง เมื่อสามีกลับมาบ้านแล้ว ภาพที่เหลือมีราคาต่ำลง ทำให้เธอไม่มีเงินใช้ ผู้แต่งได้จบเรื่องโดยเธอได้จ้างให้ขับรถคนสามีให้ตาย เพื่อภาพของสามีจะได้มีค่ามากกว่าเดิม เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว เป็นแนวคิดที่ แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันคนต้องการอย่างสุขสบาย กับวางแผนฆ่าสามีของตัวเอง ผู้แต่งได้แสดง แนวคิดผ่านเรื่องราวการตายของศิลปินที่สะท้อนถึงปัญหาครอบครัวในสังคม

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *เงาความจริง* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้กล่าวถึงเหตุการณ์เด็กชายที่กระโดดตึกฆ่าตัวตายเพราะครอบครัวนี้ต้องแตกแยกกัน สามี ภรรยาไม่รักกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม้ยินยอมหย่ากับหล่อนโดยไม่มีข้อแม้ แต่ก็เชื่อว่าผมจะไม่เจ็บปวด เพียงแต่ผมไม่อยากเสียเวลาเหนียวรั้งหรือพยายามประคับประคองชีวิตคู่ ทั้ง ๆ ที่มันไม่อาจเยียวยาได้ ลิบห้าปีของชีวิตแต่งงานก็นานพอที่จะทำให้ทุกอย่างที่เคยหอมหวานจืดจางจนไม่เหลืออะไรให้จดจำ มันนานพอที่จะกัดกร่อนความรู้สึกดี ๆ ที่เคยมีจนเหลือเพียงเศษซาก นับแต่นั้นผมก็กลายเป็นเพียงชายวัยกลางคนผู้ล้มเหลวและล่มสลายทางจิตวิญญาณ เป็นเพียงชีวิตเปล่ากวางซึ่งดำเนินไปอย่างไร้จุดหมาย ครอบครัวที่เคยสมบูรณ์พร้อมกลายเป็นเพียงความทรงจำที่ซีดจางตามวันเวลา

(เงาความจริง. 2555 : 136)

จากตัวอย่างเห็นว่า ผู้แต่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาของครอบครัวที่หย่าร้างไม่มีความสุข โดยผ่านเรื่องของครอบครัวที่มีปัญหาความรักระหว่างภรรยา กับสามี และการที่ไม่เข้าใจลูก ต่ำทอลงโทษลูกที่เป็นเด็กมีปัญหาจนกลายเป็นรักเพศเดียวกัน จนทำให้ลูกหาทางออกโดยการฆ่าตัวตาย ภรรยาก็มีชู้กับชายผู้อื่นที่เป็นเพื่อนร่วมงานในบริษัท ได้สะท้อนให้ถึงปัญหาครอบครัวที่ไม่มีความสุข และมีผลทำให้เกิดความรุนแรงในสังคม

หนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง หน้าต่าง ของ ภพ เบญญภา ได้กล่าวถึงตัวละครชายคนหนึ่งทำงานอยู่ตึกที่สูงที่สุดในโลก เขาหมดหวังในชีวิตครอบครัวไม่อบอุ่น ทำให้เขาเจ็บเหงาและกระโดดตึกฆ่าตัวตายเพราะว่าลูกของเขาไม่เคยมาเยี่ยมเขา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นานพอตุ๊กว่าเขาจะค่อย ๆ ขยับตัวลุกขึ้นยืน สองขาเล็บเล็กไร้กล้ามเนื้อสั้นเล็กน้อย เขาพยายามยกแยะยกยื่นป็นขึ้นไปยืนอยู่บนขอบหน้าต่าง ตอนนี้องที่เขาสัมผัสได้ถึงความรู้สึกปลอดภัยอันเป็นจุดเริ่มต้นของความอิสระอย่างแท้จริง

เขาทบทวนความคิดซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ใช่ แน่ใจแล้วนะ แน่นอน แน่ใจอย่างยิ่ง

เขาพยักหน้า จากนั้นยกแขนกางเป็นรูปกางเขน ยิ้มกว้าง

แล้วกระโดดออกไป

(หน้าต่าง. 2555 : 91)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงได้เห็นว่า ผู้แต่งได้ให้แนวคิดถึงครอบครัวขาดความอบอุ่นที่ลูกไม่ใส่ใจพ่อ พ่อจึงเสียใจและมีแต่ความหมดหวัง สะท้อนผ่านตัวละครชายคนหนึ่งที่มีแต่ความโดดเดี่ยวและใช้ชีวิตอยู่คนเดียว ลูกชายที่ไม่เคยมาหาเขา ผู้แต่งชี้ให้ผู้อ่านตระหนักว่าผู้คนส่วนหนึ่ง แม้จะต้องเผชิญกับความโดดเดี่ยวไร้สาระของชีวิต ทว่ายังมีความหวังหล่อเลี้ยงจิตใจให้พบกับความสุขได้

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวที่เกิดการแตกแยกระหว่างภรรยาและสามีที่ไม่รักกัน มีการหย่าร้างกันเพราะความรักจืดจางไป หรือเกิดเหตุการณ์อันรุนแรงถึงต้องฆ่าสามีเพื่อได้ผลประโยชน์ ลูกหลานไม่ใส่ใจพ่อ ทำให้พ่อแม่มีแต่ความโดดเดี่ยว และยังมีปัญหาครอบครัวที่ไม่ใส่ใจลูก ต่ำทอทำร้ายและไม่เข้าใจลูก ทำให้ลูกหนีจากบ้านหรือฆ่าตัวตาย ซึ่งผู้แต่งได้ให้แนวคิดที่สะท้อนปัญหาครอบครัวอย่างชัดเจน

4.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสถานภาพผู้หญิง

คนในสังคมแบ่งกลุ่มตามสถานะภาพและฐานะ ในสังคมแบบปัจจุบันได้ยอมรับว่าผู้ชายกับผู้หญิงมีฐานะเท่าเทียมกัน เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 -2557 ให้แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสถานภาพผู้หญิงดังนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น เลื่อนกินคน เรื่อง ว่าวนาง ของ สาคร พูลสุข ได้กล่าวถึงปัจจุบัน ผู้ชายกับผู้หญิงมีสถานภาพและฐานะในสังคมเท่าเทียมกัน แต่ก็มีความคิดไม่ยอมรับผู้หญิงที่เป็นมายามีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่ากับผู้หญิงอื่น ๆ จึงเหยียดหยามกลั่นแกล้งและเธอถูกรังเกียจจากคนอื่น ๆ ผู้แต่งจึงเสนอแนวคิดว่าคุณหญิงทุกคนไม่ว่าอยู่สถานภาพใดก็ควรมีความเท่าเทียมกัน และต้องได้รับการยกย่องจากสังคม ผู้แต่งจึงใช้สัญลักษณ์ ว่าวนาง สะท้อนปัญหาและแนวคิดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้หญิงดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ว่าวนางเป็นว่าวที่คนเฒ่าคนแก่บอกว่ามีวิญญาณของผู้หญิงที่อาภัพที่สุดสิงอยู่ ไม่มีใครอยากเล่นว่าวนาง เพราะเป็นว่าวขึ้นต่ำ ไม่เป็นสิริมงคล และมักจะเสียการทรงตัวเมื่อติดลมบน มันหมุนเหมือนลูกข่าง ทุกครั้งที่ติดลมบน เขาห้ามเด็ดขาด ไม่ให้เอาขึ้นบ้าน เล่นเสร็จต้องเก็บไว้ในคอกวัวคอกควายใครเอาขึ้นบ้านถือว่าอัปรีช”

.....

“เพราะกูอยากปกป้องผู้หญิงสักคน ผู้หญิงที่ถูกมองเหมือนว่าวนาง กูจะส่งว่าวนางทุกตัวให้ลอยพันลมบนให้ได้”

“หมอจะปกป้องใคร”

“แม่อย่าพาหนั้น อย่าถอย มานั่งใกล้ ๆ กูนี้ มึงอย่าคิดว่ากูไม่รู้นะ ว่าพวกมึงไอ้พวกเด็กเหลือขอไปแอบดูแม่มายอาบน้ำตองกลางคืน จ้องเหมือนแมวเถื่อนจ้องแมวบ้านตัวเมียและมึงรู้ใช่ไหมว่าถ้าแม่มึงรู้เรื่องนี้เข้า มึงจะโดนยังไง ถ้าไม่อยากเดือดร้อนต้องทำตามที่ถูกบอก มึงต้องไปเฝ้าบ้านแม่มายให้ดี ดูว่าตองกลางคืน

ยกเว้นพวกมึงแล้ว มีใครไปหาแม่ม่ายอีก มาบอกกุณฑ์และก้อย่า
เลือกปากโป้งพูดเรื่องนี้ให้ใครฟัง ไม่งั้น กูจะเอาไฟลนโซ่มึง”

(วาวนาง. 2556 : 35 - 38)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงได้เห็นว่าปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้หญิง มาจากการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้หญิงม่าย จึงถูกรังแก ไม่ยอมรับเธอในสังคม ดังนั้น ตัวละครหมอบทได้ทำวาวนางที่เป็นตัวแทนของผู้หญิงม่าย เพื่อปกป้องเธอและทำให้คนที่เห็นว่าได้ยอมรับสถานภาพของเธอด้วย

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ* เรื่อง *น้ำเข้าใต้ถุน* ของ รัตนชัย มานะบุตร ได้กล่าวถึงพี่สาวของตัวละครไปอยู่กับฝรั่งแล้วรับวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่เปลือยกายผ้าตากแดดอยู่ชายฝั่งทะเล ซึ่งถูกชาวบ้านเรียกว่าแม่ควาย แม่ของตัวละครก็ยอมรับไม่ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“มนุษย์โลกเหมือนเรารี” แม่ยิ่งขึ้นเสียง “พวกมันนอนแก้
ผ้าตากแดดบนชายหาดนะเธอ มนุษย์โลกเหมือนเรา... นี่ถ้าใคร
ไปเจอพี่สาวแกกับฝรั่งนอนแก้ผ้าอยู่ที่นั่น แม่ไม่รู้จะเรียกว่าไรดี
สมแล้วที่คนเขาตั้ง ชื่อ ‘แม่ควาย’

(น้ำเข้าใต้ถุน. 2556 : 235)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าสถานภาพของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับคนต่างชาติ ต้องปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับสามีชาวตะวันตก เช่น การเปลือยกายอาบแดด แต่คนไทยยังมีแนวคิดที่ผู้หญิงไทยควรรักษาวัฒนธรรมไทย จึงตำราและเหยียดหยามผู้หญิงคนนี้เป็นสัตว์ต่ำต้อยและโง่คือควาย สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสถานภาพผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับคนต่างชาติ

หนังสือรวมเรื่องสั้น *เสือกินคน* เรื่อง *ผ่าจ้าน* ของ สาคร พูลสุข ได้กล่าวถึงมีตัวละครชายคนหนึ่งชื่อทาคาชิ ซึ่งเป็นชาวญี่ปุ่น เขามารู้จักหญิงสาวคนหนึ่งชื่อค้ำเอี้ยที่เป็นคนภาคเหนือ ค้ำเอี้ยพาทาคาชิไปดูพิธีผ่าจ้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม่ของค้ำเอี้ยยื่นมองหล่อนและทาคาชิด้วยสายตาทิทาคาชิ
แทบอ่านไม่ออกว่านางมีความรู้สึกอย่างไร เบื้องหลังสายตาแบบ
นั้น แม่ของค้ำเอี้ยคุ้นชินกับการที่ค้ำเอี้ยพาผู้ชายแปลกหน้ามาบ้าน
บางครั้งมาซ้ำหน้า บางคนมาครั้งเดียวแล้วหายไป

(ผ่าจ้าน. 2556 : 19)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้สื่อแนวคิดที่สะท้อนปัญหาสถานภาพของผู้หญิงไทยโดยผ่านการกระทำของค้ำเอี้ยที่เธอพาผู้ชายหลายคนมาที่บ้านหลายครั้ง และชาวบ้านเขาก็จินตนาการว่าเป็นผู้หญิงที่ทำตัวไม่ดี ดังตัวอย่างในเรื่อง *ผ่าจ้าน* มีบทสนทนาที่สะท้อนความรู้สึกของชาวบ้านที่ถูกเหยียดหยามผู้หญิงที่ตัวไม่ดี ดังต่อไปนี้

"ปาฏิปุณนั้นจะชู้ก้อ ว่ามันเป็นคนดีเท่าใด"

"ผ่อหน้าจ้ำดลือก บ่น่าว่า"

คำเอี้ยหยุดเดิน หล่อนมองหน้าทาคาชิ ลากรอยยิ้มเต็ม

ใบหน้า มองเขานิ่งและนาน

"พวกเขานินทาคุณกับผมหรือ"

"เปล่า ไม่ได้นินทา ถ้านินทาต้องพูดลับหลัง แบบนี้เขา

เรียกว่า 'ว่าร้าย' มากกว่า อยากรู้ใหม่พวกเขาพูดถึงคุณว้ายังง"

ทาคาชิพยักหน้า "พวกเขาว่าคุณเป็นไอ้หน้าโง"

"บอกพวกเขาด้วยว่าขอบคุณมาก"

(ผ่าจ้าน. 2556 : 21)

จากตัวอย่างผู้แต่งได้ให้แนวคิดที่สะท้อนปัญหาสถานภาพของผู้หญิงในสังคมไทยซึ่งมีค่านิยมว่าผู้หญิงไม่ควรคบหาผู้ชายคนอื่นหลาย ๆ คน ต้องรักษานวลสงวนตัว ไม่สนิทสนมกับผู้ชายมากเกินไป การที่พาผู้ชายมาที่บ้าน ชาวบ้านจะตำหนินินทาว่าทำตัวไม่ดี เรื่องสั้นเรื่องนี้กล่าวถึงตัวละครหญิงไทยพาผู้ชายชาวญี่ปุ่นไปที่บ้านและพาไปดูพิธีการผ่าจ้าน ชาวบ้านก็พูดว่าชายคนนี้หน้าโง่ ไม่รู้ว่าเธอเป็นคนแบบไหน หมายถึงการที่เธอพาผู้ชายที่ไม่ใช่ญาติมาที่บ้าน แสดงว่าเธออาจจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคนแล้ว ซึ่งเป็นการผิดประเพณีของหมู่บ้าน

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *ลั้วม* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ได้กล่าวถึงมีตัวละครหญิงคนหนึ่งที่เป็นอาชีพเป็นเมียเช่า เพราะต้องเลี้ยงชีพเพื่อไม่ให้ชีวิตยากจนลำบาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เธอตัดสินใจเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ทำงานเป็นลูกจ้างรายวัน และเปลี่ยนคุ่นอนเป็นว่าเล่น จนจบจนกลายเป็นสมาชิกที่ขึ้นต่อเอเยนต์เมียเช่าตามคำชักจูงที่บอกเล่าลือต่อ มันเป็นอาชีพที่สร้างรายได้งดงาม แยกที่มาเช่าตัวเธอส่วนใหญ่เป็นฝรั่งคนเหล่านั้นหยิบยื่นค่าตอบแทนให้เธอสูงลิ่ว จนกลายเป็นงานประจำที่ทำให้เธอสร้างเนื้อสร้างตัวในเมืองใหญ่

แต่ค่าแรงแสนงามก็จำต้องแลกกับสายตาประหลาดที่คนทั้งหลายจับจ้องมอง ทั้งญาติมิตรของเธอก็เริ่มห่างหายไปทีละคนสองคน

(ลั้วม. 2550 : 21)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ให้แนวคิดว่าสถานภาพผู้หญิงไทยที่มีอาชีพเป็นเมียเช่า จะถูกผู้อื่นดูถูกและรังเกียจ มีฐานะต่ำต้อย เพราะว่าอาชีพเมียเช่าเป็นอาชีพผู้หญิงขายบริการทางเพศซึ่งผิดประเพณีไทย

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสถานภาพของผู้หญิงที่ผิดประเพณี จึงถูกชาวบ้านนินทาและรังเกียจโดยเฉพาะผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ ผู้แต่งจึงชี้ให้เห็นว่าสาเหตุของปัญหาสถานภาพของผู้หญิงเกิดจากสังคมมีค่านิยมยึดตามประเพณี จึงทำให้ผู้หญิงกลุ่มนี้ถูกรังเกียจและถูกดูถูก

4.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจไม่ชอบธรรม

หนังสือรวมเรื่องสั้น *เสื่อกินคน* เรื่อง *เสื่อกินคนแห่งตุลาเปอร์* ของ สาคร พูลสุข ได้กล่าวถึงการใช้อำนาจที่ผิดกฎหมายล่าเสื่อในหมู่บ้านตุลาเปอร์ โดยที่ตัวละครผู้ใหญ่บ้าน และตัวละครคุณโอฬารที่เป็นเจ้าของเหมืองแร่ที่ใช้อำนาจไม่ชอบธรรมไปล่าเสื่อเป็นสัตว์สงวน โดยให้สินบนผู้ใหญ่บ้านด้วยสุราต่างประเทศ ดังตัวอย่าง

คืนนั้นผมสบโอกาสพูดถึงเรื่องความเชื่อที่ว่าปกากญอ
ไม่ล่าเสื่อต่อหน้าหัวหน้าหมู่บ้าน เพื่อที่จะบอกเป็นนัยไปยังคุณ
โอฬาร

“ผมทราบมาว่าคนปกากญอไม่ยิงชะนี ไม่ยิงเสื่อ ไซ้ไหม
พ่อผู้ใหญ่” ผมเริ่มต้น

ผู้ใหญ่บ้านพยักหน้า แต่ก็ไม่วายที่จะเหลียวมองคุณโอฬาร
อย่างเกรงอกเกรงใจ

“แต่นี่มันเป็นกรณีพิเศษ ผมอุตส่าห์มาตั้งไกล ยกเว้น
สักตัวคงไม่เป็นไรมั้งผู้ใหญ่” คุณโอฬารขัดขึ้นทันที

สุราต่างประเทศฉลากสีน้ำเงินขวดแรกถูกเปิดออกดื่ม
คุณโอฬารกำลังพิสูจน์ให้เห็นถึงสิ่งที่เรียกกันว่าอำนาจและบารมี

(เสื่อกินคนแห่งตุลาเปอร์. 2556 : 88)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงได้เห็นว่า ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดการใช้อำนาจไม่ชอบธรรมหรือทำผิดกฎหมายโดยในฐานะที่มีเงินทองที่สามารถจะทำการผิดกฎหมายได้โดยไม่ถูกลงโทษ ผ่านการล่าเสื่อสัตว์สงวน เจ้าของเหมืองแร่ให้สินบนผู้ใหญ่บ้าน จึงเกรงอกเกรงใจไม่เอาผิด สะท้อนให้เห็นอำนาจเงินที่สามารถทำอะไรก็ได้ได้ตามใจชอบ นอกจากนี้ยังมีอำนาจข่มเหงผู้หญิงที่อ่อนแออีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ผมมาตุลาเปอร์คราวนี้คุ้มค่างับเวลาที่เสียไปจริง ๆ ไหน
จะได้ยิงเสื่อด้วยตัวเอง ไหนจะได้ลองเล่นแต่งงานกับแม่สาวชาวป่า
ชื่อแม่อะไรนะ ที่แปลเป็นไทยว่าผลไม้ป่านะ”

(เสื่อกินคนแห่งตุลาเปอร์. 2556 : 92)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้สื่อแนวความคิดการใช้อำนาจเงินเอาเปรียบชาวบ้านโดยการแต่งงานกับผู้หญิงชาวบ้าน เป็นการข่มเหงผู้หญิงมาตอบสนองความต้องการทางเพศของเจ้าของเหมืองแร่คุณโออาหาร ดังการใช้คำว่า “เล่นแต่งงาน” สะท้อนการถึงแสดงอำนาจและบารมีโดยไม่ชอบธรรมอย่างชัดเจน หญิงสาวที่ดูลาเปอร์มีคู่รักแล้ว เขาไม่เกรงกลัวต่อการทำผิดศีลธรรม สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการใช้อำนาจไม่ชอบธรรมในสังคมไทยอย่างชัดเจน

หนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง *มือสุดท้าย* ของ ภพ เบญญาภา ได้กล่าวถึงการใช้อำนาจไม่ชอบธรรม โดยใช้สัญลักษณ์กลุ่มนักรบเมืองที่จับประชาชนมาทำเป็นอาหาร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ของแบบนี้แล้วแต่ชอบครับ ดูเอาเถิด บางคนชอบเนื้อ
แต่บางคนก็ชอบกินผัก” พูดจบก็หันไปหัวเราะกับรองหัวหน้า
พรรคคนหนึ่ง “คนธรรมดาไม่มีทางรู้หรือกว่าเลือดเนื้อประชาชนนี้
มันอร่อยวิเศษแค่ไหน...”

(*มือสุดท้าย*. 2549 : 26 - 27)

จากตัวอย่างที่ยกมา เป็นแนวคิดที่สื่อด้วยการประชุมพรรคการเมืองที่เป็นการประชุมที่เพื่อการรับประทานอาหารที่ทำจากเลือดเนื้อประชาชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้แต่งได้เปรียบเทียบว่า นักรบเมืองใช้อำนาจไม่ชอบธรรมโดยการเอาประโยชน์จากประชาชน โดยประชาชนไม่สามารถต่อสู้ได้นักรบเมืองจึงบังคับประชาชน เอาแต่ผลประโยชน์จากประชาชน

นอกจากนี้ ในเรื่องยังกล่าวถึงการกระทำของนักรบเมืองที่ถูกกรงขังประชาชนไว้ในห้องครัวประชาชนมีความทุกข์ทรมาน ตัวละครผมจึงเอาตัวเขาให้เป็นอาหาร เพื่อให้ประชาชนรู้สึกสะใจที่ผมในฐานะเป็นนักรบเมืองก็ถูกกินเป็นอาหารเหมือนเหมือนประชาชนเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ทุกคนคงสะใจที่ได้กลืนกินร่างของนักรบเมืองแล้ว ๆ ใน
สายตาของพวกเขา ผมจะไม่มีโอกาสทำให้พวกเขาโมโหโกรธา
เหมือนกับทุกครั้งที่ผมแสดงความคิดเห็นแตกต่างออกไป เพราะ
คิดถึงทุกข์สุขของประชาชน เขาละ อย่าย่อช้าเลยรีบจัดการได้
แล้ว ก่อนที่จะมีใครหิวมากไปกว่านี้ หวังว่าเนื้อหนังของผมจะ
ทำให้พวกมันอิ่มกันไปนาน”

(*มือสุดท้าย*. 2549 : 31)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผมในฐานะเป็นนักรบเมืองวัยสามสิบ เขายอมเสียสละชีวิตแทนประชาชนที่ถูกกรงขัง เขาได้เห็นความทุกข์ทรมานของประชาชนที่เป็นเหยื่อของนักรบเมือง เพราะนักรบเมืองใช้อำนาจไม่ชอบธรรมเอาแต่ผลประโยชน์จากประชาชน เขาเห็นใจประชาชน ไม่ต้องการให้ถูกเอาเปรียบฝ่ายเดียว เขาจึงยอมเป็นอาหารแทนประชาชนและคำพูดของนักรบเมืองสะท้อนให้เห็นว่าหัวหน้าพรรคมีอำนาจสูงสุดในพรรค

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *นักแสดงดีเด่น* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ได้กล่าวถึงเรื่องการใช้อำนาจไม่ชอบธรรมของตำรวจที่รีดไถแรงงานต่างชาติที่มาใช้ชีวิตเป็นคนรับจ้างที่เมืองไทยเพื่อต่อสู้กับความยากลำบากของชีวิตของเขา ดังตัวอย่าง

“ถ้าไม่สารภาพ กูจะส่งแม่กับน้องมึงกลับพม่า มึงจะว่าไง”
เสียงภาษาต่างชาติปลุกตัวเองให้อยู่ในโลกปัจจุบัน เขาก้ม
หน้าจูด นิ่งมองฝ่าเท้าตัวเองที่ทับทาบลงบนพื้นปูนหยาบกร้านของ
ประเทศขวานทอง ทดท้อลมหายใจเข้า-ออก ทว่าจิตสำนึกกลับ
รื้อรจนถึงข้อเสนอของผู้ไม่อาจต่อต้าน สุดแสนเสียใจที่เงินส่งส่วย
ให้คนสีกากี นับแต่เหยียบแผ่นดินทองไม่อาจช่วยให้คนพวกนี้มี
สายตาแห่งความปรานีเหลืออยู่บ้าง

(นักแสดงดีเด่น. 2549 : 130)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจที่ไม่ชอบธรรมของตำรวจโดยผ่านเรื่องเอาเปรียบชายต่างชาติพม่าที่เคยเป็นนักแสดงมาก่อน และมาใช้ชีวิตเป็นคนรับจ้างที่เมืองไทย แต่เขาถูกตำรวจจับและข่มขู่รีดไถเงินเป็นผู้ต้องหา หากไม่ทำตามก็จะถูกจับ ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้ทำความผิดในข้อหาข่มขืนและฆ่าหญิงชาวอังกฤษ เขาถูกบังคับให้สารภาพเป็นผู้ต้องหาเพื่อช่วยเหลือแม่และน้องสาวไม่ให้ถูกไล่กลับพม่า

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการใช้อำนาจไม่ชอบธรรมที่เกิดจากผู้มีอิทธิพลเพราะทำธุรกิจร่ำรวยเป็นเจ้าของเหมืองแร่สามารถล่าเสือที่เป็นสัตว์สงวนโดยไม่ผิดกฎหมายและยังบังคับให้สาวในหมู่บ้านแต่งงานกับเขา นอกจากนี้มีนักการเมืองที่ใช้อำนาจเพื่อเอาผลประโยชน์จากประชาชนและตำรวจใช้อำนาจข่มขู่ชายแรงงานสารภาพเป็นผู้ต้องหาโดยไม่ได้ความผิดอย่างไร โดยผู้แต่งชี้ให้เห็นว่ามีการใช้อำนาจที่ไม่ชอบธรรมในสังคมไทย

4.2.4 ปัญหาค่านิยมในสังคม

ค่านิยมเป็นสิ่งที่สังคมถือว่ามีค่าพึงปรารถนาต้องการให้เป็นเป้าหมายและปลูกฝังให้สมาชิกของสังคมยึดถือ เป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิต แต่ค่านิยมมีด้านดีและเสีย

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *หญิงชราตาชั้นเดียว* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ให้แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมการเป็นคนไทย ได้กล่าวถึงหญิงชาวจีนคนหนึ่งได้ทำศัลยกรรมเพื่อให้เป็นคนไทย โดยผ่าตัดตาเป็นตาสองชั้นเหมือนคนไทยทั่วไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“นะคะ... ผ่าตัดเปลี่ยนหนังตาหนูให้เป็นสองชั้นนะคะคุณหมอ”
หมอมหุ่มประหลาดใจกับที่เด็กสาว เธออ่อนทุกกิริยา
เพื่อให้เห็นรู้วิชา จัดการเปลี่ยนหนังตาให้กลายเป็นสองชั้นเหมือน
คนในแผ่นดินทอง พร้อมหยิบยื่น เงินตราให้คนตรงหน้ารับรู้ว่ามี

“หนูขอร้องแอะคะ ฝ่าตัดเปลี่ยนหนังตาให้หนู หน่อยนะคะ
หนูจะได้ดูเหมือนคนไทยเขาบ้าง พวกเขาจะได้เลิกดูถูกหนูซะที”

(หญิงชราตาชั้นเดียว. 2550 : 106 - 107)

จากตัวอย่างนี้ ให้แนวคิดที่สังคมไทยมีค่านิยมการเป็นคนไทยอยู่ที่หน้าตาและการแสดงออกถึงความเป็นคนไทย โดยเฉพาะดวงตาคนไทยมีตาสองชั้น ถ้ามีตาชั้นเดียวก็จะเป็นคนชาติอื่น ดังนั้นค่านิยมการมีตาสองชั้นจึงจะแสดงว่าเป็นคนไทย ผู้แต่งจึงสร้างตัวละครคนจีนที่มีตาชั้นเดียวจึงถูกตัดสินว่าไม่ได้เป็นคนไทย หญิงสาวจีนจึงต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกับคนไทยในสังคมโดยไม่ถูกผู้อื่นดูถูกหรือแบ่งแยก เธอจึงไปทำศัลยกรรมเป็นตาสองชั้น

ในเรื่องนี้ผู้แต่งยังย้ำแนวคิดอีกด้านหนึ่งว่า ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนไป กาลเวลาที่ผ่านไปมีความนิยมตาชั้นเดียว เพราะมีการยอมรับคนจีนเพิ่มมากขึ้น โดยผู้แต่งกล่าวถึงหญิงสาวจีนที่เคยฝ่าตัดตาสองชั้น เมื่อเป็นหญิงชราและไปที่โรงพยาบาล พบว่าค่านิยมได้เปลี่ยนแปลงไป ดังคำพูดของคนไข้ที่มาทำศัลยกรรมเป็นตาชั้นเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“โอ้ย...เดี๋ยวนี้เขาก็ฮิตแบบนี้กันทั้งนั้นล่ะป้า” ดูเหมือน
หญิงสาวจะแยกแยะไม่ออกว่าแม่เฒ่ามีอายุมากกว่าจะเรียกว่าป้า
“ยิ่งตอนนี้เนี่ยนะ ใครที่มีตาสองชั้นสงสัยจะเซยตายเลย ไม่สวย
เตะตาคนด้วย ถ้าบุคลิกของหนูไม่เหมือนอาหมวย หนูมดี่ที่ไหนเขา
จะมองล่ะป้า”

(หญิงชราตาชั้นเดียว. 2550 : 109)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นได้ว่า ในปัจจุบันสังคมไทยมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป คนต้องปรับตัวเพื่อมิให้ต้องสูญเสียความเป็นตัวตนและสามารถอยู่ในสังคมได้ โดยยอมแลกเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังที่เรื่องสั้นสะท้อนผ่านเรื่องราวการทำศัลยกรรมตาของหญิงชราที่ต้องปรับตัวเองไปตามค่านิยมและยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาค่านิยมในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและยั่งยืน คนในสังคมต้องปรับตัวเองเพื่อได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดด้านปัญหาสังคมซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสถานภาพผู้หญิง แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจไม่ชอบธรรม ปัญหาค่านิยมในสังคม

4.2.5 ปัญหาทุนนิยมในสังคม

ทุนนิยมเป็นระบบเศรษฐกิจโดยการแลกเปลี่ยนสินค้าและการบริการ ที่มุ่งหาผลกำไร มีการรองรับทางกฎหมายและมีการแข่งขันการในเชิงการค้าเพื่อทำกำไรสูงสุด ซึ่งมักมีผลกระทบต่อ

ความเป็นอยู่ของคนในสังคม โดยเฉพาะคนที่มีทุนหรือมีกำลังเงินน้อย เพราะไม่ได้ควบคุมโดยหน่วยงานกลางหรือจากทางรัฐบาล

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *คำอธิษฐานของนางรำ* ของโมนะ สวัสดิ์ศรี ได้กล่าวถึงผลกระทบของทุนนิยมที่มีการสร้างโรงงานแถวบ้านของตัวละครหญิงสาวที่เป็นนางรำในวัดแห่งหนึ่ง เธอเคยทำงานอยู่โรงงาน แต่มีรายได้ค่อนข้างน้อย เพื่อให้มีเงินรักษาพ่อที่เป็นโรคมะเร็งจากการทำงานในโรงงานที่ถ่ายเทน้ำที่มีพิษลงในแหล่งน้ำใกล้หมู่บ้านของชาวนา เธอได้ลาออกจากโรงงานและหารายได้โดยการเป็นนางรำ เพื่อมีเงินมาเป็นค่ารักษาและมาเลี้ยงชีพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*ค่อนข้างแน่ใจในสิ่งประสบบรรู้ว่าโรงงานที่แม่ขายราว
ดอกเห็ดคือต้นทางของมลพิษที่ปล่อยลงสู่แม่น้ำ สารพัดโรงงาน
เหล่านั้นมีทั้งโรงพิมพ์ โรงย้อมสีผ้า โรงผลิตเม็ดพลาสติก มันทูด
พลังไฟฟ้าเสียจนที่บ้านไฟตก ช่างยังดูแรงงานหนุ่มสาวให้เข้าไป
ร่วมกิจกรรม ดังเช่นที่เธอเคยเป็นมือตีในให้มันมาก่อน*

(คำอธิษฐานของนางรำ. 2555 : 36)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า เรื่องสั้นได้มีแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินชีวิตของคนระดับล่างที่เกิดจากระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เกิดผลกระทบจากการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของคนไทย ทั้งนี้สาเหตุมาจากการพัฒนาประเทศ มีการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม แม้ว่าจะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ประชาชนมีงานทำ มีรายได้เพื่อใช้ในดำรงชีพ แต่เกิดผลเสียหายนับคนและทรัพยากรธรรมชาติ ผู้แต่งแสดงแนวคิดให้เห็นว่าอุตสาหกรรมแบบทุนนิยมมีต้นเหตุในการทำลายสิ่งแวดล้อม ทำร้ายสุขภาพของชาวบ้านมากมาย

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างข้างรางเลือน* เรื่อง *ต้นหา 24 ชั่วโมง* ของ *รัชศักดิ์ จิรวัดน์* ได้กล่าวถึงทุนนิยมที่มีอิทธิพลต่อการจัดรายการ ‘ต้นหา 24 ชั่วโมง’ ซึ่งเป็นรายการใหม่ที่สร้างมาเพื่อหากำไรของธุรกิจทุนนิยม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*‘ต้นหา 24 ชั่วโมง’ ซึ่งเป็นชื่อรายการเรียลลิตีโชว์แนว
ใหม่ที่ปัญหาขาลุกปั่นขึ้นมา หวังฉีกตลาดเรียลลิตีโชว์แบบเดิม ๆ ที่
มีแต่การแข่งขันร้องเพลงของหนุ่มสาวที่อยากเข้าวงการบันเทิง
กล้องจับภาพอยู่ที่พระหนุ่มซึ่งกำลังนอนกระสับกระส่ายอยู่บนเลื้อ
ขนานข้างด้วยหญิงสาวสวยสองนาง แม้ห้องนั้นจะไม่ได้เปิดไฟ
แต่กล้องที่ซ่อนอยู่สามารถถ่ายภาพในความมืดได้ จึงทำให้คนดู
เห็นพฤติกรรมของทั้งสามอย่างชัดเจน แถบด้านล่างของจอปรากฏ
เบอร์โทรศัพท์และเบอร์ เอสเอ็มเอสเพื่อให้ผู้ชมโหวตเข้ามาลุ้นว่า*

พระรูปนี้จะผ่านคืนนี้ไปได้ หรือต้องอาบัติปาราชิกพ้นจาก
ความเป็นพระไป

(ตัณหา 24 ชั่วโมง. 2554 : 166)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นว่า ผู้แต่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของทุนนิยมในการสื่อสารทาง
โทรทัศน์ ในสมัยนี้รายการโทรทัศน์ที่มีการแข่งขันกัน จึงมีการสร้างรายการใหม่เพื่อดึงดูดความสนใจ
รายการ ‘ตัณหา 24 ชั่วโมง’ เป็นเรื่องราวการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่พระ หลวงพี่ตุลฝีกมหาตมะโดย
นอนกับหญิงสาวสองคน โดยที่หลวงพ่อบนวัดจัดรายการนี้เพื่อหารายได้สร้างอุโบสถ เป็นการร่วมมือ
ทำรายการโดยไม่ให้พระหลวงพี่ตุลรับทราบ และคาดว่าจะมีคนดูมากมาย เป็นรายการที่ “ฉีกตลาด”
เป็นการกระทำที่ยึดเงินสำคัญมากกว่าศีลธรรม และแสดงให้เห็นว่าทุนนิยมได้มีอิทธิพลและ
มีผลกระทบต่อวงการศาสนาและคุณธรรมจริยธรรมของคนในสมัยปัจจุบัน

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *สักการะ* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ได้
กล่าวถึงการดำรงชีวิตของยายคนหนึ่ง ที่ได้รับผลจากทุนนิยมในยุคที่ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีตาม
การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตัวละครจึงมีชีวิตไม่สุขสบายอย่างคนแก่สมัยก่อน ๆ
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อย่าว่าแต่เรื่องของวัตถุเลย แม้ตัวยายก็เริ่มปรากฏ
ความแปลกเปลี่ยนเช่นกัน เพียงแต่มันมาในรูปของความชราที่
นับวันจะกุมกินแขนขาจนซาเห็บ ยามเมื่อจะเดินเหินไปไหน
ยายรู้สึกเจ็บใจ เมื่อคิดว่าเหตุใดถึงต้องเป็นคนแก่ในยุคที่ก้าวหน้า
เทคโนโลยี วันข้างหน้ายายคงสิ้นลมบนยอดคอนกรีต แทนที่จะ
เป็นชานเรือนสงบเงียบแห่งหนึ่งแห่งใด

(สักการะ. 2547 : 64)

จากตัวอย่างที่ยกมาผู้แต่งได้แสดงแนวคิดที่ว่า ทุนนิยมมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ต้องปรับตัว
มาใช้เครื่องเทคโนโลยี ทำให้วิถีชีวิตไม่สงบสุขอย่างแต่ก่อน เรื่องนี้ ตัวละครอายุมาก พยายามปรับตัว
ให้สามารถอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ ที่ทำให้มีค่านิยมการใช้เทคโนโลยีใน
การทำงานและชีวิตประจำวัน

นอกจากภาพสะท้อนตัวละครที่ปรับตัวไปตามการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยแล้ว ผู้แต่งยังสื่อ
ว่า แนวคิดทุนนิยมมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงประเพณีพิธีกรรมทางศาสนาอีกด้วย ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

ภาพแห่งความสำรวจปรากฏขึ้นจนได้ เมื่อคอมพิวเตอร์
เครื่องเดียวในบ้านวางตั้งบนแท่นอย่างเปิดเผย

หลายวันต่อมา ทุกคนเริ่มเข้าใจว่าเหตุใดยายจึงต้องย้าย
คอมพิวเตอร์เครื่องนี้ไปไว้ห้องพระ กระนั้นลูกชายและลูกสะใภ้ก็
ยังขอเข้าไปใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เช่นเดิม เพียงแต่ขอเข้าไปทำงาน
ในห้องพระ ขอไปดูตำราอาหารในห้องพระ...ก็เท่านั้น

(สักการะ. 2547 : 69)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้แสดงแนวคิดว่าคุณยายเป็นคนรุ่นเก่า แต่ก็ได้รับอิทธิพลของ
การใช้เทคโนโลยีให้เหมาะกับประเพณี พิธีกรรมในชีวิตประจำวัน จึงเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาตั้ง
สักการะในห้องพระ สะท้อนแนวคิดทุนนิยมผ่านพฤติกรรมของคุณยายที่ปรับตัวตามกระแสสังคมที่
ได้รับอิทธิพลจากระบบทุนนิยม

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้
นำเสนอแนวคิดด้านปัญหาสังคมปัญหาคน เป็นปัญหาทุนนิยมที่ทำให้มีค่านิยม การสร้างโรงงานและ
การทำลายสิ่งแวดล้อม คนในสังคมทุกเพศ ทุกวัยได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจาก
สมัยก่อน

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

การเมือง คือ กิจกรรมที่มนุษย์กระทำ รักษาคุณสมบัติที่ดี และปรับปรุงกฎทั่ว ๆ ไป ซึ่งมนุษย์
ดำรงชีวิตอยู่ภายใต้กฎเหล่านั้น การเมืองมีความเชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ของความขัดแย้ง และ
ความร่วมมือในสังคม จากการศึกษาความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกัน ความต้องการที่ต่างกัน การแข่งขันกัน และ
ความสนใจที่แตกต่างกัน การเมืองจึงเป็นเรื่องของการแสวงหาวิธีที่จะยุติปัญหาและทำความตกลงกัน
ท่ามกลางความขัดแย้งกันในสังคม

หนังสือรวมเรื่องสั้น *โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น* เรื่อง *เสียหมา เสียคน* ของ โมน สวัสดิ์ศรี
ได้กล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับการแข่งขันระหว่างนักการเมือง เป็นเรื่องราวของหญิงสาวที่เคารพ
นักการเมือง เธอจะเรียกท่านเสมอ และขัดแย้งกับคนอื่น ซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้ามที่พูดโจมตีเสมอ ๆ
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สาวดำเลือดขึ้นหน้าเมื่อสะกดคำว่า “ประชาชนนิยม” เธอได้
ยिनคำนี้จากฝ่ายตรงข้ามมาหลายครั้งแล้ว เข้าใจว่าเป็นเหตุผลที่ใช้
โจมตีท่าน เธอไม่เข้าใจว่ากลุ่มคนเหล่านั้นจะโจมตีท่านทำไม
ในเมื่อท่านให้พวกเราที่มีสิทธิอยู่ อยากรู้บ้านก็ได้บ้าน อยากรู้รถก็ได้
แถมไม่แครงครัดตามทวงจากผู้จ่าย ฝ่ายตรงข้ามคงรับเงินพรรค
ฝ่ายค้านหรือพวกต่างชาติมาบ่อนทำลายบ้านเมือง

(เสียหมา เสียคน. 2549 : 87)

จากตัวอย่างนี้เห็นได้ว่า ให้แนวคิดที่เกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองที่มีหลายพรรค และมี
การแข่งขันระหว่างนักการเมืองในพรรคกับพรรคอื่น ๆ ตัวละครที่ชื่อสาวดำแม้ว่าไม่ใช่ นักการเมือง

แต่ก็มีกิจกรรมร่วมกับการเมือง โดยสนับสนุนนักการเมืองที่เธอเคารพ แสดงให้เห็นว่ามีบุคคลที่ร่วมกิจกรรมการเมือง เพราะถูกโน้มน้าวใจ

นอกจากนี้ ยังมีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า เรื่องสั้นมีแนวคิดเรื่องการขัดแย้งทางการเมืองที่มีหลายพรรค เรื่อง *หนังสือต้องห้าม* ของ โมน สวัสดิ์ศรี ได้กล่าวถึงครูน้อย ที่นักเรียนเคยไปร่วมกิจกรรมการกำจัดกลุ่มพรรคคอมมิวนิสต์ ทั้งที่ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ถูกแล้ว! พวกมันเป็นคอมมิวนิสต์ เป็นมารทมิพที่เธอและใครหลายคน ตระหนักว่าต้องกำจัดให้สิ้นซาก แม้เธอและเหล่าญาติจะไม่ได้ทำหน้าที่นั้นโดยตรง เพราะเธอไม่ใช่ตำรวจทหารที่จะมารบรากับคนคลังอุดมการณ์ แต่เธอก็ยังส่งแรงใจ ไปให้พวกเขาทุกวัน แล้วเธอก็หวังว่าอีกไม่นานชัยชนะขั้นเด็ดขาดของคนในชาติ ย่อมได้รับการประจักษ์

(หนังสือต้องห้าม. 2550 : 120)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ในเรื่องให้แนวคิดเกี่ยวกับกรขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยที่มีหลายพรรค มีการช่วงชิงการมีอำนาจ และจะวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของพรรคอื่น ประชาชนจะสนับสนุนนักการเมืองโดยไม่รู้ข้อมูลและเรื่องราวอย่างชัดเจน ผู้แต่งจึงแสดงแนวคิดทางการเมืองผ่านบทบาทของตัวละครหญิงสาวที่นับถือนักการเมือง ซึ่งขัดแย้งกับคนทำงานคนอื่น ๆ

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *ครอบครัวของผม (ในสังคมสองสี)* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้กล่าวถึงครอบครัวของเด็กชายคนหนึ่งที่มาจากรอบครัวที่มีความขัดแย้งความคิดทางการเมือง ในเหตุการณ์มีการประท้วงของกลุ่มต่อต้านรัฐบาล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พ่อเห็นต่างกับแม่อย่างสุดขีดมาแต่ไหนแต่ไร แต่เพิ่งมาแตกหักอย่างรุนแรงเมื่อเดือนที่แล้วในช่วงที่กลุ่มเสื้อแดงนัดชุมนุมใหญ่ แม่ถึงกับลางานเพื่อไปร่วมชุมนุม แม่บอกผมว่านี่คือโอกาสสุดท้ายที่พวกเราจะได้ประชาธิปไตยกลับคืนมา ช่วงแรก ๆ แม่ก็ไป ๆ มา ๆ ระหว่างที่ชุมนุม บ้าน และที่ทำงาน แต่ช่วงหลังนี้เองที่การต่อสู้เพื่อกดดันรัฐบาลให้ยุบสภาทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ จนแม่ตัดสินใจไปกินอยู่หลับนอนร่วมกับผู้ชุมนุมคนอื่น ๆ ที่แม่บอกว่าเป็นเหมือนพี่น้องร่วมอุดมการณ์

(ครอบครัวของผม (ในสังคมสองสี). 2553 : 102)

จากตัวอย่างที่ยกมา กล่าวถึงความขัดแย้งทางการเมือง โดยเป็นมุมมองของเยาวชน ในขณะที่พ่อและแม่ขัดแย้งจนไม่พูดจากันเพราะถือทางการเมืองคนละด้าน แต่ในสุดท้ายคนในบ้านได้ปรับความเข้าใจกันได้ จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคงและเข้มแข็ง สะท้อนถึงความแข็งแกร่งของ “สถาบันครอบครัว” ว่ายอมเอาชนะ “อุดมการณ์ทางการเมือง”

หนังสือรวมเรื่องสั้น เลือกินคน เรื่อง แล้วพบกันใหม่ ในประเทศไทย ของ สาคร พูลสุข กล่าวถึงเหตุการณ์ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล และมีตัวละครเอกที่มีบทบาทเป็นนักถ่ายภาพยนตร์ซึ่งมาอยู่ท่ามกลางเหตุการณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พื้นที่แห่งนั้นถูกแบ่งออกเป็นโซนอย่างชัดเจน โซนหนึ่งเต็มไปด้วยสีแดงแสดอัดยัดเหยียด ท่ามกลางลมหายใจอันหนักหน่วง ทุกอย่างดูตึงเครียดและพร้อมที่จะระเบิดขึ้นมาได้ทุกเมื่อไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ของผู้คน หรือระเบิดจริงที่ซุกซ่อนเอาไว้ อีกโซนหนึ่ง ลมหายใจหนักหน่วงไม่แพ้กัน ยืนนิ่งราวกับรูปจำหลักจากศิลา หมวกเป็นมันอยู่ในแสงแดด ลวดหนามซึ่งกั้นอยู่ข้างหน้า สายตาของพวกเขาจ้องมองปลายไม้ไผ่แหลม เต้นวิบวิบอยู่ในแสงแดด มีหลายคนพยายามเตือนสติตัวเองให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา นี่คือเหตุการณ์จริง การเผชิญหน้าจริง บนถนนสายสำคัญของประเทศหลังจากที่เขาพยายามถามตัวเองครั้งแล้วครั้งแล้วว่า ภาพที่เห็นเป็นเพียงมายาภาพหรือภาพจริง

(แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย. 2556 : 45 - 46)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งได้ใช้สื่อภาพยนตร์มาถ่ายทอดแนวคิดทางการเมืองผ่านงานวรรณกรรม ด้วยการเล่าถึงพนักงานที่ทำงานอยู่ในบริษัทจัดการฟิล์มหนังที่คิดจะนำผลงานเรื่อง The Last Tango in Paris(1972) ของผู้กำกับ Bernardo Bertolucci และ Under Fire (1983) ของผู้กำกับ Roger Spottiswoode มาดัดแปลงเป็นผลงานที่สะท้อนอุดมการณ์ทางการเมืองและการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล โดยเปรียบเทียบหนังเก่าที่มาดัดแปลงใหม่เหมือนกับเรื่องเก่าแต่มาชุมนุมใหม่

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ เรื่อง ช่วงหัวค่ำ...บนถนนเจริญประดิษฐ์ ของ รัตน์ชัย มานะบุตร ได้กล่าวถึงตัวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนถนนเจริญประดิษฐ์ ในจังหวัดในภาคใต้ ตัวละครชายช้วนวลีแว่วได้เล่าเรื่องเหตุการณ์รุนแรงให้นักเขียนที่มาเก็บข้อมูลความรุนแรงในภาคใต้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“พี่ช่วยสรุปสถานการณ์ใต้ให้หนูฟังอีกทีสิคะ”

“ถนนสายนี้มอเตอร์ไซค์ยังคงขับปาดซ้ายปาดขวา แชนหน้าแชนหลังอยู่เหมือนเดิม จะไม่มีใครถามว่าเกิดเหตุการณ์ที่ไหน อย่างไรอีก วันดีคืนดีมีคนลากถังขยะออกมาวางกลางถนน แค่อังไส่ขยะเปล่า ๆ ใบเดียวก็ทำให้ตำรวจปวดกบาลได้ ทหารตำรวจยังคงแต่งเครื่องแบบปฏิบัติหน้าที่ คนเลี้ยงวัวอย่างผมยังคงจูงวัวออกไปหากินกลางทุ่งเช่นเดิม เจ้าหน้าที่ไป ปฏิบัติหน้าที่

ตามปกติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. นายก อบต. ถูกฆ่าตาย รัฐจัด
เลือกตั้งใหม่ หรือไม่ก็ส่งคนใหม่เข้ามาทำหน้าที่แทน สรุปก็คือ
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหมือนกองไฟ ทุกคนมีไฟอยู่ในมือ
ผู้ก่อการร้าย นักการเมือง ทหาร ตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต.
นายก อบต.ใครนึกอยากเผา เผา แคโยนไฟเข้ากองไฟ พรึบ!”

(ช่วงหัวค่ำ...บนถนนเจริญประดิษฐ์. 2556 : 191)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งเสนอภาพเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งทางการเมือง ในสาม
จังหวัดภาคใต้ มีความรุนแรงจากผู้ก่อความไม่สงบ ผู้แต่งได้สะท้อนแนวคิดความขัดแย้งทางการเมือง
ในเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นที่ถนนสายหนึ่ง เช่นเหตุการณ์ในเรื่องมีมอเตอร์ไซด์ชนรถยนต์บนถนนเส้นนี้
และมีเสียงปืนดังขึ้น ทหารที่ดูแลถนนสายนี้ยังงุนงับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ทราบต้นสายปลายเหตุ
สะท้อนให้เห็นว่าเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีหลายประการ มีสาเหตุประการหนึ่งคือ ความขัดแย้ง
ทางการเมือง และเกิดความรุนแรงซึ่งก็ไม่ทราบชัดเจนว่า ใครเป็นผู้ก่อเหตุการณ์

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้
นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองที่มีความรุนแรง โดยผู้แต่งชี้ให้เห็นปฏิสัมพันธ์ที่มี
ลักษณะของความเป็นมิตรหรือตรงกันข้าม หรือไม่ลงรอยกันหรือความไม่สอดคล้องกันทางการเมือง
การเมืองที่แบ่งพรรคแบ่งกลุ่ม และความไม่สงบในสามจังหวัดภาคใต้ เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นใน
สี่จังหวัดภาคใต้

4.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ

ความเชื่อ คือ ความมั่นใจต่อสิ่งนั้น ๆ ว่าเป็นความจริง ซึ่งความเชื่อบางอย่างอาจสืบต่อกันมา
เป็นเวลานาน ความเชื่อเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์มาตั้งแต่ยุคโบราณ ตอนที่ยังไม่มีความรู้ทางด้าน
วิทยาศาสตร์ ไม่มีการพิสูจน์ถึงความจริงของเรื่องนั้น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือรวมเรื่องสั้น *หญิงสาวและเรื่องราวอื่น* ของ กล้า สมุทวณิช ได้กล่าวถึงความเชื่อพลัง
อำนาจเหนือธรรมชาติคือผีวิญญานที่ทำให้เกิดสิ่งที่ไม่คาดคิด ดังเช่นเกิดภาพปรากฏขึ้นที่เสา คนที่พบเห็น
ก็จะคิดว่ามีผีหรือวิญญาน ก็จะมาราบไหวบูชา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

-เธอตายที่นี่หรือ...

-ไม่ ฉันไม่เคยตายที่ไหน แต่ฉันปรากฏป๊ออยู่ที่นี้

-ถ้าเช่นนั้นเธอ...ผมไม่กล้าแม่แต่จะนึกคำว่า “ผี” หรือ “วิญญาน”

-ฉันไม่ใช่ผี ไม่ใช่วิญญาน ฉันไม่เคยตาย ฉันไม่เคยเกิด ฉันมีอยู่

ขึ้นมาเอง

-โอปปาดิกะหรือ ผมพยายามเลือกคำ

-ไม่ใช่ โอบปาติกะมาจากการเกิดเหมือนกัน แต่ฉัน ไม่เคยเกิด ฉัน
“มี” ขึ้นมาเอง

(หญิงเสา. 2554 : 100)

จากตัวอย่างที่ยกมา เรื่อง “หญิงเสา” ให้แนวคิดความเชื่อเรื่องผีผ่านเนื้อหาและการเล่าถึงบรรยากาศที่สยองขวัญ สะท้อนให้เห็นความเชื่อของคนไทยที่ฝังรากลึกมานานจนถึงปัจจุบัน เมื่อเกิดความผิดปกติก็จะเชื่อมโยงไปกับความหรือดั่งที่เห็นรอยปูนก็สร้างความว่าเป็นผีผู้หญิงที่สิงอยู่ที่เสาด้านนั้น

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ* เรื่อง *มหัศจรรย์แห่งบทยาศิน* ของ *รัตนชัย มานะบุตร* ได้กล่าวถึงตัวละครหญิงคนหนึ่งที่มีภูมิลำเนาอื่น ๆ เธอไปแต่งงานกับชายมุสลิม จึงต้องยอมรับศาสนาและมีความเชื่อศาสนาอิสลาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอนเธอรับอิสลาม ภรรยาโต๊ะอิหม่ามให้ผ้าถุง ผ้าคลุม
ศีรษะ ผ้าปูละหมาด เธอรับไว้ด้วยความเกรงใจ ใจจริงเธอไม่ยอม
ได้สิ่งเหล่านี้ ไม่อยากเกี่ยวข้องกับสิ่งของที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับพิธีกรรม
ทางศาสนาที่เธอไม่คุ้นเคย เธอไม่ทำอะไรทั้งนั้นนอกจากคำ
ปฏิญาณตนเข้ารับอิสลาม เพื่อให้ได้ตัวเธอมาเป็นสามีเท่านั้น แต่
วันนี้เธอเข้าไปเอาเสื้ออาภรณ์ชุดละหมาดเหล่านั้นออกมา เธอมีใจ
อยากทำละหมาดเคารพพระผู้เป็นเจ้าสักครั้ง แม้ครั้งเดียวก็ตาม

(มหัศจรรย์แห่งบทยาศิน. 2554 : 174 - 175)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาอิสลามที่มีความเคร่งครัด โดยผ่านตัวละครหญิงที่ต้องเปลี่ยนความเชื่อมายอมรับศาสนาอิสลามเมื่อต้องแต่งงานกับสามี สะท้อนให้เห็นว่าความเชื่อทางศาสนาจะเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลความเชื่อของคนในครอบครัว

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชายผู้อ้างตัวเป็นเซ็ง ทำน้ำ* เรื่อง *กาลิมะฮ์* ของ *รัตนชัย มานะบุตร* ได้กล่าวถึงตัวละครชายชาวจีน เมื่อยังเป็นเด็ก ได้ปฏิญาณตัวรับนับถือศาสนาอิสลามกาลิมะฮ์ แต่เขาไม่ได้เป็นมุสลิมตลอดไป เมื่อโตแล้วไปอยู่สังคมใหม่เขาก็เปลี่ยนความเชื่อศาสนาอิสลามที่ได้ยอมรับมาเมื่อยังเป็นเด็ก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เงิรงคิดว่เมื่อกิมซันผ่านการปฏิญาณตัวแล้วเขาก็คือ
มุสลิมคนหนึ่ง แต่กิมซันเองหาได้คิดไปไกล เท่ากับเงิรงคิด เขาคิด
เพียงว่ ‘เรียนรูไว้ดีกว่าไม่รู้’

ส่วนครูผู้สอนคำกาละมีะฮ์คิดเพียงว่า แม้เขาไม่ศรัทธาใน
วันนี้ก็ใช้จะบังคับกันได้ หวังว่าสักวันหนึ่ง เมื่อพระองค์อัลเลาะห์
เปิดแสงสว่างเข้าหัวใจเขา เด็กจีนคนนี้อาจศรัทธาในอิสลาม

(กาละมีะฮ์. 2556 : 199)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งได้สื่อแนวคิดการรับความเชื่อทางศาสนาที่มีมาตั้งแต่เด็ก
ตั้งตัวละครชายชาวจีนที่ตอนเด็กผ่านการปฏิญาณตัวกาละมีะฮ์หรือการยอมรับแต่เขาไม่ได้ตั้งใจนับถือ
ศาสนาอิสลามจะเป็นมุสลิม สะท้อนให้เห็นว่าการรับศาสนาเป็นการรับเอาความเชื่อของศาสนาปฏิบัติ
แต่เมื่อไปอยู่ในสังคมอื่น ความเชื่อทางศาสนาก็จะยอมมกลายไปในเรื่องมิได้ สะท้อนให้เห็นว่าความเชื่อ
ในศาสนาอิสลามแข็งแกร่งจนมีการทำร้ายคนที่ไม่ยึดมั่นศาสนา หรือเปลี่ยนความเชื่อไป

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้
นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อของคนไทย 2 ประการ เป็นความเชื่อผีวิญญาณ ซึ่งยังสืบต่อมาถึง
ปัจจุบัน กับความเชื่อทางศาสนาอิสลาม ซึ่งมีความมั่นคงและมีการยอมรับกันในกลุ่ม โดยมีผู้แต่งได้ให้
แนวคิดเพิ่มเติมว่า ความเชื่อทางศาสนาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม

4.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรมคือสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจและความเป็นผู้มี
จิตใจสะอาด บริสุทธิ์ เสียสละหรือประพฤติดีงาม เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 มีแนวคิดการคุณธรรมจริยธรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในหนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง จานข้าวของนาย ของ ภพ เบญญภา ได้กล่าวถึง
ความคิดของตัวละคร ที่คิดว่า หัวหน้าที่ในการนำไปสู่ทิศทางที่ถูกต้อง โดยสนับสนุนให้ลูกน้อง
ร่วมกันคิดด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน้าที่คิดเป็นของนายไม่ใช่หรือ เป็นของนายแต่เพียง
ผู้เดียวมานาน นายเป็นหัวที่จะนำทางส่วนทางไปในทิศทางที่
ถูกต้อง ฉันท่าจะปล่อยให้ปัญหาทุกอย่างเป็นเรื่อง ของนายเหมือน
ที่ผ่านมา เพราะทุกคนล้วนทราบดีว่านายก็ต้องการเช่นนั้น
ความเมตตากรุณาอันสูงส่งนั่นเองที่ให้นายไม่ยากให้ทุกคนใช้
ความคิด มันเหน็ดเหนื่อย มีหน้าซำยังต้องสูญเสียเวลาอันแสนสุข
ไปเปล่า ๆ แต่ให้ตายเถอะ ในห้วงเวลานี้คงเป็นเรื่องยากสำหรับ
ฉันเสียแล้วที่จะสั่งตัวเองไม่ให้คิดฟุ้งซ่าน

(จานข้าวของนาย. 2548 : 15)

ช่วงเวลาที่ดีที่สุดคือช่วงเวลาที่นายหายไปเช่นในยามนี้
แต่หากวันใดนายหวนคืนกลับมา สิ่งแรกที่ฉันจะบอกก็คือ...ฉัน
ไม่ต้องการงานซ้ำของนายอีกแล้ว

(งานซ้ำของนาย. 2548 : 18)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่าผู้แต่งได้ให้แนวคิดการมีคุณธรรมจริยธรรมของเจ้านาย ที่ควรสนับสนุน
ให้ลูกน้องมีอิสระในการคิดโดยผ่านเรื่องราวตัวละครที่ถูกบังคับให้ทำตาม ไม่ต้องใช้ความคิด
จนลูกน้องเคยชินที่จะไม่คิดอะไร ๆ และอ้างว่า การใช้ความคิดจะทำให้ปวดศีรษะ สะท้อนให้เห็นว่า
หัวหน้าควรเป็นคนที่นำทางให้ไปสู่ทิศทางที่ถูกต้อง โดยสนับสนุนให้ลูกน้องร่วมกันคิด คนเราทุก ๆ
คน มีความคิดอิสระ ไม่ควรพึ่งพาผู้อื่นตลอดไป

หนังสือรวมเรื่องสั้น หน้าต่าง เรื่อง สุตถนน ของ ภพ เบญญภา ได้กล่าวถึงเด็กหนุ่มคนหนึ่ง
เดินมาถึงจุดที่สิ้นสุดของถนนสายหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เด็กหนุ่มจิบน้ำจากถ้วยด้วยท่าทางครุ่นคิด ลักพักหนึ่งก็
ส่ายหน้าแล้วกล่าวว่า “ไม่ครับ ผมจะไม่หยุดอยู่ที่นี่ แม่ถนนสายนี้
ได้สิ้นสุดลง จนไม่มีหนทางให้ก้าวต่อไปอีก แต่ผมก็จะไม่ยอม
ล้มเลิกการเดินทางอย่างเด็ดขาด”

“หมายความว่า...” ผมพูดไม่ออก รู้สึกทึ่งในความเด็ดเดี่ยว
ของเด็กหนุ่ม พลังนึกละเอียดใจในความไม่มั่นคงต่อเป้าหมาย
ในชีวิตของตัวเอง

(สุตถนน. 2553 : 42)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงได้เห็นว่า ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดคุณธรรมจริยธรรมของความพยายาม
โดยผ่านตัวละครชายหนุ่มที่มาถึงจุดสิ้นสุดถนนสายนี้แล้ว เพราะมีความพยายามและมั่นคง โดย
ไม่ยอมท้อถอย สะท้อนว่าเราต้องมีความพยายามมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาหรือก้าวหน้าต่อไป
ให้บรรลุเป้าหมายในชีวิต ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

หนังสือรวมเรื่องสั้น จรวดกระดาศกลางสายฝน เรื่อง จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน ของ
เสฏฐวุฒิ อุดการ ได้กล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของตัวละครเด็กชายคนหนึ่งที่มีความมุ่งมั่นจะบรรลุ
ความใฝ่ฝันในการเป็นนักเขียน แม้ว่าเขาจะพิการเพราะประสบอุบัติเหตุก็ตาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ทิวารินเป็นแรงบันดาลใจของทุกคน ทั้งครูและนักเรียน
ต่างยกย่องในความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่อชะตากรรม เป็นมนุษย์ที่
โดดเด่นอย่างท้วทวาย ทุกคนบริจาคเงินสร้างสวนแห่งนี้ให้เป็น
อนุสรณ์แก่เขา และพร้อมกันยืนตรงเวลาสิบหกนาฬิกาในวันนี้ของ
ทุกปี วันที่เขาจากไปชั่วนิรันดร”

(จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน. 2553 : 32)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งให้แนวคิดคุณธรรมจริยธรรมความมุ่งมั่น ความตั้งใจอย่าง เต็ดเดี่ยว ไม่ยอมแพ้กับอุปสรรคใด ๆ โดยผ่านเรื่องราวของตัวละครเด็กชายที่ชื่อทิวาริน ที่มี ความมุ่งมั่นที่จะเป็นนักเขียน เขาชอบอ่านและเขียนหนังสือ แต่วันหนึ่งเขาประสบการณ์อุบัติเหตุถูกรถชน ทำให้พิการ เคลื่อนไหวหรือพูดไม่ได้ แต่เขาไม่ทิ้งความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักเขียน พ่อแม่และเพื่อน ได้ช่วยให้ใช้วิธีสื่อสารผ่านการกระพริบหนังตา และบันทึกเขียนเป็นเรื่องที่ทำให้แรงบันดาลใจเด็ก ๆ และเยาวชน พิมพ์เป็นหนังสือแจกให้นักเรียนทุกคน ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดคุณธรรมจริยธรรมความมุ่งมั่นที่จะ บรรลุความใฝ่ฝันของเด็กชายที่อดทนพยายามเขียนหนังสือทั้งที่เป็นคนพิการ โดยใช้สัญลักษณ์ “จรวดกระดาก” อันมีความหมายเปรียบได้กับความฝันที่จะก้าวหน้าด้วยการ “พุ่งไปข้างหน้า”

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *พายุฝนบนกุฏิ* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้กล่าวถึงแนวคิดคุณธรรมของพระสงฆ์ที่ต้องปฏิบัติตนอยู่ในพระธรรมวินัยของพุทธศาสนา ผ่านเรื่องราวของพระชื่อหลวงพีฉัตร กระทำผิดวิสัยสงฆ์ เพราะเขาปรารถนาาร่วมเพศกับตัวละครหญิงสาวที่ชื่อว่านกแล้วข่มขู่เธอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“แต่พี่อยากเจอนกจริง ๆ นะ”

“ถ้าคนอื่นรู้เข้าจะทำยังไงล่ะ นกจะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน”

“นกไม่ต้องกลัวหรอก พี่ว่าถ้านกไม่ยอมมาหาพี่ นกอาจจะ ต้องอายหนักกว่านี้ก็ได้” น้ำเสียงของหลวงพีฉัตรเย็นชาน นกรู้สึกใจคอไม่ดี

(พายุฝนบนกุฏิ. 2550 : 93)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งให้แนวคิดคุณธรรมจริยธรรมของพระในศาสนาพุทธที่ไม่รักษา พระธรรมวินัย ไม่อยู่ในศีลธรรมเพื่อเผยแพร่พระธรรมที่ดีงาม ผ่านเรื่องของพระสงฆ์ที่ไปหลอกลวง ผู้หญิงจนในที่สุดต้องลาสิกขา บทสนทนาระหว่างตัวละครหลวงพีฉัตรกับตัวละครหญิง แสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์ประพฤติไม่ดี หลอกลวงหญิงสาว เป็นภาพสะท้อนปัญหาศาสนาสังคมไทย

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *หน้ากาก* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความจริงใจของคนเราที่เริ่มต้นด้วยความจริงใจกับตัวเอง โดยรู้จักตัวตน ผ่านเรื่องราว ของตัวละคร “ผม” ที่ใส่หน้ากากจนทำให้เขาไม่คุ้นเคยกับหน้าตาของตัวเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผมเข้าไปล้างหน้าล้างตาในห้องน้ำแล้วมองดูตัวเองใน กระจกเงา เอามือถูหน้าที่ติดอยู่บนกระจกออก ภาพสะท้อนหน้าที่ แท้จริงของตัวเองเริ่มชัดขึ้น ผมจ้องหน้านั้นอยู่นาน น่าแปลกที่ผม รู้สึกไม่คุ้นกับใบหน้านี้เลย รู้สึกเหมือนมองใครบางคนที่ผมรู้จัก แต่ไม่ได้เจอกันนานแสนนานจนเริ่มจะลืมหน้าตากันไปแล้ว

(หน้ากาก. 2549 : 25 - 26)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงได้เห็นว่า ผู้แต่งได้สื่อแนวคิดที่ว่าคนเราต้องมีความจริงใจทั้งต่อตัวเอง และคนอื่น การทำให้มีความเชื่อตรงต่อตัวเอง การหลอกลวงหรือใส่หน้ากาก ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความไม่จริงใจ ไม่แสดงตัวตนที่แท้จริงออกต่อหน้าคนอื่น อาจเอาเปรียบผู้อื่นได้เสมอเมื่อมีโอกาส หรืออยู่ลับหลัง

หนังสือรวมเรื่องสั้น *ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว* เรื่อง *เปลือก* ของ รัชศักดิ์ จิรวัดน์ ได้กล่าวถึงแนวคิดการมีความจริงใจต่อกันไม่สร้าง “เปลือก” มาหุ้มห่อเพื่อหลอกลวงคนอื่น ดังตัวอย่างบทสนทนาระหว่างพระสงฆ์กับตัวละครเอกในเรื่อง ต่อไปนี้

“สาเหตุ แห่งทุกข์ไม่ได้มาจากแฟนเราหรือคนที่มาข้อง
แวกกับแฟนเราเลย แต่มาจากใจของเราเองนั่นแหละ”

“แต่จะไม่ให้ผมกังวลใจเลยมันก็ยากนะหลวงพี่ แฟนผม
สวยระดับความหา'ลัยเลยนะ ใคร ๆ ก็อยากจีบ”

“เราต้องตอบตัวเองให้ได้ก่อนว่า เรารักเขาที่ตัวตนของ
เขา หรือรักความสวยของเขาแค่ไหน” ผมตอบตัวเองในใจได้ทันที
เลยว่า ก็ผมรักตัวตนที่สวย ของเขานั้นแหละ

“ต้น อย่าได้ลุ่มหลงเพียงรูปร่างภายนอกเลย มันเป็นแค่
เปลือกเท่านั้น”

(เปลือก. 2554 : 33 - 34)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าผู้แต่งสื่อแนวคิดคุณธรรมจริยธรรมของมนุษย์ที่ต้องมีความจริงใจ และเมื่อคบหากับคนอื่นไม่ควรดูแต่ภายนอก แต่ต้องดูถึงจิตใจ ผู้แต่งใช้การบรรยายผ่านเรื่องสัญลักษณ์การใส่เปลือกที่คนอื่นมองตัวเองไม่เห็น ส่วนภาพภายนอกอาจจะดูสดใสสวยงาม แต่จริงอาจจะไม่เหมือนกับภายใน ดังนั้นหากมีความจริงใจต่อกัน ก็จะไม่เห็นเฉพาะแต่ภายนอก จะเห็นและยอมรับความเป็นตัวตนที่แท้จริงที่อยู่ภายในด้วย

สรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่ทำให้ผู้เข้าใจได้ว่า คนเราจะมีชีวิตที่ดี ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง จะต้องมีความคุณธรรมจริยธรรมตามบทบาทและฐานะของตัวเอง เช่น เป็นหัวหน้า หรือผู้ใหญ่ ต้องรู้จักหน้าที่ตัวเองและให้คนอื่น ๆ มีความคิดอิสระ ทำอะไรด้วยตนเอง รู้จักการตัดสินใจ ใช้ชีวิตในแบบที่เราอยากเป็น มีความพยายามในการดำเนินชีวิต รู้จักความต้องการของตัวเอง มีความจริงใจต่อกันและการคบหากันโดยรู้จักทั้งภายนอกและภายในจิตใจ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องกลวิธีและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 และเพื่อวิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ทั้งหมดหนังสือรวมเรื่องสั้นจำนวน 8 เล่ม และเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยได้สรุปมีผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในหนังสือเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีองค์ประกอบของการแต่ง 5 ประการ มีลักษณะโดยสังเขป ดังนี้

1.1) การวางโครงเรื่อง แบ่งเป็นสองแบบ โดยมีโครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งและโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต โดยเป็นโครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งภายในจิตใจตัวเอง ความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติ ส่วนโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต มีโครงเรื่องชีวิตที่ตกยากลำบาก ปัญหาครอบครัว นักการเมืองเอาเปรียบ อำนาจไม่ชอบธรรม เป็นโครงเรื่องที่ได้สะท้อนปัญหาของสังคมและความทุกข์ยากลำบากของชีวิตที่มีลักษณะสมจริง

1.2) กลวิธีการดำเนินเรื่อง ประกอบด้วย การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง การเปิดเรื่อง ได้แก่ (1) เปิดเรื่องโดยใช้การบรรยาย คือการเล่าเรื่อง การกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน เนื้อหาในการบรรยายอาจเป็นเรื่องจริง เช่น ประวัติบุคคล เรื่องเล่าจากประสบการณ์หรือเป็นเรื่องสมมุติ (2) เปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา ใช้สนทนาของตัวละคร เพื่อดึงดูดผู้อ่านสนใจติดตามเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น (3) เปิดเรื่องโดยใช้ฉากการ กล่าวถึงความเคลื่อนไหวหรือการแสดงกิริยาอาการของตัวละคร บรรยายถึง การกระทำของตัวละครให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากรู้เรื่องราวต่อไป การดำเนินเรื่อง ได้แก่ (1) การสร้างความขัดแย้ง โดยมีความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งมนุษย์กับสังคม และความขัดแย้งมนุษย์กับธรรมชาติ (2) การลำดับเหตุการณ์ โดยลำดับเหตุการณ์ตามปฏิทินและลำดับเหตุการณ์ย้อนต้น (3) การเล่าเรื่อง แบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง แบบผู้แต่งเป็นผู้สังเกตการณ์ และการเล่าเรื่องแบบตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง การปิดเรื่อง ปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิดแบบโศกนาฏกรรม แบบสุขนานกรรมและการปิดเรื่องแบบหักมุม

1.3) กลวิธีการสร้างตัวละคร ได้แก่ กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องและกลวิธีแนะนำตัวละครแบบการกระทำของตัวละคร กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่อง เป็นวิธีแนะนำที่มาของตัวละคร ลักษณะนิสัย สะท้อนให้เห็นรูปร่างหน้าตาและความรู้สึกนึกคิดของตัวละครต่าง ๆ จากพฤติกรรมของตัวละครซึ่งสอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง กลวิธีแนะนำตัวละครแบบการกระทำของตัวละคร โดยมีตัวละครได้แสดงพฤติกรรม ทำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครอย่างชัดเจน

1.4) กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ ได้แก่ การบรรยายฉากด้วยพรรณนาของผู้แต่ง และการบรรยายฉากด้วยพรรณนาของตัวละคร เป็นวิธีที่ผู้แต่งเป็นผู้เล่าถึงสถานที่ เวลา เหตุการณ์ การบรรยายฉากด้วยพรรณนาของตัวละคร ซึ่งเป็นผู้บรรยายที่เล่าเองผ่านมุมมองของตัวละคร

1.5) กลวิธีการสร้างบทสนทนา ได้แก่ บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องและบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง ทำให้เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินและเชื่อมโยงต่อไป โดยไม่ต้องบรรยายเรื่องราว และยังทำให้เรื่องดำเนินได้รวดเร็วและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร ตัวละครพูดสนทนาที่สะท้อนถึงบทบาท อุปนิสัยใจคอ อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร

2. แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 โดยมี 5 ประการ หัวข้อต่อไปนี้เป็นผู้วิจัยได้สรุปอย่างโดยสังเขป ดังนี้

2.1) แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต เป็นแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนในชนบท มีการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตดั้งเดิม โดยผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าสาเหตุจากความเจริญของสังคมเมือง คนในชนบทไม่ได้รับผลประโยชน์ ชีวิตของชาวชนบทจึงมีแต่ความยากลำบากและเกิดการเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมชนบทกับสังคมในเมือง

นอกจากนี้ ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในเมืองที่อาศัยในเมืองทำงานไม่อิสระ เพราะต้องหารายได้เลี้ยงชีพอยู่รอดในสังคม ผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าชีวิตของคนในเมืองมีแต่การแข่งขัน ไม่อิสระ ทำงานตามคำสั่งของหัวหน้า เพื่อเอาตัวรอดในกระแสสังคม

2.2) แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม เรื่องสั้นให้แนวคิดดังนี้ (1) ปัญหาครอบครัว นำเสนอแนวคิดปัญหาครอบครัวที่แตกแยกของคนในครอบครัว นำไปสู่การเกิดเหตุการณ์อันรุนแรง เช่น การฆ่าสามี ลูกหลานไม่ดูแลพ่อแม่ พ่อแม่มีชีวิตโดดเดี่ยวไม่มีความสุข และปัญหาพ่อแม่ทำร้ายลูก (2) ปัญหาสถานภาพผู้หญิง เป็นแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์กับชายชาวต่างชาติ เป็นเมียเช่าจึงถูกรังเกียจและนินทาว่าร้าย ผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าสามีเหตุที่มาจากค่านิยมที่ยึดตามประเพณีว่าผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัว (3) ปัญหาอำนาจไม่ชอบธรรม นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจและการไม่ชอบธรรมที่เกิดจากทำตัวเป็นผู้มีอิทธิพล จึงผิดกฎหมายโดยไม่ถูกลงโทษและยังใช้อำนาจหาผลประโยชน์จากประชาชนและผู้ใช้แรงงาน (4) ปัญหาค่านิยมในสังคม นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีค่านิยมจากอิทธิพลของสื่อเปรียบที่มีทุนนิยมและหาประโยชน์จากประชาชน การมีค่านิยมการใช้

เทคโนโลยีและค่านิยมที่ทำการเปลี่ยนแปลง ผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย มนุษย์ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (5) ปัญหาทุนนิยมในสังคม นำเสนอแนวคิดทุนนิยมในสังคมที่เพื่อสร้างโรงงานและทำลายสิ่งแวดล้อมทำให้ชาวบ้านรับผลกระทบ และอิทธิพลของทุนนิยมในการสื่อสารทางโทรทัศน์เพราะมีรายการโทรทัศน์มีการแข่งขันกัน แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคม

2.3) แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเมืองที่มีความขัดแย้ง โดยผู้แต่งชี้ให้เห็นปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะของความไม่เป็นมิตรทางการเมืองที่มีการประท้วง และความไม่สงบในสามจังหวัดภาคใต้

2.4) แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ 2 ด้านคือ ความเชื่อไสยศาสตร์และความเชื่อเรื่องศาสนา โดยผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าคนไทยมีการนับถือเรื่องผีที่ยังมีอยู่จนถึงปัจจุบัน และการการปฏิญาณตัวยอมรับความเชื่อศาสนาที่มีความมั่นคงหรือเปลี่ยนไปตามวิถีชีวิตและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่

2.5) แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของคนทั่วไปและพระสงฆ์ โดยมีสภาพความเป็นหัวหน้าหรือผู้นำ เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ที่จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมทางศาสนา การมีเมตตา มีความคิดอิสระ ฟังพาตัวเอง มีความพยายาม มีความจริงใจต่อกันโดยให้ความสำคัญกับจิตใจภายใน

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เรื่องกลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์ หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. กลวิธีการแต่งในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2557 ผู้แต่งใช้ใช้กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น 5 ประการตามองค์ประกอบของเรื่องสั้น มีจุดเด่นคือการดำเนินเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่องเป็นส่วนสำคัญในการช่วยสร้างความน่าสนใจชวนติดตามและน่าประทับใจให้กับเรื่อง ทำให้เรื่องน่าติดตาม และการดำเนินเรื่องของเรื่องสั้นได้แสดงลักษณะของเรื่องสั้นอย่างชัดเจน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 คือ เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีกลวิธีการแต่งตามลักษณะของเรื่องสั้น เช่น มีตัวละครจำนวนน้อย ฉากน้อย แนวคิดประการเดียว และได้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งเรื่องสั้นสอดคล้องกับแนวคิดของ สุทัศน์ วงศ์กระบกถาวร (2550 : 130 - 146) และพัฒนจิรา จันทร์ดำ (2554 : 31-54) ที่กล่าวว่า เรื่องสั้นที่ดี นักประพันธ์จะใช้เทคนิคพิเศษที่เป็นกลวิธีการแต่ง ประกอบด้วยโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง เป็นต้น ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณินนิตย์ ไสยโสภณ (2534) ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการเขียนบันเทิงคดีของ ชาติ กอบจิตติ

และทฤษฎี เสมอ (2541) ที่ศึกษาเรื่อง กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของเหม เวชกร มีข้อสรุป สอดคล้องกันว่า วรรณกรรมบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้นมีกลวิธีการแต่งที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้แต่ง แต่มีกลวิธีการแต่งตามองค์ประกอบของเรื่องสั้น และใช้กลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ที่สื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วตามรูปแบบวรรณกรรม

2. แนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 เสนอแนวคิดที่สะท้อนภาพและปัญหาสังคม โดยผลการวิจัยสอดคล้องสมมติฐานข้อ 2 เรื่องสั้นที่ได้รับ รางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ได้ให้แนวคิดในด้านการสะท้อนชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทยในสังคม เช่น มีแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง แนวคิดซึ่งเป็นสาระสำคัญของเรื่องให้ผู้แต่งสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของ พัฒจิรา จันทร์ดำ (2554 : 47 - 48) กล่าวว่า การวิเคราะห์แนวคิดเรื่องสั้นต้องวิเคราะห์ว่า แก่นเรื่องมีความสมจริง ต่อสภาพของมนุษย์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง นอกจากนี้ แนวคิดของเรื่องต้องแสดงลักษณะของมนุษย์ได้อย่างชัดเจน และเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ยกระดับจิตใจ ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้และสติปัญญา เพื่อจะได้เป็นการสั่งสมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ตัวเองได้เข้าใจโลกและสังคมรอบข้างที่เป็นอยู่มากขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ เข้าใจ ตัวเองเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจเพื่อนมนุษย์โดยรวม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภณิดา จิตนุกูล (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการเสนอแนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของ ศิลา โคมฉาย ซึ่งพบว่าศิลา โคมฉาย เสนอแนวคิดที่น่าสนใจ เหมาะสม และมีคุณค่าสอดคล้องกับ ยุคสมัยในสังคมคือ แนวคิดเกี่ยวกับสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครอง แนวคิดเกี่ยวกับ วัฒนธรรมและความเชื่อ และแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์ หนังสือแห่งชาติ ประเภทอื่น ๆ
2. ควรศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติด้านอื่น ๆ เช่น การใช้ภาษา การวิเคราะห์ความขัดแย้ง

บรรณานุกรม

- กระแส มาลาภรณ์. (2522) **วรรณคดีวิเคราะห์ : หลักบางประการ**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- _____ . (2530) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- _____ . (2522) **วรรณคดีวิเคราะห์ : หลักบางประการ**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2517) **วรรณกรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____ . (2528) **ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดีไทย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____ . (2543) **วรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กล้า สมุทวนิช. (2557) **หญิงเสาะและเรื่องราวอื่น**. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- คณินนิตย์ ไสยโสภณ. (2534) **วิเคราะห์กลวิธีการเขียนบันเทิงคดีของชาติ กอบจิตติ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์ชลี มาพุทธ. (2532) **การวิเคราะห์คุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติระหว่างพุทธศักราช 2525 - 2530**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการประถมศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จารุวรรณ อ่ำพันธุ์. (2543) **การวิเคราะห์วรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่นประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2538 - 2542**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาไทยศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชวน เพชรแก้ว. (2520) **การศึกษาวรรณคดีไทย**. กรุงเทพมหานคร : อักษรสัมพันธ์.
- ดนยา วงศ์ชนะชัย. (2542) **วรรณคดีปัจจุบัน**. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545) **เรื่องสั้นและการเขียนเรื่องสั้น**. กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร.
- _____ . (2546) **เรื่องสั้นและการเขียนเรื่องสั้น**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร.
- ทฤษฎี เสมา. (2541) **วิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของเหม เวชกร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทิพวัลย์ ชันธมะ. (2545) การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ.2521 – 2544. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียนสว่าง แพร่วาณิชย์. (2539) แก่นเรื่องความกลัวในนิทานและเรื่องสั้นของกิ เดอ โมปาของ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา สังข์พันธานนท์ (2539) **วรรณกรรมวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร : นาคร.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2539) “การอ่านวรรณกรรมร่วมสมัย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 9 - 15. นนทบุรี : สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมธิดา.
- นันทนัย ประสานนาม. (2548) **เรื่องสั้นแนวเสียดสีของไทยระหว่าง พ.ศ. 2535 - 2545 : การศึกษาแนวคิดและกลวิธี**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาธิกา มงคลคำนวนเขตต์. (2527) **เรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2484**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นที ศศิวิมล (2556) **อรุณสวัสดิ์สนธยา**. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2511) **แนะแนวทางอ่านนวนิยาย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2517) **วิเคราะห์วรรณคดีไทย**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2539) **แวนวรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อเมริกันพริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- ปรานี สุรสิทธิ์. (2541) **การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว.
- ประทีป เหมือนนิล. (2523) **วรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- เปลื้อง ณ นคร. (2535) **ศิลปะแห่งการประพันธ์**. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.
- พรศิริ นาควัชระ. (2542) **การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์**. วิทยานิพนธ์. อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พัฒนจิรา จันทร์ดำ. (2554) การอ่านและการวิจารณ์เรื่องสั้น. กรุงเทพมหานคร : สถาพรบุ๊คส์.
- เพลินตา (นามแฝง). (2538) โรงเรียนนักเขียน. นนทบุรี : ไรเตอร์.
- ไพโรจน์ บุญประกอบ. (2539) การเขียนสร้างสรรค์ : เรื่องสั้น - นวนิยาย. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า.
- ภพ เบญญาภา. (2556) หน้าต่าง. สกลนคร : ศิราภรณ์บุ๊คส์.
- ภนิดา จิตนุกูล. (2547) วิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการเสนอแนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของ **ศิลา โคมฉาย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- โมน สวัสดิ์ศรี. (2556) โลกคู่ขนานหลังประตูบานนั้น. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รัชศักดิ์ จิรวัดน์. (2557) ความทรงจำบางอย่างช่างรวดเร็ว. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- รสสุคนธ์ โชติดำรงค์. (2546) การศึกษากลวิธีการใช้ภาษาและการปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมในหนังสือสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดี ฉบับคณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 - 2545. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ลาวัญญ์ สังขพันธานนท์ และคณะ. (2549) การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วราภรณ์ วงษ์แสงจันทร์. (2540) แนวคิดเรื่องสันติภาพในเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรินทร์ บรรณเกียรติ. (2529) การศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2515 - 2527. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาประถมศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2544) วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : ธรรมชาติ.
- วิภา กงกะนันทน์. (2533) วรรณคดีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพร มั่นตะสูตร (2525) การเขียนสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สาคร พูลสุข. (2557) **เลือกกินคน**. กรุงเทพมหานคร : ไรท์เตอร์.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- สินี เต็มสงใส. (2553) **คุณก็เป็นนักเขียนได้**. กรุงเทพมหานคร : เครือเถา.
- สุदारตัน เสรีวัฒน์. (2522) **วิวัฒนาการเรื่องสั้นในเมืองไทยตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ. 2475**. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงการศึกษาดิจิทัล.
- สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร. (2550) **บันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุพรรณิ วราทร. (2519) **ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย ตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ. 2475**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- _____. (มกราคม - มิถุนายน 2543) “หนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติกับการเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ” **วารสารอักษรศาสตร์**. 29 (1) หน้า 62 - 81. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาณี ขุนรักษ์. (2542) **วิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของพนม นันทพฤษ์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เสฏฐวุฒิ อุดการ. (2556) **จรวดกระต่ายกลางสายฝน**. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- เสาวคนธ์ อุปพงษ์. (2537) **วิเคราะห์กลวิธีการเขียนนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อิวราดี ไตลังคะ. (2543) **ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุดม หนูทอง. (2522) **พื้นฐานการศึกษาวรรณคดีไทย**. สงขลา : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

ฐานข้อมูลออนไลน์

- กลวิธี. (27 กันยายน 2555) [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://th.wiktionary.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%98%E0%B8%B5> (16 พฤศจิกายน 2557)

ภาคผนวก
เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัย

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง

(Certificate of Exemption)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 17 มีนาคม 2558

ชื่อเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
ประจำปี พ.ศ. 2556-2557

ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ MR. YAN HANLE

คณะวิชา/หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับประกาศ
เฮลซิงกิ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิริยาวัตร คมพยัคฆ์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 17 มีนาคม 2558

เลขที่รับรอง

อ.301/2558

วันที่ให้การรับรอง: 17 มีนาคม 2558

วันหมดอายุใบรับรอง: 16 มีนาคม 2560

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล YAN HANLE (ทินกร)
วัน เดือน ปี เกิด 5 มกราคม 2533
ที่อยู่ปัจจุบัน 18/18 ถนนบางนา-ตราด กม. 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2556 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมไทย)

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2552 - 2553 มีคเคเทศก์ Yunnan Panda INTL' Travel CO.LTD.

